

ΑΝΤΟΚΟΥΜΕΝΤΟ

ΝΙΚΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ

**ΤΟ ΚΡΥΦΟ ΑΡΧΕΙΟ
ΤΗΣ ΕΞΟΡΙΑΣ**

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ
ΠΕΤΡΟΣ ΤΟΥΛΟΥΔΗΣ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΖΗΣΗ

 Κυριακάτικη
ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΠΙΑ

Η ιστορία της μακρόχρονης πορείας του ΚΚΕ απέδειξε τετραγωνικά ότι Ελλάδα τώρα δεν μπορεί να βοηθεί δίχως το ΚΚΕ, ότι προκοπή και ανόρθωση στην πατρίδα μας δεν μπορεί να υπάρξει δίχως τους κουκουέδες. Αυτό είναι το ιστορικό πρόσταγμα, η ιστορική αποστολή για το ΚΚΕ, αυτό είναι το θεμελιώδες δίδαγμα της ιστορικής του περιόδου. Και από δω αμείλιχτα απορρέει το καθήκον για όλους τους κουκουέδες: Να ξεσκώσουμε το ΚΚΕ ολοζώντανο, ακατανίκητο και αμείλιχτο, να ξαναστήσουμε το αγωνιστικό φλόμπουρό του στα πολύβαθα της λαϊκής ψυχής στα κατάμεσα του καινούργιου αγώνα.

Και για να ξεκινήσουμε σωστά και για να προχωρήσουμε τελέσφορα και γοργά, πρέπει πρώτ' απ' όλα να βάλουμε τάξη στο ίδιο μας το σπίτι.

Γι' αυτό το σκοπό το ατράνταχτο θεμέλιο είναι μονάχα έναν μοναδικό, κουκουέδικη ενότητα, θεωρητική ιδεολογική πολιτική οργανωτική ενότητα, στηριγμένη στη μαζική επαναστατική δράση.

Νίκος Ζαχαριάδης

Από το ανοιχτό γράμμα προς όλους τους Έλληνες και Ελληνίδες

ΝΙΚΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ
ΤΟ ΚΡΥΦΟ ΑΡΧΕΙΟ ΤΗΣ ΕΞΟΡΙΑΣ

ISBN 960-02-0875-1

Copyright © 1991: Πέτρος Τουλούδης

Copyright © 1991: Εκδόσεις Παπαζήση ΑΕΒΕ, Νικηταρά 2,
Τηλ. 3622.496 - 3609.150

ΝΙΚΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ ΤΟ ΚΡΥΦΟ ΑΡΧΕΙΟ ΤΗΣ ΕΞΟΡΙΑΣ

**ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:
Π. ΤΟΥΛΟΥΔΗΣ - Π. ΣΩΚΟΣ**

**ΕΙΣΑΓΩΓΗ:
Π. ΣΩΚΟΣ**

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΖΗΣΗ

Ένα μεγάλο μέρος από το αρχείο του Ζαχαριάδη που περιέχεται σ' αυτό το βιβλίο, δημοσιεύθηκε στην εφημερίδα «ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ» τον Φεβρουάριο 1991 με το γενικό τίτλο «Το κρυφό αρχείο του Ζαχαριάδη, στην εξορία».

Η ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Το βιβλίο «Το Κρυφό Αρχείο της Εξορίας» εκδόθηκε το 1991. Τότε το ΚΚΕ δεν είχε ακόμα αποκαταστήσει κομματικά τον ιστορικό του ηγέτη Νίκο Ζαχαριάδη, γεγονός που επισημαίνεται στα εισαγωγικά και προλογικά κείμενα της έκδοσης. Επισήμως η αποκατάστασή του από το ΚΚΕ έγινε είκοσι χρόνια μετά, με την απόφαση της Πανελλαδικής Συνδιάσκεψης του ΚΚΕ στις 16 Ιουλίου του 2011, με θέμα «Δοκίμιο Ιστορίας του Κόμματος, Β' Τόμος περιόδου 1949-1968. Αποκαταστάσεις», η οποία δημοσιεύεται αυτούσια στη νέα έκδοση (σ.σ. η ίδια Συνδιάσκεψη αποκατέστησε και τους Αρη Βελουχιώτη, Νίκο Βαβούδη). Ωστόσο το κεφάλαιο της αποκατάστασής του είχε ανοίξει στο ΚΚΕ από το 1991, όταν η σορός του μεταφέρθηκε από το Σουργκούτ της Σιβηρίας, όπου είχε αυτοκτονήσει το 1973, και τάφηκε στο Α' Νεκροταφείο Αθηνών παρουσία της τότε ηγεσίας του κόμματος.

Τον Οκτώβριο του 2011 το ΚΚΕ διοργάνωσε εκδήλωση στη μνήμη του Νίκου Ζαχαριάδη έξω από το Α' Νεκροταφείο. Η τότε γενική γραμματέας του κόμματος Αλέκα Παπαρήγα είχε τονίσει ότι αποκαθίσταται και επίσημα κομματικά ο Νίκος Ζαχαριάδης ως αφοσιωμένος στην υπόθεση της εργατικής τάξης και του προλεταριακού διεθνισμού και στην πάλη για την κοινωνική απελευθέρωση. Είχε επισημάνει ακόμα ότι με την απόφαση της Πανελλαδικής Συνδιάσκεψης καταργούνται οι αποφάσεις που είχαν λάβει οι ολομέλειες του 1956 και του 1957 και τα πορίσματα του 1964 και του 1967 και τόνισε: «Οι άδικες κατηγορίες που του αποδόθηκαν δεν στιγμάτισαν τη μνήμη και την προσφορά του». Σύμφωνα με την απόφαση, χαρακτηρίζονται άδικες και συκοφαντικές οι κατηγορίες για συνεργασία του με τον εχθρό, ενώ οι κατηγορίες για εγκαθίδρυση ξένων στοιχείων στο λαϊκό αγώνα, «προπέτασμα καπνού και προσχηματικές». Υπογράμμισε όμως ότι τα όποια λάθη και παραλείψεις έγιναν ήταν εξαιτίας της κατάστασης που επικρατούσε τόσο στο εσωτερικό της χώρας και του κινήματος όσο και στις αντιφάσεις του διεθνούς κομμουνιστικού κινήματος, έχοντας στο βαθμό που του αναλογούν και ο ίδιος ευθύνες ως γενικός γραμματέας.

Πάνος Σώκος
Δημοσιογράφος

Η απόφαση της Πανελλαδικής Συνδιάσκεψης του ΚΚΕ για την αποκατάσταση του Νίκου Ζαχαριάδη

Ο Νίκος Ζαχαριάδης, το τρίτο από τα τέσσερα παιδιά της οικογένειας Ζαχαριάδη, γεννήθηκε στην Αδριανούπολη στις 27 Απριλίου 1903. Επειδή ο πατέρας του μετακινιόταν, ως υπάλληλος του γαλλικού μονοπώλιου καπνού «Ρεζί», πήγε στο Δημοτικό Σχολείο σε διάφορες πόλεις (Σκόπια, Νικομήδεια) και την πρώτη τάξη του Γυμνασίου στην Αδριανούπολη. Σε νεαρή ηλικία δούλεψε στο λιμάνι της Κωνσταντινούπολης και στα καράβια της Μαύρης Θάλασσας. Στην «Πανεργατική» της Κωνσταντινούπολης (αναρχοσυνδικαλιστική οργάνωση) λειτουργούσε πυρήνας της Κομμουνιστικής Διεθνούς, του οποίου έγινε μέλος και στη συνέχεια γραμματέας. Το 1922 και 1923 πήγε ως ναυτεργάτης στη Σοβιετική Ένωση, όπου έγινε μέλος της Ομοσπονδίας Κομμουνιστικών Νεολαιών. Το 1923 έγινε μέλος και του Κ.Κ. Τουρκίας. Το 1924 ήρθε στην Ελλάδα, έχοντας φοιτήσει στην ΚΟΥΤΒ (Κομμουνιστικό Πανεπιστήμιο των Εργαζομένων της Ανατολής). Δούλεψε στην ΟΚΝΕ Αθήνας και στη συνέχεια ως καθοδηγητικό στέλεχος στην ΟΚΝΕ Θεσσαλονίκης και στην Κομματική Οργάνωση. Το 1926 φυλακίστηκε στο Γεντίκουλέ, από όπου απέδρασε. Το ίδιο διάστημα έγινε μέλος της Κ.Ε. της ΟΚΝΕ κι έπειτα ήρθε ως καθοδηγητής στην Κ.Ο. Πειραιά. Το 1927 έγινε γραμματέας της Κ.Ο. Θεσσαλίας. Το 1929 συνελήφθη, δραπέτευσε εκ νέου και φυγαδεύτηκε από το ΚΚΕ στη Σοβιετική Ένωση, από όπου επέστρεψε στην Ελλάδα το 1931 με απόφαση της Κ.Δ. Κατά την παραμονή του στην ΕΣΣΔ έγινε μέλος του ΠΚΚ(μπ). Με βάση την κομματική του ταυτότητα, που εκδόθηκε από το ΚΚΕ το 1946, η κομματική του ηλικία υπολογίζεται από το 1921.

Ο Νίκος Ζαχαριάδης, γραμματέας της Κ.Ε. του ΚΚΕ από το 1931 ως το 1935 και γενικός γραμματέας της έως το 1956, ήταν ηγέτης αφοσιωμένος στην υπόθεση της εργατικής τάξης, στον προλεταριακό διεθνισμό, στην πάλη για την κοινωνική απελευθέρωση.

Ηγήθηκε του Κόμματος σε συνθήκες σκληρής ταξικής πάλης, διώξεων, εκτελέσεων, δράσης των κρατικών εγχώριων και ξένων μυστικών υπηρεσιών κατά του ΚΚΕ, ακόμα και διάβρωσης των κομματικών του οργανώσεων στα χρόνια της δικτατορίας του Μεταξά.

Είχε σημαντική συμβολή στην ανάπτυξη του ΚΚΕ στα χρόνια 1931-1936, ενώ πρωτοστάτησε στη δημιουργία και στην ηρωική πάλη του ΔΣΕ (1946-1949), της κορυφαίας εκδήλωσης της ταξικής πάλης στην Ελλάδα κατά τον 20ό αιώνα. Έδειξε ακλόνητη επιμονή στην ανάγκη ύπαρξης και ενίσχυσης των παράνομων κομματικών οργανώσεων στα χρόνια 1949-1955, στο συνδυασμό της παράνομης με τη νόμιμη δράση.

Τον διέκριναν επαναστατική επαγρύπνηση, ταχύτητα στην ανάληψη πρωτοβουλιών, σθένος στην υπεράσπιση της γνώμης του. Ήταν λαϊκός ηγέτης, με διάθεση και πνεύμα ασυμβίβαστο, πρωτοπόρο και μαχητικό.

Ο **Νίκος Ζαχαριάδης** έζησε κρατούμενος στα κάτεργα της 4ης Αυγούστου από το 1936 μέχρι το 1941, όταν η ελληνική κυβέρνηση τον παρέδωσε στους Γερμανούς κατακτητές. Στη συνέχεια μεταφέρθηκε στην Γκεστάπο της Βιέννης και από εκεί στο στρατόπεδο συγκέντρωσης Νταχάου, μέχρι τον Μάη του 1945. Πέρασε την εννιάχρονη δοκιμασία αλύγιστος.

Κρίνοντας ιστορικά όλη τη διαδρομή του ΚΚΕ στην περίοδο που ήταν γγ. της Κ.Ε., εκτιμάμε την αδυναμία του **Ν. Ζαχαριάδη** να οδηγήσει έγκαιρα το ΚΚΕ σε ολοκληρωμένα συμπεράσματα σε σχέση με τις αντιφάσεις στη στρατηγική του κόμματος, με αδυναμίες προγραμματικής επεξεργασίας που βάρυναν αρνητικά στο Κόμμα κατά τη δεκαετία του 1940. Η ευθύνη του **Νίκου Ζαχαριάδη** εντοπίζεται κυρίως στην αδυναμία του να διαμορφωθεί πρόγραμμα στο 7ο Συνέδριο (1945), που θα ενσωμάτωνε την πείρα από την αντικειμενική εκτίμηση των λαθών (Συμφωνίες Λιβάνου, Καζέρτας, Βάρκιζας). Αυτό είχε αποτέλεσμα και τις αντιφάσεις, καθυστερήσεις και λάθη οργάνωσης του αγώνα

του ΔΣΕ. Βεβαίως, η Πανελλαδική Συνδιάσκεψη υπολογίζει ότι η στρατηγική του ΚΚΕ, όταν ήταν γραμματέας και γενικός γραμματέας της Κ.Ε. ο **Ν. Ζαχαριάδης**, αντανakλούσε και τις αντιφάσεις της στρατηγικής του διεθνούς κομμουνιστικού κινήματος. Παράλληλα, εκτιμάμε ότι αν και ο **Ν. Ζαχαριάδης** είδε την αναγκαιότητα να διορθωθεί η στρατηγική του ΚΚΕ και το επιχείρησε το 1949 (5η Ολομέλεια) και το 1953 (Σχέδιο Προγράμματος), δεν τη θεμελίωσε με σωστή θεωρητική τεκμηρίωση, αφού στήριξε την αναγκαιότητα για αλλαγή της στρατηγικής στην αλλαγή του συσχετισμού των δυνάμεων. Επίσης, παρά το γεγονός ότι συγκρούστηκε σε πολλά ζητήματα με την ηγεσία του ΠΚΚ(μπ)/ΚΚΣΕ, και ο ίδιος και η Κ.Ε. υποχώρησαν στις πιέσεις της, με αποτέλεσμα, το 1954, να αποσύρουν το Σχέδιο Προγράμματος.

Η 6η Πλατιά Ολομέλεια της Κ.Ε. του ΚΚΕ (11-12 Μαρτίου 1956), που τη συγκάλεσε η επιτροπή των έξι Κ.Κ. (ΕΣΣΔ, Βουλγαρίας, Ρουμανίας, Τσεχοσλοβακίας, Ουγγαρίας, Πολωνίας), πήρε την παρακάτω απόφαση για τον Νίκο Ζαχαριάδη: «...η καθοδήγηση του Κόμματος και πρώτα απ' όλα ο Γενικός Γραμματέας της Κ.Ε. του ΚΚΕ σ. Νίκος Ζαχαριάδης κάνουν σοβαρά πολιτικά λάθη σεχταριστικού χαρακτήρα. [...] Για τα σοβαρά πολιτικά λάθη που έκανε ο σ. Ζαχαριάδης και για τη συστηματική από μέρους του παραβίαση των αρχών της εσωκομματικής δημοκρατίας, η Ολομέλεια έκρινε απαραίτητο να καθαιρέσει τον **Νίκο Ζαχαριάδη** από Γενικό Γραμματέα της Κ.Ε. του ΚΚΕ και να τον βγάλει από το Πολιτικό Γραφείο».

Η 7η Πλατιά Ολομέλεια της Κ.Ε. του ΚΚΕ (18-24 Φεβρουαρίου 1957) αποφάσισε: «1) Καθαίρει τον **Ν. Ζαχαριάδη** από την Κ.Ε. του ΚΚΕ. 2) Τον διαγράφει από το Κόμμα σαν αντικομματικό φραξιονιστικό αντιδιεθνιστικό, εχθρικό στοιχείο. 3) Η Ολομέλεια σημειώνει πως επειδή πολλές ενέργειες του **Ν. Ζαχαριάδη**, όπως π.χ. η υπόθεση Γουσόπουλου κ.λπ., ξεφεύγουν από το χαρακτήρα και τα πλαίσια των συνηθισμένων λαθών, θεωρεί ότι το κομματικό συμφέρον επιβάλλει να γίνει συστημα-

---

τική και λεπτομερειακή παραπέρα έρευνα από το Κόμμα πάνω σ' ολόκληρη τη ζωή και τη δράση του Ζαχαριάδη». Ως λόγοι της παραπάνω απόφασης προβλήθηκαν: «Η πολιτική γραμμή που επεξεργάστηκε και επέβαλε στο ΚΚΕ ο **Ν. Ζαχαριάδης** από το 1945 ήταν αριστερίστικη, σεχταριστική, τυχοδιωκτική. [...] οδήγησε σε ήττα το ρωμαλέο ελληνικό δημοκρατικό κίνημα. [...] Με τη γνωστή θέση του στη 12η Ολομέλεια της Κ.Ε. του ΚΚΕ του 1945 για τον "ελληνικό άξονα", αντικειμενικά δικαίωσε την επέμβαση των άγγλων ιμπεριαλιστών στην Ελλάδα. [...] καλλιεργούσε συστηματικά και επίμονα τον αντισοβιετισμό και αντιδιεθνισμό. [...] επέβαλε στο ΚΚΕ ανώμαλο εσωκομματικό καθεστώς. [...] με την εγκληματική στάση του στα ζητήματα της παράνομης δουλειάς [...] είναι ο κύριος υπεύθυνος για τα χτυπήματα που έδωσε η Ασφάλεια στο ΚΚΕ».

Η καθαίρεση του **Ν. Ζαχαριάδη** και η διαγραφή του ήταν πράξεις άδικες. Η κατηγορία εναντίον του, για συνεργασία με τον εχθρό, ήταν πράξη συκοφαντική, ενώ οι κατηγορίες για καλλιέργεια της προσωπολατρίας και για την εγκαθίδρυση στο ΚΚΕ ανώμαλου εσωκομματικού καθεστώτος αποτελούσαν προπέτασμα καπνού και πρόσχημα για να περάσει στην πλειοψηφία των μελών της Κ.Ε. και του Κόμματος η δεξιά ομορτυνιστική στροφή.

Τόσο η επιτροπή των έξι Κ.Κ. όσο και οι παραπάνω Ολομέλειες της Κ.Ε. του ΚΚΕ αξιοποίησαν αντιφάσεις της πολιτικής του Κόμματος όταν ήταν γενικός γραμματέας ο **Ν. Ζαχαριάδης**, καθώς και λαθεμένες ενέργειές του, όπως οι άστοχες και άδικες κατηγορίες κατά στελεχών του ΚΚΕ για συνεργασία τους με τον ταξικό αντίπαλο.

Η παραπάνω αποτίμηση του **Ν. Ζαχαριάδη** ως γ.γ. της Κ.Ε. του ΚΚΕ γίνεται ως στοιχείο κρίσης της ωριμότητας και ικανότητας του ΚΚΕ στην καθοδήγηση της ταξικής πάλης σε ιδιαίτερα οξυμένες συνθήκες. Ωστόσο δεν παραβλέπονται οι αρνητικές επιδράσεις της ιδεολογικής κατάστασης και των πολιτικών επιλογών του διεθνούς κομμουνιστικού κινήματος.

Η 7η Ολομέλεια της Κ.Ε. (9-13 Απριλίου 1964) ενέκρινε το πόρισμα της επιτροπής «για την υπόθεση του **Νίκου Ζαχαριάδη**» σύμφωνα με το οποίο πολλές από τις ενέργειες του **Ν. Ζαχαριάδη** «δημιουργούν σοβαρότατα ερωτηματικά για το πρόσωπό του σαν ύποπτο, εχθρικό και επικίνδυνο στοιχείο για το Κόμμα και το λαϊκό κίνημα [...] οδηγούν αναπόφευκτα σε πράξεις που αντικειμενικά δεν προκαλούν μικρότερη ζημιά στο Κόμμα και στο λαϊκό κίνημα από τις πράξεις πρακτόρων του εχθρού». Το πόρισμα καταλόγιζε στον **Ζαχαριάδη** και ποινικές ευθύνες.

Τρία χρόνια αργότερα, η 11η Ολομέλεια της Κ.Ε. (27-30 Ιουνίου 1967) συζήτησε νέο πόρισμα της Επιτροπής Κομματικού Ελέγχου (ΕΚΕ) και κατέληξε: «Από την εξέταση της υπόθεσης **Ζαχαριάδη** δεν βγαίνει ότι ο **Ν. Ζαχαριάδης** είναι πράκτορας του εχθρού». Κρίνεται απαράδεκτο το γεγονός ότι αυτό το πόρισμα, παρότι είχε απαλείψει την κατηγορία του πράκτορα, ωστόσο άφηνε να αιωρείται η υποψία. Ο απαράδεκτος εξορισμός του στο Σουργκούτ, καθώς και όλη η εκεί μεταχείριση από την ηγεσία του ΚΚΣΕ, με τη σύμπραξη και της τότε καθοδήγησης του ΚΚΕ, δεν δικαιολογείται εξαιτίας της λαθεμένης ενέργειας του **Ζαχαριάδη** να απευθυνθεί στην ελληνική δικαιοσύνη για να δικαστεί.

Το ΚΚΕ επί της ουσίας έχει αποκαταστήσει τον **Νίκο Ζαχαριάδη** εδώ και πολλά χρόνια (μεταφορά και ταφή της σορού του στην Ελλάδα, δημοσιεύματα κ.ά.). Η Πανελλαδική Συνδιάσκεψη του ΚΚΕ ακυρώνει όλες τις αποφάσεις της 6ης και της 7ης Ολομέλειας (1956 και 1957) σε βάρος του **Νίκου Ζαχαριάδη**, καθώς και τα πορίσματα του 1964 και του 1967. Αποφασίζει την πλήρη αποκατάστασή του στο ΚΚΕ.

16 Ιούλη 2011

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	11
ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ: ΝΙΚΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ.	
Από την ηγεσία του ΚΚΕ στην εξορία και το θάνατο	15
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	37
 ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ	
Γράμματα στον εισαγγελέα και την “Αυγή”	47
 ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ	
Γράμματα και εκκλήσεις προς τους σοβιετικούς ηγέτες	53
1. Προς τους σοβιετικούς ηγέτες	
Μπρέζνιεφ-Σουσλάφ-Αντρόπωφ (17-8-67)	55
2. Προς την Κ.Ε. του ΚΚΣΕ (23-2-68)	58
3. Ανοιχτό γράμμα προς την Κ.Ε. του ΚΚΣΕ (11-1-72)	61
4. Προς τον Γ.Γ. της Κ.Ε. του ΚΚΣΕ	
Λεονίντ Μπρέζνιεφ (28-10-72)	64
 ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ	
Γράμματα στους κουκουέδες της Τασκένδης	67
1. Προς τους κουκουέδες	69
2. Για την απόφαση της 11ης ολομέλειας του ΚΚΕ	73
3. Προς τους σ. Ευγένη, Γιάννη (15-1-68)	75
4. Οδηγίες στους συντρόφους της Τασκένδης (6-2-68)	82
5. Γράμμα προς τους σ. Τσότσο, Ζήνδρο και Δροχαμήλιο	
(20-2-68)	86
6. Ανοιχτό γράμμα προς όλους τους Έλληνες και	
Ελληνίδες (1-5-68)	91

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

Αποσπάσματα από το ημερολόγιο	101
--	------------

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ

Συμβολή στη συζήτηση	111
-----------------------------------	------------

ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟ

Προβλήματα της κρίσης του ΚΚΕ	133
--	------------

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Με επίγνωση της ιστορικής και ηθικής ευθύνης και με την συγκατάθεση συντρόφων της κομματικής Επιτροπής ΚΟΥ-ΚΟΥΕ της κομματικής οργάνωσης Τασκένδης με τους οποίους ήλθα σε επαφή αποφάσισα να δημοσιεύσω το αρχείο του σ. Νίκου Ζαχαριάδη. Πρόκειται για γράμματα, πολιτικά κείμενα και σημειώσεις από το προσωπικό του ημερολόγιο που έγραψε τα χρόνια της εξορίας στο Μπόροβιτς και στο Σουργκούτ της Σιβηρίας. Φυσικά δεν είναι όλα. Είναι μόνο εκείνα που μπόρεσαν να πάρουν μαζί τους και να διασώσουν οι σύντροφοί μας που τον είχαν επισκεφτεί στο Μπόροβιτς και στο Σουργκούτ την περίοδο 1962-1973 καθώς και εκείνα που έφερε ο γιος του Ιωσήφ στην Τασκένδη το 1972 και το 1977.

Όλα τα ντοκουμέντα είναι στα πρωτότυπα χειρόγραφα τα οποία φυλάχθηκαν στην Τασκένδη και μεταφέρθηκαν στην Ελλάδα από τον αείμνηστο σύντροφό μας Αλέκο Ζερβό γραμματέα της Κομματικής Επιτροπής Τασκένδης ΚΟΥΚΟΥΕ ο οποίος όμως πέθανε νέος σε ηλικία λίγα χρόνια μετά από τον επαναπατρισμό του.

Σκοπός του βιβλίου αυτού είναι να μάθουν οι κομμουνιστές του ΚΚΕ, οι αγωνιστές, ολόκληρος ο λαός μας:

Για το έγκλημα που έγινε στο ηρωικό κομμουνιστικό κόμμα Ελλάδας με την αντιδιεθνιστική πραξικοπηματική επέμβαση των έξι αδελφών κομμάτων στην «ιστορική» όπως την είχαν ονομάσει οι οργανωτές της, δη Ολομέλεια της Κ.Ε. του ΚΚΕ το

1956 με εισηγητή το Ρουμάνο Γεωργίου Ντεζ και με τη συμμετοχή όλων των διεγγραμμένων και τιμωρημένων από όργανα του κόμματος, Παρτσαλίδη, Βαφειάδη, Ζωγράφο, Αποστόλου κ.ά. Η ολομέλεια αυτή έγινε πίσω από τις πλάτες του Π.Γ. και της Κ.Ε. του ΚΚΕ.

– Για την διαγραφή 6.000 μελών της κομματικής οργάνωσης Τασκένδης σε σύνολο 7.500 μελών.

– Για την επίθεση που οργάνωσαν 300 ροπαλοφόροι στην Τασκένδη στις 9-9-55 με επικεφαλής τους Δημητρίου, Υψηλάντη (Ρόσιος), Τσολάκη Κώστα (Γιάννος).

– Για τις φυλακές και εξορίες στις στέπες της Καρακαλπακίας και του Καζαχστάν αρκετών δεκάδων συντρόφων μας με σκηνοθετημένες κατηγορίες και πρώτον απ' όλους τον Γενικό Γραμματέα της Κ.Ε του ΚΚΕ τον σ. Νίκο Ζαχαριάδη που τον εξόρισαν μέχρι τη φυσική εξόντωσή του.

– Για να αποκατασταθεί η ιστορική αλήθεια που παράφορα διαστρεβλώθηκε και να αποκατασταθούν οι αρχές που τσαλαπατήθηκαν και το ηρωικό Κουκουέ να διδαχθεί από τα λάθη που διαπράχθηκαν και μάλιστα ορισμένα συνειδητά, για να μην τα ξαναεπαναλάβει.

Όταν περιφρονείς την ιστορία αυτή σε τιμωρεί αμείλιχτα.

Το 13ο συνέδριο έδειξε ακόμα μια φορά περίτρανα πως επαναλαμβάνεται κατ' εικόνα και ομοίωση το 1956 και μάλιστα με πρωτεργάτη τον ίδιο άνθρωπο, τον Κώστα Τσολάκη. Τότε ο Τσολάκης και η παρέα του ήταν ανανεωτικοί και τη συντριπτική πλειοψηφία των μελών την ονόμαζαν συντηρητική, δογματική, σταλινική, Ζαχαριαδική. Τότε ήτανε μειοψηφία, αυτό δεν είχε σημασία, το καταστατικό μπορούσαν να το παραβιάζουν στηριζόμενοι φυσικά στην αμέριστη βοήθεια της Χρυσωφικής ηγεσίας. Τότε η διορισμένη Κ.Ε. όταν συνεδρίαζε διέγραφε όποιον στεκότανε εμπόδιό της. Αποτέλεσμα να διαγραφούν από τις 7.500 μέλη που είχε η Κ.Ο.Τ. τα 6.000 μέλη.

Σήμερα όμως το σκηνικό άλλαξε και οι τότε ανανεωτικοί αποτελούν στο ΚΚΕ τη συντηρητική πτέρυγα, η οποία πήρε οριακή πλειοψηφία και μπορεί το καταστατικό να το χρησιμοποιεί για να εξοντώνει όποιον στέκεται εμπόδιο στην πολιτική

της. Ας καμαρώνουν για τα κατορθώματά τους.

Η καθοδήγηση του ΚΚΕ και ιδιαίτερα ο Φλωράκης, ο Φαράκος, ο Καλούδης, ο Τσολάκης, η Κουκούλου έχουν ιστορικές ευθύνες και θα πρέπει να θρουν το θάρρος να τις αναλογιστούν και να τις αναγνωρίσουν.

Οι ομαδοποιήσεις και οι οριακές πλειοψηφίες είναι ξένες προς τις αρχές μας. Το κόμμα μας είναι κόμμα αρχών και διαφάνειας. Πρέπει να παραμεριστούν οι τυχοδιώκτες και οι γραφειοκράτες. Το ηρωικό κουκούε δεν είναι τσιφλίκι κανενός. Το κουκούε στηριγμένο στο Μαρξισμό-Λενινισμό και προσαρμόζοντας την πολιτική του στις σημερινές συνθήκες πρέπει να γίνει και πάλι ο μπροστάρης στον αγώνα του λαού μας στις δύσσκολες μέρες που περνάει.

Π. ΤΟΥΛΟΥΔΗΣ

Το βιβλίο που κυκλοφόρησε ο Αχιλλέας Παπαϊωάννου με τίτλο «Η Διαθήκη του Νίκου Ζαχαριάδη» είναι προβοκατόρικο και αναληθές. Με το περιεχόμενό του σπilώνει την προσωπικότητα του σ. Νίκου Ζαχαριάδη και την αδιαλλαξία του. Συνάντηση με τον Νίκο Ζαχαριάδη το 1963 δεν πραγματοποιήθηκε ούτε από τον Παπαϊωάννου ούτε από κανέναν άλλον. Στο Σουργκούτ η πρώτη συνάντηση με συντρόφους έγινε στις 27-5-67 με δική του πρωτοβουλία όπως με δική του πρωτοβουλία είχε γίνει και η πρώτη συνάντηση στο Μπόροβιτς στις 8-4-62.

Πέτρος Τουλούδης

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

ΝΙΚΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ

Από την ηγεσία του ΚΚΕ στην εξορία και το θάνατο

Ο χιλιοτραγουδισμένος και αδιαφιλονίκητα ιστορικός ηγέτης του ηρωικού ΚΚΕ, η μεγαλύτερη φυσιογνωμία του ελληνικού επαναστατικού κινήματος επί 23 ολόκληρα χρόνια, ο σ. Νίκος Ζαχαριάδης την 1η Αυγούστου 1973 στην παγωμένη Σιβηρία της Σοβιετικής Ένωσης άφησε την τελευταία του πνοή εξόριστος, απομονωμένος 17 ολόκληρα χρόνια, από την Χρυσωφική και Μπρεζνιεφική ηγεσία της ΕΣΣΔ, γιατί δε δέχτηκε να προδώσει τον εαυτό του, την πίστη του στο κόμμα και στο λαό του που τόσο αγάπησε και σεβάστηκε.

Οι Κολιγιάννης, Παρτσαλίδης, Βαφειάδης, και Σία πέτυχαν να τον απομονώσουν, χρησιμοποιώντας μεθόδους απάνθρωπες και σκηνοθετημένες κατηγορίες χωρίς απόφαση δίκης. Κατόρθωσαν να τον κρατήσουν απομονωμένο ακόμα και από τα παιδιά του. Του απαγόρεψαν την αλληλογραφία με τους συντρόφους του και τον καταδίκασαν σε θάνατο με τη βάρβαρη συμπεριφορά τους απέναντί του γιατί δεν τους προσκύνησε, γιατί τρέμανε την ύπαρξή του. Τον Νίκο Ζαχαριάδη μπορεί να τον εξόντωσαν ως άνθρωπο όμως την παλικαριά του, την μέσα του το ήθος, τις αρχές του, το υπόδειγμα του αγωνιστή κουκουέ δεν μπόρεσαν να το εξοντώσουν. Ακόμα και μέσα από τον τάφο του θα 'ναι ο κύριος κατήγορος για το έγκλημα που έγινε σε βάρος του ΚΚΕ την περίοδο εκείνη.

Ο Νίκος Ζαχαριάδης γεννήθηκε στη Νικομήδεια της Μικράς Ασίας τον Απρίλη του 1903. Την παιδική και εφηβική του ζωή την πέρασε στη Νικομήδεια, στην Ανδριανούπολη, στα Σκόπια και για ένα μικρό διάστημα στην Κωνσταντινούπολη δουλεύοντας ναυτεργάτης στο δρομολόγιο Οδησός-Κωνσταντινούπολη. Εκεί συνδέθηκε με την εργατική ένωση και έγινε μέλος της σοσιαλιστικής οργάνωσης.

Από την Κωνσταντινούπολη πέρασε στην επαναστατημένη Ρωσία όταν άρχισε η ξένη ιμπεριαλιστική στρατιωτική επέμβαση για το πνίξιμο της νεαρής σοβιετικής δημοκρατίας.

Ο Νίκος Ζαχαριάδης πήρε ενεργό μέρος ενάντια σ' αυτή την επέμβαση και έγινε μέλος του Ρωσικού Κομμουνιστικού Κόμματος.

Το 1923 έφθασε στην Ελλάδα και μέχρι το 1928 αγωνίστηκε μέσα από τις γραμμές της ΟΚΝΕ και εκλέχτηκε μέλος του γραφείου της Κεντρικής Επιτροπής. Όλα αυτά τα χρόνια απέκτησε σημαντική πείρα επαναστατικής δράσης. Συνελήφθη από την ασφάλεια και κλείστηκε σαν υπόδικος στις φυλακές αλλά κατά τη μεταφορά του για ανάκριση δραπέτευσε. Ξαναπιάστηκε στην Θεσσαλονίκη από το χαφιέ Παππά αλλά και πάλι δραπέτευσε πετώντας το χαφιέ σ' ένα χαντάκι κατά την μεταφορά του στην ασφάλεια.

Στις αρχές του 1929 το ΚΚΕ τον έστειλε για κομματικές σπουδές στη Μόσχα. Στην Ελλάδα επέστρεψε το Νοέμβριο του 1931 και ανέλαβε γραμματέας του κόμματος μετά από υπόδειξη της 3ης Διεθνούς.

Την περίοδο 1929-1931 στο ΚΚΕ εκδηλώθηκε μια χωρίς αρχές φραξιονιστική πάλη, η οποία αποσύνθεσε οργανωτικά το κόμμα, το πελάγωσε πολιτικά και το απομόνωνε από τους εργαζόμενους μειώνοντας αισθητά την πολιτική του επιρροή. Ο Νίκος Ζαχαριάδης μόλις ανέλαβε την ηγεσία του ΚΚΕ προσανατόλισε τη δράση του στην οργάνωση της μαζικής πάλης για την υπεράσπιση των άμεσων διεκδικήσεων των εργαζομένων ενάντια στην ολομέτωπη επίθεση του ντόπιου και ξένου κεφαλαίου. Έτσι το ΚΚΕ ανέκτησε τις θέσεις που είχε χάσει στα συνδικάτα και στις άλλες συνδικαλιστικές και μαζικές οργανώσεις,

αναπτύχθηκε οργανωτικά και η ενότητα στο κόμμα αποκαταστάθηκε.

Στις 17 Σεπτεμβρίου 1936 συνελήφθη από την ασφάλεια του Μεταξά και μεταφέρθηκε στις φυλακές της Κέρκυρας σε αυστηρή απομόνωση. Στις αρχές του 1940 μεταφέρθηκε στη γενική ασφάλεια Αθηνών και κλείστηκε σε ειδικά μπουντρούμια στο κτίριο της Ανώτατης Εμπορικής Σχολής. Μέσα από το κελί της αυστηρής απομόνωσης έστειλε το ιστορικής σημασίας ανοιχτό γράμμα προς το λαό της Ελλάδας με ημερομηνία 31 Οκτωβρίου 1940 και δημοσιεύθηκε στον τύπο της Αθήνας. Το γράμμα έλεγε τα εξής:

Προς το λαό της Ελλάδας

«Ο φασισμός του Μουσολίνι χτύπησε την Ελλάδα πισώπλατα, δολοφονικά και ξετσιπώτα με σκοπό να τον υποδουλώσει και να τον εξανδραποδίσει. Σήμερα όλοι οι Έλληνες παλεύουμε για την λευτεριά την τιμή, την εθνική μας ανεξαρτησία. Η πάλη θα είναι πολύ δύσκολη και πολύ σκληρή. Μα ένα έθνος που θέλει να ζήσει πρέπει να παλεύει, αψηφώντας τους κινδύνους και τις θυσίες. Ο λαός της Ελλάδας διεξάγει σήμερα ένα πόλεμο εθνικοαπελευθερωτικό, ενάντια στο φασισμό του Μουσολίνι. Δίπλα στο κύριο μέτωπο και ο ΚΑΘΕ ΒΡΑΧΟΣ Η ΚΑΘΕ ΡΕΜΑΤΙΑ ΤΟ ΚΑΘΕ ΧΩΡΙΟ, ΚΑΛΥΒΑ ΜΕ ΚΑΛΥΒΑ, Η ΚΑΘΕ ΠΟΛΗ, ΣΠΙΤΙ ΜΕ ΣΠΙΤΙ, ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΙΝΕΙ ΦΡΟΥΡΙΟ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟΥ ΑΓΩΝΑ!

Κάθε πράχτορας του φασισμού πρέπει να εξοντωθεί αλύπητα. Στον πόλεμο αυτό που τον διευθύνει η κυβέρνηση Μεταξά, όλοι μας πρέπει να δώσουμε όλες μας τις δυνάμεις δίχως επιφύλαξη. Έπαθλο για τον εργαζόμενο λαό και επιστέγασμα για το σημερινό του αγώνα, πρέπει να είναι και θα είναι μια καινούργια Ελλάδα της δουλειάς, της λευτεριάς, λυτρωμένη από κάθε ξενική ιμπεριαλιστική εξάρτηση, μ' ένα πραγματικά παλλαϊκό πολιτισμό. Όλοι στον αγώνα ο καθένας στη θέση του και η νίκη θά ναι νίκη της Ελλάδας και του λαού της. Οι εργαζόμενοι

όλου του κόσμου στέκουν στο πλευρό μας.»

Αθήνα 31 Οχτώβρη 1940

Νίκος Ζαχαριάδης
Γραμματέας της Κ.Ε του ΚΚΕ

Το γράμμα αυτό είναι ένα από τα σημαντικότερα ντοκουμέντα στην ιστορία του ΚΚΕ. Τίτλος τιμής για το κόμμα. Για όλους τους Έλληνες κομμουνιστές έγινε καθοδηγητική κατεύθυνση και πηγή έμπνευσης για τη δημιουργία του ΕΑΜ. Το γράμμα αυτό καταξίωσε τον **Νίκο Ζαχαριάδη** σαν μάστορα της επαναστατικής στρατηγικής και τακτικής, σαν ηγέτη με πολιτική διορατικότητα. Στις 27 Απριλίου 1941 η ασφάλεια των Αθηνών τον παράδωσε στην Γκεστάπο και στις 30 Νοεμβρίου 1941 μεταφέρθηκε στο στρατόπεδο Νταχάου στη Γερμανία.

Η επιστροφή του Νίκου Ζαχαριάδη στην Ελλάδα

Στις 29 Απριλίου 1945 τα αμερικάνικα στρατεύματα απελευθέρωσαν τους κρατούμενους του Νταχάου και ανάμεσά τους και τον **Νίκο Ζαχαριάδη**. Στις 29 Μαΐου επέστρεψε στην Αθήνα και ανέλαβε ξανά τα καθήκοντά του Γενικού Γραμματέα του κόμματος. Η πρώτη του επιδίωξη ήταν να ξεπεραστούν τα λάθη της περιόδου της εθνικής αντίστασης με επιστέγασμα την επαισχυνη συμφωνία της Βάρκιζας.

Στη 2η Ολομέλεια της Κ.Ε του ΚΚΕ 12 Φεβρουαρίου του 1946 αποφασίστηκε ριζική αλλαγή στη γραμμή του κόμματος, πολιτική και οργανωτική. Τότε ο **Νίκος Ζαχαριάδης** δημοσίευσε στο Ριζοσπάστη άρθρο στο οποίο έλεγε μεταξύ άλλων: «**Βάρκιζα στο κίνημά μας δεν θα ξαναγίνει**».

Η ένοπλη σύρραξη που μας επέβαλε η αντίδραση και η απόφαση του κόμματος στη βία να απαντήσουμε με βία άνοιξε μια λαμπρή ιστορία για το κίνημα και το λαό μας. Ο ηρωικός αγώνας του Δημοκρατικού Στρατού Ελλάδας ξέπλυνε το αίσχος της

προδοσίας στην εθνική αντίσταση και της συνθηκολόγησής της.

Όμως ο άνισος αγώνας ενάντια στην ξένη αντίδραση υποχρέωσε τις κύριες δυνάμεις του ΔΣΕ τον Αύγουστο του 1949 να υποχωρήσουν και να περάσουν στη Λ.Δ της Αλβανίας.

Α. Η υποχώρηση του Δ.Σ.Ε και η μεταφορά των μαχητών του στις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης

Στα τέλη του 1949 αρκετές δεκάδες χιλιάδες μαχητές και μαχήτριες του ΔΣΕ πέρασαν στις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης και κυρίως στη Σοβιετική Ένωση 20.000 περίπου. Τόπος διαμονής ορίστηκε η Τασκένδη πρωτεύουσα της σοβιετικής δημοκρατίας του Ουζμπεκιστάν. Η πόλη αυτή επιλέχτηκε με εντολή του ΚΚΣΕ και προσωπικά του Ιωσήφ Στάλιν, γιατί στο Ουζμπεκιστάν δεν είχε φτάσει η χιτλεροφασιστική μπότα, τα στεγαστικά προβλήματα ήταν λιγότερα ενώ οι κλιματολογικές συνθήκες έμοιαζαν με τις ελληνικές. Σύμφωνα με τα εργοστασιακά συγκροτήματα της Τασκένδης και της πόλης Τσιρτσίκ τα αρμόδια τοπικά όργανα του Ουζμπεκιστάν ετοίμασαν δεκατρία οικιστικά συγκροτήματα – πολιτείες – στην Τασκένδη και δύο στο Τσιρτσίκ. Κάθε πολιτεία είχε το δικό της εστιατόριο, τη λέσχη της, τον κινηματογράφο της. Οι σοβιετικοί υποδέχτηκαν τους μαχητές του ΔΣΕ με αγάπη και στοργή.

Μετά την εγκατάσταση, το κεντρικό καθήκον που έβαλε η ηγεσία του ΚΚΕ στους πολιτικούς πρόσφυγες εκφραζόταν στο σύνθημα του Νίκου Ζαχαριάδη που έλεγε: «Σε σύντομο χρονικό διάστημα να υπερνικηθούν οι δυσκολίες της προσαρμογής, οι πολιτικοί πρόσφυγες να ευθυγραμμιστούν με τους πρωτοπόρους σοβιετικούς πολίτες, να κατακτήσουν τα κάστρα της τέχνης και της επιστήμης». Πράγματι. Οι μαχητές και οι μαχήτριες του ΔΣΕ σε σύντομο χρονικό διάστημα έκαναν πράξη το σύνθημα αυτό. Έγιναν πρωτοπόροι εργάτες και τεχνικοί και απέκτησαν υψηλή επαγγελματική ειδικευση.

Πολλοί τέλειωσαν τα βραδινά γυμνάσια, τις τεχνικές σχολές

και συνέχισαν ανώτερες σπουδές στα πανεπιστήμια. Έτσι άρχισε μια καινούργια σελίδα στην ιστορία αυτών των αγωνιστών. Όλοι αντιμετώπιζαν τα καινούργια προβλήματα αγαπημένοι και ενωμένοι σαν μια γροθιά.

Τον Οκτώβριο του 1950 πραγματοποιήθηκε η 3η Συνδιάσκεψη του ΚΚΕ με εκλεγμένους αντιπροσώπους απ' όλες τις κομματικές οργανώσεις του ΚΚΕ των χωρών της Ανατολικής Ευρώπης. Η 3η Συνδιάσκεψη εξέτασε κριτικά τις αιτίες της ήττας του ΔΣΕ, καθόρισε την καινούργια στρατηγική πολιτική του κόμματος στις καινούργιες συνθήκες και πρώτ' απ' όλα την ανασυγκρότηση των παράνομων κομματικών οργανώσεων στην Ελλάδα. Η Συνδιάσκεψη καταδίκασε τις συνθηκολόγες, οπορτουνιστικές πλατφόρμες των **Παρτσαλίδη, Βαφειάδη, Ζωγράφου**, οι οποίες δημοσιεύθηκαν, συζητήθηκαν και καταδικάστηκαν μέσα σε σώματα απ' όλα τα μέλη των κομματικών οργανώσεων.

Οι συνθηκολόγοι όμως Παρτσαλίδης, Βαφειάδης κρυφά από το κόμμα έκαναν σε βάρος του σ. Νίκου Ζαχαριάδη καταγγελία – σπιουνιά τη χαρακτήρισε ο ίδιος ο Ζαχαριάδης – στο προεδρείο του ΚΚΣΕ ότι είναι προδοκάτορας χαφιάς. Μαζί τους συμπαρατάχτηκαν και οι Εμβέρ Χότζα και Σέχου, καθοδηγητές της Αλβανίας οι οποίοι κατηγορήσαν τον Νίκο Ζαχαριάδη ότι ακολούθησε τυχωδιωκτική πολιτική την περίοδο 1946-1949 και ότι ο ίδιος είναι τυχωδιώκτης. Οι Αλβανοί ηγέτες σύμπλευσαν με τους Παρτσαλίδη, Βαφειάδη γιατί βρήκαν την κατάλληλη στιγμή για να εκδικηθούν, επειδή ο Ν.Ζ. δεν πραγματοποίησε την επιθυμία τους να παραμείνουν οι μαχητές του ΔΣΕ στην Αλβανία, δουλεύοντας για τη δημιουργία σιδηροδρομικών γραμμών στη χώρα τους.

Το προεδρείο του ΚΚΣΕ αφού εξέτασε τις παραπάνω κατηγορίες τις απέρριψε και τις θεώρησε αβάσιμες, ανακριθείς, και την πολιτική γραμμή του ΚΚΕ την περίοδο 1946-49 την έκρινε σωστή. Αντίγραφο αυτής της απόφασης του προεδρείου του ΚΚΣΕ δόθηκε και στον Νίκο Ζαχαριάδη υπογραμμένο από όλα τα μέλη του προεδρείου και μεταξύ αυτών και του Χρούσσοφ.

Το 1953 πέθανε ο Ιωσήφ Στάλιν και έξι μήνες μετά το θάνατό

του την εξουσία την πήρε ο Χρουσώφ ο οποίος μέχρι τότε ήταν γραμματέας της Κ.Ε του ΚΚΣΕ. Η κυριαρχία των Χρουσωφικών στο ΚΚΣΕ δημιούργησε μια νέα κατάσταση στο παγκόσμιο κομμουνιστικό κίνημα και στο σοσιαλιστικό στρατόπεδο. Έτσι άρχισε η εποχή του Χρουσωφισμού με κύριο σύνθημά της, δήθεν την ανανέωση, την πάλη ενάντια στην προσωπολατρεία και τον εκδημοκρατισμό. Εκμεταλλεύτηκε μια σειρά λαθών και αδυναμιών της προηγούμενης καθοδήγησης και επιδίωξε με ανορθόδοξες μεθόδους να ρίξει λάσπη να μηδενίσει τα θετικά που πραγματοποιήθηκαν όλη την προηγούμενη περίοδο.

Τα αποτελέσματα της πολιτικής του Χρουσώφ την οποία ακολούθησε και ο Μπρέζνιεφ φάνηκαν σήμερα μετά από 38 ολόκληρα χρόνια με όλη τη μεγαλοπρέπειά τους, όχι μόνο στη Σοβιετική Ένωση και στις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης αλλά και στα αδελφά κομμουνιστικά κόμματα.

Ένα από τα κομμουνιστικά κόμματα, που ο Χρουσώφ ήθελε να επιβάλει τη πολιτική του γραμμή ήταν και το ΚΚΕ. Έχοντας στα χέρια του τους 20.000 μαχητές του ΔΣΕ, απ' τους οποίους οι 7.500 ήταν μέλη του ΚΚΕ και χρησιμοποιώντας το Σοβιετικό απαράτ που είχε άμεση επαφή μαζί τους, άρχισε οργανωμένη φραξιονιστική διαβρωτική δουλειά. Όλα τα κομματικά προβλήματα κατέβηκαν στο πεζοδρόμιο, η διαστρέβλωση δεν είχε όρια και τα γραφεία του Κ.Κ του Ουζμπεκιστάν έγιναν κέντρα προσπάθειας να στρέψουν τα μέλη του ΚΚΕ ενάντια στην καθοδήγηση του κόμματος τάζοντάς τους λαγούς με πετραχήλια. Ταυτόχρονα κατάφεραν και δημιούργησαν φραξιονιστικό πυρήνα στην κομματική οργάνωση Τασκένδης.

Οι στρατηγοί Ρόσιος (Υψηλάντης), Χείμαρος, Λασάνης, Βαλαχάς, κυκλοφόρησαν πολυσέλιδα γράμματα με απόψεις τους και τάσσονταν ανοιχτά ενάντια στην καθοδήγηση του ΚΚΕ. Χαρακτηριστικό είναι το γράμμα που στάλθηκε από 304 μέλη και στελέχη της οργάνωσης προς τον Χρουσώφ που ζητούσαν να επέμβει αποφασιστικά και να απομακρύνει το Νίκο Ζαχαριάδη γιατί αποτελούσε «δημόσιο κίνδυνο».

Β. Τα γεγονότα της Τασκένδης το 1955 - Η 6η Ολομέλεια του 1956

Τους διασπαστές φραξιονιστές οι κομμουνιστές της κομματικής οργάνωσης Τασκένδης στη συντριπτική τους πλειοψηφία τους ξεσκέπασε και τους απομόνωσε. Όταν όμως οι καθοδηγητές τους διαπίστωσαν πως δεν πραγματοποιούνται οι επιδιώξεις τους στις 9 Σεπτεμβρίου 1955 μια γκρουπά από 300 πρωτοπαλίκαρα με επικεφαλής τον Α. Ρόσσιο (Υψηλάντη) σήμερα μέλος της Κ.Ε του ΠΑΣΟΚ, τον Κ. Τσολάκη (Γιάννος) επί 35 χρόνια μέλος του ΠΓ της ΚΕ του ΚΚΕ και του Π. Δημητρίου σήμερα στέλεχος της ΕΑΡ, οργάνωσαν πογκρόμ (επίθεση), χρησιμοποιώντας πέτρες, ρόπαλα, εναντίον των γραφείων της κομματικής οργάνωσης με σκοπό να τα καταλάβουν. Αντικειμενικός σκοπός τους ήταν να πούνε πως οι κομμουνιστές της Τασκένδης αγανακτισμένοι από την καθοδήγηση του κόμματος κατέλαβαν τα γραφεία της οργάνωσης. Οι παρευρισκόμενοι στα γραφεία κομμουνιστές αντιμετώπισαν τους τραμπούκους και δεν τους επέτρεψαν να πραγματοποιήσουν το σκοπό τους.

Το Νοέμβριο του 1955 συνήλθε η 5η Ολομέλεια της Κ.Ε του ΚΚΕ με γραμματέα τον σ. Νίκο Ζαχαριάδη και καταδίκασε τους τυχοδιώκτες φραξιονιστές, διασπαστές και επέρριψε ευθύνες και σε τοπικά σοβιετικά στελέχη. Το Δεκέμβριο του ίδιου χρόνου στο μεγάλο αχτίφ 1.200 αντιπροσώπων της κομματικής οργάνωσης Τασκένδης, η συντριπτική πλειοψηφεία μαζί με την αντιπροσωπία του ΠΓ της Κ.Ε, επικεφαλής της οποίας ήταν ο Νίκος Ζαχαριάδης ξεσκέπασε τους φραξιονιστές και τους καθοδηγητές τους και τους ανάγκασε να αφήσουν τα προσχήματα, με αποτέλεσμα να στραφούν πια ανοιχτά εναντίον του σ. Νίκου Ζαχαριάδη. Στο αχτίφ αυτό ο Νίκος Ζαχαριάδης προαισθανόμενος το τι θα ακολουθούσε εναντίον του είπε μια χαρακτηριστική φράση που αποδεικνύει τη διορατικότητά του ως ηγέτη και πολιτικού: «Το πρόβλημα που δημιουργήθηκε, είπε, είναι μόνο η ουρά του ελέφαντα». Πράγματι τα γεγονότα που ακολούθησαν απέδειξαν του λόγου το αληθές.

Το Φεβρουάριο του 1956 πραγματοποιήθηκε το 20ό συνέδριο

του κόμματος της Σοβιετικής Ένωσης. Στο συνέδριο αυτό πήρε μέρος και αντιπροσωπία του ΚΚΕ με επικεφαλής τον σ. Νίκο Ζαχαριάδη. Τότε τον κάλεσε ο Σουσλώφ και του ανακοίνωσε ότι συγκροτήθηκε επιτροπή από έξι αδελφά κόμματα με επικεφαλής το Σοβιετικό Κοσίνιν και εισηγητή το Ρουμάνο Γεωργίου Ντεζ να οργανώσουν ολομέλεια της Κ.Ε του ΚΚΕ για να εξετάσουν την πολιτική του κόμματος, την οποία ο Σουσλώφ χαρακτήρισε «λαθεμένη».

Ένα μήνα μετά, το Μάρτιο του '56 συνήλθε στο Βουκουρέστι η 6η Ολομέλεια, πίσω από τις πλάτες του Π.Γ και της ΚΕ του ΚΚΕ. Σ' αυτή την ολομέλεια με πραξικοπηματικό και αντικαταστατικό τρόπο πήραν μέρος όσοι είχαν διαγραφεί, τιμωρηθεί ή απομονωθεί από όργανα του κόμματος καθώς και τα πρωτοπαλίκαρα της φράξιας. Γεγονότα πρωτάκουστα για το παγκόσμιο επαναστατικό κίνημα. Στην Ολομέλεια αυτή καταδικάστηκε η πολιτική του κόμματος ως λαθεμένη, σεχταριστική, δογματική και καθαιρέθηκε ο Νίκος Ζαχαριάδης από τη θέση του Γενικού Γραμματέα ενώ αποκαταστάθηκαν όλοι όσοι είχαν διαγραφεί, τιμωρηθεί, και απομονωθεί.

Η 6η Ολομέλεια θα μείνει στην ιστορία του κομμουνιστικού κινήματος της χώρας μας σαν ένα προϊόν εξωελληνικό που συνετελέστηκε σε μια περίοδο που το κίνημα είχε σοβαρή άνοδο. Αυτό δηλαδή που δεν μπορούσε να πετύχει η αντίδραση, να χτυπήσει το κίνημα, το πέτυχε σε όλη του τη μεγαλοπρέπεια η Χρυσωφική ηγεσία και οι οπαδοί τους Κολιγιάννης, Παρτσάλιδης, Βαφειάδης, Δημητρίου και Τσολάκης. Μετά την ολομέλεια αυτή το κουκουέδικο στοιχείο στην Ελλάδα μπήκε σε μια περίοδο μααρασμού και ο λαός έχασε τον μπροστάρη στους αγώνες του.

Η 6η Ολομέλεια και τα γεγονότα στην κομματική οργάνωση Τασκένδης, όπως ο ίδιος ο Ζαχαριάδης γράφει στα κείμενά του που περιέχει τούτο το βιβλίο, είναι πρόβλημα υψίστης ηθικής κομματικής τάξης και κάποτε θα ξεκαθαριστεί ως τον πάτο και οι προβοκάτορες και οι συκοφάντες θα στιγματιστούν ανεξίτηλα και για πάντα, όχι μονάχα μπροστά στο ΚΚΕ και το λαό μας, αλλά και μπροστά στο παγκόσμιο κίνημα.

Το 1957 συνήλθε η 7η Ολομέλεια της διορισμένης Κ.Ε του ΚΚΕ και με την ευλογία του σοβιετικού αντιπροσώπου Κουσσίνεν διεγράφη ο σ. Νίκος Ζαχαριάδης με τις κατηγορίες του **προβοκάτορα, του πράκτορα, του δογματιστή, του σεχταριστή, και του τυχοδιώκτη**. Στη συνέχεια τον έστειλαν σε απομόνωση μαζί με το μικρό του γιο τον Σιφάκο μόλις 7 χρόνων τότε, στο Μπόροβιτς, 200 χιλιόμετρα βόρεια από τη Μόσχα. Το Μπόροβιτς ήταν περιοχή ελεγχόμενη και τόπος απομόνωσης των ανεπιθύμητων. Ταυτόχρονα συγκροτήθηκε επιτροπή από την 7η Ολομέλεια, η οποία θα εξέταζε τις κατηγορίες για τις οποίες διεγράφη ο σ. Νίκος Ζαχαριάδης. Η επιτροπή αυτή όμως αυτοδιαλύθηκε χωρίς να πάρει καμιά απόφαση. Ο Ζαχαριάδης έμεινε στο Μπόροβιτς πέντε χρόνια και όλο αυτό το διάστημα ζητούσε από τους διορισμένους Παρτσαλίδη, Κολιγιάννη, να εφαρμοστεί η απόφαση της 7ης Ολομέλειας και η επιτροπή να εξετάσει τη δράση του για να ξεκαθαριστεί το προσωπικό του ζήτημα. Απάντησή όμως δεν πήρε ποτέ. Έτσι τους ειδοποίησε ότι το ζήτημά του θα το ξεκαθάριζε μόνος του.

Γ. Το γράμμα του Ν.Ζ. στον εισαγγελέα πλημμελειοδικών της Αθήνας

Στις 2 Φεβρουαρίου 1962 ο σ. Ν.Ζ. έστειλε γράμμα από το Μπόροβιτς ταχυδρομικά στον εισαγγελέα πλημμελειοδικών της Αθήνας μέσω της ελληνικής πρεσβείας στη Μόσχα. Όμως το γράμμα αυτό έφτασε στα χέρια του ΠΓ της Κ.Ε του ΚΚΕ παρακάμπτοντας το δρόμο του. Στις 3 Μάρτη ο Ν.Ζ. επικοινωνήσε τηλεφωνικά με την πρεσβεία αλλά του απάντησαν ότι δεν πήραν κανένα γράμμα του. Στις 8 Μαρτίου κατέθηκε προσωπικά στην πρεσβεία και έδωσε αντίγραφο του γράμματός. Ταυτόχρονα έστειλε άλλο αντίγραφο στον Ορφέα Οικονομίδη δημοσιογράφο της εφημερίδας «Τα Νέα».

Στις 3 Απριλίου 1962 το γράμμα δημοσιεύεται στα ΝΕΑ ενώ την ίδια στιγμή η ομάδα του Κολιγιάννη αλλά και η Καραμανλική δικαιοσύνη προσπαθούσαν να το καλύψουν. Όταν όμως

δημοσιεύθηκε στην εφημερίδα αιφνιδιαστήκαν. Την επόμενη μέρα κιόλας ο Κολιγιάννης άρχισε νέα βρόμικη συκοφαντική εκστρατεία εναντίον του Νίκου Ζαχαριάδη από το ραδιοφωνικό σταθμό «Η Φωνή της Αλήθειας» ενώ η ελληνική πρεσβεία του απάντησε ότι το γράμμα του δεν το δέχθηκε ο εισαγγελέας και του το επέστρεψε.

Τη μέρα αυτή που πήρε την απάντηση πραγματοποίησα την πρώτη μου συνάντηση στο Μπόροβιτς με τον Νίκο Ζαχαριάδη μετά από δική του πρωτοβουλία.

Α. Η συνάντησή μου με τον Νίκο Ζαχαριάδη

Στο διάστημα των πέντε χρόνων 1957-62 ο Νίκος Ζαχαριάδης με τους κουκουέδες της Τασκένδης δεν είχε καμιά επαφή, ούτε προσωπική ούτε με αλληλογραφία. Όλα αυτά τα χρόνια ο Νίκος Ζαχαριάδης τα είχε περάσει απομονωμένος από την κομματική πολιτική ζωή, από τους συντρόφους τους, τους φίλους του, ακόμα κι από τα ίδια τα παιδιά του, διαγραμμένος από το κόμμα που τόσο πολύ αγάπησε και μάλιστα με την κατηγορία του πράχτορα. Η κατηγορία αυτή τον πλήγωσε περισσότερο από οτιδήποτε άλλο γιατί ήταν σκηνοθετημένη. Χρειάστηκε να περάσουν δέκα ολόκληρα χρόνια και μετά από πολλές απεργίες πείνας που έκανε, συνεδρίασε η Κ.Ε. (11η ολομέλεια στις 30-6-67) και αποφάσισε ότι από την εξέταση της υπόθεσης Ζαχαριάδη δεν προκύπτει από πουθενά ότι είναι πράκτορας.

Η συνάντησή μου μαζί του, 8-9 Απριλίου 1962, ήταν συγκινητική και συγκλονιστική. Ιδιαίτερα θα ήθελα να σταθώ σε ορισμένα σημεία της συνάντησης που μου έκαναν εντύπωση.

Τον συνάντησα σ' ένα μικρό σπίτι ξύλινο με δύο δωμάτια στο οποίο ζούσε. Η τάξη και η καθαριότητα ήταν τα πρώτα στοιχεία που με εντυπωσίασαν. Μόλις με είδε με αγκάλιασε και με φίλησε. Η συγκίνησή του ήταν ολοφάνερη. Ήμουν ο πρώτος σύντροφός του που έβλεπε μετά από πέντε ολόκληρα χρόνια. Στο σπίτι ζούσε με το γιο του Σιφάκο. Μόνος του καθάριζε, έπλυνε, μαγειρεύε, και φρόντιζε για τη διαπαιδαγώγηση του γιού του

ενώ παράλληλα δούλευε στο βιομηχανικό δασικό συνεταιρισμό.

Ο σ. Νίκος Ζαχαριάδης ήταν άνθρωπος χαρισματικός, συναισθηματικός, ήτανε απαιτητικός όχι όμως βίαιος. Οι αντίπαλοί του τον κατηγορήσαν ότι τάχα ήταν βίαιος για να δικαιολογήσουν ορισμένες σκηνοθετημένες κατηγορίες. Αγαπούσε τον άνθρωπο και έδωσε και τη ζωή του γι' αυτόν.

Όλο το διάστημα της παραμονής μου εκεί ήθελε πολλά να μάθει και πολλά να πει. Έμεινα μαζί του 30 ολόκληρες ώρες τις περισσότερες από τις οποίες τις περάσαμε συζητώντας. Το πρώτο βράδυ συζητούσαμε μέχρι τις πρωινές ώρες και είχα φτάσει από τη νύστα να έχω τα μάτια μου ανοιχτά και να μην καταλαβαίνω τι μου έλεγε. Το αντελήφθηκε και μου είπε να κοιμηθούμε. Δεν πρέπει να κοιμήθηκα πάνω από τρεις ώρες και όταν ξύπνησα βρήκα έτοιμο πρωινό. Τσάι ζεστό, ψωμί, βούτυρο και μαρμελάδα. Ετοίμασε τον Σιφάκο για το σχολείο και μετά αρχίσαμε πάλι τη συζήτηση μέχρι τις τρεις το απόγευμα ημέρα Δευτέρα, γιατί στις τέσσερις έπρεπε να πάρω το τρένο της επιστροφής. Συζητήσαμε για το γράμμα που είχε στείλει στον εισαγγελέα.

Τον ρώτησα τι θα θγει με το γράμμα αυτό; Μ' απάντησε ότι αν κατέβαινε στην Ελλάδα θα τους υποχρέωνε να τον δικάσουν σαν τον κύριο υπεύθυνο του εμφύλιου πολέμου και ταυτόχρονα θα αποδείκνυε ότι δεν ήταν πράκτορας όπως τον κατηγορούσαν.

Μιλήσαμε και για πολλά άλλα ζητήματα. Μου μίλησε για τον Στάλιν ότι ήταν ηγετική φυσιογνωμία, ότι εδραίωσε το σοσιαλισμό και συνέβαλε στη νίκη του κόκκινου στρατού ενάντια στο γερμανικό φασισμό και τους δορυφόρους του. Όμως μου είπε ακόμα ότι ο Στάλιν τα τελευταία χρόνια της ζωής του έκανε πολλά και σοβαρά λάθη. Για τον Χρουνσώφ μου είπε ότι ήταν τσαρλατάνος τυχοδιώκτης και ότι έκανε πολλά και σοβαρά λάθη.

«Με κατηγορήσαν, μου είπε, για στελεχοφάγο. Ποια ήταν όμως η αλήθεια;

Ο Κολιγιάννης όταν βρισκότανε στην Ελλάδα παράνομος μας έστειλε μήνυμα πως ήταν άρρωστος από την καρδιά του και

δεν μπορούσε να συνεχίσει την παράνομη δουλειά του. Το ΠΓ τον επανέφερε στην έδρα και τον είχε σε διαθεσιμότητα αφού ήταν άρρωστος. Στην 6η Ολομέλεια όμως ο Κολιγιάννης ήταν ο υπ' αριθμόν ένα ενάντια στον Ζαχαριάδη. Έτσι διορίστηκε Α' γραμματέας της Κ.Ε του ΚΚΕ. Στο εξωτερικό η καρδιά του δεν τον εμπόδιζε;

Ο Στρίγγος το 1953 στάλθηκε μέσω Βελγίου για παράνομος στην Ελλάδα. Όταν έφθασε στο Βέλγιο, το βελγικό κόμμα πραγματοποιούσε μια πολιτική εκδήλωση. Στην εκδήλωση αυτή ο Στρίγγος κατέθεσε στεφάνι εκ μέρους του ΚΚΕ. Ύστερα από αυτό η ασφάλεια τον συνέλαβε αλλά με τις ενέργειες των δύο κομμάτων τον άφησαν ελεύθερο. Έτσι η αποστολή του ναυάγησε. Το ΠΓ τον ανακάλεσε στην έδρα του για παράβαση των συνωμοτικών κανόνων και μη εκπλήρωση της κομματικής αποστολής μπήκε σε διαθεσιμότητα. Ο Βαφειάδης έγινε μέλος του ΠΓ της Κ.Ε. το 1957 στην 7η Ολομέλεια και στην επόμενη 8η Ολομέλεια τον επόμενο χρόνο 1958 οι ίδιοι τον ξαναδιέγραψαν.»

Ανάλογα παραδείγματα μου ανέφερε και για τους Αποστόλου, Παρτσαλίδη, Ζωγράφο κ.ά. Συνεχίζοντας τη συζήτησή μας μου είπε ότι αυτά τα πέντε χρόνια που ήταν στο Μπόροβιτς θρήκε την ευκαιρία να εξετάσει και πάλι από την αρχή την πορεία του κόμματος την περίοδο 1945-55 και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι βασικά η πολιτική στρατηγική του κόμματος ήταν σωστή.

«Για το μόνο πολιτικό λάθος για το οποίο φέρνω απόλυτα την ευθύνη, μου είπε, ήταν η απόφαση του ΠΓ το 1945 που έλεγε ότι: Αν οι δημοκρατικές δυνάμεις αποφασίσουν δια πλειοψηφίας την κατάληψη της Βόρειας Ηπείρου το ΚΚΕ αν και διαφωνεί θα συμφωνήσει τελικά. Αν και η λαθεμένη αυτή πολιτική απόφαση διορθώθηκε πολύ σύντομα, εντούτοις παραμένει σοβαρό πολιτικό λάθος μου.» Για το θέμα αυτό μου είπε χαρακτηριστικά: «Ο χειρουργός μπορεί να γιατρέψει και να ράψει την πληγή όμως το σημάδι παραμένει για πάντα.»

Το μεσημέρι της ημέρας η κουβέντα μας σταμάτησε για να ετοιμάσει το φαγητό κι εγώ έπαιξα σκάκι με τον Σιφάκο. Το φα-

γητό ετοιμάσθηκε γρήγορα και πριν καθήσουμε να φάμε έπιασε στο ράδιο τη Βουδαπέστη γιατί κάθε Κυριακή το μεσημέρι μία ώρα μετέδιδε ελληνική μουσική. Κυρίως ελληνικά λαϊκά τραγούδια. Τρώγαμε και ακούγαμε τραγουδάκια. Εγώ κάποια στιγμή άρχισα, ασυναίσθητα να κουνώ το πόδι μου, σύμφωνα με το ρυθμό του τραγουδιού. Ο Νίκος το αντελήφθηκε και μου είπε: «Θα πρέπει να σ' αρέσουν τα λαϊκά τραγούδια». «Πάρα πολύ» του απάντησα, και τότε μου είπε: «Απορώ γιατί άραγε εμείς σαν κόμμα αυτά τα τραγούδια δεν τα βλέπουμε με καλό μάτι; Αφού αυτά τα τραγούδια αγαπήθηκαν, τραγουδήθηκαν και μιλάνε για τις πίκρες, τα θάνατα και τους πόθους του λαού μας; Πρέπει ακόμα πολλά να διδαχθούμε!»

Όσες ώρες μιλούσαμε εγώ τον παρατηρούσα. Η πικρία του ήταν έκδηλη. Δεν μπορούσε να το χωνέψει ότι οι «σύντροφοί» του θα έφθαναν ποτέ να τον εξοντώσουν πολιτικά, κομματικά και φυσικά.

Περισσότερο απ' όλα όμως τον ενοχλούσε ότι ακόμα και η ίδια η σύντροφος της ζωής του η Ρούλα Κουκούλου, μέλος του ΠΓ της Κ.Ε. του ΚΚΕ είχε ταχθεί εναντίον του. Κάποια στιγμή στη συζήτησή μας μού είπε για τη γυναίκα του: «Σκέψου Πέτρο πού φθάσαμε. Ακόμα και η ίδια η συντρόφισσά σου να σε καταδικάζει και μάλιστα σαν πράκτορα. Αυτό πλέον είναι αδιανόητο!»

Εγκατέλειψα το Μπόροβιτς την Δευτέρα 9-4-62 στις 4 το απόγευμα. Επιστρέφοντας στην Τασκένδη είχα μαζί μου και αντίγραφο του γράμματος «προς τον εισαγγελέα!» Το γράμμα αυτό διαβάστηκε σε ανοιχτές συγκεντρώσεις στις οποίες η συμμετοχή του κόσμου ήταν καθολική. Καινούργιος αέρας άρχισε να φυσάει όχι μόνο στην Τασκένδη αλλά και σ' όλες τις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης, που ζούσαν πολιτικοί πρόσφυγες.

Την περίοδο Απρίλιο-Μάιο του '62 συναντήθηκαν ακόμα με τον Ζαχαριάδη στο Μπόροβιτς οι σύντροφοι Γιάννης Δαβής, Δημήτριος Πρίκος, και Κώστας Ιωσηφίδης.

Η πολιτική πράξη του Ζαχαριάδη με το γράμμα στον εισαγγελέα, οι επαφές που πραγματοποιήσαμε μαζί του αλλά και οι ανοιχτές συγκεντρώσεις των κομματικών οργανώσεων αποτέλεσαν τότε μια νέα πολιτική αντίδραση ενάντια στο Χρουνσφ-

σμό, ενάντια στους διορισμένους Κολιγιάννη, Παρτσαλίδη, ενάντια στο αντιδιεθνιστικό πραξικόπημα της 6ης Ολομέλειας του 1956.

Ε. Η Σοβιετική ηγεσία αντιδράει με βία – Ο Νίκος Ζαχαριάδης μεταφέρεται στο Σουργκούτ της Σιβηρίας

Μετά τις συναντήσεις που είχαμε με τον Νίκο Ζαχαριάδη στο Μπόροβιτς και τις ανοιχτές συγκεντρώσεις που διοργανώσαμε στην Τασκένδη, η σοβιετική ηγεσία απάντησε με συλλήψεις και διωγμούς. Το Μάιο του '62 δεκάδες σύντροφοί μας, στελέχη των κομματικών επιτροπών των οργανώσεων που είχαν αντιταχθεί στις αποφάσεις της 6ης Ολομέλειας και δεν είχαν αποδεχθεί τη διορισμένη ηγεσία, συνελήφθησαν και με σκηνοθετημένες κατηγορίες δικάστηκαν και καταδικάστηκαν από τα σοβιετικά δικαστήρια. Πάνω από 40 σύντροφοί μας φυλακίστηκαν ή στάλθηκαν εξορία στα στρατόπεδα της Σιβηρίας και στις στέππες του Καζαχστάν και της Καρακαλπακίας.

Ο σ. Νίκος Ζαχαριάδης δε γλίτωσε από τις διώξεις αυτές, αφού αυτόν κυρίως είχαν στόχο. Στις αρχές του Ιουνίου τον μετέφεραν βίαια μαζί με το γιό του Σιφάκο στο Σουργκούτ της Σιβηρίας, όπου έμελλε να βρει και τον θάνατο. Η μεταφορά του έγινε με ποταμόπλοιο και κατά τη διάρκεια της μεταφοράς, του κατάσχεσαν όλο το προσωπικό του αρχείο και βασικά δυο αποφάσεις του προεδρείου του ΚΚΣΕ. Η μία ήταν απόφαση του 1950, είχε και την υπογραφή του Χρυσώφ, και έλεγε ότι η πολιτική του ΚΚΕ την περίοδο 1945-50 ήταν σωστή και η δεύτερη ήταν το Γενάρη του 1956 και εξουσιοδοτούσε τον Νίκο Ζαχαριάδη να λύσει το πρόβλημα που είχε δημιουργηθεί στην κομματική οργάνωση Τασκένδης. Είναι φανερό ότι οι δύο αυτές αποφάσεις ήταν εμπόδιο στην ανατροπή του από τον Χρυσώφ. Οι αποφάσεις αυτές αποδείκνυαν ότι η ανατροπή του Ζαχαριάδη ήταν παράνομη και κατευθυνόμενη για άλλους σκοπούς.

Το Σουργκούτ στην τοπική διάλεκτο σημαίνει τόπος εξορίας και η επιλογή του να στείλουν εκεί τον Ζαχαριάδη δεν ήταν τυ-

χαία. Η επικοινωνία ήταν πολύ δύσκολη. Το καλοκαίρι πήγαινες εκεί με ποταμόπλοιο και το χειμώνα με αεροπλάνο, οι αποστάσεις ήταν τεράστιες και οι κλιματολογικές συνθήκες πολύ άσχημες. Η θερμοκρασία το χειμώνα έπεφτε στους -40° Κελσίου. Η επιδίωξη της σοβιετικής ηγεσίας και της διορισμένης Κ.Ε. του ΚΚΕ ήταν να εμποδίσουν κάθε επαφή με τους συντρόφους του στην Τασκένδη. Όμως κι αυτή η προσπάθεια δεν πέτυχε. Τον Νίκο Ζαχαριάδη επισκέφθηκαν πολλοί σύντροφοι και κατόρθωσαν να φέρουν στην Τασκένδη τις επιστολές και τα πολιτικά του κείμενα που υπάρχουν σε τούτο το βιβλίο.

Έξω από το σπίτι που έμενε υπήρχε ένα φυλάκιο γιατί τον φρουρούσαν συνεχώς σε 24ωρη βάση. Όμως η πληθωρική προσωπικότητά του, η καρτερικότητά του, η πίστη και η αγάπη στα ιδανικά του διναν θάρρος και κουράγιο να θρίσκει τις ψυχικές δυνάμεις και να αντιμετωπίζει την εγκληματική συμπεριφορά εναντίον του.

Όλα τα χρόνια που έμεινε στο Σουργκούτ έστειλε πολλά γράμματα στην καθοδήγηση του ΚΚΣΕ και στον ίδιο τον Μπρέζνιεφ καταγγέλοντας την εις βάρος του συμπεριφορά και ζητώντας αποκατάσταση. Απάντηση όμως δεν έπαιρνε. Έτσι πολλές φορές κατέληξε στο έσχατο μέσο διαμαρτυρίας που ήταν η απεργία πείνας. Από το 1966 μέχρι και το 1973 έκανε πάνω από 500 μέρες απεργία πείνας. Και πάλι όμως δεν άλλαξε η συμπεριφορά τους απέναντί του.

Το 1967 ύστερα από τη δεύτερη απεργία πείνας και αφού πρώτα τον είχαν επισκεφθεί οι Ζωγράφος-Ζάχος εκ μέρους της Κ.Ε. του ΚΚΕ, τον επισκέφθηκε ο πρώτος σύντροφός μας από την Τασκένδη. Ήταν ο Βασίλης Λιάσος μέλος της συντονιστικής επιτροπής της κομματικής οργάνωσης Τασκένδης Κουκούε. Την πρωτοβουλία για τη συνάντηση την πήρε πάλι ο ίδιος ο Ζαχαριάδης και στην πραγματοποίησή της βοήθησε ο μεγάλος γιος του Παύλος. Έμενε σ' ένα ξύλινο σπίτι στη διεύθυνση Κεντρόβαγια 7. Ύστερα από τη συνάντηση αυτή τον επισκέφτηκαν κι άλλοι σύντροφοι. Επιχείρησαν να τον επισκεφθούν πάρα πολλοί σύντροφοι, λίγοι όμως τα κατάφεραν γιατί οι περισσότεροι έπεφταν στα μπλόκα των τοπικών αρχών οι οποίες

τους γύριζαν με συνοδεία πίσω στην Τασκένδη.

Οι σύντροφοι που κατόρθωσαν να τον επισκεφθούν είναι οι: Βασίλης Λιάσος, Καρατζάς Λευτέρης, Λάζαρος Ιωαννίδης, Νίκος Αρχιτεκτονίδης, Βασίλης Δαλόπουλος, Μάνθος Βοριάς. Αυτοί μετέφεραν στην Τασκένδη τα κείμενα, τα γράμματα και τις σημειώσεις του Νίκου Ζαχαριάδη. Όμως ορισμένα από τα κείμενα μας τα έφερε στην Τασκένδη ο γιος του Σιφάκος το 1972 και το 1977.

Τα περισσότερα από τα κείμενα και τις επιστολές του που έφθασαν στην Τασκένδη ή με συντρόφους του ή με το γιο του δημοσιεύονται σε τούτο το βιβλίο. Πολλά όμως χάθηκαν ή κατασχέθηκαν από τις σοβιετικές αρχές.

Ζ. Οι διώξεις των πολιτικών προσφύγων στη Σοβιετική Ένωση

Διώξεις των πολιτικών προσφύγων δεν έγιναν μόνο το Μάιο του 1962. Είχαν αρχίσει από το 1955 λίγο μετά τα γεγονότα της Τασκένδης και κλιμακώθηκαν όλη τη μετέπειτα περίοδο. Στο κεφάλαιο τούτο σκοπός μου είναι να αναφερθούν τα ονόματα όλων των συντρόφων που εκδιώχτηκαν γιατί δε θέλησαν να προδώσουν τις αρχές και τα ιδανικά τους, σαν φόρος τιμής και αναγνώρισης του αγώνα τους.

Οι πρώτες διώξεις έγιναν τον Οκτώβριο του 1955. Οι οργανωτές της επίθεσης στα γραφεία της Κ.Ο. Τασκένδης στις 9-9-55 σοβιετικοί Μέλνικωφ, Πανομαριώφ, Σαακώφ και οι Έλληνες Α. Ρόσσιος, Π. Δημητρίου, Κ. Τσολάκης στην προσπάθειά τους να καλύψουν το έγκλημά τους συνέλαβαν τίμιους αγωνιστές κομμουνιστές μεταξύ των οποίων ήταν: Ο Γιώργος Καλιανέσης διοικητής του 85 Συντάγματος του ΕΛΑΣ και στρατηγός του ΔΣΕ, ο Μήτσος Βίσσιος πολιτικός επίτροπος της 103 Ταξιαρχίας του ΔΣΕ και ο Γιάννης Κεβρεκίδης ταγματάρχης του ΔΣΕ και πολλοί άλλοι. Τους κατηγορήσαν με τη σκηνοθετημένη κατηγορία ότι ήταν οι οργανωτές του πογκρόμ (επίθεσης) και τους καταδίκασαν μέχρι και τρία χρόνια φυλακή. Στις δίκες που έγι-

ναν οι αστήριχτες κατηγορίες κατέρευσαν όμως οι σύντροφοι καταδικάστηκαν. Η προσπάθεια πλαστογράφησης των γεγονότων ήταν απαραίτητη γι' αυτούς για να δικαιολογήσουν την αντιδιεθνιστική τους επέμβαση στην 6η Ολομέλεια, τις αποφάσεις της οποίας καταδίκασε η μεγάλη πλειοψηφία των συντρόφων μας στην Τασκένδη, η οποία δεν αποδέχτηκε τη διορισμένη ηγεσία του Κολιγιάννη, Παρτσαλιδή.

Η στάση μας αυτή όμως δεν έμεινε χωρίς απάντηση. Η πρώτη αντίδραση της διορισμένης Κ.Ε. ήταν να διαγράψει από το κόμμα 6.000 μέλη από τα 7.500 που είχε συνολικά η οργάνωση της Τασκένδης. Ο αριθμός των διαγραφών αποδεικνύει πως η διορισμένη Κ.Ε. δεν είχε καμιά απήχηση στα μέλη. Εκτός όμως από τις διαγραφές προχώρησαν και παραπέρα χρησιμοποιώντας όλα τα μέσα. Μας έκαναν εκβιασμούς, μας έδωχναν από τις δουλειές μας ενώ μας απαγόρευαν την είσοδο στα πανεπιστήμια, στις τεχνικές σχολές ακόμα και στους παιδικούς σταθμούς και στα διαμερίσματα.

Πρόσβαση σ' όλα αυτά είχαν μόνο όσοι ήταν οπαδοί των αποφάσεων της 6ης Ολομέλειας. Έτσι η μονολιθική οργάνωσή μας διασπάστηκε σε δυο κομμάτια. Από τη μια οι οπαδοί της 6ης Ολομέλειας και από την άλλη οι τίμιοι αγωνιστές που αποτελούσαμε τη μεγάλη πλειοψηφία και οι οποίοι δε δεχτήκαμε να συμβιβαστούμε με το έγκλημα που διαπράχτηκε σε βάρος του ΚΚΕ με την ανοιχτή επέμβαση της χρουσωφικής ηγεσίας.

Η δική μας οργάνωση μετά τις διαγραφές και τη διάσπαση καθοδηγούνταν από τη συντονιστική επιτροπή των γραμματέων των κομματικών επιτροπών των πολιτειών η οποία συνεχώς προσπαθούσε να ξεσκεπάσει τους διορισμένους στο θρόνικο έργο της διάσπασης και της αντικομματικής δράσης.

Αυτή η συντονιστική επιτροπή το 1962 είχε αποφασίσει να οργανώσει στις 27 Μαΐου πολιτική συγκέντρωση στο χώρο της 10ης Πολιτείας για να γιορτάσει τη συμπλήρωση των 20 χρόνων από το ηρωικό κατόρθωμα του Γλέζου και του συντρόφου του στην Ακρόπολη. Παράλληλα είχε αποφασίσει να οργανώσει λαχειοφόρο και τα έσοδα να τα στείλει στους φυλακισμένους και εξόριστους στην Ελλάδα. Όμως το γράμμα του Ζαχα-

ριάδη στον εισαγγελέα, οι επαφές μας μαζί του και οι συγκεντρώσεις που κάναμε είχαν ταρακουνήσει τη σοβιετική ηγεσία και έτσι λίγες μέρες πριν την πραγματοποίηση του εορτασμού η οποία θα ήταν μια από τις μεγαλειώδεις πολιτικές εκδηλώσεις της οργάνωσής μας, ξεκίνησαν νέες διώξεις.

Στις 18 Μαΐου συνελήφθη από την αστυνομία ο σύντροφος Δήμος Σιδηρόπουλος πολιτικός επίτροπος μεραρχίας και γραμματέας της κομματικής επιτροπής της κομματικής οργάνωσης της 8ης Πολιτείας, γιατί πραγματοποίησε αχτίφ της οργάνωσής του. Τον κατηγορήσαν για «χούλιγκαν» και τον φυλάκισαν για 15 μέρες.

Για την παράνομη κράτηση του Σιδηρόπουλου στις 19 Μαΐου 5.000 σύντροφοι διαμαρτυρηθήκαμε στη διεύθυνση της αστυνομίας Τασκένδης. Όμως μας επιτέθηκαν και συνέλαβαν 60 άτομα, άνδρες και γυναίκες και τους δίκασαν σε φυλάκιση 15 ημερών ως χούλιγκανς.

Στις 21 Μαΐου όταν οι γραμματείς των οργανώσεων πήγαμε να διαμαρτυρηθούμε στην επιτροπή πόλης της Τασκένδης του κομμουνιστικού κόμματος του Ουζμπεκιστάν με συνέλαβαν μόλις βγήκα από τα γραφεία της επιτροπής πόλης – ήμουν τότε γραμματέας της 13ης Πολιτείας – με τη σκηνοθετημένη κατηγορία της «υπόσκαψης της οικονομικής δύναμης της Σοβιετικής Ένωσης». Δικάστηκα και καταδικάστηκα σε τρία χρόνια φυλακή και δύο χρόνια εξορία. Με την ίδια κατηγορία συνελήφθησαν και καταδικάστηκαν οι σύντροφοι:

Στις 24-5-62 ο Λάμπρος Στάμος μέλος της κομματικής επιτροπής της 10ης Πολιτείας, σε δύο χρόνια φυλακή και ο Λάζαρος Ουνοφρυάδης μέλος της κομματικής επιτροπής 13ης Πολιτείας σε τρία χρόνια με αναστολή. Στις 19 Μαΐου είχε συληφθεί ο Μήτσος Ελευθερίου γραμματέας της κομματικής επιτροπής της 5ης Πολιτείας και 21 Μαΐου Κωτρότσος Γιώργος μέλος της Κομ. επιτροπής 4ης Πολιτείας. Και οι δύο κατηγορήθηκαν για αντισοβιετισμό και καταδικάστηκαν ο πρώτος σε τρία και ο δεύτερος σε τέσσερα χρόνια φυλακή.

Στις 24-5-62 κλήθηκαν ορισμένοι σύντροφοι στο υπουργείο Εσωτερικών του Ουζμπεκιστάν και ο υπουργός Σλανιέφσκι

τους ανακοίνωσε απόφαση της κυβέρνησης του Ουζμπεκιστάν ότι εξορίζονται στην **Καρακαλπακία**. Οι σύντροφοι αυτοί ήταν οι:

– **Γιάννης Βλαμόπουλος** γραμματέας της κομματικής οργάνωσης οικοδομών.

– **Αχιλλέας Παπαϊωάννου** γραμματέας της κομματικής οργάνωσης της 7ης Πολιτείας.

– **Σπύρος Σταματάκος** γραμματέας της κομματικής οργάνωσης της 12ης Πολιτείας.

Στις 14-9-62 ο Σλανιέφσκι κάλεσε τους:

– **Τάκη Σπύρου** γραμματέα της κομματικής οργάνωσης της 3ης Πολιτείας.

– **Γιάννη Δαθή** 6' γραμματέα της κομματικής οργάνωσης της 10ης Πολιτείας.

– **Ευγένη Ξενίδη** 6' γραμματέα της κομ. οργάνωσης της 10ης Πολιτείας.

– **Ταξιάρχη Στρατομήτρο** 6' γραμματέα της κομματικής οργάνωσης 4ης Πολιτείας.

– **Γιώργο Μακρή** μέλος της κομματικής επιτροπής της κομματικής οργάνωσης 6ης Πολιτείας.

Σ' όλους αυτούς τους συντρόφους ο Σλανιέφσκι ανακοίνωσε απόφαση της κυβέρνησής του ότι εξορίζονται στο **Βόρειο Καζαχστάν** και μέσα σε 72 ώρες θα πρέπει να εγκαταλείψουν την Τασκένδη.

Οι σύντροφοι όμως πήγαν στη Μόσχα για να διαμαρτυρηθούν αλλά συνελήφθησαν μεταφέρθηκαν στην Τασκένδη, δικάστηκαν και καταδικάστηκαν από έξι μήνες μέχρι ένα χρόνο φυλακή. Μόλις εξέτισαν την ποινή τους στάλθηκαν στην εξορία συνοδεία.

Στις 20 Οκτωβρίου 1962 με τον ίδιο τρόπο εξορίστηκαν στο Βόρειο Καζαχστάν οι:

– **Δήμος Σιδηρόπουλος** γραμματέας της κομματικής οργάνωσης της 8ης Πολιτείας.

– **Παντελής Κυριακίδης** μέλος της κομματικής Επιτροπής της κομματικής οργάνωσης 1ης Πολιτείας.

– **Οδυσσεάς Μπόστης** αντισυνταγμάρχης του ΔΣΕ.

- Κώστας Σουμελίδης γραμματέας της κοιματικής επιτροπής της κοιματικής οργάνωσης 4ης Πολιτείας.
- Βασίλης Προδόπουλος μέλος της κοιματικής επιτροπής κοιματικής οργάνωσης της 4ης Πολιτείας.
- Κώστας Ιωσηφίδης μέλος της κοιματικής επιτροπής της 5ης Πολιτείας.
- Στέργιος Κόκκας γραμματέας της κοιματικής επιτροπής 6ης Πολιτείας.
- Μήτσος Βίσιος πολιτικός επίτροπος 103 ταξιαρχίας.
- Σάββας Παλές θ' γραμματέας της κοιματικής επιτροπής 7ης Πολιτείας.
- Γιάννης Θεολόγης θ' γραμματέας της κοιματικής επιτροπής 8ης Πολιτείας.
- Θύμιος Γιαννόπουλος γραμματέας της κοιματικής επιτροπής 10ης Πολιτείας.
- Αλέκος Ζερβός μέλος κοιματικής επιτροπής 10ης Πολιτείας.
- Γιώργος Κολομβάκος μέλος κοιματικής επιτροπής 5ης Πολιτείας.
- Στέλιος Κουλμαντάς θ' γραμματέας της κοιματικής επιτροπής 11ης Πολιτείας.
- Αποστόλης Ζιώρας μέλος κοιματικής επιτροπής 12ης Πολιτείας.
- Γιάννης Κεβρεκίδης μέλος κοιματικής επιτροπής 12ης Πολιτείας.
- Στέφανος Οικονόμου μέλος κοιματικής επιτροπής 13ης Πολιτείας.
- Γιάννης Καραστάθης γραμματέας κοιματικής επιτροπής 14ης Πολιτείας.
- Νίκος Κιτσικόπουλος ταγματάρχης ΔΣΕ.
- Αντώνης Νικολάου θ' γραμματέας της κοιματικής επιτροπής 14ης Πολιτείας.
- Κώστας Ράφτης συνταγματάρχης του ΔΣΕ.
- Βασίλης Σαράντης λοχαγός του ΔΣΕ.
- Γιάννης Κιάκος ανθυπολοχαγός του ΔΣΕ.
- Αλέκος Ρόσιος υποστράτηγος του ΔΣΕ. Αυτός επειδή ήτανε

οπαδός του Μάρκου Βαφειάδη.

– **Παγώνας** ταγματάρχης του ΔΣΕ.

– **Κώστας Κυριάννης (Πακαρέας)** αντισυνταγματάρχης του ΔΣΕ ο οποίος μετά την εξορία στάλθηκε σε ψυχιατρική κλινική.

Το 1966 το αχτίφ πήρε απόφαση οι σύντροφοι που βρίσκονταν στην εξορία να επιστρέψουν στην Τασκένδη και να απαιτήσουν να ακυρωθεί η παράνομη απόφαση της εξορίας και να τους δοθεί η ταυτότητα του πολιτικού μετανάστη που τους είχε αφαιρεθεί. Με την επιστροφή αρκετοί συνελήφθηκαν και δικάστηκαν με την κατηγορία της παραβίασης του τόπου διαμονής. Καταδικάστηκαν από τρεις μήνες μέχρι ένα χρόνο φυλακή οι σύντροφοι: **Γιάννης Δαβής, Τάκης Σπύρου, Θύμιος Γιαννόπουλος, Αλέκος Ζερβός, Στέλιος Κουλμαντιάς** και εγώ ο **Πέτρος Τουλούδης**.

Η ενέργεια των συντρόφων να επιστρέψουν, παρά τις φυλακίσεις, είχε ως αποτέλεσμα να ακυρωθεί η απόφαση της εξορίας και να δοθεί η ιδιότητα του πολιτικού πρόσφυγα σε αρκετούς από τους οποίους είχε αφαιρεθεί.

Η απόφαση της κυβέρνησης του Ουζμπεκιστάν βάσει της οποίας εκδιωχθήκαμε και εξοριστήκαμε έλεγε:

«Εσείς δεν αναγνωρίζετε την απόφαση της 6ης Ολομέλειας της Κ.Ε. του ΚΚΕ καθώς και το 8ο συνέδριο του ΚΚΕ. Τον τελευταίο καιρό αναπτύξατε ενεργητική δράση και αγώνα ενάντια στη σημερινή καθοδήγηση του ΚΚΕ και στην πολιτική γραμμή του την οποία αναγνωρίζει και υποστηρίζει το ΚΚΣΕ. Αυτό θεωρείται εχθρική ενέργεια ενάντια στη Σοβιετική Ένωση. Γι' αυτό η Σοβιετική κυβέρνηση και ο Ερυθρός Σταυρός σας αφαιρούν την ιδιότητα του πολιτικού πρόσφυγα και σας εξορίζουν στο Βόρειο Καζαχστάν. Σε 72 ώρες να έχετε εγκαταλείψει το έδαφος του Ουζμπεκιστάν».

Πέτρος Τουλούδης

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η άνοδος του Νίκου Ζαχαριάδη στην ηγεσία του ΚΚΕ ήταν εντυπωσιακή και ταχύτατη. Έγινε γενικός γραμματέας του κόμματος το 1931 σε ηλικία 28 χρόνων. Η εξέλιξή του και η πορεία του ήταν ακόμα πιο εντυπωσιακές. Το όνομά του έγινε θρύλος στους κομμουνιστές και η προσωπικότητά του σφράγισε μια ολόκληρη εποχή. Την πιο κρίσιμη εποχή της ιστορίας του ΚΚΕ αλλά και της χώρας μας. Έτυχε να είναι γραμματέας του ΚΚΕ σε μια εποχή σημαντική για τον κόσμο ολόκληρο. Την εποχή που το παγκόσμιο εργατικό κίνημα ήταν σε άνοδο και που ο σοσιαλισμός στην ΕΣΣΔ εδραιωνόταν όλο και πιο σταθερά και αναπτυσσόταν και σε άλλες χώρες. Την εποχή που ο φασισμός και ο ναζισμός έφθασαν στην κορύφωσή τους και μετά κατέρευσαν. Την εποχή που τόσες αλλαγές έγιναν στον κόσμο και ειδικότερα στην Ευρώπη λόγω του 6' παγκόσμιου πολέμου.

Η πτώση του όμως από την ηγεσία του ΚΚΕ το 1956 και με τον τρόπο που έγινε καθώς και ο θάνατός του ήταν από τα πιο τραγικά γεγονότα που συνέβησαν ποτέ στο χώρο της αριστεράς και όχι μόνο.

Ο Νίκος Ζαχαριάδης βρήκε το θάνατο σε ηλικία 70 χρόνων την 1η Αυγούστου 1973 στο σπίτι όπου ζούσε στην πόλη Σουργκούτ της επαρχίας Τιουνμέν της Σιθηρίας, όπου ζούσε μόνος, απομονωμένος, εξόριστος. Πέθανε από καρδιακή προσβολή είπαν τότε οι σοβιετικές αρχές. Η τραγική αλήθεια όμως αποκαλύφθηκε 17 ολόκληρα χρόνια αργότερα, το φθινόπωρο του

1990 από τους ίδιους του σοβιετικούς. Σε μια μικρή εφημερίδα της επαρχίας εκείνης, την «Τιουνμεσκάγια Ισθέςτια» ο αντισυνταγματάρχης της Κα-Γκε-Μπε Αλεξάντερ Αντόνοβιτς Πετρούσιν έγραψε το περασμένο φθινόπωρο ότι ο εξόριστος ηγέτης του ΚΚΕ είχε βρει το θάνατο δι' απαγχονισμού. Λίγες μέρες μετά την είδηση αυτή την αναδημοσίευσε η μεγάλη σοβιετική εφημερίδα «Κομσολοσκάγια Πράβδα» και έτσι σχεδόν αμέσως έγινε γνωστή και στην Ελλάδα.

Το τέλος του ιστορικού ηγέτη του ΚΚΕ ήταν τραγικό. Κα-νεείς άλλος πολιτικός ηγέτης απ' όλο το πολιτικό φάσμα της Ελλάδας δεν είχε το δικό του πολιτικό τέλος αλλά και δεν οδηγήθηκε στο θάνατο μ' αυτό τον τρόπο, διωκόμενος από το ίδιο του το κόμμα και ειδικότερα από την τότε ηγεσία του ΚΚΕ υπό τον Κ. Κολιγιάννη, που είχε διοριστεί στην 6η Ολομέλεια από την επιτροπή Κοούσινεν-Ντεζ και τα έξι αδελφά κόμματα, αφού πρώτα είχε καθαιρέσει τον Ζαχαριάδη με την κατηγορία του προδότη, του τυχοδιώκτη και του πράκτορα. Αναμφισβήτητα η κύρια ευθύνη για την προσωπική τραγωδία του Ζαχαριάδη ανήκει στην τότε ηγεσία του ΚΚΕ που τον είχε καταδικάσει να ζει στην εξορία για 17 ολόκληρα χρόνια. Τις ίδιες ευθύνες φυσικά έχει και το ΚΚΣΕ δεδομένου ότι ήταν γνώστης των αποφάσεων της ηγεσίας του ΚΚΕ και πολύ περισσότερο οι αποφάσεις αυτές λαμβάνονταν από κοινού και υπό την καθοδήγησή του.

Η αποκάλυψη της αυτοκτονίας τάραξε τα νερά στο χώρο της αριστεράς. Η «υπόθεση Ζαχαριάδη» μετά από πολλά χρόνια βγήκε και πάλι στη δημοσιότητα και έγινε πρωτοσέλιδο θέμα στις εφημερίδες, οι οποίες για πολλές εβδομάδες έγραφαν για τη ζωή του, την πολιτική του πορεία, τις πολιτικές επιλογές και πρακτικές του, που συνδέθηκαν με τα πιο σημαντικά γεγονότα της σύγχρονης ιστορίας της χώρας μας. Μίλησαν γι' αυτόν μέσα από τις στήλες των εφημερίδων η γυναίκα του Ρούλα Κουκούλου, οι δυο γιοι του Κύρος και Σήφης που ζουν στην ΕΣΣΔ, η κόρη του που ζει στην Τσεχοσλοβακία και η οποία τον συνάντησε μόνο μια φορά στη ζωή της. Μίλησαν γι' αυτόν άνθρωποι που τον κατηγορήσαν και τον πολέμησαν σκληρά, όπως ο Μάρ-

κος Βαφειάδης, μίλησαν ακόμα και άνθρωποι που του έμειναν πιστοί σύντροφοι μέχρι το τέλος του και που ακόμα πιστεύουν σ' αυτόν. Κυρίαρχο αλλά και καινούργιο στοιχείο όλων των δημοσιευμάτων ήταν η προσωπική τραγωδία του άλλοτε πανίσχυρου ηγέτη του ΚΚΕ, η οποία με την είδηση της αυτοκτονίας του αποκαλύφθηκε σε όλο της το μεγαλείο.

Η αποκάλυψη της αυτοκτονίας του Νίκου Ζαχαριάδη και τα δημοσιεύματα που ακολούθησαν κράτησαν για πολύ καιρό σε συγκίνηση την κοινή γνώμη. Παράλληλα έγινε αιτία να διαπιστωθεί για μια ακόμη φορά ότι πολλά γεγονότα που έχουν σχέση με την ιστορία του ΚΚΕ και της αριστεράς γενικότερα, αλλά και με πολλά πρόσωπα που διαδραμάτισαν σημαντικό ρόλο στην ιστορία αυτή χωρίς ωστόσο να έχουν και το ανάλογο τέλος, περιβάλλονται από μια ανεξήγητη μυστικοπάθεια, που δε συμβαδίζει με την επιβαλλόμενη ανάγκη για διαφάνεια, την οποία υπαγορεύουν οι κοσμοϊστορικές αλλαγές, που γίνονται στο χώρο της κομμουνιστικής αριστεράς όχι μόνο στη χώρα μας αλλά και σ' όλο τον κόσμο.

Το ΚΚΕ συνεχίζει ακόμα και σήμερα να κρατάει κλειδαμπασωμένα τα αρχεία του για όλη την κρίσιμη μεταπολεμική περίοδο κατά την οποία η εσωκομματική διαμάχη κορυφώθηκε και είχε ως αποτέλεσμα να εκδιωχθούν από το κόμμα με το στίγμα του προδότη και του πράκτορα πολλά από τα στελέχη του αλλά και πολλά από τα απλά μέλη του. Ο Νίκος Ζαχαριάδης θα μπορούσε να πει κανείς ότι ήταν ένα από τα θύματα της κορύφωσης της εσωκομματικής διαμάχης.

Κατηγορήθηκε ως προδότης, προβοκάτορας και πράκτορας από τους εσωκομματικούς του αντιπάλους και με τις κατηγορίες αυτές καθαιρέθηκε, διαγράφηκε και εξορίστηκε.

Αυτοί που τον διαδέχτηκαν στην ηγεσία του κόμματος παρόλο που τότε θεωρούνταν ανανεωτές τον αντιμετώπισαν με σκληρό τρόπο παρόλο που παλιότερα τον κατηγορούσαν ότι αυτός αντιμετώπιζε με σκληρό τρόπο τους αντιπάλους του. Τον εξόρισαν και τον απομόνωσαν. Ο Ζαχαριάδης χαρακτηρίζει στα κείμενά του τη συμπεριφορά τους βάνανυση και αγριανθρωπιστική.

Η νέα ηγεσία όμως την ίδια συμπεριφορά επεφύλαξε και σ' αυτούς που δεν είχαν αποδεχτεί τις αποφάσεις της 6ης Ολομέλειας και παρέμειναν πιστοί στις αρχές και στο κόμμα που εκπροσωπούσε και ο Ζαχαριάδης. Εκδιώχτηκαν και αυτοί, φυλακίστηκαν και εξορίστηκαν.

Δυστυχώς η ιστορία του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας έχει να επιδείξει πολλά αρνητικά παραδείγματα ακραίας πολιτικής εσωκομματικής συμπεριφοράς και αυτό είναι ίσως και η μεγαλύτερή του τραγωδία. Στις μέρες μας η ιστορία επαναλαμβάνεται. Το ΚΚΕ περνάει και πάλι μια νέα σοβαρή κρίση, την πιο σοβαρή μετά την διάσπαση του 1968. Μια κρίση που άρχισε πριν το 13ο συνέδριο που πραγματοποιήθηκε τον Φεβρουάριο 1991 και η οποία κορυφώθηκε αμέσως μετά. Το συνέδριο δεν μπόρεσε να γεφυρώσει το χάσμα μεταξύ συντηρητικών και ανανεωτικών, όπως ονομάστηκαν οι δύο αντιμαχόμενες πλευρές με αποτέλεσμα η συντηρητική πλειοψηφία της Κ.Ε. να προχωρήσει στις 23 Ιουνίου 1991 κατά την διάρκεια συνεδρίασης, στην καθαίρεση από την Κ.Ε. εφτά ανανεωτικών στελεχών.

Οι ανανεωτικοί αποχώρησαν από την συνεδρίαση κατήγγειλαν την συντηρητική πλειοψηφία ότι προχώρησε σε πραξικόπημα «στιλ Τασκένδης» και τις επόμενες μέρες ανανεωτικά στελέχη παραιτήθηκαν από το Π.Γ. και την Κ.Ε. δηλώνοντας ότι παραμένουν στο κόμμα. Πριν την δραματική αυτή εξέλιξη με απόφαση της συντηρητικής πλειοψηφίας το ΚΚΕ είχε αποχωρήσει από το Συνασπισμό της Αριστεράς και της Προόδου. Τα ανανεωτικά στελέχη όμως που συμμετείχαν στα όργανα του Συνασπισμού παρέμειναν σ' αυτόν αγνοώντας την απόφαση των συντηρητικών. Τα σχίσμα πια μέσα στο ΚΚΕ ήταν γεγονός.

Με δεδομένο την νέα σοβαρή κρίση του ΚΚΕ, τα γεγονότα εκείνης της κρίσιμης μεταπολεμικής περιόδου αποκτούν μια δραματική επικαιρότητα όσο ποτέ άλλοτε. Τα γεγονότα εκείνα σήμερα, πρέπει πια να μελετηθούν με βάση τα ιστορικά δεδομένα και κάτω από το πρίσμα της αποστασιοποίησης ούτως ώστε, όσο αυτό είναι δυνατόν, να αποφευχθούν οι ίδιες τακτικές και τα ίδια λάθη.

Φυσικά θα ήταν παράλογο να ισχυριστεί κανείς ότι η σημερινή εσωκομματική διαμάχη έχει ή πρόκειται να αποκτήσει τη μορφή εκείνης της περιόδου. Όμως υπάρχει μεταξύ των δύο περιόδων κάτι κοινό. Πρόκειται για μια σειρά από ηγετικά στελέχη που όπως τότε έτσι και σήμερα συμμετέχουν και μάλιστα σε πρωταγωνιστικούς ρόλους σ' αυτή τη διαμάχη και οι ευθύνες όπως τότε έτσι και σήμερα είναι πολύ σοβαρές και μεγάλες.

Εκείνο που είναι απαραίτητο σήμερα να γίνει είναι να ερευνηθεί η προσωπικότητα του Νίκου Ζαχαριάδη, η πολιτική του δράση και οι πολιτικές του επιλογές και να βγουν τα πολιτικά και ιστορικά συμπεράσματα που θα φωτίζουν την ταραγμένη εκείνη περίοδο αλλά και θα δώσουν τη δυνατότητα να εκτιμηθεί κατά πόσο οι επιλογές του έχουν επιδράσει θετικά ή αρνητικά στη μέχρι σήμερα εξέλιξη του ελληνικού κομμουνιστικού κινήματος, δεδομένου ότι η προσωπικότητά του και η δράση του ταυτίστηκαν με τις πιο κρίσιμες εποχές του ελληνικού κομμουνιστικού κινήματος. Παράλληλα είναι αναγκαίο να ερευνηθεί και να φωτιστεί και η «υπόθεση Ζαχαριάδη» που έχει σχέση με την καθαίρεσή του, τη διαγραφή του, την εξορία του και τελικά το θάνατό του καθώς και το ρόλο που έπαιξαν σ' όλα αυτά, οι τότε πολιτικοί του αντίπαλοι που ανέλαβαν μετά απ' αυτόν τα ηνία του κόμματος, τα έξι αδελφά κόμματα και κυρίως το ΚΚΣΕ και η ηγεσία του.

Η αριστερά κυρίως αλλά και οι ιστορικοί θα πρέπει να αναλάβουν το βάρος αυτού του δύσκολου ιστορικού έργου. Το κρυφό αρχείο του Ζαχαριάδη από την εξορία, που υπάρχει σε τούτο το βιβλίο αποτελεί ένα πρωτογενές και χρήσιμο υλικό προς αυτή την κατεύθυνση. Δεν είναι όμως αρκετό. Το ΚΚΕ πρέπει να ανοίξει τα αρχεία του γιατί εκεί βρίσκεται το πλούσιο υλικό. Ήδη στο 13ο συνέδριο τέθηκε το θέμα των αρχείων, της αποκατάστασης του Ζαχαριάδη και άλλων ηγετικών στελεχών του κόμματος και κυρίως η ανάγκη για το γράψιμο της ιστορίας του κόμματος. Το πρώτο βήμα έγινε λοιπόν και μακάρι να συνεχιστεί και να φθάσει μέχρι το τέλος της πορείας.

ΤΑ ΝΤΟΚΟΥΜΕΝΤΑ

Ο Ζαχαριάδης όμως το χειμώνα του 1991 «μίλησε» και ο ίδιος για τις πολιτικές επιλογές και την προσωπική του τραγωδία μέσα από μια σειρά άγνωστα ντοκουμέντα που για πρώτη φορά τα περισσότερα από αυτά είδαν το φως της δημοσιότητας το Φεβρουάριο του 1991 μέσα από την εφημερίδα *Ελευθεροτυπία*. Το βιβλίο τούτο περιέχει αυτά τα ντοκουμέντα στο σύνολό τους. Πρόκειται για επιστολές του Νίκου Ζαχαριάδη: προς την Κ.Ε. του ΚΚΣΕ, προς το σοβιετικό ηγέτη Λεονίτ Μπρέζνιεφ αλλά και προς τους Σουσιλώφ και Αντρόπωφ, προς τους συντρόφους του που ζούσαν στην Τασκένδη «τους κουκουέδες της Τασκένδης» όπως του αποκαλούσε ο ίδιος και όπως αυτο-ονομάζονταν όλοι όσοι δεν είχαν δεχτεί την απόφαση της 6ης Ολομέλειας της Κ.Ε. του ΚΚΕ το 1956 και διαγράφηκαν από το κόμμα. Στο βιβλίο τούτο υπάρχουν ακόμα το γράμμα που έστειλε το 1962 από το Μπόροβιτς στον εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Αθηνών με το οποίο ζητάει να δικαστεί στην Ελλάδα, και το οποίο είχε δημοσιευθεί την εποχή εκείνη στην εφημερίδα *Τα Νέα*, υπάρχει ένα γράμμα με ανάλογο περιεχόμενο που είχε στείλει τότε στην εφημερίδα *Αυγή*, αποσπάσματα από το προσωπικό του ημερολόγιο κατά τη διάρκεια της εξορίας του στο Σουργκούτ της Σιβηρίας. Υπάρχει ακόμα και ένα ανοιχτό γράμμα προς όλους τους Έλληνες και Ελληνίδες που έγραψε το Μάιο του '68. Το γράμμα αυτό έχει ήδη δημοσιευθεί στο βιβλίο του Λεωτ. Ελευθερίου «Συνομιλίες με τον Ζαχαριάδη».

Οι επιστολές του προς τη σοβιετική ηγεσία αποκτούν μια ιδιαίτερη πολιτική αξία γιατί αποδεικνύουν ότι τόσο ο Μπρέζνιεφ όσο και η Κ.Ε. του ΚΚΣΕ ήξεραν και μάλιστα από πρώτο χέρι τις συνθήκες κάτω από τις οποίες ζούσε στο Σουργκούτ ο Νίκος Ζαχαριάδης. Μ' αυτές τις επιστολές ζητούσε απεγνωσμένα «να μπει ένα τέλος στην προσωπική του τραγωδία, να αποκατασταθεί και να του χορηγηθεί ταυτότητα πολιτικού μετανάστη ώστε να μπορεί να κυκλοφορεί ελεύθερα».

«Πρέπει επιτέλους να σταματήσει ο αγριανθρωπισμός εναν-

τίον μου συμπεριφορά που δεν έχει καμία πολιτική και ηθική υπόσταση» έγραφε χαρακτηριστικά σε μια επιστολή του προς τον Μπρέζνιεφ στις 17 Αυγούστου 1967, ενώ σε άλλο γράμμα έγραφε ότι η υγεία του ήταν σε πολύ άσχημη κατάσταση και ήθελε να φύγει στην Ελλάδα.

Τις περισσότερες από αυτές τις επιστολές ο Νίκος Ζαχαριάδης τις έγραψε στο Σουργκούτ της Σιβηρίας κατά τη διάρκεια απεργιών πείνας που έκανε. Όμως στις επιστολές αυτές δε στέκεται στην προσωπική του υπόθεση, αλλά προχωράει παραπέρα και αποδίδει ευθύνες για την κατάσταση στην οποία θρυσκόταν τόσο ο ίδιος όσο και το ΚΚΕ, στην ηγεσία που τον διαδέχτηκε στο κόμμα -Κολιγιάννης, Παρτσαλίδης- αλλά και σε κορυφαία σοβιετικά στελέχη.

«Ο Σουσλάφ με εξόντωσε» έγραφε σ' ένα απόσπασμα από το ημερολόγιό του ενώ σε μια επιστολή προς την Κ.Ε. του ΚΚΣΕ έγραφε: «η κατάσταση στο ΚΚΕ θα διορθωθεί αν η επιτροπή Κοουσίνεν-Ντεζ αναγνωρίσει ότι το 1956 έκανε ασυγχώρητο λάθος».

Στις επιστολές του προς τους συντρόφους στην Τασκένδη ο Ζαχαριάδης έγραφε κυρίως για τη στάση που έπρεπε να κρατούν στους χώρους δουλειάς και διαμονής τους και να συμπεριφέρονται σαν γνήσιοι κουκουέδες, και τους έλεγε για τη μορφή που έπρεπε να πάρει ο αγώνας τους στην Τασκένδη καλώντας τους να φτιάξουν παντού νέες οργανώσεις.

Κατά τη διάρκεια της εξορίας του όμως ο Νίκος Ζαχαριάδης έγραψε και δύο σημαντικά πολιτικά κείμενα με το ίδιο θέμα. Την κρίση στο ΚΚΕ. Το πρώτο έχει τίτλο «Προβλήματα της κρίσης του ΚΚΕ» και το έγραψε στο Μπόροβιτς το 1962 λίγες μέρες πριν μεταφερθεί στο Σουργκούτ. Το δεύτερο το έγραψε 10 χρόνια αργότερα, τον Ιανουάριο του 1972 -ενάμιση χρόνο πριν αυτοκτονήσει και έχει τίτλο «Συμβολή στη συζήτηση».

Διαβάζοντας κανείς αυτά τα δύο κείμενα που ασχολούνται με το ίδιο θέμα σε διαφορετικές χρονικές περιόδους διαπιστώνει κάτι πολύ σημαντικό για τις πολιτικές απόψεις, την προσωπικότητα και τις αρχές του Νίκου Ζαχαριάδη. Έμεινε σ' όλη του τη ζωή σταθερός, αταλάντευτος, προσηλωμένος στην πολιτική

που ακολούθησε τα χρόνια που ήταν ηγέτης του ΚΚΕ χωρίς να αναθεωρήσει ούτε μια θέση του.

Το σπουδαιότερο και μεγαλύτερο από τα δύο αυτά κείμενα είναι το «Προβλήματα της κρίσης» που δεν είναι άγνωστο σε αντίθεση με το άλλο που για πρώτη φορά δημοσιεύεται ολόκληρο. Το «Προβλήματα της κρίσης» μοιράστηκε μεταξύ των πολιτικών προσφύγων το 1962 αφού έγινε πολλά αντίγραφα ενώ μετά τη μεταπολίτευση κυκλοφόρησε και σε βιβλίο από εκδοτικούς οίκους παρουσιάζοντας όμως ελλείψεις. Σε τούτο το βιβλίο δημοσιεύεται ολόκληρο, απευθείας από τα πρωτότυπα χειρόγραφα του Ζαχαριάδη.

Το κείμενο αυτό αποτελεί ουσιαστικά την απολογία του Ζαχαριάδη στα όσα του καταμαρτυρούσαν οι αντίπαλοί του στο κόμμα και καταγράφεται σ' αυτό η επιχειρηματολογία του για την πολιτική που ακολούθησε σ' όλες τις κρίσιμες φάσεις της μεταπολεμικής πορείας του ΚΚΕ. Εξάλλου ορισμένα από όσα αναφέρονται στο κείμενο αυτό τα είχε αναφέρει και στην απολογία του στην 6η Ολομέλεια του 1956 όπου είχε καθαιρεθεί. Στο «Προβλήματα της κρίσης του ΚΚΕ» ο Ζαχαριάδης εξακολουθεί να επιτίθεται στους Σιάντο, Βαφειάδη, Παρτσαλίδη, Πλουμπίδη και Κολιγιάννη, να επιμένει στους χαρακτηρισμούς που τους είχε αποδώσει και να υπεραμύνεται των απόψεών του για αυτούς και κατά συνέπεια και για την πολιτική που είχε ακολουθήσει απέναντί τους.

Αναφέρεται ακόμα και στην προσωπική του υπόθεση, στις κατηγορίες εναντίον του, εξηγεί την πράξη του να στείλει το γνωστό γράμμα στον εισαγγελέα για να δικαστεί και υποστηρίζει ότι η τότε ηγεσία του ΚΚΕ επεδίωκε τη φυσική εξόντωσή του, και καταλήγει λέγοντας: «η αλήθεια η κουκουέδικη η κομμουνιστική θα θριαμβεύσει».

Ανάλογες σκέψεις και απόψεις διατυπώνει ο Ζαχαριάδης και στο άλλο μεγάλο πολιτικό του κείμενο με τίτλο «Συμβολή στη συζήτηση». Αυτό είναι το τελευταίο συγκροτημένο πολιτικό του κείμενο αφού το έγραψε περίπου ενάμιση χρόνο πριν αυτοκτονήσει, και έχει μια ξεχωριστή πολιτική σημασία γιατί αποδεικνύεται ότι παρέμενε σταθερός στις απόψεις του. Χαρακτη-

ριστικό είναι το απόσπασμα με το οποίο κλείνει το κείμενο. «Όσον αφορά τον Ζαχαριάδη το ΚΚΕ οι κουκουέδες θα τον κρίνουν για όλα, και μαζί για το γράμμα στον εισαγγελέα και για τις απεργίες πείνας. Την κουκουέδικη ετυμηγορία εκφρασμένη λέφτερα ο Ζαχαριάδης δεν την φοβάται και θα την αποδεχθεί όποια κι αν είναι ακόμα και την πιο καταδικαστική. Δεν την φοβάται γιατί έχει την συνείδησή του ήσυχη, πανήσυχη».

Πάνος Σώκος
Δημοσιογράφος

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Γράμματα προς τον εισαγγελέα και την ΑΥΤΗ

Οις
τις εισαγγελίας της επιμελητικής Επιτροπής.

Παρακαλώ να μου προσέκοιτε να εισαχθώ τ.
ναίμενα μου υπολογίζω ότι την υπομονή μου θα με βοηθήσει
και να είμαι ειρηνικός και ισχυρός, αρμόδιος, ειλικρινής και να
αποδείξω ότι έχω και τις απαραίτητες γνώσεις.

Πολλοί οι οποίοι υπολογίζω ότι από εμένα και από άλλους
και εσφαλμένα οφθαλμοί από την στιγμή που εγώ αποφασίζω να
εμπιστευτώ, και από την στιγμή που εγώ αποφασίζω να εγγραφώ
και να παρακολουθώ και να είμαι με τον καιρό που είμαι
επιμελητής.

Όσοι είναι μου εχθροί υπολογίζω και πάλι να
είναι από την στιγμή που εγώ αποφασίζω να εγγραφώ.
Οι ναίμενα μου υπολογίζω ότι από την στιγμή που εγώ
εμπιστευτώ και να είμαι με τον καιρό που είμαι
επιμελητής και να είμαι με τον καιρό που είμαι
επιμελητής.

1. 10/10/1912
Αθήνα

Ν. Ζαχαριάδης

Το πρώτο δικό μου είναι να εγγραφώ, όπως και να
είναι από την στιγμή που εγώ αποφασίζω να εγγραφώ.
Ν. Ζαχαριάδης. Επειδή και από την στιγμή που εγώ
εμπιστευτώ και να είμαι με τον καιρό που είμαι
επιμελητής.

Όταν ειδικά εγώ αποφασίζω να εγγραφώ, όπως και να
είναι από την στιγμή που εγώ αποφασίζω να εγγραφώ.

1. Ομοίως με το δικό μου να εγγραφώ, όπως και να
είναι από την στιγμή που εγώ αποφασίζω να εγγραφώ.
και να είμαι με τον καιρό που είμαι
επιμελητής.

2. Είναι πιθανό να εγγραφώ, όπως και να
είναι από την στιγμή που εγώ αποφασίζω να εγγραφώ.

3. Είναι πιθανό να εγγραφώ, όπως και να
είναι από την στιγμή που εγώ αποφασίζω να εγγραφώ.

4. Είναι πιθανό να εγγραφώ, όπως και να
είναι από την στιγμή που εγώ αποφασίζω να εγγραφώ.

Προς την Ελληνική Πρεσβεία

Σας παρακαλώ αν δεν έχετε αντίρρηση να στείλετε το γράμμα αφτό στον προορισμό του. Θα σας ξαναενοχλήσω μετά ένα μήνα, όταν θα θελήσω να μάθω αν ήρθε απάντηση.

Μόσχα 1η Φλεβάρη
Διατελώ
Ν. Ζαχαριάδης

Προς τον Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Αθηνών

Παρακαλώ να μου γνωρίσετε αν εκκρεμούν εναντίον μου κατηγορίες για την κομμουνιστική επαναστατική μου δράση ενάντια στην αστικοτσιφλικάδικη αντίδραση και την υποδούλωση της Ελλάδας στον ξένο αμερικανικό ιμπεριαλισμό.

Πιστεύω ότι στις κρίσιμες στιγμές που περνάει ο λαός και η Ελλάδα και η παραμικρή συμβολή στον αγώνα για την Δημοκρατία, την ειρήνη, την ανεξαρτησία και τον σοσιαλισμό, για την υπεράσπιση της τύχης και των επαναστατικών παραδόσεων του λαού μας είναι αναγκαία και επιβεβλημένη.

Εφόσον εναντίον μου εκκρεμούν κατηγορίες και εφόσον μου επιτραπεί, είμαι έτοιμος να γυρίσω στην Ελλάδα για να αντιμετωπίσω και ανατρέψω ακόμα μια φορά και μπροστά στην καρμανλική δικαιοσύνη για την υπόθεση του λαού που με γέννησε, με ανέδειξε και μου έδωσε την τιμή να με συγκαταλέξει στις γραμμές του σαν αγωνιστή του.

Μόσχα 1η Φλεβάρη 1962
Ν. Ζαχαριάδης

Στις 10 Μάρτη 1962 δόθηκε η παρακάτω γραφτή απάντηση από το σ. Ν. Ζαχαριάδη στον Ορφέα Οικονομίδη, δημοσιογράφο της εφημερίδας «Νέα».

1. Θεωρεί τον εαυτό του υποχρεωμένο να δώσει λόγο στον ελληνικό λαό για τη δράση του και δεν έχει άλλο τρόπο. Είναι έτοιμος να το κάνει αυτό και από το θήμα της σημερινής Ελληνικής δικαιοσύνης.

2. Πάντα αισθανότανε ένα βάρος γιατί αυτός, ο κύριος «ένοχος», έμεινε ελέφθερος ενώ άλλοι καλοί αγωνιστές βρίσκονται στη φυλακή και εξορία.

3. Γέρασε – κοντέβει κοντά στα εξήντα χρόνια – και θέλει να πεθάνει στην Ελλάδα.

Ο Ν. Ζαχαριάδης ξεκαθάρισε: Με το ΚΚΕ δεν έχει κανέναν ανοιχτό λογαριασμό και δεν θα επιτρέψει να γίνονται καμιά εκμετάλλευση ούτε σε βάρος του ΚΚΣΕ, ούτε σε βάρος του αγώνα του Λαού μας, ούτε σε βάρος του παγκόσμιου εργατικού κινήματος.

Προς την εφημερίδα «Αυγή»

Κύριε Διευθυντά,

Παρακαλώ να δημοσιέψετε το παρακάτω γράμμα μου.

Στην 1η του Φλεβάρη 1962 έστειλα γράμμα στον εισαγγελέα Πλημμελειοδικών της Αθήνας και ζητούσα να μου γνωριστεί αν εκκρεμούν ενάντια μου κατηγορίες για την κομμουνιστική μου επαναστατική δράση δηλώνοντας ότι είμαι έτοιμος να παρουσιάσω μπροστά στη δικαιοσύνη για να αντιμετωπίσω, ανασκεβάσω και ανατρέψω κάθε κατηγορία που η αντίδραση πρόβαλε ενάντια στο Λαϊκοεπαναστατικό κίνημα που και εγώ στεκόμουν ενεργός αγωνιστής του.

Στις 8 του Απρίλη 1962 πήρα την απάντηση που είναι κατηγορηματικά αρνητική, ούτε καν πήραν την αίτησή μου και μου γνώρισαν ότι την γυρνούν πίσω.

Έτσι ο Καραμανλής μαζί με τα υπερωκεάνια αφεντικά του αυτοξεσκεπάζονται.

Ξέρουν, μπορούν να συκοφαντούν, να διαβάλλουν και να προσπαθούν να λερώσουν το λαϊκό κίνημα.

Μα όταν τους δίνεται η εφκαιρία να καθίσουν στο σκαμνί έναν που υποτίθεται πως είναι από τους πιο υπέφθυνους «εγκληματίες» σε μια πολύ κρίσιμη περίοδο στην μεταπολεμική ιστορία μας μαζέβουν την ουρά μέσα στα σκέλια τους και το βάζουν στα πόδια, γίνονται λαγοί.

Δεν έχουν το θάρρος να δούνε στα μάτια και να δικάσουν την αλήθεια.

Διαμαρτύρομαι με όσες δυνάμεις έχω ενάντια στην παρανομία αφτή της κυβέρνησης και δηλώνω πως θα συνεχίσω τις προσπάθειές μου να εξαναγκάσω τον Καραμανλή και Σια να δεχθούν το αντιπάλεμα που προτείνω.

Με την εφκαιρία, θέλω να ξεκαθαρίσω τούτο εδώ. Έξω από τους εχθρούς του λαού της εθνικής υπόστασης και ανεξαρτησίας ντόπιων και ξένων, έξω από τους εχθρούς και αντίπαλους της Δημοκρατίας της Ελλάδας και του κομμουνισμού, ανοιχτό λογαριασμό δεν έχω και ούτε μπορώ να έχω με κανέναν άλλο.

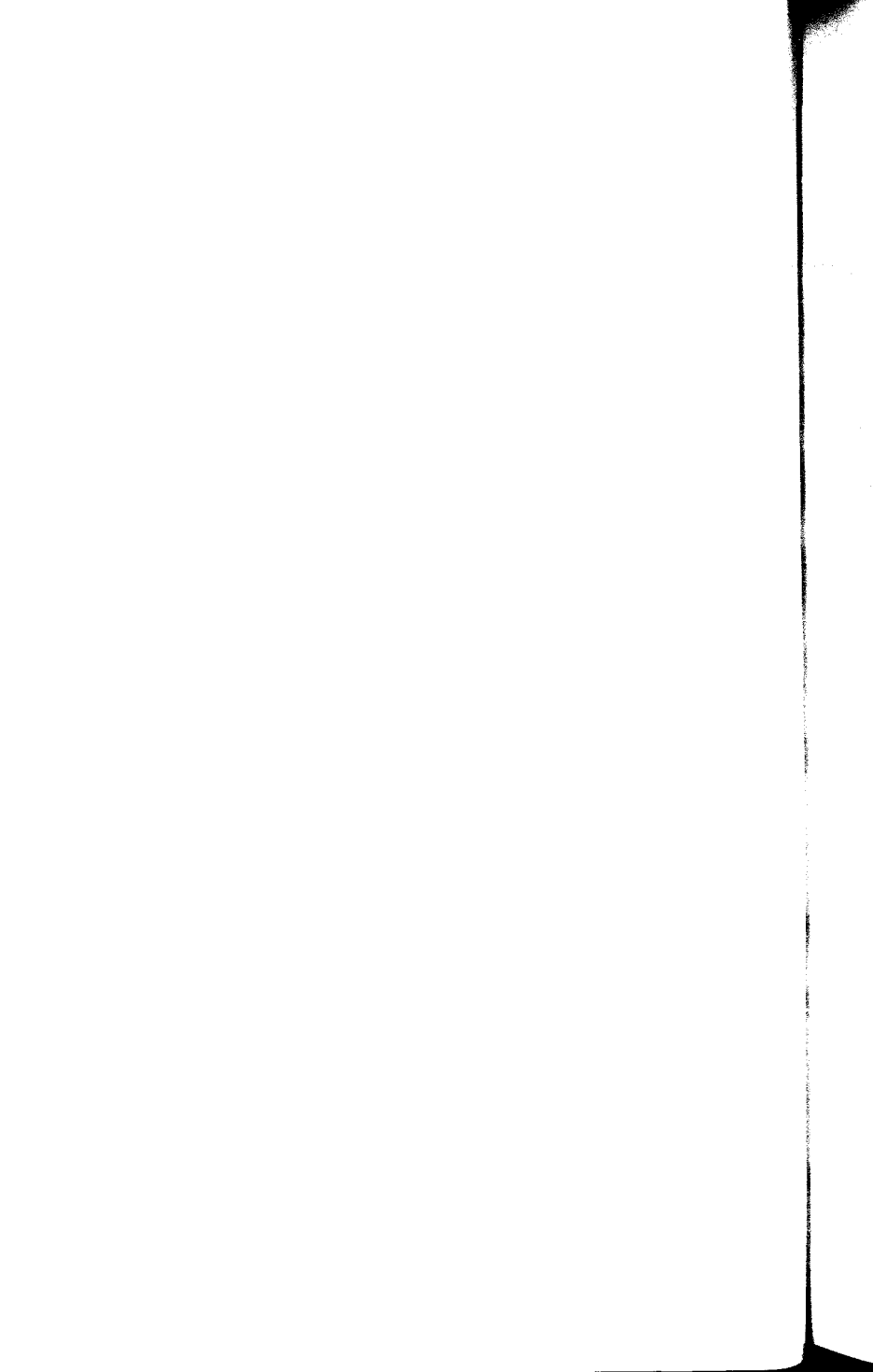
Όταν είδα πώς αντιμετώπισαν την αίτησή μου η κυβέρνηση μαζί με όλη την αντίδραση, πείστηκα για μια ακόμη φορά ότι ενήργησα σωστά.

Παρακαλώ να με συγχωρήσετε για την ενόχληση και εφχαριστώ για την φιλοξενία.

10 Απρίλη 1962

Με σεβασμό

Νίκος Ζαχαριάδης

Γράμματα και εκκλήσεις προς τους σοβιετικούς ηγέτες

270204

Kom ingeneri di Sas vi casti l'ipote di rexipolipia, on' oon-
mista chi KKE n' sapbach, f'is v'olubuspi l'as x'oulunig, h'is'is'p-
on'is K'ou'v'v-M'f'f. En'f'ig (on' cur) ant'uc'at'as, o' n' v'ind'ip'p-
on, on' l'ol' d'ip'cl'unt, l'as l'as n'at' x'p'm'is'ion' o' l' as'p'is'ion' f'is
h'is'is'p'm'is'ion' x'oul'is d'ne d'ic'lo p'ic'et' 1952 l' KKE l'ix'ion' d'ic-
c'ip'it. M'ic vi d'ip'cl'ut l' n'at' n'at' x'p'm'is'ion' as'p'is'ion v' v'ind'ip'p-
l'at' KKE, as'p'm'is'ion di Sas. As'p'is' l' h'is'is'ion, l' KKE v' l'as
l'is' l'as l'as.

[illegible]

1. ¹ ~~1~~ ² ~~2~~ ³ ~~3~~ ⁴ ~~4~~ ⁵ ~~5~~ ⁶ ~~6~~ ⁷ ~~7~~ ⁸ ~~8~~ ⁹ ~~9~~ ¹⁰ ~~10~~ ¹¹ ~~11~~ ¹² ~~12~~ ¹³ ~~13~~ ¹⁴ ~~14~~ ¹⁵ ~~15~~ ¹⁶ ~~16~~ ¹⁷ ~~17~~ ¹⁸ ~~18~~ ¹⁹ ~~19~~ ²⁰ ~~20~~ ²¹ ~~21~~ ²² ~~22~~ ²³ ~~23~~ ²⁴ ~~24~~ ²⁵ ~~25~~ ²⁶ ~~26~~ ²⁷ ~~27~~ ²⁸ ~~28~~ ²⁹ ~~29~~ ³⁰ ~~30~~ ³¹ ~~31~~ ³² ~~32~~ ³³ ~~33~~ ³⁴ ~~34~~ ³⁵ ~~35~~ ³⁶ ~~36~~ ³⁷ ~~37~~ ³⁸ ~~38~~ ³⁹ ~~39~~ ⁴⁰ ~~40~~ ⁴¹ ~~41~~ ⁴² ~~42~~ ⁴³ ~~43~~ ⁴⁴ ~~44~~ ⁴⁵ ~~45~~ ⁴⁶ ~~46~~ ⁴⁷ ~~47~~ ⁴⁸ ~~48~~ ⁴⁹ ~~49~~ ⁵⁰ ~~50~~ ⁵¹ ~~51~~ ⁵² ~~52~~ ⁵³ ~~53~~ ⁵⁴ ~~54~~ ⁵⁵ ~~55~~ ⁵⁶ ~~56~~ ⁵⁷ ~~57~~ ⁵⁸ ~~58~~ ⁵⁹ ~~59~~ ⁶⁰ ~~60~~ ⁶¹ ~~61~~ ⁶² ~~62~~ ⁶³ ~~63~~ ⁶⁴ ~~64~~ ⁶⁵ ~~65~~ ⁶⁶ ~~66~~ ⁶⁷ ~~67~~ ⁶⁸ ~~68~~ ⁶⁹ ~~69~~ ⁷⁰ ~~70~~ ⁷¹ ~~71~~ ⁷² ~~72~~ ⁷³ ~~73~~ ⁷⁴ ~~74~~ ⁷⁵ ~~75~~ ⁷⁶ ~~76~~ ⁷⁷ ~~77~~ ⁷⁸ ~~78~~ ⁷⁹ ~~79~~ ⁸⁰ ~~80~~ ⁸¹ ~~81~~ ⁸² ~~82~~ ⁸³ ~~83~~ ⁸⁴ ~~84~~ ⁸⁵ ~~85~~ ⁸⁶ ~~86~~ ⁸⁷ ~~87~~ ⁸⁸ ~~88~~ ⁸⁹ ~~89~~ ⁹⁰ ~~90~~ ⁹¹ ~~91~~ ⁹² ~~92~~ ⁹³ ~~93~~ ⁹⁴ ~~94~~ ⁹⁵ ~~95~~ ⁹⁶ ~~96~~ ⁹⁷ ~~97~~ ⁹⁸ ~~98~~ ⁹⁹ ~~99~~ ¹⁰⁰ ~~100~~

Exp. 2011.

Mr. LaRue's name is in the list.

28 July 1972

Magarino

*For your love, father in heaven, keep us all
in your arms forever.*

Elapirippayya. Le couple est le fils de 25 ans. Les deux enfants sont
à l'école. Ils ne sont pas f... ?

85-2. In questa indagine, quali idee si sono formate nel vostro spirito? In che modo si sono sviluppate le vostre idee? In che modo si sono sviluppate le vostre idee? In che modo si sono sviluppate le vostre idee?

17.

“Απαιτώ ελευθερία μετακίνησης και δυνατότητα να φύγω για την Ελλάδα”

«... όμως ποτεύω και αυτό νομίζω ότι θα το καταλαβαίνετε και σεις ότι πρέπει κάποτε να σταματήσει ο αγριανθρωπισμός απέναντί μου, συμπεριφορά που δεν έχει καμιά πολιτική – κομματική υπόσταση και δικαιολογία, καμιά νόμιμη βάση και μοιάζει όλο και πιο πολύ με εμπάθεια και επιδίωξη προσωπικής εκδίκησης.»

Προς τους Σοβιετικούς ηγέτες Μπρέζνιεφ, Σουσλόφ, Αντρόποφ Ανοιχτό Γράμμα

Αναγκάζομαι για τρίτη φορά όπως πέρσι και φέτος να απεφθυνθώ σε σας για το ίδιο ζήτημα. Σας έγραψα στις παραμονές του XXIII συνεδρίου του ΚΚΣΕ και στις αρχές του 1967 και παρά του ότι ύστερα από παζαρέματα και δύο απεργίες πείνας το Μάη του 1966 επί 18 μέρες και Μάη του 1967 επί 27 ημέρες μου δόθηκαν υποσχέσεις και διαβεβαιώσεις από αντιπροσώπους της διορισμένης καθοδήγησης του ΚΚΕ (Ζωγράφος - Ζάχος - Υφαντής - Δημητρίου) και από εκπροσώπους του μηχανισμού της ΚΕ του ΚΚΣΕ ότι θα σταματήσουν τα εναντίον μου μέτρα βίας και εξόντωσης ύστερα από 12 χρόνια φυλακή και στρατόπεδα συγκέντρωσης στη μοναρχοφασιστική Ελλάδα, στη χιτλερική Γερμανία, άλλα 12 χρόνια για την ώρα κατατρεγμών και εξορία στη Σιβηρία περνά τώρα στη Σοβιετική Ένωση, καμιά αλλαγή στο καθεστώς κράτησής μου δεν έγινε. Παρά τις υποσχέσεις, ψεύτικες και απατηλές, δεν μου δόθηκε ταφτότητα πο-

λιτικού μετανάστη για να μπορέσω να μετακινηθώ λεύτερα και να πραγματοποιήσω αυτό που σκέφθηκα ότι πέτυχα με δυο απεργίες πείνας. Όταν στα εδώ όργανα μελίτσιας είπα ότι σκοπέβω να ταξιδέψω η προφορική απάντηση που πήρα ήταν τούτη δω: πρέπει να υποβάλεις αίτηση στην αστυνομική διέφθυνση Τιούμεν, όπου να απαριθμώ όλα τα μέρη που θέλω να πάω, πόσες μέρες θα μείνω στο καθένα και σε ποιες διεφθύνσεις θα ζήσω και μονάχα ύστερα από έγκρισή της θα μπορέσω να ταξιδέψω!!!

Έτσι στην πράξη αποδείχτηκε ότι όλες οι υποσχέσεις κτλ. δεν ήταν παρά γυφτοπάζαρο όπου ο πιο καπάτσος ξεγελά τον εφκολόπιστο. Ξέρω ότι οι μέρες που περνάμε είναι πολύ δύσκολες και ότι βαρειές σκοτούρες και μπελάδες σας απασχολούν. Πρόθεσή μου δεν είναι να προσθέσω και την παραμικρή έγνοια και δυσκολία στη δουλειά σας. Όμως πιστέβω και αφτό νομίζω ότι θα το καταλαβαίνετε και σεις ότι πρέπει κάποτε να σταματήσει ο αγριανθρωπισμός απέναντί μου, συμπεριφορά που δεν έχει καμιά πολιτική - κομματική υπόσταση και δικαιολογία, καμιά νόμιμη βάση και μοιάζει όλο και πιο πολύ με εμπάθεια και επιδίωξη προσωπικής εκδίκησης. Δεν νομίζω ότι σκοπός σας είναι να με εξαναγκάσετε να καταφύγω για τρίτη φορά στα ίδια μέσα με τις δυο προηγούμενες. Η υγεία μου βρίσκεται σε τέτοια χάλια που ζήτημα είναι αν θα μπορέσω να ξαναρχίσω. Απαιτώ όπως και πριν: ελεφθερία μετακίνησης και δυνατότητα να φύγω για την Ελλάδα.

Σοργκούτ
17 Αυγούστου 1967
Με σεβασμό
Ν. Ζαχαριάδης

Στερνόγραφο 1ο: Αν ανάμεσα στους παραλήπτες ανάφερα την μια τον Σεμεντσιασκίν και τώρα τον Αντρόποφ είναι γιατί το είδος της απασχόλησής τους έχει άμεση σχέση με τα εναντίον μου μέτρα.

2ο: Παρά τις επανειλημμένες υποσχέσεις της η διορισμένη καθοδήγηση του ΚΚΕ και πάλι δεν μου ανακοίνωσε την από-

φασή της στο ζήτημά μου. Ο εμπαιγμός και ο μύλος συνεχίζονται.

N.Z.

Στο PS είμαι αναγκασμένος να προσθέσω και 3ο σημείο. Σε δύο αναφορές μου ΥΟΟΠ (μελίτσια) Τιούμεν αξιώθηκε να μου απαντήσει με γράμματά της που πήρα στις 23 Αυγούστου, ότι ταφτότητα πολιτικού μετανάστη (πολ. εμικρέντι) δεν μπορεί να μου δώσει γιατί δεν πήρα απάντηση από τη Μόσχα και μου συνιστά να αποταθώ και εγώ στον Ερυθρό Σταυρό Μόσχας. Επειδή δεν ξέρω κανέναν και δεν με ξέρει κανένας παρακαλώ να τακτοποιήσετε και το ζήτημα αφτό όσο μπορεί πιο σύντομα. Σας επιστρέφω την ταφτότητά μου αυτή γιατί δεν μου χρειάζεται*.

26-8-67

N.Z.

---

* Εξήγηση: πρόκειται για την ταυτότητα όχι πολιτικού μετανάστη.

Το γράμμα στάλθηκε συστημένο στις 27-8-67 στο διεθνές τμήμα της ΚΕ του ΚΚΣΕ.

**“Δεν θα κουραστώ να βροντοφωνάζω:
σταματήστε το στραπατσάρισμα του ΚΚΕ”**

**«... Αφήστε μονάχο του το ΚΚΕ να ξεκαθαρίσει την κόπρο του
Αβγείου που τη φορτώθηκε απ' όξω.»**

Προς την Κ.Ε. του ΚΚΣΕ

«Σύντροφοι

1. Η διαγραφή της ομάδας Παρτσαλίδη αποτελεί μια καινούργια, όχι όμως και τελεφταία, εκδήλωση της κρίσης που η επιτροπή Κουσίινιν - Ντεζ κ.λπ. επέβαλε στο ΚΚΕ στα 1956. Τότε, κάτω από την υψηλή εβλογία του Κουσίινιν, σκαρώθηκε ένα δίχως αρχές συνονθύλευμα από τους Βαφειάδη - Κολιγιάννη - Παρτσαλίδη - Αποστόλου και Σια, που προοδεφτικά και νομοτελειακά αποσυντίθεται και ξεφτίζει, γιατί αποτελούσε και αποτελεί ξένο προς το ΚΚΕ, κακόηθες καρκίνωμα αντιΚΚΕ. Η κρίση εκείνη αποτελούσε ξώγεννο βουζούνι για το ΚΚΕ που θα εξακολουθεί να εμπιάζει ωστόσο το κόμμα δε θα την ξεπεράσει οργανικά, δημιουργικά με τις δικές του δυνάμεις, πρώτα απ' όλα μέσα στην πάλη, μέσα στην Ελλάδα. Γεγονός είναι ότι οι συνειδητές κουκουέδικες κομματικές και αριστερές δυνάμεις στη χώρα είχαν αρχίσει ένα εξυγιαντικό δούλεμα που προχωρούσε σταθερά και που στην ολοκλήρωσή του θα έφερνε στο ξαναγέννημα του ΚΚΕ. Γεγονός επίσης είναι ότι το πραξικόπημα του Απρίλη 1967, διακόπτοντας την όλη δημοκρατικοποίηση της εσωτερικής ζωής της Ελλάδας, ανέκοψε και το δούλεμα αφτό και έτσι έδωσε μια ορισμένη ανάπαβλα στους σφετεριστές του 1956, μα από την άλλη επίσπεψε την εσωτε-

ρική της αποσύνθεση και το αλληλοφάγωμά τους, μια και το ίδιο το γεγονός της επικράτησης της χούντας αποτέλεσε αναγνώριση απόδειξη της χρεοκοπίας της όλης πολιτικής τους. Ποτέ η καθοδήγηση στο ΚΚΕ δεν γνώρισε τέτοια χάλια.

Παίρνοντας κουράγιο από την ενθάρρυνση και την εξ ύψους προστασία που γνώρισαν μέχρι τώρα οι Παρτσαλίδης (άνθρωπος που η πολιτική σπέκουλά του αποτελούσε το άπαν της πολιτικής του υπόστασης, "πεθαμένη ψυχή", που την "ανέστησαν" οι Κουσίνιν - Ντεζ), Δημητρίου (μηδαμινή ασημότητα που επίπλεψε σαν "ήρωας της Τασκένδης" χάρη στην προβοκάτσια του 1955, που ο ίδιος είτανε ένα από τα πρωτοπαλῆκαρά της) και Ζωγράφος (εξώλης και προώλης, όπως λέμε εμείς εμείς οι ρωμιοί) φτάσαν ως το σημείο να καταλάβουν το ραδιοσταθμό "η Φωνή της Αλήθειας"! Μη χειρότερα.

2. Φέτος το ΚΚΕ σημειώνει τα 50 χρόνια του και όλοι όσοι φέρνουν ηθική ευθύνη για το τσαλάκωμά του στα 1956 έχουν τη στοιχειώδη ηθική και πολιτική υποχρέωση για να εξαγοράσουν κάπως το φταίξιμό τους, να το βοηθήσουν να ξαναβρεί τον εαυτό του. Και ο πιο σωστός, ο πιο λενινιστικός γι' αυτό τρόπος είναι να το αφήσουν μονάχο του να ξεκαθαρίσει την κόπρο του Αθγείου που τη φορτώθηκε απ' όξω. Δεν θα κουραστώ ποτέ να βροντοφωνάζω, όσο φτάνουν οι δυνάμεις μου: Το στραπατσάρισμα του ΚΚΕ στα 1956 αποτέλεσε εξωκουκουέδικο και εξωελληνικό πραξικόπημα. Κρίση που δεν απόρρεε οργανικά από την εσωτερική του ζωή και ανάπτυξη, γιατί το κόμμα μας ήταν ζωντανό, γερό και δημιουργικό, ακμαίο, μα που του επιβλήθηκε απ' έξω χάρη σε μια καταπληχτική, απόλυτα αντιλενινιστική και προλεταριακή αντιδιεθνιστική επέμβαση και που θα ξεπεραστεί χάρη στη ζωογόνα δουλειά των κουκουέδων, πρώτα απ' όλα στην ίδια την Ελλάδα και όταν θα σταματήσουν οι εξωτερικές επεμβάσεις που τη γαλούχισαν. Η κρίση του ΚΚΕ στα 1956 ήταν γέννημα και μια από τις πιο εγκληματικές πράξεις του χρουτσωφικού τυχοδιωκτισμού, που τόσο έβλαψε και το ΚΚΣΕ και το παγκόσμιο κίνημά μας.

3. Παρόλες τις υποσχέσεις που μου δόθηκαν, το καθεστώς της διαβίωσής μου στην ΕΣΣΔ παραμένει το ίδιο όπως και πριν.

Μέχρι σήμερα μου αρνιέστε το καθεστώς πολιτικού μετανάστη. Το ζήτημα αφέτο το αφήσατε στη διαχείριση των μπαζιμπουζούκων της Τασκένδης, αφετών που το μετάρρεψαν σε μέσο πολιτικού εκβιασμού και σωματεμπόριο, εκθέτοντας έτσι το κύρος και την υπόληψη όχι μονάχα του Σοβιετικού Ερυθρού Σταθρού μα και της ίδιας της Σοβιετικής Ένωσης και προκαλώντας παράλληλα αντισοβιετικές διαθέσεις μέσα στους πρόσφυγές μας εκεί, πράγμα που με τη σειρά του υποθάλλει και τροφοδοτεί φιλομαουτσεντουνικές τάσεις και εκδηλώσεις. Νομίζω ότι πρέπει σοβαρά να αντιμετωπίσετε τον εκτραχηλισμό των “γιγάντων” της κλίκας Γιάννου στην Τασκένδη. Να ένα παράδειγμα για την αποθράσυνση και ξετσιπωσιά που μπορούν να φτάσουν! Όταν ο αρχιτραμπούκος Γιάννος (ο Τσολάκης Κ. μέλος του Π.Γ. του ΚΚΕ) ήρθε στις 6 του Οκτώβρη 1967 στο Τιουμέν να μου γνωρίσει τη μεσοθέζικη και ασυνεπή απόφαση της αυτοαποκαλούμενης 11ης Ολομέλειας της Κ.Ε. του ΚΚΕ για το ζήτημά μου και του έθιξα το ζήτημα του καθεστώσ πολιτικού μετανάστη, με θράσος και αναίδεια μου δήλωσε: Το θέμα αυτό το χειριζόμαστε εμείς στην Τασκένδη. Δεν θα αναγνωριστείς σαν πολιτικός πρόσφυγας αν δεν προσκυνήσεις και αν συνεχίσεις τα καμώματά σου στο Σουργκούτ, τότε θα 'ρθούμε εμείς από την Τασκένδη και θα σε θάλουμε στη θέση σου! Τι άλλο από μικρός Παττακός, ζητάει δηλώσεις από τα θύματά του!

7. Θεωρώ μικροπρεπή αφετοταπεινωτική και μνησίκακη τη στάση των αρμόδιων σοβιετικών οργάνων, που δεν επέτρεψαν αντάμωμα με την κόρη μου Όλγα, όταν ήρθε από την Τσεχοσλοβακία στη Μόσχα.

8. Επιθεβαιώνω εμμογή μου στο “Ανοιχτό Γράμμα” προς τους σ. Μπρέζνιεφ, Σουσλώφ και Αντρόπωφ στις 17 Αθγούστου 1967.

23 Φλεβάρη 1968 Σουργκούτ
Με σεβασμό Ν. Ζαχαριάδης»

"Κλείνω δεκάξι χρόνια απομόνωσης στην ΕΣΣΔ"

«Αν η πρωτάκουστη και ακατανόμαστη εκείνη επέμβαση δεν ξεχαρβάλωνε το ΚΚΕ, ο λαός της Ελλάδας δεν θα επέτρεπε την αντίδραση και την αμερικανοκρατία να αλωνίζουν ξετσιπώτα την πατρίδα μας.»

«Προς την ΚΕ του ΚΚΣΕ. Ανοιχτό Γράμμα

Σύντροφοι

Τον Ιούνη 1972 κλείνουν δέκα χρόνια της εξορίας μου στη Σιβηρία (Σουργκούτ) και 16 χρόνια της απομόνωσής μου στην ΕΣΣΔ. Πριν επεκταθώ στο ζήτημα αυτό θέλω να σταθώ σε δυο άλλα σημεία.

1. Η στάση μου παραμένει αμετάβλητη σε σχέση με την εγκληματική επέμβαση της επιτροπής Κουσίνιν - Ντεζ στα εσωτερικά του ΚΚΕ στα 1956. Δε θ' άξιζε τον κόπο ν' απασχοληθεί κανένας με το θέμα αυτό αν επρόκειτο μονάχα για την απομάκρυνση του Ζαχαριάδη. Ο κόμπος βρίσκεται αλλού. Η επέμβαση εκείνη αντιλενινιστική στα κατάβαθά της προκάλεσε θεμελιακή αλλαγή στην ομαλή ανάπτυξη στην εσωκομματική ζωή και στην πολιτική του ΚΚΕ, βρώμισμα και κατασπίλωση της ιστορίας και των επαναστατικών παραδόσεών του, μάλιστα σε μια στιγμή που το λαϊκό, δημοκρατικό, αντιιμπεριαλιστικό κίνημα στην Ελλάδα θρυσκότανε σε ακμαία άνοδο και στις βουλεφτικές που γίνανε τις μέρες ακριβώς όταν οι Κουσίνιν - Ντεζ και συντροφία πραγματοποιούσαν το πλιάτσικό τους, ο συνασπισμός των δημοκρατικών δυνάμεων με πρωτοστάτη το ΚΚΕ κέρδιζε με το μέρος του την απόλυτη πλειοψηφία των εκλογών

της χώρας. Κανένας μέχρι τότε δεν μπόρεσε να καταφέρει τέτοιο χτύπημα κατά του ΚΚΕ. Τέτοιες αφθαιρεσίες όταν κάποιου του κατεβαίνει στο κεφάλι, ότι αφταρχικά και ετσιθελικά μπορεί να παρέμβει και να αλλάξει τους νόμους και τις νόρμες πορείας και ανάπτυξης στην κοινωνική ζωή, στην οικονομική ανάπτυξη μιας χώρας, είτε στην πορεία ενός επαναστατικού εργατικού κόμματος, δεν περνάν τζάμπα και ατιμώρητα, δυστυχώς κατά κανόνα για το θύμα. Οι Κουσίνιν - Ντεζ και Σία επέβαλαν στο ΚΚΕ ένα δίχως αρχές συνονθύλευμα, όπου μαζέφτηκαν κάθε καρυδιάς καρύδια και μαγκουροφόροι. Η επέμβαση εκείνη αποτέλεσε την αρχή και την αιτία της τραγωδίας, που από τότες δέρνει το ΚΚΕ, του κατήφορου, που από τότε ακολουθεί την κατάπτωσή του. Η τέτοια κατάσταση στο ΚΚΕ συντέλεσε κατά βασικό και κύριο λόγο στην εξέλιξη στην Ελλάδα, που οδήγησε νομοτελειακά στο στρατιωτικό πραξικόπημα του Απρίλη του 1967, στην εγκαθίδρυση της στρατοκρατικής φασιστικής δικτατορίας. Η επέμβαση εκείνη προκάλεσε συμφόρηση και παράλυση στο ΚΚΕ. Από τότε ο ρόλος του στην πολιτική ζωή και πάλι όλο μικραίνει. Η πρωτοβουλία στον αγώνα του λαού μας και στην πορεία της χώρας, που το ΚΚΕ απ' τα 1940, στέρεα και αποφασιστικά, κρατούσε στα χέρια του ξέφυγε τελειωτικά...

Μπορούμε δίχως υπερβολή να πούμε: Αν η πρωτάκουστη και ακατανόμαστη εκείνη επέμβαση δεν ξεχαρβάλωνε το ΚΚΕ ο λαός της Ελλάδας δεν θα επέτρεπε την αντίδραση και την αμερικανοκρατία να αλωνίζουν ξετσίπωτα την πατρίδα μας. Τα δεκάξη χρόνια που πέρασαν δείχνανε τετραγωνικά την πλέρια χρεοκοπία των διορισμένων. Γελάστηκε απόλυτα όποιος πίστεψε, όπως οι Κουσίνιν - Ντεζ και Σία πως με τις πορδές βήφονται αβγά. Η κατάσταση μπορεί να διορθωθεί αν γίνει η απαραίτητη αρχή: Να αναγνωριστεί ανοιχτά ότι στα 1956 η επιτροπή Κουσίνιν - Ντεζ και Σία έκανε ασυγχώρητο λάθος.

2. Σχετικά με τη σύσκεψη των Κ.Κ. στα 1969 και την όλη πολιτική του ΚΚΣΕ δεν είχα ούτε έχω διαφωνία ή διαφορά. Ορισμένες αποχρώσεις σε κατά μέρος εκτιμήσεις εδώ δεν παίζουν ρόλο.

Περνώ τώρα στο προσωπικό μου ζήτημα. Η αλλαγή στο ΚΚΕ στα 1956 "στηρίχτηκε" κατά σοβαρό μέρος στην κατηγορία που πρόβαλαν και υποστήριζαν οι διορισμένοι και που έμμεσα υποστήριξε και η επιτροπή Κουσίνιν - Ντεζ και Σία ότι ο Ζαχαριάδης είχε ύποπτος και προβοκάτορος. Χρειάστηκαν πάνω από δέκα χρόνια και μονάχα ύστερα από δυο απεργίες πείνας (1966 και 1967) για να θυμηθούν οι διορισμένοι την υπόσχεση που έδωσαν στο λαό και στο κόμμα να εξετάσουν και ξεκαθαρίσουν το ζήτημα Ζαχαριάδη. Η "11η Ολομέλεια" των διορισμένων υποχρεώθηκε ανοιχτά, όμως μεσοθεζικά και με πολιτική ασυνέπεια, να υπαναχωρήσει και ν' αναγνωρίσει ότι οι προσωπικές κατηγορίες κατά του Ζαχαριάδη είχαν αβάσιμες και συκοφαντικές. Έτσι έπεφταν και οι λόγοι για τις πολιτικές διώξεις, τους προσωπικούς περιορισμούς και τα διοικητικά (χωρίς δικαστική απόφαση, ούτε καν απόφαση διοικητικών οργάνων) μέτρα εναντίον μου. Όμως οι αφθαιρεσίες και ο στραγγαλισμός των προσωπικών δικαιωμάτων μου και του καθεστώτος του πολιτικού μετανάστη συνεχίζονται και επεχτείνονται (έλεγχος και κατασχέσεις αλληλογραφίας και γραφτών μου κ.τ.λ., κ.τ.λ.). Δεν βοήθησαν κι εδώ οι καινούργιες απεργίες πείνας (συνολικά στα χρόνια 1966, 1967, 1968 και 1969-70 πάνω από πεντακόσιες μέρες). Επανειλημμένα απεφθύνθηκα και σε σας όμως δίχως κανένα ουσιαστικό αποτέλεσμα. Τον Ιούνιο του 1972, όπως γράφω και στην αρχή, κλείνουν δέκα χρόνια της εξορίας μου στη Σιβηρία (Σουργκούτ) και 16 χρόνια των περιορισμών ενάντιά μου. Αν μέχρι τότε δεν αρθούν τα μέτρα σε βάρος μου και δεν μου παρασχεθεί πλέρια ελεφθερία κίνησης και μετακίνησης τότε την 1η Ιούνιο 1972 θ' αρχίσω καινούργια απεργία πείνας.

Με σεβασμό Ν. Ζαχαριάδης
Σουργκούτ
1 Γενάρη 1972»

“Πέντε μήνες απεργία πείνας. Αφήστε τα παιδιά μου να με δουν”

«... να μου επιτραπεί, επίσης, να συναντηθώ εδώ στο Σοργκούτ με τους συντρόφους και συναγωνιστές μου που ζουν τώρα στην Τασκένδη, Ζερβό Αλέκο, Τουλούδη Πέτρο και Ιωσηφίδη Κώστα.»

Για τον γενικό γραμματέα της Κ.Ε. του ΚΚΣΕ

Σεβαστέ σύντροφε Μπρέζνιεφ

Κάνω έκκληση σε σας να βάλετε τέρμα στο ξεχαρβάλωμα που προκάλεσε στο ΚΚΕ η επέμβαση με πρωτοβουλία του Χρουστσόφ της επιτροπής Κουσίνιν - Ντεζ. Σήμερα είναι πεντακάθαρο, ότι η καθοδήγηση, που τότε διορίστηκε, απότυχε και χρεοκόπησε, ότι το πραξικόπημα της αμερικανόδουλης χούντας έγινε δυνατό γιατί στο 1956 το ΚΚΕ το χτύπησε παράλυση.

Για να διορθωθεί το κακό, η πρώτη χειρονομία πρέπει να προέλθει από το ΚΚΣΕ, προσωπικά από σας. Αυτό θα βοηθήσει το ΚΚΕ να βρει τον εαυτό του.

Ταφτόχρονα πρέπει να σταματήσετε και τα δικά μου βάσανα. Πέντε μήνες τώρα κάνω απεργία πείνας όχι γιατί αυτό μ' αρέσει, μα γιατί δεν μου 'μεινε άλλη δυνατότητα. Η υγεία μου δεν βρίσκεται σε καλά χάλια. Αυτό μπορεί να σας το βεβαιώσει ο πρώτος γιατρός που θα θελήσετε να στείλετε να με δει. Στο διάστημα αυτό προοδέβει και το γλάφκωμα στα μάτια μου.

Πρέπει να κάνετε δυνατή τη μεταφορά μου στη Μόσχα για

θεραπεία, ανάρρωση και ξεκούραση. Αν τα πιο πάνω δεν γίνουν δεκτά, τότε, θέλω να μου επιτραπούν τα παρακάτω: '

1. Να συναντηθώ εδώ στο Σοργκούτ με τα παιδιά μου, την κόρη μου Όλγα και τον γιο μου Σηφάκο (Αλέξη).

2. Να συναντηθώ επίσης εδώ στο Σοργκούτ με τους συντρόφους και συναγωνιστές μου που ζουν τώρα στην Τασκένδη, Ζερβό Αλέκο, Τουλούδη Πέτρο και Ιωσηφίδη Κώστα. Για να αποφευχθούν παρεξηγήσεις, ξεκαθαρίζω αμέσως: η συνάντηση αυτή από καμιά άποψη δεν πρόκειται ούτε στο ελάχιστο να βλάψει είτε να θίξει το ΚΚΣΕ ή το ΚΚΕ. Ο σκοπός μου είναι ακριβώς ο αντίθετος.

Με βαθιά κουκουέδικη υπόληψη

Ν. Ζαχαριάδης

28 του Οκτώβρη 1972, Σοργκούτ

• Δύο χρόνια τώρα ζητώ να βάλουν τηλέφωνο στο σπίτι. Κανένας δεν λέει όχι, μα και κανένας δεν κάνει τίποτε.

Στερνόγραφο 1ο: Αν επιτραπεί το ταξίδι της Όλγας, τότε κάποιος πρέπει να της εξασφαλίσει και τα εισιτήρια με επιστροφή.

2ο: Το γράμμα καθυστέρησε γιατί τόσες μέρες δεν είδα άνθρωπο να του δώσω να το ταχυδρομήσει. Φαίνεται ότι και αφτό «αντίκειται στα ύψιστα συμφέροντα ασφαλείας του κράτους»!!!

N.Z.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Γράμματα στους κουκουέδες της Τασκένδης

[illegible]

“Για τους κουκουέδες της Τασκένδης”

«... χωρίς σωστή μαρξιστική - λενινιστική κομματική συζήτηση και κριτική και προς τα πάνω και προς τα κάτω δεν μπορεί να υπάρξει κίνηση προς τα μπρος.»

1. Επιβεβαιώνω εμμονή στο γραφτό μου «Σκέψεις και προτάσεις για μια κουκουέδικη γραμμή στην Ελλάδα». Δεν βλέπω κανένα σοβαρό λόγο για μια λίγο πολύ επανεχτίμηση των απόψεων που σε αυτό διατυπώνω.

2. Κατατοπίστηκα σε γενικές γραμμές για την κατάσταση και τις απόψεις των κουκουέδων της Τασκένδης, αν και για να πάρω μια πιο ολοκληρωμένη εικόνα θα μου χρειάζονταν γραφτά πάνω στις θέσεις και διαφωνίες, που εκφράστηκαν για το γραφτό μου αυτό.

3. Νομίζω ότι το βασικό λάθος που γίνεται είναι ότι οι διαφωνίες ξεκινούν από υποκειμενικές εκτιμήσεις που αποτελούν θανάσιμο κίνδυνο για μια αντικειμενική μαρξιστική - λενινιστική ανάλυση και γραμμή. Οι διαφωνίες αυτές δείχνουν ότι παρεισφύρουν ανεδαφικές λαθεμένες σκέψεις που ξεκινούν από ένα απαράδεχτο και ασυγχώρητο αντισοβιετισμό που δεν μπορεί να έχει καμιά απόλυτα σχέση με τον ακμαίο και γερό κουκουεδισμό. Για αφετηρία τους έχουν το γεγονός ότι το κόμμα μας, το ΚΚΕ, χτυπήθηκε και στραπατσαρίστηκε αντιλενινιστικά και αντιδιεθνιστικά. Το γεγονός αυτό όσο και αν εξακολουθεί να ναι οδυνηρό για τους κουκουέδες όμως παραμένει μερικό, δεφτερέβον σε σχέση με το όλο, το παγκόσμιο κίνημά μας και

όποιος δεν το βλέπει αφτό κάνει το ίδιο με κείνον που μαζί με τα βρώμικα νερά πετά από την σκάφη και το μωρό. Ο κουκουεδισμός γαλουχήθηκε, δυνάμωσε και άντρωσε και μέσα στο πνεύμα του προελεταριακού διεθνισμού και κάθε αντισοβιετισμός είνε γι' αφτόν, για το κουκουεδικό επαναστατικό πνεύμα και φρόνιμα απαράδεχτο και αποτελεί άρνησή του. Αφτό δεν σημαίνει ότι οι κουκουέδες δεν μπορούν και δεν πρέπει να κριτικάρουν ανοιχτά μα πάντα μέσα στα κομμουνιστικά κομματικά πλαίσια τα λάθη, τις αδυναμίες και τις ελλείψεις του ΚΚΣΕ και γενικά και σε σχέση προς το ΚΚΕ. Αντίθετα οι κουκουέδες έχουν υποχρέωση ιερή και απαραβίαστη να κάνουν τέτια κριτική. Χωρίς σωστή μαρξιστική - λενινιστική κομματική συζήτηση και κριτική και προς τα πάνω και προς τα κάτω δεν μπορεί να υπάρξει κίνηση προς τα μπρος.

4. Για τους κουκουέδες της Τασκένδης βασικό προλεταριακό θεμελιακό καθήκον είνε να συσπειρωθούν εθελοντικά μα πολυσεβίικα, γρανιτένια γύρω από μια κοινή γραμμή, πεντακάθαρη και φωτεινή που θα τους επιτρέψει να παίξουν αντάξιο ρόλο στην αναδημιουργία του ΚΚΕ στο ξαναγέννημά του που φυσικά, βασικά θα πραγματοποιηθεί κάτω στην Ελλάδα στην πατρίδα μας μέσα στους αγώνες της εργατιάς, ολόκληρου του λαού μας για λεφτεριά, δημοκρατία και σοσιαλισμό. Όσο πιο πολύ στη δουλειά αφτή θα αποκλείουμε και θα αποφεύγουμε τα προσωπικά, τις προσωπικές αντιδικίες, τις αλληλοκατηγορίες και τους αλληλοχαρακτηρισμούς και όταν ακόμα μας βρίζουν πατόκορφα και βρώμικα και θα στεκόμαστε ατράνταχτα στις θέσεις αρχής και σε καθαρή πολιτική βάση τόσο περισσότερο θα γινόμαστε άτρωτοι μπροστά στις βρισιές αφτές και η αχτινοβολία μας, προτοστατών στην εξυγίανση του ΚΚΕ στη συσπείρωση των κουκουέδων, στην διαφώτιση του λαού μας και στην καθοδήγηση των αγώνων του, θάνε πιο μεγάλη και θα γίνεται ακατανίκητη. Η δημιουργία γερού, ξεκαθαρισμένου, μονολιθικού καθοδηγητικού πυρήνα των κουκουέδων της Τασκένδης προβάλλει εδώ σαν απαραίτητη προϋπόθεση.

5. Στην εκτίμηση της σημερινής κατάστασης στην Ελλάδα

απαραίτητο συστατικό στοιχείο είναι και τούτο. Βασική ιδιομορφία είναι το γεγονός ότι η έξω από την αριστερά αντιχουντική παράταξη διδαγμένη και φοβισμένη από την πείρα της Εθνικής Αντίστασης προσπαθεί με όλα τα μέσα που διαθέτει να μην αφήσει στην αριστερά την πρωτοκαθεδρία στην αντιχουντική πάλη για την διεκδίκηση, την πρωτοβουλία και την ηγεμονία σ' αυτή. (Βλέπε ανάμεσα στ' άλλα και στάση Κανελλόπουλου, Ελένης Βλάχου και άλλα παρόμοια). Η χούντα και εσωτερικά και εξωτερικά όλο και πιο πολύ απομονώνεται, δεν στέκει καλά.

Η δεξιά με μέρος του κέντρου και σοβαροί αμερικανικοί παράγοντες, την ανάγκη φιλοτιμίας ποιούμενοι, ετοιμάζουν είτε έτσι είτε αλλιώς, κάποιο διάδοχο της χούντας σχήμα. (Αφτό φαίνεται συζήτησε και ο Κωνσταντίνος με τον Τζόνσον). Η χούντα μπορεί να πέσει, μα οι αμερικανοί θα ξεκαθαρίσουν την θέση τους εδώ, μονάχα όταν πεισθούν ότι υπάρχει η εξωαριστερή δύναμη που μπορεί να σπρώξει τη χούντα να πέσει. Στην προοπτική της αφτή η αντιχουντική δραστηριότητα της δεξιάς όσο υπάρχει και όπου υπάρχει και η προσπάθεια της διεκδίκησης από την αριστερά της πρωτοβουλίας και της ηγεμονίας σ' αφτή αποβλέπουν στο να στηρίξουν μεταχουντικά τον αποκλεισμό με τον έναν ή με τον άλλο τρόπο της αριστεράς από την πολιτική ζωή της χώρας. Αντικειμενικά η επιδίωξη αφτή είναι ανεδαφική και απραγματοποίητη. Όμως η προσπάθεια αφτή γίνεται και όσοι βρίσκονται σήμερα επικεφαλής στο ΚΚΕ μη βλέποντας τη βασική ιδιομορφία στη σημερινή κατάσταση στην Ελλάδα δεν κάνουν άλλο παρά να στενεύουν τον αντιχουντικό αγώνα και το πιο πλατύ αντιχουντικό μέτωπο και ουσιαστικά χύνουν νερό στο μύλο της δεξιάς και παρατείνουν τη ζωή της χούντας.

6. Απ' ό,τι έμαθα σχημάτισα τη γνώμη ότι στο χειρισμό του ζητήματος Ν.Ζ. στην Τασκένδη υπάρχουν πολλά κενά και αφτό τρέφει συγχύσεις, παρεξηγήσεις, γκρίνιες μέσα στις γραμμές των κουκουέδων. Δεν μπορεί να είναι μυστικό το μέρος όπου βρίσκομαι και ζω και το ζήτημα των επαφών μαζί μου να πέρνει

μυστικιστική μορφή. Ο καθένας που θέλει μπορεί να έρθει σε επαφή με τον Ζ., να τον δει να του γράψει. Θεωρώ σοβαρό πολιτικό λάθος το ότι η φωτογραφία μου με τους Ζωγράφο - Ζάχο και λοιπούς τυπώθηκε και δειχνόταν στον κόσμο.

7. Μια σειρά άλλα ζητήματα θα τα μάθετε προφορικά.

Με κουκουέδικο χαιρετισμό

N.Z.

Σουργκούτ, 16.XI.67

“Για την απόφαση της 1ης ολομέλειας του ΚΚΕ”

«Η 1η Ολομέλεια της ΚΕ του ΚΚΕ συζήτησε το πόρισμα της ΚΕΕ της 27-6-67 για την υπόθεση του Νίκου Ζαχαριάδη και κατέληξε στα παρακάτω:

1. Από την εξέταση της υπόθεσης Ζαχαριάδη δεν βγαίνει ότι ο Νίκος Ζαχαριάδης είναι πράχτορας του εχθρού.

2. Ο Ν. Ζαχαριάδης θαρύνεται με ενέργειες και πράξεις υπονομεφτικές κατά του ΚΚΕ και ΚΚΣΕ και ύστερα από τη διαγραφή. (Διατήρησε επαφή και καθοδήγηση των αντικομματικών ομάδων στις οργανώσεις των πολιτικών προσφύγων, ενέργειές του στην ελληνική πρεσβεία της Μόσχας, υποκίνηση των οπαδών του στην Τασκένδη σε αντισοβιετικές ενέργειες, αποστολή στον ελληνικό αστικό τύπο για δημοσίευση γράμματός του προς την ΚΕ του ΚΚΣΕ.)

3. Οι ενέργειες του Νίκου Ζαχαριάδη, κήρυξη δυο απεργιών πείνας, η απαίτηση να του δοθεί άμεσα η δυνατότητα να επιστρέψει στην Ελλάδα, αδιαφορώντας για τον αντίκτυπο που μπορούν να έχουν οι ενέργειές του αυτές, σήμερα που το κίνημα περνά σοβαρές δυσκολίες, έχουν χαρακτήρα πολιτικού εκβιασμού και πρόκλησης κατά του ΚΚΕ και του ΚΚΣΕ.

4. Η ολομέλεια σημειώνει τις εφθύνες του ΠΓ και της ΚΕ για την αδικαιολόγητη καθυστέρηση στο τελικό ξεκαθάρισμα της υπόθεσης Ν. Ζαχαριάδη, των καταγγελιών που εκκρεμούσαν σε βάρος του καθώς και την ιδιαίτερη εφθύνη του ΠΓ γιατί μετά την πρώτη απεργία πείνας του Νίκου Ζαχαριάδη, δεν πήρε τα απαραίτητα μέτρα για τη λύση του ατομικού του ζητήματος.

5. Η ολομέλεια θεωρεί ότι ο Νίκος Ζαχαριάδης μπορεί να αλλάξει τόπο διαμονής στην Σοβιετική Ένωση μέσα στο πλαίσιο των σοβιετικών νόμων.

Όσον αφορά την επιδίωξη του Ζαχαριάδη να πάει στην Ελλάδα, η ολομέλεια θεωρεί ότι η πραγματοποίηση αυτής της επιδίωξης στις συνθήκες του δικτατορικού καθεστώτος στη χώρα μας, θα είναι επιζήμια για το ΚΚΕ και το λαϊκό κίνημα γενικότερα.

30-VI-67

Η απόφαση αφτή ανακοινώθηκε στο Νίκο Ζαχαριάδη στις 6-10-67 στην πόλη Τιουνμέν από το Γιάννο (Τσολάκης Κώστας μέλος του Π.Γ. της ΚΕ του ΚΚΕ) και Μαλέτσικο (Κύπουρος Κώστας μέλος της ΚΕ του ΚΚΕ). Στη συνάντηση αυτή ο Ν.Ζ. απαίτησε για μια ακόμη φορά:

1. Καθεστώς πολιτικού μετανάστη (πολιτ. εμιγ.), δηλαδή καθεστώς απεριόριστης ελεφθερίας μετακίνησης μέσα στη Σ.Ε.

2. Να τον αφήσουν να πάει στην Ελλάδα.

Πρόσθεσε ο Νίκος Ζαχαριάδης ακόμα πως, αν και για τρίτη φορά τον γελάσουν, όπως δείχνουν τα πράγματα, γίνεται στην πραγματικότητα, τότε τον σπρώχνουν να κάνει και τρίτο γύρο.

Σε αφτό ο Γιάννος του είπε: “αν ξανακάνεις πάλι τα ίδια, τότε θα 'ρθούμε εμείς από την Τασκένδη στο Σοργκούτ και θα βάλουμε τα πράματα στη θέση τους”.

Ο Ν.Ζ. παρακαλεί τους συντρόφους του της Τασκένδης να μεταβιβάσουν στο Γιάννο ότι τον περιμένει στο Σοργκούτ.

Τα πιο πάνω αποδόθηκαν σωστά.

16-XI-67

Ν. Ζαχαριάδης»

“Χωρίς τη νεολαία είμαστε δίχως ρίζες στο μέλλον”

«... Το ξαναγέννημα του ΚΚΕ θα πραγματοποιηθεί από τους κουκουέδες που παλέβουν κάτω στην Ελλάδα μέσα στη φωτιά της δοκιμασίας...»

Γειά σας σ. Γιάννη και Εθγένη

Πήρα την πρωτοχρονιάτικη κάρτα σου και σ' εφχαριστώ για τις εφχές σου. Μούστειλαν κάρτες, τηλεγραφήματα και γράμματα κι άλλοι σύντροφοι από την Τασκένδη. Καταλαβαίνεις ότι να απαντήσω στον καθένα ξεχωριστά δεν μπορώ και για τον πρόσθετο λόγο ότι αφτές τις μέρες με τις διακοπές ήλθε ο Σιφάκος και οι φασαρίες μου μεγάλωσαν. Πήρα και το δέμα σου σ. Εθγένη και σ' ευχαριστώ ακόμα μια φορά. Πιστεύω να πήρες και το τηλεγράφημά μου. Η αλληλογραφία μας δεν είναι, φυσικά, σίγουρη γιατί στα σίγουρα παρεμβάλλονται «παράσιτα», μα όπως λένε οι Ρώσοι (ποπιτκα νιπιτκα) δεν χάνεις τίποτα να δοκιμάσεις. Θα το στείλω το γράμμα συστημένο με απόδειξη παραλαβής με επιστροφή. Μα όπως δείχνει η πείρα «κλειδώνω μανταλώνω, τον κλέφτη βρίσκω μέσα»! Στις 11-1 πήρα δέμα από τον σύντροφο Πλιάτσικα με ημερομηνία αποστολής 24-12-67 (δεν φαίνεται καθαρά), δηλαδή έκανε στο δρόμο κάπου 18 μέρες ενώ κανονικά πρέπει νάρθει σε 4-5 μέρες. Από το δέμα σύμφωνα με το σημείωμα περιεχομένου έλειπε ένα μπουκάλι κονιάκ, πέστε... ο κλέφτης βρέθηκε μέσα. Στις 12-1 απάντησα τηλεφωνικά ότι πήρα το δέμα και χθες 14-1 πήρα τηλεγράφημα του αποστολέα του δέματος: «Ανησυχούμε για κατάσταση υγείας σου». Φαίνεται ότι τα δυο τηλεγραφήματα διασταβρώθηκαν στο δρό-

μο. Όλα αυτά είναι σκίτσα από τον πόλεμο νεύρων.

Τώρα στα σοβαρά θέματα. Από τα γράμματα συντρόφων που πήρα πολλοί βλέπουν κριτικά τη θέση μου απέναντι στα προβλήματα του κόμματός μας ταχτικά και γενικά. Ο σ. Εβγένης μιλά για μέγALLOWMA του χάους! Εδώ θα σταθώ σε ορισμένα προβλήματα του αγώνα σε σχέση και με τα γράμματα αυτά. Η απάντηση αφτή απεφθύνεται σε όσους μου γράφουν:

1. Νομίζω πως όλοι όσοι ζούμε στην προσφυγιά πρέπει να ξεκαθαρίσουμε μια κατά τη γνώμη μου ατράνταχτη αλήθεια, ότι δηλαδή το ξαναγέννημα του ΚΚΕ θα πραγματοποιηθεί από τους κουκουέδες που παλέβουν κάτω στην Ελλάδα μέσα στη φωτιά της δοκιμασίας και το λαμπικάρισμα του αγώνα του λαού μας, επικεφαλής του αγώνα αφτού για μια καλύτερη ζωή για τη δημοκρατία, την ανεξαρτησία το σοσιαλισμό.

Τα πράγματα δείχνουν ότι το κόμμα μας κάτω έχει όλες τις απαραίτητες δυνάμεις και τα αναγκαία στελέχη που θα μουν επικεφαλής του αγώνα αφτού και θα συσπειρώσουν γύρω από μια ελάχιστη δημοκρατική πλατφόρμα όλες τις αντιδικτατορικές δυνάμεις θα συνεργαστούν μ' αφτές για να ρίξουν τη χούντα και έτσι θα ανοίξουν το δρόμο προς μια καινούργια Ελλάδα λεύτερη, ανεξάρτητη και λαϊκή, σταθμό για το πέρασμα στο σοσιαλιστικό στάδιο της επανάστασής μας.

2. Η πραγματικότητα του κινήματός μας από το 1956 και δω δείχνει και αποδείχνει τετραγωνικά ότι οι διορισμένοι είναι ανίκανοι σωστά να δουν και να αναλύσουν την νεοελληνική κίνηση ανάπτυξη και πορεία, να δώσουν σωστή θεωρία για το κόμμα μας, να του δώσουν επιστημονική θεμελιωμένη πολιτική γραμμή και μπολσεβίκικη οργανωτική καθοδήγηση.

Η γενική τοποθέτησή τους είναι άρνηση του Μαρξισμού - Λενινισμού υποστολή της κουκουέδικης σημαίας, προδοσία των επαναστατικών παραδόσεων του λαού μας γενικά του ΔΣΕ μερικά. Η δράση τους είναι ατελείωτη σειρά από γκάφες και καραμπόλες: Άρνηση συνωμοτικότητας και ανακρίβειας ουσιαστικά, άρνηση πολιτικής ουδετερότητας σαν αντίρροπη της νατοϊκής (ΝΑΤΟ) πολιτικής της αντίδρασης, λάθη στο κυπριακό, κατάρρεψη αντιμεσογειακής αντίληψης διορισμένων κτλ.

Ανάφερα μερικά από τα λιγότερο μελετημένα μαργαριτάρια της πολιτικής τους. Οι διορισμένοι στάθηκαν κλασικά ανίκανοι συνθετικά να ενώσουν το όλο πρόβλημα της χώρας μας και του αγώνα μας, ολόγυμνοι και ψωραλέοι πρόβαλαν μπροστά μας τα δυο τελευταία χρόνια και ιδιαίτερα με το πραξικόπημα της χούντας τους έπιασε όλους στον ύπνο. Απ' εδώ και το πελάγωμα και το παραλόγισμα στη σωστή εκτίμησή του και στον καθορισμό καθαρής γραμμής αντιμετώπισής τους, εργασίες δηλώσεις, διακηρύξεις, άρθρα μοιάζουν σαν τα μαλλιά της παλαθής, αλληλοσυγκρουόμενες αποφάσεις, διαφορετικές εκτιμήσεις. Τελευταία απόδειξη άρθρο Ζωγράφου στα «Προβλήματα ειρήνης και σοσιαλισμού» αρ., 12 του 1967, συνέντευξη Κολιγιάννη (Πράβδα 9-9-67), άρθρο Γκρόζου «Η ακατανίκητη δύναμη του Οχτώβρη», («Πράβδα») καθώς και το δημοσίευμα της «Πράβδα» 1-1-68. Συνάντηση στην ΚΕ του ΚΚΣΕ: Όλα αυτά δείχνουν θολούρα μπερδεμα τρικλίσματα. (Δεν ξέρω τι μεταδίδει η «Φωνή της αλήθειας» γιατί τις τελευταίες μέρες δεν ακούγεται καθόλου. Πάντως, αυτά, που μετέδωσε τις πρώτες μέρες ύστερα από το πραξικόπημα δείχνουν πλήρη σύγχυση φρένων).

3. Η νίκη της αντίδρασης το 1949 δεν έλυσε γι' αυτήν «το ελληνικό πρόβλημα». «Ο ασθενής των Βαλκανίων» δεν γιατρεύτηκε αφού φαίνεται ακόμα από το 1950-51 εσωτερική αντίδραση και αμερικανοί δεν μπόρεσαν να τιθασέψουν, να ειρηνέψουν το λαό μας, που έδειξε τις δυνάμεις του, το αδάμαστο φρόνημά του και στην εθνική αντίσταση και με το ΔΣΕ και στα κατοπινά χρόνια ακριβώς γιατί δεν έλυσαν, δεν μπορούν να λύσουν κανένα από τα θεμελιακά προβλήματα του τόπου. Το πραξικόπημα της χούντας αποτέλεσε ακόμα μια απεγνωσμένη προσπάθεια της αντίδρασης και των αμερικάνων να πετύχουν αυτό που μέχρι σήμερα πάντα αποτύγχαναν: Να καταπνίξουν το δημοκρατικό κίνημα, να εξοντώσουν το ΚΚΕ. Οι αυξανόμενες αντιθέσεις στο ΝΑΤΟ και η όξυνση της κατάστασης στη Μεσόγειο αποτέλεσαν πρόσθετα απ' τα έξω κίνητρα για το πραξικόπημα. Οι σακαράκες συνταγματάρχες δεν κατάφεραν τίποτε, αντίθετα, οι αντιθέσεις μέσα στην αντίδραση και στη δεξιά μεγάλωσαν και ο βασιλιάς εφεδρεία τους και δεύτερη γραμμή

υποχώρησης θάνε για να «διορθώσει» τη χούντα και απότυχε γιατί φοβάται πιο πολύ το λαό, το ξεσκέπασμά του.

Αντίδραση και αμερικανοί παραδέρνουν μέσα σε μια αξεπέραστη αντίθεση: Απροσκύνητος λαός και ανάγκη αλυσοδέματός του χωρίς να λύσουν κανένα ζήτημά του. Δηλαδή ετοίμασαν διατήρηση αντιδημοκρατικού καθεστώτος. (Η χούντα είναι ο μοναδικός συνδυασμός).

4. Ιδιομορφία του σημερινού αντιχουντικού αγώνα αποτελεί το γεγονός ότι και παράγοντας και δυνάμεις της άκρας δεξιάς παρά το ότι θεωρητικά συγγενέβουν με τη χούντα, όμως βλέποντας την απομόνωσή τους και διδαγμένοι από την εθνική αντίσταση, προσπαθούν έτσι είτε αλλιώς να ταχθούν αντιχουντικά τόσο για να μπασταρδέψουν την αντιχουντική πάλη όσο και για να μην αφήσουν την πρωτοβουλία στις συνέπεις δημοκρατικές δυνάμεις και σ' αυτή απ' τις κεντρώες που συνεργάζονται μ' αφτές.

5. Ο σημερινός αγώνας απαιτεί θαρραλέα πρωτοβουλία, εβλίγιστη αποφασιστική καθοδήγηση που θα μπορεί σωστά να εχτιμά την όλη κατάσταση και τα ξεχωριστά στάδιά της και σωστά να πραγματοποιεί την ενότητα αντιχουντικής πάλης απ' τα κάτω κι από τα πάνω χωρίς καμιά εξαίρεση, χρησιμοποιώντας κάθε φορά κάθε μορφή οργάνωσης και πάλης, από τις πιο απλές ως τις πιο σύνθετες και ανώτερες, μέχρι την τελική πολιτική ενέργεια και τις συνδυασμένες εκδηλώσεις λαού και στρατού, αντιθέτοντας στην κατάλληλη στιγμή θία στη θία.

6. Σήμερα με αντράνταχτη θεβαιότητα μπορούμε να διαπιστώσουμε πως αν έλειπε η προδοσία της Βάρκιζας (αποτελεσμα και επισφράγισμα της όλης οπουρτουνιστικής και προδοτικής γραμμής της ηγεσίας στον αγώνα της εθνικής αντίστασης), δεν θα γινότανε αναγκαίος ο αγώνας του ΔΣΕ έτσι κι αν έλειπε το τσαλάκωμα του ΚΚΕ στα 1956 δεν θα είχαμε ούτε το παλατιανό προνουτσιαμένο του 1965 ούτε το πραξικόπημα της χούντας, πολύ περισσότερο αν το κόμμα μας είχε όλα τα συμπεράσματα και βοήθεια που πήραν οι διορισμένοι για να μπορούν να σέρνονται με τα δεκανίκια τους. Σήμερα οι διορισμένοι όχι μονάχα δεν μπορούν μα και δεν θέλουν να δουν τις αιτίες που οδήγησαν

στην τωρινή κατάσταση στην Ελλάδα γιατί τότε και θα αφτοξευσκεπάζονταν μαζί με όλη την πολιτική τους της υποστολής της κουκουέδικης σημαίας. Απεδώ ακόμα μια ατράνταχτη διαπίστωση. Οι διορισμένοι ούτε ιδεολογικά ούτε πολιτικά, οργανωτικά μπορούν να κινητοποιήσουν κόμμα και λαό στην πάλη ενάντια στη χούντα και για την ανατροπή της.

7. Εδώ ξαναρχόμαστε στο σημείο απ' όπου ξεκινήσαμε: Κάνοντας τη σωστή διαπίστωση ότι οι διορισμένοι δεν παρέχουν καμιά μαρξιστική - λενινιστική εγγύηση για μια τελεσφόρα καθοδήγηση του αγώνα, θα πέφταμε σε θεμελιακό λάθος αν φανταζόμασταν ότι το μαρξιστικό - λενινιστικό ξαναγέννημα του ΚΚΕ θα γίνει στην Τασκένδη, είτε γενικά στην προσφυγιά είτε πάνω στην «πλατφόρμα» τη «γραμμή του Λαϊκού Δρόμου» του ΣΠΑΚ είτε από άλλα παρόμοια αντικουκουέδικα παρακλάδια. Επαναλαμβάνω: Το ξαναγέννημα αυτό θα πραγματοποιηθεί στην Ελλάδα, μέσα στον αγώνα του λαού μας, θα πραγματοποιηθεί από τους μπροστάρηδες κουκουέδες.

8. Το δικό μας καθήκον είναι να βοηθήσουμε όσο μπορούμε. Μα για να ανταποκριθούμε στο πρωταρχικό αυτό καθήκον μας πρέπει πρώτ' απ' όλα να ξεκαθαρίσουμε τις συγχύσεις και τη θολούρα στα ίδια τα μυαλά μας. Η «Συνεπής Πολιτική Αριστερή Κίνηση» (ΣΠΑΚ) με την «διακήρυξή» της δεν προσφέρει ούτε ίχνος θετικού προγράμματος. Αποτελεί μονάχα άρνηση του ΚΚΕ, δεν απαντά στα θεμελιακά τοπικά προβλήματα και διεθνώς αποτελεί απόφυση του Μαιοισμού με τον λυσσασμένο αντισοβιετισμό του. Η ΣΠΑΚ θυμίζει έντονα το Αρχείο. Τάσσεται με καινούργιο κόμμα, δηλαδή, θάβει το ΚΚΕ! Ο αντισοβιετικός κομμουνισμός της αποτελεί ψοφιογέννητο τέρας και αποτελεί άρνηση του κουκουεδισμού. Αν δούμε καθαρά και παρουσιάσουμε την αλήθεια αυτή και αποτινάξουμε οριστικά και τον τυφλό υποκειμενισμό στις εκτιμήσεις και διαπιστώσεις μας, πρώτ' απ' όλα σε σχέση προς το ΚΚΣΕ και την ΕΣΣΔ, τότε μονάχα θα μπορέσουμε να πάρουμε και μια σωστή και δημιουργική τοποθέτηση και απέναντι στους διορισμένους και σχετικά προς το κόμμα μας στην Ελλάδα και το δικό μας ρόλο και αποστολή σ' αυτό. Αυτό σημαίνει μαρξιστική - λενινιστική ατσα-

λένια συσπείρωση γύρω από την κουκουέδικη σημαία με γόνιμη μελέτη μας όλων των προβλημάτων της πατρίδας μας και του κόμματός μας για να μπορέσουμε να συμβάλουμε κατά δύναμη στο ξαναγέννημα του κουκουέδικου. Το ότι αφήσαμε ακάλυπτη τη νεολαία μας και το ρίξαμε στο σχολαστικισμό και την θεωρητικολογία δείχνει γενικότερα τη στειρότητα και την αδυναμία μας. Χωρίς τη νεολαία είμαστε δίχως ρίζες και μέλλον.

Φέτος συμπληρώνονται 50 χρόνια του ΚΚΕ και 20 χρόνια από την εποποιία του Γράμμου και του Μαλιμάδι. Αν πάνω στις ηρωικές παραδόσεις του λαού μας (1821, ΚΚΕ, εθνική αντίσταση, ΔΣΕ, σημερινός αγώνας) δεν μπορέσαμε να συγκινήσουμε, να τραβήξουμε τη νεολαία μας, τότε πρέπει να βάλουμε σταθρό στον εαυτό μας. Οι αρχαίοι έλεγαν: «Των οικιών υμών εμπιπραμένων υμείς άδετε».

9. Η διεθνής κατάσταση μπερδέβεται και οξύνεται. Όμως ο ιμπεριαλισμός μέρα με την μέρα δεν δυναμώνει μα αδυνατίζει και οι αντινομίες του μεγαλώνουν. Αν έλειπε η κινέζικη κρίση, οι αμερικανοί στο Βιετνάμ θα πάθαιναν συντριπτική ήττα χωρίς πολεμική γενίκεψη. Μα και τώρα πιάσανε το διάολο και δεν ξέρουν πώς να ξεμπλέξουν!

Στη Μεσόγειο και στην κοντινή ανατολή παρά την ήττα των Αράβων, οι θέσεις μας ενισχύθηκαν και η παρουσία αφτού του σοβιετικού στόλου αποτελεί έβγλωττη προειδοποίηση για τους ιμπεριαλιστές. Ο νομισματικός σεισμός που τραντάζει τις κύριες καπιταλιστικές χώρες μαζί με τις ΕΠΑ δείχνει διάβρωση και σάπισμα. Η ΕΣΣΔ και το ΚΚΣΕ παραμένουν κύριος στόχος του ιμπεριαλισμού μα και η ελπίδα για όλους τους εργαζόμενους της γης. Από δω πρέπει να πηγάζει και η δική μας τοποθέτηση δίχως υποκειμενισμούς και μνησικακία και χωρίς συμβιβασμούς αρχών.

10. Απ' όλα τα πιο πάνω βγαίνει και η θέση μας απέναντι στους διορισμένους: Ασυμβίβαστος αγώνας αρχών και δουλειά δική μας όχι στέρφα και αρνητική, μα γόνιμη, δημιουργική. Οι διορισμένοι περνούσαν και περνούν από γεννησιμιού τους (1956) αγιάτρευτη κρίση. Το φούντωμα που θα πάρει το κόμμα

μας, αφτό θα τους ξετινάξει τελειωτικά και πρέπει να το πούμε αντικειμενικά, η χούντα με το πραξικόπημά της τους έδωσε αναστολή γιατί διέκοψε το εσωκουκουέδικο δημοκρατικό ξεκαθάρισμα. Μα η αναστολή αφτή κάποτε θα τελειώσει και μεις με έργα και όχι με λόγια πρέπει να αποδείξουμε ότι είμαστε καλύτεροί τους.

Τις πιο πάνω σκέψεις έκανα μελετώντας τα γράμματα που πήρα. Φυσικά τα ζητήματα είναι πολλά και η συζήτηση μπορεί και πρέπει να συνεχιστεί αν και δεν είμαι βέβαιος ότι το γράμμα μου αφτό θα φτάσει στα χέρια σας.

Γράμματα και τηλεγραφήματα πήρα από τους σ. Κολυβά Μανώλη, και Γεωργίου Αριστείδη (απάντησα στον Αριστείδη και για τον σ. Μανώλη). Επίσης γράμματα: Απ' τους Πάνο και Σαβίδη Α.Σ. Κάρτες απ' τους Ακτσιμπάση Στράτο, Τραστογιάννο Ηλία. Τηλ/τα απ' τους Κοτρώσο, Διαμαντή και άλλα ανώνυμα. Η απάντηση αφτή αφορά και όλους αφτούς τους συντρόφους. Θα βρείτε τον τρόπο να τους ειδοποιήσετε και εφχαριστήσετε εκ μέρους μου.

Από υγεία είμαι καλά. Το κρύο ξανασφίγει. Χαιρετισμούς σε όλα τα παιδιά. Περιμένω νέα σας. Ο Λεφτέρης δεν ακούγεται.

Σουργκούτ

15-1-68

Γεια χαρά

Νίκος

“Οδηγίες προς τους συντρόφους της Τασκένδης”

1. Το πρώτο που χρειάζεται είναι ιδεολογικό ξεκαθάρισμα και αποκρυστάλλωση απόψεων, αφτό που λέμε πλατφόρμα. Τις απόψεις μου για την κατάσταση στο παγκόσμιο κομμουνιστικό κίνημα, για τη θέση και στάση απέναντι στην ΕΣΣΔ και το ΚΚΣΕ, για την πολιτική κατάσταση στην Ελλάδα και την όλη εκτίμηση των διορισμένων την έχω εκθέσει κι εδώ δεν πρόκειται να ξανασταθώ. Όλα αφτά μαζί αποτελούν την πλατφόρμα που, κατά τη γνώμη μου, ανταποκρίνονται στις **απαιτήσεις** που στέκουν σήμερα μπροστά στους κουκουέδες.

Φυσικά υπάρχουν και μπορούν να προκύψουν **επιμέρους** ζητήματα που κάθε φορά πρέπει να συζητιούνται και να ξεκαθαρίζονται. Όμως η γενική πλατφόρμα που σ' αφτήν πιστέβω έχει βασικά εκτεθεί στα προηγούμενα γραφτά μου. Οι σύντροφοι που την αποδέχονται πρέπει να συσπειρωθούν γύρω της όχι μονάχα πολιτικά μα και **οργανωτικά**.

2. Παντού, όπου υπάρχουν σύντροφοι που αποδέχονται την πλατφόρμα αφτή, πρέπει να δημιουργηθούν κατά τόπο δουλειάς και κατοικίας οργανώσεις με γραφεία και με καθοδηγητικό όργανο όλης της οργάνωσης. Η οργάνωση αυτή μπορεί να ονομαστεί **Οργάνωση ΚΚΕ (κουκουέ)**.

3. Αποστολή της οργάνωσης αυτής είναι να συσπειρώσει μονολιθικά και πειθαρχημένα όλους τους οπαδούς της που είναι **αποφασισμένοι** να συνεχίσουν την αποστολή του ΚΚΕ και να δουλέψουν για να διαφωτίσουν και να συγκεντρώσουν γύρω τους όλους όσους πιστέβουν στο ΚΚΕ (κουκουέ).

4. Η δουλειά αυτή υπομονετική, επίμονη, ακούραστη, χωρίς βρισιές και παραφορές, πρέπει να γίνεται παντού όπου ζουν και δουλεύουν εκπατρισμένοι από την Ελλάδα. Πρέπει να μπορούμε και να δουλέψουμε σ' όλες τις μεγάλες οργανώσεις των προσφύγων μας και να τους καταστήσουμε με το μέρος μας.

Μονάχα έτσι θ' αποδείξουμε ότι η πλατφόρμα μας, η γραμμή μας είναι η πιο σωστή και ότι εμείς με το αγωνιστικό ήθος μας και την κομματική ακεραιότητα και αφαπάρνησή μας είμαστε άξιοι συνεχιστές του ΚΚΕ, ανώτεροι πολιτικά, αγωνιστικά, κομματικά, ηθικά, από τους αντιπάλους μας.

5. Φυσικά όλο αυτό είναι αποστολή βαριά και δύσκολη, όμως άλλος δρόμος δεν υπάρχει. Αν έχουμε δίκαιο παρ' όλες τις δίκες και τα εμπόδια και τους κατατρεγμούς θα μπορέσουμε να διαφωτίσουμε, να πείσουμε και να πάρουμε με το μέρος μας τον κάθε τίμιο πρόσφυγά μας, που πονά το λαό, το κίνημα, το κόμμα μας και δεν τον παρασέρνουν αυτοί που την ΚΟΤ την μετέτρεψαν σε συνονθύλευμα (μάζωμα) κατεργαρέων, πασιμπουζούκηδων που για όπλο τους έχουν τον εκβιασμό, τη διαφθορά, την εξαγορά, τον κατατρεγμό.

6. Η δουλειά μας πρέπει νάνε καλά μελετημένη και καλά στημένη. Η ζωή μας παρέχει ακαταμάχητα όπλα για νάμαστε εξαντλητικοί, πειστικοί και ακατανίκητοι, όταν εκθέτουμε τη δική μας θέση και γραμμή, όταν ξεσκεπάζουμε τους αντιπάλους μας σ' όλα τα ζητήματα τόσο τα γενικά πολιτικά όσο και τα καθημερινά της ζωής και τις συνθήκες των προσφύγων μας. Εδώ πάν' απ' όλα χρειάζεται σοβαρή μυαλωμένη καθοδήγηση που να δίνει κάθε μέρα και στο κάθε ζήτημα σωστή εξήγηση και λύση χωρίς θιασύνη και τσαπατσουλισμό, δίχως να παρασέρνεται σε προσωπικά και βρισιές, μελετημένα, ζυγιασμένα. Αυτό με τη σειρά του απαιτεί όπως οι σύντροφοι της καθοδήγησης και του ηγετικού αχτίφ ξεκαθαρίσουν σ' όλη τη γραμμή και μέχρι τον πάτο τις μεταξύ τους σχέσεις. Για μια αποτελεσματική καθοδήγηση και τελεσφόρα γόνιμη δουλειά, αυτό είναι απαραίτητο, το θεμέλιο, το αγκονάρι.

7. Η κατάσταση στη νεολαία μας είναι άσχημη, πολύ άσχημη και η δική μας στάση απέναντί της απαράδεκτη και ακατανόη-

τη. Ποτέ κανένας δεν θα μας συγχωρέσει αν χάσουμε τη νεολαία, αν την αφήσουμε να συνεχίσει το δρόμο που τώρα τραβά. Πρέπει να θρούμε 10-15 καλά παιδιά, με καλό ήθος και καθαρό μυαλό και να τους εξηγήσουμε, να τους πείσουμε ότι έχουν χρέος να βοηθήσουν και να πρωτοστατήσουν στην αγωνιστική διαφώτιση της νεολαίας. Όταν τα παιδιά αυτά τους πείσουμε και τους εξηγήσουμε το χρέος τους πρέπει τότε να αφήσουμε σ' αυτά την πιο μεγάλη πρωτοβουλία για να δουλέψουν με σύγχρονα επιτρεπόμενα νεολαιιστικά μέσα εξασφαλίζοντας από μέρους μας μια γενική καθοδήγηση και εποπτεία. Αν στον τομέα αυτό δεν πετύχουμε, τότε θα υπογράψουμε την ίδια χρεωκοπία μας.

8. Ιδιαίτερη προσοχή και δουλειά πρέπει να κάνουμε και στις γυναίκες μας που όταν τις εμπνέσουμε σωστά μπορούν να κάνουν θαύματα. Μην ξεχνάμε και τα παιδιά μέχρι 15 χρόνων.

9. Οι πρόσφυγες που δεν τους δώσαν καθεστώς... πρέπει να οργανωθούν σε σύλλογο, να ξεσκεπάσουν με όλα τα μέσα, την εξεφτελιστική εμπόρεψη που οι μπαζιμπουζούκοι αναπτύσσουν γύρω από την ιερή υπόθεση του πολιτικού πρόσφυγα. Πρέπει να τους κολλήσουμε στον ατιμωτικό τοίχο του σωματέμπορα και του εκβιαστή. Όταν οι αρμόδιες σοβιετικές και διεθνείς οργανώσεις* θα μάθουν τα αίτια που γίνονται, δεν μπορούν να σιωπήσουν και να μην τους βάλουν στη θέση τους. Κάθε ενέργεια τρομοκρατίας, βίας, εκβιασμού πρέπει να αντιμετωπίζεται ενεργητικά, ανοιχτά, ψύχραιμα.

10. Να ενεργείτε ώστε το τσαλάκωμα του ΚΚΕ απ' το 1955-56 και δω να γίνει γνωστό σ' όλα τα κόμματα που θα πάρουν μέρος στη σύσκεψη της Βουδαπέστης.

11. Να βρείτε 3-4 καλούς, κατάλληλους συντρόφους που υπομονετικά ψίχα-ψίχα να μαζέψουν απ' όλες τις δυνατές πηγές όσα στοιχεία μπορούν μέχρι και την παραμικρή λεπτομέρεια για την προβοκάτσια της Τασκένδης στο 1955.

---

* Ερυθρός Σταυρός, οργανώσεις νομικών, γενική εισαγγελία ΕΣΣΔ, οργανώσεις δικαιωμάτων ανθρώπων και πολιτών κ.λπ.

12. Αφτά γραμμένα σύντομα και διαστικά. Μη ζητάτε πάντα «γραφτά», όχι γιατί αφτό είναι κουραστικό μα «συν'Αθηνά και χείρα κίνει».

Γιατί δεν λειτούργησε ο μηχανισμός που κανονίσαμε με τον σ. Αεφτέρη; Να στείλετε άνθρωπο να πάρει απάντηση απ' τους Ρουμάνους και αν είνε θετική να μου τη γνωρίσουν οι ίδιοι, επίσης και σεις.

Κατά τα άλλα όλα είνε εντάξει. Γεια χαρά.

6 Π 68

N.Z.

Χτες πήρα δέμα από τον σ. Τάσο Τσιτσιλώνη. Να τον εφχαριστήσετε εκ μέρους μου

Μην ξεχάσετε την επέτειο Γράμμου, Μαλιμάδι και τα 50 χρόνια του ΚΚΕ.

«Τη διάσπαση στο παγκόσμιο κομμουνιστικό κίνημα που προκάλεσε ο Μao, οι αμερικάνοι τη ζητούσαν στον ουρανό και τη βρήκαν στη γη. Τίποτε άλλο μετά το 1917 δεν μπορούσε να τους βοηθήσει τόσο.»

σ. Τσότσο, Ζήνδρο και Δροχαμήλιο, γειά χαρά

Πήρα το γράμμα σας. Τα ονόματά σας εκτός του σ. Τσότσου δεν τα έβγαλα καλά. Μ' αφτό δεν έχει και τόσο σημασία. Το ερώτημά σας είναι ένα, μα μεγάλο, και η απάντηση σ' αφτό με γράμμα είναι δύσκολη αν όχι αδύνατη. Να ρωτάς είναι πάντα πιο εύκολο απ' ό,τι ν' απαντάς.

Εδώ χρειάζεται προφορική, ψύχραιμη και ντοκουμενταρισμένη συζήτηση και όχι μια μα πολλές. Ένα από τα κακά που έφερε στο κόμμα μας η αντιλενινιστική επέμβαση του 1956 είναι και το ότι θούλωσε το στόμα του ΚΚΕ σε στιγμές που μας χρειαζόταν μεγάλη, βαθειά συζήτηση. Καταλαβαίνω, διαισθάνομαι ότι δεν συμφωνάτε με τις απόψεις που διατύπωσα στις «σκέψεις και προτάσεις» και παρά το ότι είναι δύσκολο να καταλήξουμε σε συμπεράσματα με αλληλογραφία, που κι αφτή βρίσκεται υπό έλεγχο και δεν είναι σίγουρη, θα προσπαθήσω όσο μπορώ πάντως σύντομα να σας απαντήσω παρά το ότι δεν έχω στη διάθεσή μου τα απαραίτητα ντοκουμέντα.

Το ερώτημά σας είναι τούτο δω: Γιατί το Κ.Κ. Κίνας έχει μαρξιστική-λενινιστική γραμμή σωστή; Απ' την πρώτη στιγμή προβάλλει μια ουσιαστική δυσκολία: Ποια γραμμή του ΚΚΚ αφορά το ερώτημά σας; Από το 1956, όταν συνήλθε το 8ο συνέ-

δριο του ΚΚ Κίνας έχουμε τρεις γενικές γραμμές. Η πρώτη είναι η γραμμή που ψήφισε το 8ο συνέδριο και που αποτελούσε συνέχιση και προέχταση της γραμμής του ΚΚΚ από τη νίκη της κινέζικης επανάστασης και δω. Η δεύτερη είναι η γραμμή του μεγάλου πηδήματος και της λαϊκής κομούνας, που εγκαταλείφθηκε ύστερα από την αποτυχία της. Εδώ προκύπτει ένα κενό για κάμποσα χρόνια. Στο διάστημα αυτό εγώ τουλάχιστον, δεν ξέρω την πολιτική γραμμή του ΚΚΚ.

Στα τελευταία δυο χρόνια προβλήθηκε η τρίτη γραμμή της εκπολιτιστικής επανάστασης.

Η πρώτη γραμμή ήταν βασικά σωστή και εξασφάλιζε στη Λ.Δ. της Κίνας σοβαρές νίκες στον πολιτικό, οικονομικό και διεθνή τομέα. Η δεύτερη ήταν απόλυτα λαθεμένη και το αποδείξε με την κατάρρευσή της. Οι οικονομικοί νόμοι της κοινωνικής ανάπτυξης είναι αντικειμενικοί και έχουν την κακή συνήθεια να μην ανέχονται θία και εξαναγκασμό και από αφτόν τον «μεγαλοφυή ηγέτη».

Στα 1921 ο Λένιν είδε ότι με την παλιά οικονομική πολιτική που ξέφυγε από τις τοτινές ρούσικες δυνατότητες δεν γίνεται τίποτε και πρότεινε την ΝΕΠ, που εξασφάλισε την παραπέρα πορεία της επανάστασης. Ο Λένιν διόρθωσε ένα κακό. Ο Μάο, με το μεγάλο πήδημα, πήγε απ' το καλό στο κακό. Αγνόησε την οικονομική πραγματικότητα και αφτή τον εκδικήθηκε.

Απ' ό,τι καταλαβαίνω το ερώτημά σας δεν μπορεί να αφορά ούτε την πρώτη ούτε τη δεύτερη γραμμή του ΚΚΚ. Ώστε μας μένει η τρίτη. Σ' αφτή θα σταθώ. Ποια τα κύρια γνωρίσματά της;

1. Προβάλλεται η κατηγορία ότι το ΚΚΣΕ προδίνει την επανάσταση και παλινορθώνει τον καπιταλισμό στην ΕΣΣΔ. Αντικειμενικά δοσμένα για να στηριχθεί μια τέτια κατηγορία δεν υπάρχουν. Στα 1917-18 οι αναρχικοί λέγαν ότι ο Λένιν και οι μπολσεβίκοι πρόδωσαν την επανάσταση, οι αντίπαλοι του Λένιν λέγαν ότι η συνθήκη του Μπρεστ-Λιτόβσκ ήταν προδοσία. Το ίδιο λέγαν και για την ΝΕΠ. Αργότερα, στο 1927 και μετά τα ίδια λέγαν και για τους μπολσεβίκους και οι τροτσκιστές. Τέτιες κατηγορίες από διάφορες πλευρές δεν έλειπαν ποτέ. Η ζωή τις ανέτρεψε όλες. Στην ανάλυση και εκτίμηση της διεθνούς κα-

τάστασης πρέπει να ξεκινάμε από τούτα τα αντικειμενικά δεδομένα:

α) Γεγονός που κυριαρχεί στον 20ο αιώνα είναι η Οχτωβριανή επανάσταση και η δημιουργία της ΕΣΣΔ.

β) Η ΕΣΣΔ παραμένει το επίκεντρο της κοινωνικής προόδου και μεταβολής της κοινωνίας.

γ) Απ' αφτού απορρέει ότι η ΕΣΣΔ είναι και παραμένει ο κύριος στόχος του παγκόσμιου καπιταλισμού και οι ΕΠΑ ενάντια της στρέφουν τα κύρια πυρά της πολιτικής τους των οικονομικών μέτρων του ψυχολογικού πολέμου που αποβλέπει στο να διαβρώσει την ηθική υπεροχή της ΕΣΣΔ.

δ) Η ΕΣΣΔ είναι η κύρια, η αποφασιστική δύναμη που σ' όλους τους τομείς: πολιτικό, οικονομικό, στρατιωτικό, επιστημονικό, τεχνικό, ιδεολογικό, εκπολιτιστικό, αντιπαλέβει αποτελεσματικά τις ΕΠΑ. Αν δεν υπήρχε ΕΣΣΔ δεν θα υπήρχε ανάμεσα στ' άλλα και η Λ.Δ. της Κίνας. Η παγκόσμια εξέλιξη θάταν αλλιώςτική, πάντως όχι τέτια όπως την καθόρισε η νίκη της Οχτωβριανής επανάστασης και η δημιουργία της ΕΣΣΔ.

Η Σοβιετική Ένωση κάνει σήμερα αδύνατη την παγκόσμια κυριαρχία των ΕΠΑ και όχι η Λ.Δ. Κίνας. Όποιος δεν το βλέπει αφτό αναγκαστικά πέφτει έξω στην πολιτική και την επαναστατική δράση.

2. Η έγνοια για τη βελτίωση της ζωής των σοβιετικών ανθρώπων χαρακτηρίζεται σαν αντεπαναστατική. Οι σοβιετικοί άνθρωποι σ' αφτό απαντούν: Τότε γιατί κάναμε την επανάσταση; Ο Λένιν τόνιζε: Τον καπιταλισμό θα τον νικήσουμε οριστικά όταν στην πράξη στον οικονομικό τομέα αποδείξουμε την ανωτερότητά μας. Δηλαδή, όταν οι εργάτες, οι μάζες της Ευρώπης, Αμερικής, όλης της γης δουν με τα μάτια τους ότι οι σοβιετικοί άνθρωποι ζουν καλύτερα. Ο καπιταλισμός, οι αμερικάνοι, αφτό ακριβώς φοβούνται περισσότερο από κάθε άλλο και αφτό προσπαθούν να το αποτρέψουν με όλα τα μέσα.

3. Η σημερινή «εκπολιτιστική επανάσταση» αποτελεί άρνηση, αντίποδο του ΚΚΚ όλης της προηγούμενης ιστορίας του, σε τελευταία ανάλυση άρνηση της κινεζικής επανάστασης.

4. Αν το ΚΚΚ δεχότανε τη συνεργασία στη βοήθεια του Βιετ-

νάμ, τότε χωρίς πια γενικό πόλεμο θα καταφέρναμε ενάντια στις ΕΠΑ αποφασιστική ήττα με τεράστια παγκόσμια απήχηση και αποτελέσματα.

5. Η πολιτική του Μάο απέναντι σε άλλες χώρες όπως π.χ. Ινδίες, Μπίρμα (Βιρμανία), κλπ., δείχνει μεγαλοκινέζικο εθνικισμό.

6. Η γραμμή του στην Ινδονησία που έφερε τη συντριβή του ΚΚ Ινδονησίας δείχνει τυχοδιωκτισμό.

7. Τη διάσπαση στο παγκόσμιο κομμουνιστικό κίνημα που προκάλεσε ο Μάο, οι αμερικάνοι τη ζητούσαν στον ουρανό και την βρήκαν στη γη. Τίποτε άλλο μετά το 1917 δεν μπορούσε να τους βοηθήσει τόσο.

8. Η προσωπολατρία προς το Μάο που πάει να αποδείξει ότι είναι άνθρωπος που τα μπορεί όλα, αποτελεί άρνηση της θεωρίας μας. Γενικά η φιλοσοφία του Μάο που αρνιέται τα αντικειμενικά κριτήρια στον καθορισμό της οικονομικής πολιτικής και της πολιτικής γενικά στηρίζεται στον ιδεαλισμό και αποτελεί αντίποδο του διαλεκτικού υλισμού.

Οι κουκουέδες στην τοποθέτησή τους πρέπει να αποκλείσουν τις υποκειμενικές εκτιμήσεις (ζημιά που έκανε στο ΚΚΕ το ΚΚΣΕ) και να στηρίζονται στα αντικειμενικά κριτήρια. Σήμερα που η κατάσταση στην Ελλάδα είναι τόσο βαρεία που και οι διορισμένοι ξαναβαράν διάλυση (διαγραφή Παρτσαλίδη και σία), αφτό είναι ζωτική προϋπόθεση για να ξαναφτιάξουμε το ΚΚΕ (κουκουέ). Για το λαό, για τις παραδόσεις μας.

Ο Μαιοϊσμός είναι απόλυτα ξένος και σ' αφτόν βρίσκουν καταφύγιο τόσο αφτοί που υποκύπτουν στον υποκειμενισμό όσο και οι εχθροί του ΚΚΕ (αρχαιοτροτσκιστές κτλ.). Ο υποκειμενισμός στην πολιτική: πλέρια θολούρα και θάνατος, χαμός. Στην κατάσταση που βρισκόμαστε εμείς χρειάζεται ξεχωριστό πολιτικό θάρρος για να το αποφύγουμε και να γλυτώσουμε από τα μάγια του. Η κατάσταση σ' όλο τον κόσμο οξύνεται και στην Ευρώπη πρέπει να περιμένουμε καινούργιες αμερικάνικες προβοκάτσιες: Όσο κοντοζυγώνει το 1969 που τελειώνει η ισχύς του Συμφώνου ΝΑΤΟ, τόσο δυναμώνουν στις γραμμές του οι κεντρώφνες δυνάμεις. Στην Ελλάδα, οι ΕΠΑ σ' αφτό αντέδρα-

σαν με το πραξικόπημα της χούντας, για να ξαναμάσουν τα πρόβατα στο τσουγγάρι, δεν αποκλείεται να οργανώσουν προβοκάτσίες για να «δείξουν» ότι η απειλή είναι από την ΕΣΣΔ. Πάντα πρέπει νάμαστε έτοιμοι για όλα: Σ' αυτό μας καλεί και η διεθνής κατάσταση και η κατάσταση στην Ελλάδα και η χρεωκοπία της κλίκας των διορισμένων. «Πρέπει νάμαστε έτοιμοι» σημαίνει: ιδεολογικά λαμπικαρισμένη θέση και κουκουέδικη ατσαλένια συσπείρωση και μαζική δουλειά.

Καταλαβαίνω ότι μ' όσα γράφω πιο πάνω ίσως να μην σας πείσω. Ο καθένας κάνει αυτό που μπορεί, ας συνεχίσουμε τότε τη συζήτηση.

Το γράμμα αυτό να το δώσετε και στους άλλους κουκουέδες.

Καλή πατρίδα, καλή λεφτεριά

Νίκος
20-2-68

Ανοιχτό γράμμα

Προς όλους τους Έλληνες και Ελληνίδες, προς όλους τους πατριώτες και δημοκράτες αγωνιστές, προς όλους τους συναγωνιστές και όλους τους κουκουέδες.

Πριν λίγο έκλεισε χρόνος απ' τη μέρα που η αμερικανόδουλη χούντα εγκαθίδρυσε στην πατρίδα τη φασιστική δικτατορία.

Η ανωμαλία και η κρίση που δεκάδες τώρα χρόνια δέρνει την Ελλάδα βαθαίνουν ακόμα πιο πολύ. Η τραγωδία του λαού μας μεγάλωσε.

Για μια ακόμα φορά, όπως στα 1936, στα 1940, στα 1945 και στα 1949, μπροστά μας, μπροστά σ' όλους τους Έλληνες και τις Ελληνίδες, μπροστά σ' όλους τους πατριώτες και δημοκράτες, άντρες, γυναίκες, νέους, προβάλλει αμείλικτο το ερώτημα: Πού πάμε; Τι πρέπει να κάνουμε για να θγούμε απ' το κοινωνικό, οικονομικό, πολιτικό αδιέξοδο που παραδέρνουμε; Ποιος φταίει;

Η νεοελληνική ιστορία και η λαϊκή πείρα δίνει κατηγορηματική απάντηση: Η εφθύνη για την εθνική συμφορά μας, πέφτει αποκλειστικά στην πλουτοκρατική αντίδραση και στα ξένα αφεντικά της, που τραβούν την πατρίδα μας και τον ελληνικό λαό στα σίδερα, γιατί έτσι εξυπηρετούν τα συμφέροντά τους. Κατηγορηματική είναι η απάντηση και για το τι πρέπει να κάνουμε: Ενότητα του λαού και πάλι. Άλλος δρόμος δεν υπάρχει. Όπως στα 1821, όπως στα χρόνια της Εθνικής Αντίστασης και τον εμφύλιο πόλεμο, όπως και μετά το 1949, η διέξοδος βρίσκεται στην ενότητα, στην οργάνωση και τον αγώνα του λαού. Οι κομμουνιστές της Ελλάδας, όπως και σε όλη την ιστορία τους μετά το 1918, έχουν να προσφέρουν και αυτοί τις υπηρεσίες τους στον καινούργιο αγώνα. Το ΚΚΕ σ' όλα αυτά τα χρόνια

της ύπαρξής του επιβλήθηκε στη συνείδηση του λαού σαν κόμμα του καθήκοντος, της πάλης και της θυσίας. Ιδιαίτερα μετά το 1931, το ΚΚΕ, με το πρόγραμμά του, την πολιτική και τη δράση του, προωθήθηκε στο προσκήνιο της προσπάθειας για τη νεοελληνική αναγέννηση. Το ΚΚΕ με την ανειρήνεφτη αντιπαράθεσή του στη μοναρχοφασιστική δικτατορία του Μεταξά, επιβεβαίωσε το λαϊκοδημοκρατικό του χαρακτήρα.

Στα 1940, όταν μας χτύπησαν οι φασίστες του Μουσολίνι, και στα ηρωικά χρόνια της Εθνικής Αντίστασης, οι κουκουέδες αναδείχτηκαν σαν το πρώτο κόμμα της εθνικής τιμής και παλιγγενεσίας. Στην περίοδο του εμφύλιου πολέμου, 1946-1949, που μας τον επέβαλαν οι αγγλοαμερικάνοι ιμπεριαλιστές και οι ντόπιοι λακέδες τους, το ΚΚΕ πολέμησε στις επάλξεις της εθνικής ανεξαρτησίας, της δημοκρατίας, της λαϊκής επιβίωσης και της κοινωνικής προόδου.

Μετά την υποχώρηση του ΔΣΕ, το ΚΚΕ ανασυγκρότησε τις λαϊκές δυνάμεις γύρω απ' την εθνική πολιτική της εθνικής αυτοτέλειας, των κοινωνικών μεταρρυθμίσεων, της ειρήνης και της ουδετερότητας, που πήρε τη λαϊκή έγκριση στις εκλογές του 1956, όταν η δημοκρατική παράταξη συγκέντρωσε την πλειοψηφία των λαϊκών ψήφων.

Σήμερα, όταν η καινούργια τραγωδία που πλάκωσε την Ελλάδα επιβάλλει ξανά ανασκούμπωμα και αγωνιστική ανάταση, οι κομμουνιστές, για να δουν καθαρά και να χαράξουν σωστά το δρόμο που πρέπει ν' ακολουθήσουν στην καινούργια φάση του λαϊκού αγώνα για ανεξαρτησία, δημοκρατία, ειρήνη και κοινωνική αναγέννηση, πρέπει κριτικά να ξαναεκτιμήσουν την όλη τους δουλειά στα τελεφταία τριάντα χρόνια. Το ΚΚΕ βγήκε απ' τη μεταξική δοκιμασία ηθικά άσπιλο και πολιτικά άτρωτο, πράγμα που του επέτρεψε να κερδίσει την εμπιστοσύνη του λαού και να σταθεί πρωτοστάτης και μπροστάρης στην εθνική εποποιία του 1940-44. Όμως ο αγώνας εκείνος, που στην ιστορία μας στέκει συνεχιστής και ισάξιος του 1821, τέλειωσε με την ήττα, γιατί τελικά την έκρινε όχι ο παλλαϊκός ηρωισμός και η άφταστη αφθουσία των κουκουέδων και των άλλων λαϊκών αγωνιστών, μα η πολιτική γραμμή συνθηκολόγησης, δίπλα

στην ανοιχτή προδοσία που χαρακτήριζε την τότε ηγεσία του ΚΚΕ και που βρήκε την κατάληξη στο ατιμωτικό γονάτισμα και προσκύνημα της Βάρκιζας. Το ΚΚΕ έσωσε την τιμή του όταν στα 1945 και μετά ανασυγκρότησε τις δυνάμεις του, ξέπλυνε πολιτικά την συνθηκολόγηση της Βάρκιζας και ο ΔΣΕ, εντολοδόχος του λαού μας, με το όπλο στο χέρι πολέμησε για να αναστηλώσει και αποκαταστήσει την κληρονομιά, τα ιδανικά της Εθνικής Αντίστασης. Στα 1948 ο ΔΣΕ με την εποποιία του στο Γράμμο και τη στρατηγική ανατροπή του αντιπάλου στο Μάλι-Μάδι απέδειξε την ικανότητά του και τη δυνατότητα να νικήσει.

Όμως, το 1949, από λόγους που δεν έχουν καμιά σχέση με την Ελλάδα και τον αγώνα του ΔΣΕ, ανατράπηκαν ορισμένες απ' τις αναγκαίες εξωτερικές προϋποθέσεις που ήταν απαραίτητες για την ανάπτυξη του αγώνα αφτού. Όταν στα 1946 το λαϊκό μας κίνημα, απαντώντας στο μονόπλευρο εμφύλιο πόλεμο που η εσωτερική αντίδραση με την τρομοκρατία εφάρμοζαν σε βάρος του λαού, κάτω απ' την καθοδήγηση στην αρχή των Εγγλέζων και, ύστερα απ' την αποτυχία αφτών, απ' τα 1947 και πέρα, των Αμερικάνων, αναγκάστηκε να ξαναπάρει τα όπλα, η γραμμή αφτή συμφωνήθηκε με όλα τα αδελφά κόμματα στα Βαλκάνια και την Ανατολική Ευρώπη που μας υποσχέθηκαν την ολόπλευρη συμπαράστασή τους.

Στα 1948, εξαιτίας της κρίσης Γιουγκλοσλαβίας-ΕΣΣΔ, η συμπαράσταση αυτή κατέρρευσε, ο συσχετισμός των δυνάμεων στα Βαλκάνια και την Ευρώπη ανατράπηκε σε βάρος μας, ξέπεσαν οι προϋποθέσεις του 1947 που ως ένα σημείο αντιρρόπιζαν την ξετσίπωτη δυναμική επέμβαση των Αμερικανών στα εσωτερικά μας, και ο ΔΣΕ αναγκάστηκε να συμπτυχθεί οργανωμένα και με ακέραιες τις δυνάμεις του. Οι αντίπαλοί μας σ' όλο τον κόσμο ανοιχτά αναγνώριζαν ότι η κρίση του 1948 στην Ανατολική Ευρώπη κυριολεκτικά ξελάσπωσε την αντίδραση στην Ελλάδα. Όμως η αναπάντεχη νίκη τους δεν τους έδωσε στρατηγική και πολιτική επιτυχία. Το δημοκρατικό κίνημά μας, μέσα στις καινούργιες συνθήκες, προσανατολίστηκε γρήγορα και σωστά και μπόρεσε, παρά το τρομοκρατικό αφήνισμα των

αντιπάλων του, να αναπτύξει τις δυνάμεις του με αποτέλεσμα να καταφέρει στα 1956 εξαιρετικής σημασίας κοινοβουλευτική ήττα στην αμερικανοκρατία και την αμερικανόδουλη εσωτερική αντίδραση. Όμως το κίνημα στη χώρα μας και το ΚΚΕ αντιμετώπισαν στα 1956 μια πρωτοείδωτη, απρόβλεπτη, καταστροφική δοκιμασία, κουρελιάζοντας τις αρχές του μαρξισμού-λενινισμού και τον προλεταρικό διεθνισμό: η επιτροπή Κουουσίνεν-Ντεζ, που συστάθηκε με πρωτοβουλία του Χρουτσώφ, πραγματοποίησε μια ακατανόμαστη επέμβαση στα εσωτερικά του κόμματός μας, του επέβαλε μια διορισμένη καθοδήγηση συνθηκολόγησης και υποταγής της κουκουέδικης σημαίας, καθοδήγησης που συνέχισε και ολοκλήρωσε τη γραμμή προδοσίας της Βάρκιζας.

Η Κρίση του 1956 ήτανε απόλυτα ξένη προς την ιστορία και τις παραδόσεις του ΚΚΕ, δεν απόρρεε οργανικά από εσωτερικούς λόγους ζωής και ανάπτυξής του, απ' την πολιτική και τη δράση του, του επιβλήθηκε από εξωελλαδικούς, εξωλαϊκούς, εξωκουκουέδικους παράγοντες. Το αποτέλεσμα ήταν ότι η όλη δουλειά της επιτροπής Κουουσίνεν-Ντεζ, όπως δείχνει και το βασικό τους πολιτικό ντοκουμέντο - συμπέρασμά τους, που οι διορισμένοι το παρουσίασαν τον Απρίλη του 1956, σαν «Κλειστό γράμμα της ΚΕ του ΚΚΕ», ήταν απόλυτα ξένη προς το πνέσμα, το φρόνημα, τις παραδόσεις και τις επιδιώξεις του λαού και του κόμματός μας. Άνθρωποι που δεν ξέρουν τι πάει να πει Ελλάδα και τι είναι το ΚΚΕ, με απόλυτη έλλειψη μέτρου κομμουνιστικής εφθύνης και επαναστατικών καθηκόντων, στήσαν γκιλοτίνες και χάλασαν το ΚΚΕ και κατασκεύασαν ένα δίχως αρχές συνονθύλευμα, που από τις πρώτες μέρες άρχισε να αποσυντίθεται εις τα εξ'ών συνετέθη, για να καταλήξει στα 1968 στην πλέρια διάλυση. Στα 1956 μας φόρτωσαν γραμμή αγωνιστικής ατίμωσης που άρχισε απ' τη Βάρκιζα, συνεχίστηκε στα τελευταία δώδεκα χρόνια από τους διορισμένους των Κουουσίνεν-Ντεζ για να καταλήξει στην σιδερένια λογική και συνέπεια, στην επικράτηση της σακαράκινης χούντας. Αν δεν υπήρχε Βάρκιζα το 1945 δεν θα υπήρχε και εμφύλιος πόλεμος στα 1946-49, όπως και αν δεν υπήρχε το πραξικόπημα στο ΚΚΕ στα 1956

δεν θάχαμε τον εξεφτελισμό του 1967, την κατάρρευση του 1968. Πρέπει να το πούμε ανοιχτά και τσεκουράτα. Αυτό που κατάφερε η επιτροπή Κουουσίνεν-Ντεζ, ξεχαρβαλώνοντας το ΚΚΕ, δεν θα μπορούσε ποτέ να το πετύχει η αντίδραση και η ασφάλεια σε καμιά περίπτωση, με κανένα μέσο, όσα χρόνια και αν παιδευόταν. Στα τελεφταία δώδεκα χρόνια η αντίδραση, στην Ελλάδα και το εξωτερικό, επανειλημμένα και θριαμβευτικά διακήρυξε και διακηρύττει, ιδιαίτερα ύστερα από την κατάρρεψη των διορισμένων, ότι ξόφλησε με το ΚΚΕ. Στο σκοπό της αυτό τη σεγκοντάρουν όλοι οι χρεωκοπημένοι εχθροί του ΚΚΕ απ' τα δεξιά και απ' τα αριστερά. Και τη βοηθούν σ' αυτό και οι μπατίρηδες διορισμένοι, που ρίχτηκαν λυσσαλέοι σ' ό,τι απόμεινε ορθό για να το διασπάσουν και το κουρελιάσουν ως τον πάτο ξεκινώντας και ελπίζοντας, όπως και σ' όλο το 12χρονο διάστημα αποκλειστικά της φραξιονιστικής εποχής. Όμως με όλα αυτά οι νεκροθάφτες του ΚΚΕ δεν κάνουν τίποτα άλλο παρά να σκάβουν τον ίδιο τους το λάκκο. Φέτος το ΚΚΕ σημειώνει τα πενήντάχρονά του. Η ιστορία των χρόνων αυτών απέδειξε τετραγωνικά ότι η Ελλάδα τώρα δεν μπορεί να νοηθεί δίχως το ΚΚΕ, ότι προκοπή και ανόρθωση στην πατρίδα μας δεν μπορεί να υπάρξει δίχως τους κουκουέδες. Αφτό είναι το ιστορικό πρόσταγμα, η ιστορική αποστολή για το ΚΚΕ. Αφτό είναι το θεμελιακό δίδαγμα των τελεφταίων 35 χρόνων. Και από δω αμείλιχτα απορρέει το καθήκον για όλους τους κουκουέδες και συναγωνιστές, ενάντια σ' όλους και σ' όλα, να ξανασηκώσουμε το ΚΚΕ ολοζώντανο, ακατανίκητο και αμείλιχτο, να ξαναστήσουμε το αγωνιστικό φλάμπουρο στα πολύβαθα της λαϊκής ψυχής, στα κατάμεσα του καινούργιου αγώνα. Για να ξεκινήσουμε σωστά και να προχωρήσουμε τελεσφόρα και γοργά, πρώτα απ' όλα να θάλουμε τάξη στο ίδιο μας το σπίτι. Γι' αφτό το σκοπό, το ατράνταχτο θεμέλιο είναι μονάχα ένα και μοναδικό. Κουκουέδικη ενότητα, θεωρητικο-ιδεολογική, πολιτική, οργανωτική ενότητα, στηριγμένη στη μαζική επαναστατική δράση. Τα πενήντάχρονα το ΚΚΕ θα τα γιορτάσει με το ξαναγέννημά του. Οι κουκουέδες αγωνιστές στην Ελλάδα και το εξωτερικό, για να πετύχουν στο δύσκολο

αφτό δρόμο, ξεκινούν απ' τις παρακάτω θεμελιακές προϋποθέσεις.

I) Βασική προϋπόθεση για να ξαναβρεί το δρόμο του το ΚΚΕ είναι τούτη δω: Πρέπει να καταδικαστεί απόλυτα η επέμβαση του 1956, και τα αδελφά κόμματα, της ΕΣΣΔ, Βουλγαρίας, Ρουμανίας, Ουγγαρίας, Τσεχοσλοβακίας και Πολωνίας, πρέπει ανοιχτά να αναγνωρίσουν το λάθος τους εκείνο που είχε σαν συνέπεια να χτυπηθεί κατάκαρδα το ΚΚΕ. Αφτό αποτελεί απαραίτητη διεθνιστική υποχρέωσή τους.

II) Μέσα στο ΚΚΕ πρέπει να γίνει μια πλατιά, ανοιχτή, γόνιμη, ολόπλευρη δημοκρατική συζήτηση για την πολιτική και δράση του κόμματος από το 1931 και δω. Στη συζήτηση αφτή θα πάρουν μέρος και θα αποφασίσουν όλοι οι κουκουέδες. Αφτοί και θα αποφασίσουν κυριαρχικά και τελεσίδικα για την τύχη του ΚΚΕ. Σαν βασικό ντοκουμέντο για τη συζήτηση αφτή πρέπει να συμπεριληφτούν και τα συμπεράσματα της επιτροπής Κουουσίεν-Ντεζ, που οι διορισμένοι τούς τα παρουσίασαν στο κόμμα τον Απρίλη του 1956 σαν «Κλειστό γράμμα της ΚΕ του ΚΚΕ» προς όλα τα μέλη του ΚΚΕ. Σκοπός της συζήτησης μπορεί να 'ναι μονάχα τούτος: ξεπέρασμα της κρίσης και των αιτιών που την προκάλεσαν, τελεσίδικη καταδίκη φραξιονισμού και διάσπασης, αποκατάσταση μαρξ-λενινιστικής ενότητας και μαχητικότητας του ΚΚΕ.

III) Το ΚΚΕ είναι το κόμμα του μαρξ-λενινισμού και του προλεταριακού διεθνισμού στη χώρα μας. Σύμφωνα με το πνέσμα αφτό, το ΚΚΕ στέκει ολοκληρωτικά στο πλεθρό του διετναμέζικου λαού στην πάλη του κατά του ιμπεριαλισμού των ΕΠΑ, και υποστηρίζει τον αγώνα των αράθων για την εγγύηση της ανεξαρτησίας και την κοινωνική πρόοδο.

IV) Το ΚΚΕ ξεκινά από την ατράνταχτη πεποίθηση ότι ο μαρξ-λενινισμός αποτελεί τη μοναδική επιστημονική θεωρία που απαντά εξαντλητικά στα προβλήματα που βάζει μπροστά μας η εποχή μας, και ότι το παραπέρα δούλεμα της θεωρίας μας που θα μας επιτρέψει να φωτίσουμε την προχωρική πορεία της ανθρωπότητας προς τα μπρος και να στεκόμαστε στο ύψος των απαιτήσεων που μας προβάλλει η καινούργια επιστημονικο-τε-

χνική-βιομηχανική επανάσταση. Και η ανάγκη της επαναστατικής αντικατάστασης του καπιταλισμού από τον κόμμουνισμό μπορεί να 'ναι καρπός της κολεκτιβίστικης προσπάθειας, δουλειάς και συμβολής όλων των μαρξ-λενινιστικών κομμάτων.

V) Βασικό γνώρισμα της εποχής μας αποτελεί η ανειρήνευτη αντιπαράταξη, η σύγκρουση καπιταλισμού-σοσιαλισμού. Η αιχμή της συνισταμένης όλων των προσπαθειών των ΕΠΑ, σαν ηγέτη της ιμπεριαλιστικής αντίδρασης σ' όλους τους τομείς: ιδεολογικό, πολιτικό, οικονομικό, κοινωνικό, επιστημονικό, τεχνικό, εκπολιτιστικό, στο ανοιχτό και στο υποχθόνιο μέτωπο, από μέσα είτε απ' έξω, από τ' αριστερά είτε απ' τα δεξιά, άμεσα είτε έμμεσα, γενικά σε όλες τις εκδηλώσεις της ζωής του στρέφεται και κατεφθύνεται πριν απ' όλα ενάντια στην ΕΣΣΔ και αποβλέπει στην εκμηδένισή της. Όποιος δεν το βλέπει και δεν το καταλαβαίνει αυτό, αυτός δεν πιάνει την κύρια αιτία της ανειρήνευτης αντιπαράθεσης της εποχής μας, και, αντικειμενικά, είτε το θέλει είτε όχι, χύνει νερό στο μύλο των δυνάμεων του σκοταδισμού, της πισωδρόμησης και της αντίδρασης.

VI) Ο μαοϊσμός στη θεωρία και στην πράξη αποτελεί αντιλενινισμό και γι' αυτό σαν πολιτική ιδεολογία, οργάνωση και δράση είναι εχθρικός προς το σύγχρονο παγκόσμιο επαναστατικό και προοδευτικό κίνημα. Ο μαοϊσμός είναι ξένος προς το ΚΚΕ και το λαό μας, την ιστορία του και την παράδοσή μας, γι' αυτό και τον αποκρούουμε απόλυτα.

VII) Το ΚΚΕ, για να ξαναβρεί τον εαυτό του και για να ανταποκριθεί στην ιστορική αποστολή του, πρέπει να διεξάγει αδιάκοπη και ανειρήνευτη ιδεολογική πολιτική πάνω στα δυο μέτωπα: ενάντια στο συνθηκολόγο οπορτουνισμό του προσκυνήματος και της υποστολής της κουκουέδικης σημαίας και ενάντια στον ψεφτοαριστερό δογματισμό εξτρεμισμό και την ψεφτοεπαναστατική και κούφια φρασεολογία.

VIII) Η τελική επιδίωξη του ΚΚΕ για την ανοικοδόμηση λέφτερης, ειρηνικής, ανεξάρτητης, δημοκρατικής, οικονομικά ακμαίας Ελλάδας, είναι η εγκαθίδρυση καθεστώτος λαϊκής δημοκρατίας, η επικράτηση του σοσιαλιστικού κοινωνικού συστήματος.

ΙΧ) Κύρια και βασική επιδίωξη στον πολιτικό στίβο της Ελλάδας σήμερα είναι η ανατροπή της χούντας, η αποκατάσταση των δημοκρατικών ελευθεριών, ο σχηματισμός μεταβατικής κυβέρνησης για τη διεξαγωγή νέων εκλογών, όπου ο λαός θ' αποφανθεί κυριαρχικά για το δρόμο που θ' ακολουθήσει η Ελλάδα. Η ανατροπή της χούντας θα 'ναι το αποτέλεσμα παλλαϊκού αγώνα, όπου παίρνουν μέρος όλες οι δυνάμεις, κόμματα, οργανώσεις, παράγοντες που θα είναι κατά της στρατιωτικής δικτατορίας, δίχως καμιά εξαίρεση ή αποκλεισμό. Τις μορφές και μέθοδες της αντιδικτατορικής πάλης τις καθορίζει κάθε φορά, σύμφωνα με τις συγκεκριμένες συνθήκες, η έγκυρη και εξουσιοδοτημένη ενιαία καθοδήγηση. Αναγκαία προϋπόθεση για την επιτυχία στον αγώνα αυτόν είναι η ενιαία εμφάνιση λαού και στρατού. Η συμμετοχή στον αντιδικτατορικό αγώνα των δημοκρατικών, αντιχουντικών δυνάμεων μέσα στο στρατό – φαντάρων, υπαξιωματικών, αξιωματικών – αποτελεί σημαντική ανάγκη για τη νίκη.

Χ) Εξαιρετική σημασία για το λαϊκό δημοκρατικό κίνημα στη χώρα μας έχει ο ακριβής καθορισμός της εθνικής εξωτερικής μας πολιτικής, το νόημα, η ουσία της πολιτικής αυτής πρέπει να ξεκινά απ' το σωστό υπολογισμό των εθνικών συμφερόντων σε σχέση προς τη γεωγραφική θέση της χώρας μας. Ανεξαρτησία, ειρήνη, ουδετερότητα, με κάλυψη τόσο του βαλκανικού όσο και του μεσογειακού ελληνικού χώρου, δηλαδή αυτό που ονομάζεται «Ελληνικός άξονας», πρέπει ν' αποτελεί το εθνικό-λαϊκό-δημοκρατικό περιεχόμενο της εξωτερικής μας πολιτικής που απ' αυτή τη δημοκρατική ουσία της, όχι μονάχα υποστηρίζει μα και πρωτοστατεί σε κάθε πρωτοβουλία που αποβλέπει στην στερέωση και επέχταση της ειρήνης ολόπλευρης ανεξαρτησίας στα Βαλκάνια, στη Μεσόγειο, στη Μέση Ανατολή και σ' όλη την Ευρώπη, στην εγκαθίδρυση στους χώρους αφτούς ζωνών νέων απ' τα πυρηνικά όπλα. Μια τέτοια εξωτερική πολιτική ανταποκρίνεται πέρα για πέρα στα κοινά εθνικά συμφέροντα Ελλάδας και Κύπρου. Το ΚΚΕ θεωρεί σαν εξαιρετικό παράγοντα ειρήνης, ισορροπίας δυνάμεων και σταθερότητας την παρουσία του σοβιετικού στόλου στη Μεσόγειο.

Τα πιο πάνω δέκα σημεία προβάλλονται σαν προτάσεις για μια πανκουκουέδικη συζήτηση, που θα διαμορφώσει και θα διατυπώσει την πλατφόρμα αναγέννησης και ανασυγκρότησης του ΚΚΕ. Η αναγέννηση αυτή πρέπει να στηρίζεται στο προσκλητήριο μαχητικό σύνθημα που προβάλλουν οι κουκουέδες αγωνιστές του εσωτερικού. «Η διάσπαση δεν θα περάσει», σύνθημα που για πεμπτουσία του έχει την ενότητα, και στρέφεται και χτυπά κατακέφαλα την εγκληματική δραστηριότητα της κατατεμαχισμένης κλίκας των διορισμένων, που με μανιασμένη λύσσα επιδόθηκαν στο φραξιονιστικό έργο τους και διασπούν και κονιορτοποιούν τις κομματικές δυνάμεις παντού όπου μπορούν. Το πιο ιερό καθήκον του κάθε κουκουέ σήμερα είναι να προβάλει αξιόπεραστο φραγμό στο διασπαστικό έργο των φραξιονιστών, για να τους εξουδετερώσει οριστικά, τελειωτικά.

Η τραγωδία που το ΚΚΕ πέρασε στα 1956, τραγωδία που κόστισε τόσο βαριά και έκανε τόσο μεγάλη ζημιά στο λαϊκό μας κίνημα, μας υποχρεώνει να το μελετήσουμε βαθιά και να βγάλουμε σωστά όλα τα απαραίτητα διδάγματα και συμπεράσματα.

Πρώτα απ' όλα, γιατί έγινε η τραγωδία αυτή; Στις συνθήκες προσφυγιάς που βρεθήκαμε ύστερα από το 1949, σκορπισμένοι στις Λ. Δημοκρατικές χώρες, έγινε δυνατή η επέμβαση στα εσωτερικά μας από κόμματα και παράγοντες που τσαλαπάτησαν τις αρχές μας και ξέχασαν το διεθνισμό. Αυτό πρέπει να το διακηρύξουμε για μια ακόμη φορά ανοιχτά και στεντόρεια. Μα μια τέτοια επέμβαση δεν θα πετύχαινε αν δεν βρίσκονταν οι λακέδες και τσανακογλύφτες που την εκμεταλλεύτηκαν. Γιατί τους λέμε διορισμένους; Στο χαρακτηρισμό αυτό δεν υπάρχει τίποτα το προσωπικό και το υποκειμενικό. Εκφράζει αποκλειστικά την αλήθεια, προέρχεται από αντικειμενική εκτίμηση.

Ν. Ζαχαριάδης
Ι. V. 1968
Σοργκούτ

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

Αποσπάσματα από το Ημερολόγιο

[illegible][illegible][illegible]

Ti ho detto che dicono, un'isola misteriosa: forse c'è un
 buco che un'isola di cui si parla.

Tissot, capito l'altro di scoprire le ragioni che non fanno
riformarsi, anni F&S lui ha un valore, Zoloto e i suoi
Kommunisti che si sono fratture per lui. Eppoi, le parole.

Patrim. 8 bis Ende 1932.

Magazine

[illegible]

“Σήμερα έκανα τη διαθήκη μου”

«Το ζήτημα χωρίς γαρνιτούρα στέκει έτσι: Ή ταυτότητα πολιτικού μετανάστη ή θάνατος!»

«Σήμερα, 23-5-68 ήρθαν τρεις από το Τιουμέν. Ο αναπληρωτής του προέδρου της εκτελεστικής επιτροπής του Σοβιέτ της περιοχής Τιουμέν, ο διεφθύνων το οργανωτικό τμήμα της εκτελ. επιτροπής και ο διεφθυντής του τμήματος διαβατηρίων της περιοχής Τιουμέν. Του πρώτου το επίθετο είναι Κουζνέτσωφ.

Μου είπαν τούτα δω:

1. Για να πάρω ταφτότητα πολιτικού μετανάστη πρέπει να αποτανθώ στους μπαζιμπουζούκους της Τασκένδης.

2. Μπορώ να πάω να ζήσω στη πόλη Μπαλάσωφ του Σαρατόφ, όπου μου εξασφαλίζεται κατοικία και ιατρική περίθαλψη.

3. Οι προτάσεις αφτές είναι τελεφταίες. Όλες οι συνέπειες μιας άρνησης θα πέσουν απάνω μου.

Απάντησα: 1. Προς τους μπαζιμπουζούκους δεν πρόκειται ν' αποτανθώ, γιατί το ζήτημα αφτό δεν είνε της αρμοδιότητάς τους και ότι το ζήτημα αυτό πρέπει να το λύσει η ΚΕ του ΚΚΣΕ.

2. Δεν βρίσκω κανένα λόγο ν' αλλάξω το Σοργκούτ με το Μπαλάσωφ. Έγραψαν πρωτόκολο με τις πιο πάνω τρεις προτάσεις τους και το υπέγραψαν.

Κάτω από το πρωτόκολο εγώ πρόσθεσα:

Πήρα γνώση των προτάσεών τους. Όλη την εφθύνη για τις συνέπειες των πράξεών μου τις πέρνω απάνω μου.

23-5-68

N. Ζαχαριάδης

Στερνόγραφο: Στην πορεία της συζήτησης τους τόνισα ότι η άρνησή τους να μου δώσουν ταφτότητα πολιτικού μετανάστη είναι παράνομη και από άποψη του σοβιετικού νόμου αβάσιμη και ισοδυναμεί με καταδίκη σε θάνατο.

Σήμερα περνώ την 23η μέρα της τρίτης απεργίας πείνας. Όλες αφτές τις μέρες δεν ήλθε κανείς να με δει.

N.Z.

Σήμερα έκανα τη διαθήκη μου. Όλα τα πράματά μου εδώ στο Σοργκούτ τα πέρνει ο Σιφάκος.

Όλα μου τα χαρτιά μου, όπου κι αν βρίσκονται, τ' αφήνω στους κουκουέδες της Τασκένδης.

N.Z.

Έτσι έγινε ολοφάνερα: Η απόφαση βγήκε καταδικαστική σε θάνατο! Αφτό σημαίνει ο ερχομός της τριάδας Κουζνέτωφ. Στην ΚΕ του ΚΚΣΕ ξέρουν ότι δεν θα αποταθώ ποτέ στους διορισμένους της Τασκένδης. Και ποτέ δεν ζήτησα μετακίνηση από το Σοργκούτ. Εκείνο που ζήτησα είναι ελεφθερία μετακίνησης όπου θέλω και όταν θέλω, κυρίως για να πάω στη Μόσχα και να κανονίσω εκεί το ζήτημα της αναχώρησής μου από την ΕΣΣΔ.

Χαρακτηριστική είναι και η προειδοποίηση: Αφτή η επαφή είναι η τελεφταία. Μετά κάνε ό,τι θέλεις. Το ζήτημα χωρίς γαρνιτούρα στέκει έτσι: 'Η ταφτότητα πολιτικού μετανάστη ή θάνατος! Τερατόδικο μα αληθινό! Τέτια ταφτότητα».

“Με καταδίκασαν σε βασανιστικό θάνατο
επειδή δεν τους προσκύνησα.

«Τίποτε, απόλυτα τίποτε δεν μπορεί να κλονίσει την πίστη μου
στον κομμουνισμό, στην ΕΣΣΔ σαν το πιο φωτεινό άσβηστο
φάρο του, στο Κουκουέ σαν την πιο ζωφόρα ελπίδα για την
Ελλάδα και το λαό της.»

«ΣΗΜΕΡΑ είναι Κυριακή 17 του Σεπτέμβρη 1972. Ο γύρος -
72 άρχισε στην 1η Ιούνη. Στην αρχή ήταν ένα μήλο την μέρα.
Μετά τα πορτοκάλια που έστειλε ο Σιφάκος και 1 δέμα με μήλα
από την Τασκένδη. Τα πορτοκάλια του Σιφάκου ήρθαν τα μισά
σάπια γιατί σκαρφίστηκε να μην τα στείλει αεροπορικάς. Μετά
έβαλα μπρος κάτι κονσέρβες Κύπρου με χυμό πορτοκαλιού και
κονσέρβες Σπάρτης που έφερε το χειμώνα από την Τασκένδη.
Άθριο βάζω μπρος το τηλεφταίο κουτί.

Όλο αυτό το διάστημα αν εξαιρέσεις τον ερχομό του Σιφά-
κου είδα μονάχα δύο φορές το γιατρό που μου πρότεινε να με με-
ταφέρει στο νοσοκομείο μα εγώ αρνήθηκα. Τον γιατρό τον
στέλνουν για έλεγχο. Ξέχασα τούτο: Τον Ιούνη ο γιατρός και
τον Ιούλη ο Σιφάκος μούφεραν ντομάτες, αγγουράκια, φρέσκο
λάχανο.

Τον τηλεφταίο μήνα βασανίστηκα. Δεν είναι η πείνα μα μια
αδιάκοπη, επίμονη ενόχληση στο στομάχι που δεν βρίσκει δου-
λειά και τα υγρά που εκκρίνει ανεβαίνουν διαρκώς στο στόμα
και το γεμίζουν με μια αποκρουστική αναγούλα και με την πί-
κρα.

Μα το καταπληκτικό βρίσκεται αλλού: Δέκα χρόνια (χωρίς

να λογαριάσουμε τα 6 χρόνια στο Μπόροβιτς στο καθεστώς 10 χιλιομέτρο) κρατούν αφθάρτητα, παράνομα, χωρίς απόφαση δίκης, καταδίκης άνθρωπο που οι προσκυνημένοι - διορισμένοι - υποχρεώθηκαν να τον κηρύξουν αθώο, τον κρατούν στην Σιβηρία σήμερα γέρο 70 χρόνων και με αγριανθρωπίστικη βάρβαρη ψυχραιμία τον καταδικάζουν στον βασανιστικό θάνατο πείνας, μονάχα γιατί δεν τους προσκύνησε. Δεν μπορούν να τον συγχωρέσουν το ότι δεν δέχτηκε να προδώσει τον εαυτό του, την πίστη του στο κόμμα του και στο λαό του. Χαρακτηριστική υπόκρουση. Τις ίδιες αφτές μέρες ο Γκρόζος στη Μόσχα εισπράτει τα αργύρια της ασυνειδησίας του: Τούδωσαν κάποιο παράσημο.

Το γράφω αφτό δίχως κανένα απολύτως αίσθημα πίκρας, μονάχα σαν ντοκουμενταρισμένη ιστορική διαπίστωση.

Τίποτε, απόλυτα τίποτε δεν μπορεί να κλόνισει την πίστη μου στον κομμουνισμό, στην ΕΣΣΔ σαν το πιο φωτεινό άσβεστο φάρο του, στο Κουκουέ σαν την πιο ζωοφόρα ελπίδα για την Ελλάδα και το λαό της.

Ν. Ζαχαριάδης

Ευμερώνει 18 του Σεπτέμβρη 1972

ΣΤ/Άλλη μια "ιστορική ειρωνία". Η ηγεσία του ΚΚΣΕ στο σύνολό της συληπήθηκε το Μ.Α. Σούσλωφ επί του θανάτου της γυναίκας του. Κανένας δεν μπορεί νάχει αντίρρηση γι' αφτή την ολότελα ανθρώπινη εκδήλωση. Αξίζει όμως τον κόπο να θυμηθούμε με την ευκαιρία και τούτο: Ο Σούσλωφ μαζί με τους Χρουστσώφ και Πανομαριώφ είτανε στα 1955-56 πρωτεργάτες της τραγωδίας στο ΚΚΕ. Με το σκληροτράχυλο και απονεκρωμένο δογματισμό και πισωδρομισμό του δεν μπόρεσε και δεν θέλησε να καταλάβει τα προβλήματα του ΚΚΕ τόσο μερικά (λ.χ. Τασκέντ) όσο και πιο γενικά στο σύνολό τους.

Στα 1955 όταν οι Κουκουέδες της Κ.Ο.Τ. δημοκρατικά και λέφτερα, στις συνθήκες εκθιασμού και πίεσης που εξάσκησε το απαράτ του Μέλνικωφ στο Τασκέντ, έκλεξαν τους αντιπροσώπους τους για την συνδιάσκεψη της ΚΟΤ και οι εργασίες της έπρεπε να αρχίσουν σε δύο μέρες, Ο Σούσλωφ τηλεφωνικά από την Μόσχα έδωσε την διαταγή να μην συνέλθει η συνδιάσκεψη

πράμα που ουσιαστικά σήμανε τη ματαιώση και το ξεκίνημα του ακατανόμαστου κοριθαντισμού, αφθαιρεσίας, βίας και πλιάτσικου που έφεραν στην εγκατάσταση στην ΚΟΤ της κλίμας των εκφυλισμένων και εξεφτελισμένων μαγκουροφόρων και μπασιμπουζούκηδων. Αν δεν ονόμασα πιο πάνω και τον Κούσινιν είναι γιατί αφτόν ο Χρουστσώφ τον χρησιμοποιούσε περισσότερο σαν φιγούρα με διεθνή αχτινοβολία στην Κομιντέρνα. Του Χρουστσώφ του χρειάστηκαν τέτοιες "προσωπικότητες" για να ασκεί επιρροή στα Κ.Κ. Ο σαλτιμπάγκος Νικήτας που ανακάλυψε τις αμαρτίες των άλλων για να σκαρφλώσει ο ίδιος, ανάστησε τον Κούσινιν και δεν είπε λέξη για τις σοβαρές εφθύνες του στις τραγικές εκαθαρίσεις ανωτάτων στελεχών στα ΚΚ και στην Κομιντέρνα.

N.Z.

Στερνόγραφο 2ο: Ο Σούσλωφ ήταν ένας μαζί με τους Μολότωφ, Μαλένκωφ και άλλους, που στο 1950 με δίκαιαν με βάση τις σπιουνιές και διαβολές του Παρτσαλίδη, Βαφειάδη. Τον διακρίνει μια εξαιρετική καπατσοσύνη προσαρμογής ένα ταλέντο πολυχρωματικού φάσματος αποφυγής της κάθε κακοτοπιάς, να βγαίνει έτσι από κάθε λογής δυσκολίες αβρόχοις ποσίν. Η δημιουργική συνεισφορά του στο κίνημα κυριολεκτικά μηδενική. Κακοψημένο, πικρόγεφτο, δυσκολοχώνεφτο παξιμάδι από όπου έφυγε κάθε χυμός και θρεφτικότητα. Δείχνει σημάδια αναμασήματος κι αφτό τον ξελασπώνει. Είναι νόμος της φύσης τα φρύγανα και τα ροκανίδια να επιπλέουν στην επιφάνεια έφκολα και αλαφριά».

19-IX-72

N.Z.

**“Εκείνο που με κρατά είναι η απόλυτη ακινησία.
Σηκώνομαι μια φορά για 5-10 λεπτά.
Δεν βλέπω κανένα...”**

Στις 8-5-68 ήλθε ο Β.Β. Μπαλίνωφ και μούπε ότι του τηλεφώνησε ο Μερδήμα (1ο Γρ. Π.Ε.) και τούπε να μου μεταδώσει ότι το ζήτημα της μετοίκησης μου στα Σαράιωφ λύθηκε θετικά! Ποτέ σε κανέναν δεν έβαλα τέτοιο ζήτημα. Τούπα αυτό που απαιτώ είναι ένα: Να μου δώσουν ταφτότητα πολιτικού μετανάστη. Ωστόσο την πάρω δεν θα αλλάξει τίποτα.

– Σήμερα είναι η 13η μέρα του «τρίτου γύρου».

– 7-6-68. Εκείνο που με κρατά είναι η απόλυτη ακινησία. Σηκώνομαι μια φορά 5-10 λεπτά. Δεν βλέπω κανένα.

Τρώω ένα μήλο και δυο πορτοκάλια τη μέρα. Σύντομα θα τελειώσουν κι αυτά.

“Σφίγγουν το σκοινί..”

Το γράμμα μου της 14-4-68 ο Ζερβός δεν το πήρε. Ούτε εγώ πήρα πίσω την Ουβεντομλένια (μπλόκο). Τούγραψα ότι από 1-5 αρχίζω τον τρίτο γύρω και ότι δεν μπορώ να κάνω αλλιώς. Το γράμμα δεν το άφησαν για να μην μάθουν στην Τασκένδη.

Το γράμμα ήταν αρκετά μεγάλο και εκεί έκθετα τη γνώμη μου για τη στάση και θέση των κουκουέδων μπροστά στην καινούργια κατάσταση με την διάσπαση της κλίκας. Περίληψή του υπάρχει στις σημειώσεις αφτές που περικλείνω εδώ.

Στις 31-5-68 ύστερα από καινούργια πρόσκληση της Τασκένδης για τηλεφωνική συνομιλία έστειλα το τηλεγράφημα αυτό. Όλες οι ενδείξεις λένε ότι και αυτό δεν το άφησαν να περάσει. Σφίγγουν το σκοινί!!!

Κανιβαλισμός επιστημοποιημένος με το πρωτόκολλο της ομάδας Κουζνέτσωφ.

Συμβολή στη συζήτηση

Το τελευταίο πολιτικό κείμενο που έγραψε ο Νίκος Ζαχαριάδης στην εξορία του στο Σοργκούτ της Σιβηρίας.

Την ώθησι-παρόρμηση για να γραφτούν οι παρακάτω
σκέψεις και απόψεις την έδωσε το άρθρο του σ. Χ. Φ. στο
«Νέο Κόσμο» αρ. 10/1971

«Και να μπαίνουν σε φιλοτιμίαν και να εργάζονται εις το καλό
της πατρίδας τους της θρησκείας τους και της κοινωνίας...
Όχι όμως να φαντάζονται για τα κατορθώματα πατρικά, όχι
να εκπορνεύουν την αρετή και να καταπατούν τον νόμο και
να 'χουν την επιρροή για ικανότητα.»

Μακρυγιάννης

Το ΚΚΕ περνά κρίση. Κρίση μακρόχρονη, βαθειά, θεμελιακή. Χαμένος κόπος αν θελήσουμε να τη δούμε επιφανειακά, ρηχά. Οποιαδήποτε μελέτη, ανάλυση, εκτίμηση, θεωρητική, επιστημονική, κοινωνικοπολιτική, οικονομική, ιδεολογική, μπορεί νάχει αξία, να ζυγίζει, μονάχα όταν ξεκινά και στηρίζεται από και σε αυστηρά αντικειμενικά, δηλαδή μαρξιστικά-λενινιστικά κριτήρια. Αφτό αφορά και την κρίση του ΚΚΕ. Πρέπει να ψάξουμε να θρούμε τις ρίζες της και έτσι οποιαδήποτε αντικειμενική εξέταση, ανάλυση συζήτηση για νάνε βαρύνουσα και θεμελειωμένη πρέπει να ξεκινά από το 1956, τη χρονιά που στο ΚΚΕ επεβλήθηκε απ' έξω, δηλαδή από λόγους που δεν απορρέουν από το δικό τους σπλάχνο, από τις νομοτέλειες της εσωτερικής ζωής και ανάπτυξης του κουκουέδικου, του επιβλήθηκε η μεγάλη ανωμαλία. Πρέπει να ξεκινάμε από το χρόνο της εκφυγής, της εκτροπής της αποσκίρτησης του ΚΚΕ από τον μαρξισμό-λενινισμό, από την ιστορία και τις παραδόσεις του αγώνα του, που το κάναν μπροστάρη όχι μονάχα της νεοελληνικής εργατιάς μα και ολόκληρου του εργαζόμενου λαού.

Από το 1956 έχουμε τόσες αλλοπρόσαλλες, αλληλοσυγκρουόμενες, αλληλοσυγκλειόμενες, αλληλοαναιρούμενες, θέσεις, αποφάσεις, διαπιστώσεις, διορθώσεις, «βελτιώσεις», υπαναχωρήσεις κλειστές, ανοιχτές-σωμάτων και οργάνων των διορισμένων που και ο διάολος πιάνει τα πόδια και τα κέρατά του και που σε σύγκριση με αυτό το «σύμπλεγμα περιπλεγμένων περιπλοκών», της τρελής τα μαλλιά αποτελούν ιδανικό τάξης και συνέπειας. Σε αντιπαράθεση με τα λάθη στην περίοδο αυτή λάθη μικρά, μεγάλα, και τερατώδη όλα όσα καταμαρτύρησαν του ΚΚΕ πριν το 1956 προβάλλουν σαν αθώες περισσότερες.

Όλα αυτά διαδραματίστηκαν από το 1956 και δω μέσα στις γραμμές της «ηγεσίας» του ΚΚΕ αρχίζοντας από τον «δραπέτη των αρχών» Αποστόλου και διαμέσου του στρατηλάτη Βαφειάδη και της παρέας του, φτάνοντας στην πλιατσικολόγητη διχοτόμηση του «βασικού πυρήνα» απ' την διαρκή και αδιάκοπη διόρθωση, βελτίωση, αναθεώρηση, μπάλωμα, πασάλειμμα της πολιτικής γραμμής και πορείας, όλα αυτά μαζωμένα και το καθένα χωριστά δείχνουν και αποδειχνουν τετραγωνικά την ολοκληρωτική, την καθολική χρεωκοπία, το απόλυτο μπατίρισμά τους.

Αφτό ήταν πεντακάθαρο από το 1956 ακόμα, όταν στο κόμμα αναριχήθηκε με ξένες πλάτες το δίχως αρχές (και κομματική λύσα) παρομοιωδικο εκείνο συνονθύλευμα. Αποτελεί ΛΑΘΟΣ, θεμελιακό λάθος, ο ισχυρισμός ότι το πραξικόπημα κατά του ΚΚΕ το 1956 απόβλεπε στο να διορθώσει λάθη και στραβοπατήματα που χαντάκωσαν τάχατε το κόμμα, στο να ξεκαθαρίσει την κληρονομιά του Ζαχαριάδη και τον ίδιο, στο να αναστηλώσει τα κομμουνιστικά κομματικά κριτήρια και νόρμες. Τέτοιες επιφανειακές και επιπόλαιες θέσεις και διαπιστώσεις δεν είχαν καμία σχέση με την αλήθεια, με τον μαρξισμό-λενινισμό.

Στα 1956 επιβλήθηκε στο ΚΚΕ γραμμή και καθοδήγηση που για κύριο αποφασιστικό γνώρισμα και περιεχόμενο έχουν ένα μονάχα πράμα: Τον οπορτουνισμό την αναθεώρηση μέσα στο κόμμα του μαρξισμού-λενινισμού, την εκτροπή, την εκφυγή από την επαναστατική προλεταριακή κομμουνιστική θεωρία και πράξη. Η ζωή απόδειξε – και αφτό έτσι και αλλιώς το πα-

ραδέχονται οι ίδιοι οι διαπράχτες – ότι αλλού είσαν τα κακαρίσματα κι αλλού γέννησαν οι κότες. Οι διορισμένοι βάλαν παλιά αβγά κάτω από την παλιά κλώσσα τους και το αποτέλεσμα το ζήσαμε όλοι: Τα αβγά βγήκαν κλούβια και οι αναθυμιάσεις τους δηλητηρίασαν πρωτ' απ' όλα το ΚΚΕ, το λαϊκό δημοκρατικό κίνημα και τα φτερά του, που μάδησαν, δώσαν κουράγιο, φτερούγισαν την αντίδραση και την αμερικανοκρατία.

Για να βγούμε από το λαβύρινθο των διορισμένων πρέπει να ξεκινήσουμε από ορισμένες αναμφισβήτητες διαπιστώσεις, πενταφώτεινες που στα 1956 είσαν ακόμα σκοτεινές αλήθειες και για τους στραβούς ακόμα είναι:

1. Την άφθαστη εθνική αντίσταση του 1940-45 την πρόδωσε και την εκμηδένισε η επαίσχυντη συνθηκολόγηση της Βάρκιζας. Η προδοσία εδώ βρίσκεται στο γεγονός ότι η συμφωνία εκείνη κατά κανένα τρόπο δεν έκφραζε τον πραγματικό συσχετισμό δυνάμεων επανάστασης και αντίστασης στην Ελλάδα, στις αρχές του 1945, δηλαδή ύστερα από την εισβολή των Εγγλέζων, το Δεκέμβρη του 1944, που η έκβασή της και αυτή αποτελεί κρίκο στην αλυσίδα των προδοσιών: Λίβανο, κίνημα Μέσης Ανατολής, Γκαζέρτα, κ.τ.λ. Προδοσία που ολοκληρώθηκε στη Βάρκιζα.

Ξεχωριστά πρέπει να τονιστεί και υπογραμμιστεί εδώ ότι η ήττα του ΕΑΜ-ΕΛΑΣ-ΚΚΕ το Δεκέμβρη δεν απορρέει από τον δοσμένο τότε συσχετισμό των αντίρροπων δυνάμεων. Τον Δεκέμβρη του 1944 ο ΕΛΑΣ θα νικούσε αναμφισβήτητα αν έλειπε η προδοσία απ' τα μέσα, η εθνική αντίσταση θα νικούσε πέρα για πέρα. Για να δικαιωθεί η προδοσία της Βάρκιζας εφεβρέθηκε η γραμμή της ειρηνικής πορείας που επιβλήθηκε στο ΚΚΕ και στις συνθήκες της αγγλικής κατοχής και του ξεφαντώματος της μοναρχοφασιστικής δολοφονικής τρομοκρατίας. Ούτε καν το σύνθημα «να φύγουν οι Εγγλέζοι απ' την Ελλάδα» δεν άρεσε στην τότε καθοδήγηση (δηλαδή στους δημιουργούς της Γκαζέρτας-Βάρκιζας) και δεν προβλήθηκε σαν κύριο σύνθημα της λαϊκής δημοκρατικής πάλης.

2. Αν δεν υπήρχε Βάρκιζα δεν θα γινότανε αναγκαίος και ο ηρωικός αγώνας του ΔΣΕ, που παρά την αποτυχία του, έσωσε

την τιμή του ΚΚΕ, του λαού, της Ελλάδας. Η υποχώρηση του ΔΣΕ είτανε αποτέλεσμα της ριζικής αλλαγής του συσχετισμού δυνάμεων στα Βαλκάνια και πιο γενικά ακόμα αλλαγή που επήλθε από λόγους εξωελληνικούς. Η εποποιία στο Γράμμο και η ανατροπή του (εχθρού) αντίπαλου στο Μαλιμάδι στα 1948 έδειξε ότι ο ΔΣΕ παρά το δόγμα του Τρούμαν την ανάμειξη των Αμερικανών όταν ήταν φανερό ότι οι Εγγλέζοι χάσαν το έδαφος κάτω από τα πόδια τους, και μπορούσε να νικήσει.

3. Ύστερα από την υποχώρηση του 1949, η πολιτική του ΚΚΕ καθορίστηκε από το γνωστό ντοκουμέντο της 3ης Συνδιάσκεψης της λίμνης Ρίτσας. Το ΚΚΕ πολιτικά αναδιατάχθηκε και η όλη εξέλιξη στην Ελλάδα στα πρώτα κιόλας χρόνια ύστερα από το 1949 έδειξε ότι το κόμμα μας διατηρεί πολιτικά τις θέσεις του, πράγμα που ύστερα απ' τις πρώτες κιόλας εκλογές προκάλεσε παραλογιστικές συγχύσεις στις γραμμές της αντίδρασης και της αμερικανοκρατίας. «Η νίκη του Γράμμου» αποδείχθηκε μύθος και τα απέδειξε αφτά ο λαός. Το δημοκρατικό λαϊκό κίνημα αναπτυσσότανε ακμαία και προχωρικά και στις εκλογές του 1956 ο δημοκρατικός συνασπισμός, που ψυχή του ήταν το ΚΚΕ, πήρε την απόλυτη πλειοψηφία των εκλογέων της χώρας. Αφτό για πρώτη φορά στην ιστορία του προοδευτικού κινήματος.

4. Τις μέρες ακριβώς των εκλογών του 1956, η επιτροπή Κουσίνιν-Ντεζ κατάφερε το πισώπλατο χτύπημα κατά του ΚΚΕ, χτύπημα που παράλυσε το κόμμα μας. Αν με τα κριτήρια της επιτροπής Κουσίνιν-Ντεζ, που στήσανε στην γκιλοτίνα το ΚΚΕ, κρίναμε τα ΚΚ σ' όλον τον κόσμο, θάπρεπε να τα καταπομήσουμε όλα, δίχως καμία εξαίρεση και τους διορισμένους εκατό φορές. Πήγαν περίπατο όλες οι αρχές του μαρξισμού-λενινισμού, όλες οι μπολσεβίκικες κομματικές νόρμες.

Να πώς άρχισε τις δουλειές της η επιτροπή Κουσίνιν-Ντεζ.

Ο Ντεζ παρουσίασε μερικά γράμματα «μελών του ΚΚΕ» που παραπονούνταν για το εσωκομματικό καθεστώς και όταν προβλήθηκε η απορία «τι πολιτικά λάθη έχετε να παρουσιάσετε κατά του ΚΚΕ» ο αντιδιεθνιστής και παραγερασμένος πια Κουσίνιν απάντησε: «θα βρούμε και πολιτικά λάθη»!! Έτσι άρχισε

και στα χνάρια αφτά συνεχίσθηκε ως το τέλος η θλιβερή και αντιδιεθνιστική εκείνη παρασυναγωγή.

5. Κύρια δύναμη κρούσης που η επιτροπή Κουσίνιν-Ντεζ διέθετε κατά του ΚΚΕ στα 1956 ήταν το τμήμα των διεφθαρμένων κομματικών παραγόντων της ΚΟΤ. Η μεγάλη μάζα των κουκουέδων της Τασκένδης είτανε γερή και ακλόνητη. Και παρόλους τους απαράδεχτους, ανήθικους εκβιασμούς που ασκήθηκαν εκεί, το 80% των μελών της ΚΟΤ ψήφισε τότε κατά της κλίκας Υψηλάντη-Δημητρίου και Σία. Η τεράστια πλειοψηφία των εξωκομματικών ακολούθησαν τους κουκουέδες. Ούτε η πρωτοείδωτη προβοκάτσια, ούτε η τρομοκρατία μπόρεσε τότε να κλονίσει τους αγωνιστές της Τασκένδης. Όμως, η προβοκάτσια εκείνη έδωσε το πρόσχημα της λαβής για την επέμβαση του 1956.

6. Στην ΚΟΤ, με την άμεση υποστήριξη, ενθάρρυνση και παρότρυνση των ντόπιων κομματικών και διοικητικών οργάνων και αρχών (που φυσικά δρούσαν όχι με δική τους πρωτοβουλία) είχε πλέξει τη σφηκοφωλιά της η γνωστή κλίκα της κομματικής και ηθικής αποσύνθεσης και διαφθοράς. Το βασικό κοινωνικό της γνώρισμα είταν το μικρό αστικό αναρχιστικό στοιχείο, περιπλεγμένο ανάλογα με τον άνθρωπο με την απραγματοποίητη φιλοδοξία, τον καριερισμό, την τάση προς το πλιάτσικο, τη διαφθορά, την ηθική αποσύνθεση. Οι άνθρωποι αφτοί χάσαν το αίσθημα της κομματικής και ανθρώπινης εντιμότητας, αξιοπρέπειας και ακεραιότητας. Τέτοιοι σαν τον Υψηλάντη και Φουρκιώτη φτάσαν στον πάτο της ηθικής. Άλλοι, στο βάθος μηδενικά σαν τον Κίτσο και Γιάννο (Τσολάκη), είναι ικανοί για όλα, ξεκινώντας απ' την αρχή ο σκοπός αγιάζει τα μέσα. Ο Δημητρίου, μετριότητα που την έδερνε πάντα ένα καταπληκτικό συναίσθημα, σύμπλεγμα κατωτερότητας, ανακατεμένα με φιλόδοξες επιδιώξεις και όνειρα, που πολλές φορές ξεπερνούσαν το πραγματικό του ανάστημα. Ο Μίδας είταν το πρότυπό του και φιλοδόχησε να φτάσει ο «ήρωας» αφτός των διαφθορέων της Τασκένδης. Ο Αριανός (Χοτούρας) και άλλοι παρόμοιοί του, παράδερνε μεταξύ φθοράς και αφθαρσίας. Άλλους τους κατείχε, όπως τον Λασάνη, η συναίσθηση της αποτυ-

χίας, που έτρεφε μέσα του μίσος και εκδικητικότητα. Άλλοι, από την πρώτη αρχή, μυρίστηκαν ψητό και την δυνατότητα ατομικής προβολής και ρίχτηκαν στο βούρκο ως το λαιμό, ξεχνώντας το παρελθόν τους. Τέτοιος τύπος ήταν ο Ζώης. Άλλοι, σαν τον Λάμπρο, αποφάσισαν να ξεφύγουν από τις κακοτοπιές να βγάλουν την ουρά τους απ' τη φωτιά και έτσι να έρθουν σε συμβιβασμό με τη συνείδησή τους. Μέσα σε τέτοιο βάλτο, σε τέτοιο κλίμα, που ενθάρρυνε κάθε εκτροπή απ' τις αρχές του Ρωμείου φιλότιμου, πρωταρχικού γνωρίσματος κάθε Κουκούε, και που διαγράφηκαν από πάνω όταν σκιαγραφήθηκε το ποιόν του ηγετικού πυρήνα της ΚΟΤ, κυοφορήθηκε η μεγάλη συνωμοσία κατά του ΚΚΕ, οι μπαζιμπουζούκηδες της Τασκένδης και μαγκουροφόροι αποτέλεσαν τον «δυναμικό πυρήνα» της συνωμοσίας αφτής και αφτό υπογραμμίζει μονάχα το αίσχος αφτών που στηρίχτηκαν σ' αφτόν.

7. Η κρίση του 1956 του ΚΚΕ όπως τονίστηκε και πιο πάνω, δεν γεννήθηκε στους κόλπους του, δεν απόρρεε από εσωτερικές του οργανικές αιτίες και νομοτέλειες γιατί το ΚΚΕ, το κουκουέδικο, γεννημένο από τα σπλάχνα του λαού και εκφράζοντας τα θεμελιακά συμφέροντα και τους πόθους του, τα ιδανικά, τις επιδιώξεις της εθνικής λαϊκοδημοκρατικής παλιγγενεσίας, την πορεία προς τη σοσιαλιστική αναγέννηση, όταν αφτό το ΚΚΕ είταν υγιές, γερό και ακμαίο, οι προγραμματικές κατευθύνσεις, η πολιτική γραμμή καθώς και η στρατηγική του στηρίζονταν στο Μαρξισμό-Λενινισμό. Η κρίση του 1956 επιβλήθηκε στο ΚΚΕ απέξω με την επέμβαση της επιτροπής Κουσίβιν-Ντεζ που στηρίχθηκε σ' όλο το ομορποουνιστικό, αντιλενινιστικό, προδοτικό, διεφθαρμένο και αποσυνθετειμένο μικροαστισμό που υπήρχε και φυτοζωούσε μέσα στις γραμμές του. Η αλήθεια αφτή, τσεκουράτη, αναμφισβήτητη και σήμερα πια ιστορικά αποδεδειγμένη πρέπει να την δούμε ανοιχτά στα μάτια, γιατί η αναγνώρισή της αποτελεί αφετηρία για την εξυγίανση, το ξαναχτίσιμο του ΚΚΕ. **Η κρίση επιβλήθηκε στο ΚΚΕ απ' έξω, η λύση μπορεί νάρθει από μέσα.** Οι δημιουργοί της κρίσης πρέπει ανοιχτά να αναγνωρίσουν και να διακηρύξουν το λάθος τους.

8. Η επιτροπή Κουσίνιν-Ντεζ για να επιβάλλει τη γραμμή χαλιναγώγησης και υποταγής του ΚΚΕ, του επέβαλε μια ηγεσία μαζεμένη, ανθολογημένη από κάθε καρυδιάς καρύδια, που το κύριο γνώρισμά της ήταν ο δίχως αρχές συγχρωτισμός, η δίχως αρχές και ηθικό έρεισμα συμμαχία από τον δραπέτη του αρχείου Αποστόλου (έτσι τον στιγματίσε ο Χαϊτάς και τέτοιος ήταν και έμεινε για πάντα), με τον μπατίρη στρατηλάτη Βαφειάδη, τον δημιουργό της Βάρκιζας, Παρτσαλίδη, την πατενταρισμένη πολιτική μετριοότητα Κολιγιάννη και το υπόλοιπο συνονθύλευμα. Τους ένωσε το κοινό γνώρισμα, ο αντικουκουεδισμός και τους χώριζε το πολύχρωμο φάσμα από την μια άκρη ως την άλλη! Οπορτουνισμός, πολιτική συνθηκολόγηση και συμβιβασμός, καριερισμός και απέραντη φιλοδοξία, τύφλωση και ανοιχτή προδοσία, υπηρεσία αντικειμενικά στον ταξικό εχθρό. Όλοι άρπαζαν τα τσεκούρια και άρχισαν να χαλούν, να γκρεμίζουν, να διαλύουν με τύφλωση και λύσσα αλλού συνειδητά, αλλού από προσωπικό μίσος και όταν τα ερείπια γύρω τους άρχισαν να τους πνίγουν, τότε βάρεσαν αποσύνθεση, διάλυση στα εξ'ων συνετέθησαν, ανεμομαζέματα διαβολοσκορπίσματα. Στο τέλος αρπάχτηκαν από το λαιμό τα πρωτοπαλίκαρα και το μήλον της έριδος αποδείχθηκε ότι ήταν το ταμείο του κόμματος. Το πλιάτσικο δεν τους ήτανε κάτι το πρωτογνώριστο. Απ' αυτό άρχισαν τουλάχιστον στα 1956.

9. Αν θελήσουμε να χαρακτηρίσουμε πολιτικά το ποιόν, την ουσία των διορισμένων, θάρθουμε συνθετικά, συνοπτικά, σε τούτο το εξαγόμενο. Το πνέσμα της Βάρκιζας, το πνέσμα δηλαδή του οπορτουνισμού, της συνθηκολόγησης, της υποστολής της κουκουέδικης σημαίας, η προδοσία, κυριαρχεί σ' όλη την πολιτική των διορισμένων. Οργανωτικά φτάνουν ως την διακήρυξη της διάλυσης του κόμματος. Αν στα 1945 η Βάρκιζα εκτέλεσε στρατιωτικό αφοπλισμό ατίμωσης και προδοσίας, στα 1956, έγινε η πολιτική ιδεολογική συνθηκολόγηση και κατάθεση των όπλων.

Το δεύτερο αποτέλεσε λογική και νομοτελειακή συνέπεια και προέχτασή του και στις δυο περιπτώσεις. Κι αν οι διορισμένοι χτύπησαν τόσο λυσσασμένα ουσιαστικά την μετά το 1931 κα-

τάσταση και πολιτική του κόμματος, αφτό έγινε για να το ρίξουν στα πριν το 1931 χάλια. Και πρέπει να τους το αναγνωρίσουμε, αφτό το πέτυχαν πλέρια οι Παρτσαλίδης-Στρίγγος-Θέος και πολλοί άλλοι που πρωτοστάτησαν και τότε και τώρα. Η ιστορία απόδειξε ότι το πριν από το 1931 φραξιονιστικό ξεφάντωμα έγινε με τη συμμετοχή του ταξικού εχθρού και οφέλησε μονάχα τον ταξικό εχθρό. Ποιος μπορεί, ποιος τολμά σήμερα να αμφισβητήσει ότι το 1956 οφέλησε μονάχα την αντίδραση και την αμερικανοκρατία; Και ακόμα, θα αποδείξει ότι έγινε με την συμμετοχή τους. Έτσι, αν θέλουμε να πούμε τα σύκα-σύκα και τα καρύδια-καρύδια.

10. Σήμερα, όταν η δεκαεξάχρονη ιστορική προοπτική επιτρέπει να βλέπουμε και να κρίνουμε τα πράγματα πιο ψύχραιμα, πιο νηφάλια (αφτό δεν αποκλείει το δικαιολογημένο κομματικό πάθος, την έκφραση πόνου), ορισμένα πράγματα, ορισμένες πράξεις των διορισμένων, προκαλούν κατάπληξη δεν χωρούν σε κανένα μυαλό. Προβάλλει το ερώτημα: Τι τους χρειάστηκε, ποιο κομματικό συμφέρον εξυπηρετούσε να κατασπιλώσει το κουρέλιασμα του γράμματος του 1940; Η πολιτική τύφλωση και το προσωπικό τους πάθος δεν τους άφηνε να δουν ότι όσο πιο πολύ προσπαθούν να λερώσουν το Γράμμα, τόσο πιο βαθιά σκάβουν τον ίδιο τους το λάκκο. «Μωραίνει κύριος ον θούλει απώλεσαι». Και βάζουν τον Βέτα να αποδείξει ως άλλος λογίωτατος της Βαθυλωνίας ό,τι γραματολογικό έγινε τότε στα 1940. Τρρομερρρότατο λάθος! Ο Βέτας σήμερα κρατά τίμια το όνομα του αγωνιστή στα κάτεργα του φασισμού και της αμερικανοκρατίας. Κανένας δεν έχει σκοπό να τον θίξει. Έχει όμως το χρόνο, μαζί με τους συντρόφους του, πιο καθαρά και αντικειμενικά, να ξαναδεί τα πράγματα στο κόμμα, στα 1956. Και δώ άλλο ζήτημα: Οι δυο πόλοι, η μεσογειακή θέση της Ελλάδας, το πρόβλημα της ελληνικής ουδετερότητας. Όποιος έχει μυαλό καταλαβαίνει ότι χωρίς τα στοιχεία αφτά, είναι ακατανόητη μια καρποφόρα, δημιουργική, επαναστατική, κουκουέδικη εθνική εξωτερική πολιτική, που καλύπτει σ' όλην την έκτασή τους τις διεθνιστικές υποχρεώσεις του ΚΚΕ! Άγνοια είτε παραγνώριση της βαλκανικής-μεσογειακής θέσης της εξαιρετικής στρατηγι-

κής σημασίας της, που τόσο της στοίχισε από την αρχή της ύπαρξής της ως τις μέρες μας, της σημασίας της Μεσογείου, με την Κύπρο, την Μέση Ανατολή κ.λπ., δείχνει μονάχα ότι δεν βλέπει πέρα απ' τη μύτη του. Κι όμως, ο πατριάρχης του αναθεωρητισμού στην Ελλάδα, ο Παρτσαλίδης, την γραμμή αυτή την είδε οπορτουνιστικά. Και βρέθηκαν και άλλοι που μπερδεύοντας τα ερίφια και τα πρόβατα, την πολιτική της κρατικής ουδετερότητας, που το κόμμα πρόβαλε απ' τα πρώτα κιόλας χρόνια ύστερα από την υποχώρηση του ΔΣΕ, την σύγχυσαν με την πολιτική της ουδετερότητας στις εσωκομματικές διαφορές που καταδικάζει ο Λένιν.

Τρίτο ζήτημα: Η Κύπρος. Το κόμμα απ' την αρχή έβλεπε καθαρά πού τραβούν τα πράματα και τα αποτελέσματα των συμφωνιών της Γενεύης και του Λονδίνου και όλη η εξέλιξη στο νησί ως τις μέρες μας το δικαίωσαν, όπως δικαίωσαν και τις εκτιμήσεις για τον Διγενή (Γρίβα) και τον «αγώνα» που διεξήγαγε. Οι διορισμένοι και δω μονάχα επιβεβαιώνουν τον οπορτουνισμό της γραμμής τους. Βρέθηκαν και δω και άλλοι που τον αγώνα του κυπριακού λαού κατά των Άγγλων τον βρίσκουν και τον λέγουν άσκοπο! Θα φύγουν οι Εγγλέζοι θάρθουν οι Αμερικάνοι και τίποτα δεν θα αλλάξει. Ακριβά στοίχισαν όλα αυτά για τον λαό της Κύπρου.

Τέταρτο: Ο χειρισμός του ζητήματος Ζαχαριάδη. Οι ουρανομήκητοι αλαλαγμοί αεροκοπανούσαν τούτα δω! Προδότης, προβοκάτορας και τα παρόμοια. Οι πραγματικοί προδότες, όπως και η ασφάλεια και οι Αμερικάνοι τρίβουν τα χέρια τους. Στην ανεμοζάλη ο λύκος χαίρεται. Και όλοι αφτοί οι λύκοι και «φίλοι» και εχτροί αγαλλιάζουν: Τον φάγαμε! Πέρασαν χρόνια. Ο καπνός διαλύθηκε, χρειάστηκαν δυο βαρείες απεργίες πείνας και οι διορισμένοι και δω έγλειψαν αφτού όπου φτύσανε. Οι κατηγορίες όλες έπεσαν. Αφτό το αναγνώρισε μεσοθέζικα και μασημένα αλλά αδιαμφισβήτητα και η 11η Ολομέλειά τους. Έτσι η ιστορία ξανά τους εκδικήθηκε. Όμως τον Ζαχαριάδη συνεχίζουν να τον κρατάνε στα δεσμά και οι λύκοι συνεχίζουν να αγιάζουν. Θα μπορούσαν να συνεχιστούν στο άπειρο και οι γκάφες και τα παραστρατήματα των διορισμένων που ετοι κι

αλλοιώς, όπως ειπώθηκε παραπάνω, τα αναγνωρίζουν και οι ίδιοι, όμως πάντα με όλη την οπορουνιστική συνέπεια. Εδώ πρέπει να ξεκαθαριστεί και τούτο: Το ΚΚΕ, πριν το 1945 και μέχρι το 1956, είχε βασικά και γενικά σωστή πολιτική γραμμή και πράξη. Στις νεοελληνικές συνθήκες κανένας δεν μπορούσε να εφέβρει άλλη σωστή γραμμή και γιατί τέτοια άλλη δεν υπάρχει ούτε μπορεί να υπάρξει. Οι διορισμένοι αφού την κατασυκοφάντησαν την γραμμή αυτή, αφού της καταμαρτύρησαν όλες τις αμαρτίες, όλα τα κακά, όλες τις πληγές ύστερα από πολύχρονα κοιλοπονήματα, σιγά-σιγά κομματιαστά και θνουνχισμένα, αθάρεφτα, ξαναγυρίζουν σ' αυτά, καλαφατίζουν τις χαρμάδες, προσπαθούν να ξανακολλήσουν το βάζο. Ομολογία ήττας και ταυτόχρονη αναγνώριση έμπραχτη, άθελα μα αναγκαστικά ότι το ξανακόλλημα δεν αποτελεί διέξοδο, δεν μπορεί να αποτελέσει γιατρικό.

11. Ένα από τα πιο ασυγχώρητα εγκλήματα, το πιο βαρύ απ' όλα όσα διέπραξαν οι διορισμένοι, είναι ότι μάβρισαν, λέρωσαν, βρώμισαν, κατασπίλωσαν το ΔΣΕ και το έργο του. Σ' αυτό ο λαός δεν θα τους συγχωρέσει. Τα μαρξιστικά πασαλείμματα ότι η εθνική αντίσταση και ο ΔΣΕ είναι δυο διαφορετικά πράγματα. Το πρώτο σωστό και δοξασμένο: Η εθνική αντίσταση 1940-45 προδόθηκε ενώ ο αγώνας του ΔΣΕ έσωσε την τιμή του λαού μας, ξέπλυνε το στίγμα της Βάρκιζας.

Η δυσφήμιση του ΟΣΕ και του αγώνα του αντικειμενικά μπορούσε να αποβλέπει στο να σκοτώσει στο λαό την πίστη του στις δυνάμεις του, στον αγώνα του, στο ΚΚΕ.

12. Η αντικομματική συνωμοσία που στα 1956 ξαπόλυσαν κατά του ΚΚΕ οι διορισμένοι του Κουσίνιν-Ντεζ και Σια είχε και τούτη ακόμα τη βαρεία συνέπεια: Θόλωσε τα νερά και ανέστειλε το ξεκαθάρισμα του εχθρικού πραχτορείου που δούλευε μέσα στο ΚΚΕ, στην παραπέρα μελέτη στον τομέα αυτόν. Εδώ είναι απαραίτητη μια ιστορική εκδρομή στο όλο βρετανικό αυτοκρατορικό σύστημα. Η Ελλάδα αποτελούσε ένα πολύ ευαίσθητο νεβραλγικό σημείο. Γι' αυτό, από τότε που υπάρχει νεοελληνικό κράτος, οι Εγγλέζοι ιμπεριαλιστές και τα όργανά τους πληροφοριών και κατασκοπείας δίνουν πολύ μεγάλη ση-

μασία στην Ελλάδα σ' όλα όσα την αφορούσαν. Είναι εθνόνη έτσι και η προσοχή και η σημασία που είχε για τους Εγγλέζους η ίδρυση στα 1918 του ΚΚΕ. Γι' αυτό, από την πρώτη στιγμή, οι Εγγλέζοι είδαν τον κύριο εχθρό και αντίπαλό τους στην Ελλάδα. (Όσα λέγονται εδώ για τους Άγγλους δεν σημαίνει ότι τα χρόνια εκείνα οι άλλες ιμπεριαλιστικές δυνάμεις, Γερμανία, Γαλλία, Ιταλία, δεν κάναν κι αυτές τη δουλειά τους στη χώρα. Όμως, την πρωτοκαθεδρία, όπως το ξέρουν όλοι, την κρατούσαν ως το τέλος του Β' Παγκόσμιου πολέμου, δηλαδή ως την διακήρυξη του δόγματος Τρούμαν, οι Άγγλοι). Όταν, στα 1923-24, ήρθε στην Ελλάδα η αγγλική αποστολή για την οργάνωση της αστυνομίας, ο αρχηγός της Γουίκαμ έβαλε σαν μία από τις κύριες αν όχι την κύρια επιδίωξή του, την οργάνωση των πραχτόρων του μέσα στο ΚΚΕ. Από τότε, από το κόμμα πέρασε ολόκληρη στρατιά πραχτόρων, προβοκατόρων σαν τους Σαργολόγο, Αρβανιτάκη Στέλιο, Πετσόπουλο, Νικολαΐδη Νίκο, Ευαγγελόπουλο κ.ά. Πολλούς από τους πράχτορες αυτούς (Σαργολόγος, Αρβανιτάκης), όταν εξαντλούσαν τις δυνατότητές τους, τα αφεντικά τους τους σήκωναν από την Ελλάδα και τους εξασφάλιζαν «ήσυχη ζωή» σ' άλλες χώρες. Το ίδιο έγινε με τους Πλουμπίδη-Βαβούδη, όταν ξεσκεπάστηκαν οριστικά ύστερα από τη δίκη και την εχτέλεση του Μπελογιάννη και του Καλούμενου.

Στην περίοδο του φραξιονισμού (1929-31), αλώνιζε στο κόμμα ο διοικητής της ασφάλειας Λαμπρινόπουλος, που έπερνε άμεσα μέρος στην φραξιονιστική πάλη. Στα χρόνια εκείνα, αρχίζοντας από την εμφάνιση του Γουίκαμ, αρχίζουν τη δουλειά τους και οι προβοκάτορες μεγάλης ολκής: Σιάντος, Πλουμπίδης, Μάθησης, Λυκογιάννης (Θανασάκης) Β. Νεφελούδης, και άλλοι μικροί Λυδάκης, Παγίδας κ.τ.λ. Η Ιντέλιτζενς Σέρβις και η ασφάλεια, όπως και το γραφείο πληροφοριών του Γενικού Επιτελείου, επιδίωκαν όχι μονάχα να καταφέρουν οργανωτικά χτυπήματα, μα πρώτ' απ' όλα να επιδρούν και στην πολιτική γραμμή και δράση του κόμματος. Μέχρι ένα βαθμό, το πετύχαιναν. Αφτό φαίνεται καθαρά από την ιστορία της εθνικής αντίστασης. Έτσι αξεκαθάριστος παραμένει ο ρόλος που όλα αυτά

τα χρόνια έπαιξε ο Γιάννης Ιωαννίδης. Ένα από τα κανάλια που χρησιμοποιούσε η «Ι.Σ.» για διείσδυση στο κόμμα ήταν και η Κύπρος, απ' όπου μας έρχονταν «στελέχη» σαν τον Αλέξη Βουταλιώτη (Βάτη). Το Γενικό Επιτελείο Στρατού ανάμεσα στ' άλλα, στον τομέα της πολιτικής προβοκάτσιας δημιούργησε το αρχείο του Μαρξισμού που κατοπινά πρόβαλε το προσωπείο του Τροτσκισμού και ανάπτυξε τη γνωστή προβοκατόρικη τρομοκρατική αντικαταστατική και αντισοβιετική δράση του. Την ηγεσία του αρχείου την αποτελούσαν οι Γκιτσόπουλος, Τζολιάτης, Πρίφτης, Αποστόλου, Βιτσιώρης. Στην περίοδο της κατοχής η «Ι.Σ.», με τα παρακλάδια της στη Μέση Ανατολή και στα Βαλκάνια, συνεργάζονταν κατά του ΚΚΕ και της εθνικής αντίστασης με την Γκεστάπο και τα άλλα χιτλερικά όργανα κατασκοπείας και αντικατασκοπείας. Ο Μακμίλαν (πρωθυπουργός μετά στην Αγγλία) και ο Λήπερ (πρέσβης μετά στην Αθήνα) διέφθηκαν τότε την δουλειά της «Ι.Σ.» στη Μεσόγειο. Ένα από τα μεγάλα κατορθώματά του δίπλα στο Λίβανο, Γκαζέρτα και Βάρκιζα, ήταν και το χτύπημα του κινήματος της Μέσης Ανατολής.

Στα χρόνια της κατοχής συνεχίζονταν και η στρατολογία πραχτόρων μέσα στις γραμμές του ΚΚΕ, ΕΑΜ, ΕΛΑΣ. Όλα αυτά γράφονται εδώ για να τονισθεί ακόμα μια φορά η τεράστια σημασία που έχει για το κόμμα μας και το όλο προοδευτικό κίνημα της χώρας μας η άγρυπνη μελέτη της δράσης του εχθρού μέσα στις γραμμές μας. Τα χρόνια ύστερα από το 1956, στα θολά νερά που ξεσήκωσε το αντικομματικό ξεφάντωμα των διορισμένων, ο τομέας αυτός της δουλειάς μας υποτιμήθηκε και αποπροσανατολίσθηκε εγκληματικά προς όφελος του εχθρού, δηλαδή πρώτ' απ' όλα της ΚΥΠ, της αμερικάνικης και ντόπιας. Η προσοχή του κόμματος εξασθένησε και ο εχθρός αλώνισε και αλωνίζει, συνεχίζει τη δουλειά, διατηρεί και επεχτείνει το πραχτορείο του. Η δράση του εχθρού μέσα στο ΚΚΕ και το κίνημά μας συνεχίστηκε φυσικά και στα χρόνια ύστερα από το 1945, στη διάρκεια του αγώνα του ΔΣΕ, στην περίοδο μετά την υποχώρηση. Αν ο εχθρός πολιτικά δεν μπόρεσε παρά τον «θρίαμβό» του στο Γράμμα να επιμεδενίσει είχε να υποστεί και το

ΚΚΕ, όπως τόδειξε η ζωή, οργανωτικά μας χτυπούσε αδιάκοπα και πολύ αποτελεσματικά. Η μελέτη και η ανάλυση που γινότανε στον τομέα αφτόν όλα αφτά τα χρόνια, έφεραν στο ξεσκέπασμα τέτιων άσων της προβοκάτσιας σαν τον Σιάντο και τον Πλουμπίδη και έβαλαν κάτω από το μικροσκόπιο και τον Γιάννη Ιωαννίδη. Εδώ υπάρχουν πολλά πάρα πολλά ερωτηματικά και σκοτεινά σημεία που αρχίζουν από το 1924, από το Βόλο και τη Δράμα και διαμέσου του 1935 Ακροναφπλίας, Πάτρας, Εθνικής Αντίστασης και Αθήνας φθάνουν ως τα 1956. Όλα αφτά χρειάζονται αδιάκοπη, εξονυχιστική μελέτη. Στα χρόνια 1945-1956, ο ταξικός εχθρός δεν είχε την δυνατότητα να επιδρά στην πολιτική γραμμή και δράση του κόμματος αν και τέτιες προσπάθειες γινόντουσαν. Ξεχωριστή μελέτη και ανάλυση χρειάζεται η στρατιωτική δράση του ΔΣΕ. Λόγω χάρη, τέτιες επιχειρήσεις όπως της Νάουσας, της Φλώρινας, η εκκαθάριση στην Πελοπόννησο, τα γεγονότα στη Ρούμελη που τελικά έφεραν και τον χαμό του Διαμαντή, η υποχώρηση από τη Ρούμελη και τη Θεσσαλία (έξοδος των τμημάτων στο Γράμμο), όταν χάθηκε ο Αραμπατζής και άλλα πολλά.

Η ίδια μελέτη και ανάλυση της δουλειάς για την ανασυγκρότηση των κομματικών οργανώσεων και την παράνομη δουλειά, όταν είχαμε αδιάκοπη σειρά από χτυπήματα και χάσαμε πολλές δεκάδες πρώτης τάξεως στελέχη, οδήγησε στη διαπίστωση που έκανε τότε το «φροντιστήριο του αγωνιστή», σε εκπομπή της «Ελ. Ελλάδας», ότι το είδος και το ποιόν των χτυπημάτων αφτών οδηγούν στο συμπέρασμα ότι μπορούν να προέρχονται μονάχα από τη θέση που στέκει μπροστά από στέλεχος προβοκάτορα της πρώτης κομματικής ιεραρχίας. Η αναμπουμπούλα που ακολούθησε μέσα στο κόμμα με την επέμβαση των Κουσίβιν-Ντεζ και την αναρρίχηση διορισμένων ανέκοψε την μελέτη και την ανάλυση αφτή. Οι συλλήψεις και τα χτυπήματα ύστερα από το 1956 δείχνουν ότι ο εχθρός συνεχίζει τη δουλειά του ακατάπαυστα και ακούραστα. Πρέπει να αναλύσουμε και να μελετήσουμε ξεκινώντας από την απόλυτη αρχή, αξίωμα: Όλα τα χτυπήματα που καταφέρνει ο εχθρός προέρχονται από τα μέσα από τους πράχτορες και προβοκάτορές του. Και όταν ακόμα εί-

ναι «ολοφάνερο» και αναμφισβήτητο και ότι το χτύπημα ήρθε απ' έξω από παρακολούθηση κ.τ.λ. ούτε στιγμή δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι προετοιμάστηκε αφτό απ' τα μέσα και ότι του δίνε-ται η φαινομενικότητα ότι προέρχεται απ' τα έξω για να καλυ-φθεί ο πράχτορας απ' τα μέσα. Ένα παράδειγμα. Την σύλληψη του Ζαχαριάδη στα 1936 την προετοίμασαν οι Μάθησης, Πα-νουργιάς, και την πραγματοποίησε ο Λάιος μαζί με χαφιέδες του Ταβουλάρη και του Τσαγκλή της ασφάλειας Πειραιά.

Ο εχθρός δουλέβει επίμονα, αντιηγετικά, ύπουλα, ολοκληρω-τικά και έχει απέραντη πείρα. Τους πράχτορές του τους καμου-φλάρει όσο μπορεί και όπως μπορεί. Δεν είναι τυχαίο το ότι οι αρμόδιες υπηρεσίες στην Αγγλία, ΕΠΑ, κ.τ.λ. ύστερα από 30 χρόνια δημοσίεβαν εμπιστευτικά έγγραφα, αποφάσεις πρωτό-κολλα κ.λπ. για τη δουλειά των κυβερνήσεών τους, αλλά απόφε-βαν σαν ο διάολος το λιθάνι και νύξη ακόμα να κάνουν για τις πληροφορίες τους για τα κομμουνιστικά κόμματα και τη δου-λειά των υπηρεσιών τους μέσα σ' αυτά και μετά πενήντα και εκατό χρόνια. Αφτός είναι ο απόλυτα απαγορευμένος καρπός. Από δω βγαίνουν και τα συμπεράσματα τι πρέπει να κάνουμε εμείς. Και για να τελειώνουμε με την παράγραφο αφτή: Η ανά-λυση και μελέτη της δράσης του εχθρού μέσα στις γραμμές μας στην περίοδο του ΔΣΕ και στα χρόνια 1949-1956: Υπάρχουν δο-σμένα και για την περίοδο της Ακροναφπλίας, δραπετεύσης Πειραιά, της κατοχής και της Μεταξικής διχτατορίας κ.λπ. σαν διαμέσου πρίσματος όλα τα στοιχεία τα συγκεντρώνουν σ' ένα κυρίως πρόσωπο: Το Γούσια (Βουτίσιο) Γεώργη. Αφτό δεν πάει να πει ότι ο Γούσιας είναι και ο μοναδικός. Αφτόν αφορούσε και η εκπομπή του «Φροντιστηρίου του αγωνιστή».

13. Πού βρισκόμαστε σήμερα; Πού βαδίζουμε; Τα πράγματα δείχνουν καθαρά και αναμφισβήτητα τούτο δω: Μέχρι το 1956 το ΚΚΕ διατηρούσε στέρεα την πρωτοβουλία στην πολιτική ζωή της χώρας και στον αγώνα του λαού. Από τότε, προοδευ-τικά και σταθερά, το κόμμα μας χάνει την πρωτοβουλία αφτή και σήμερα βρίσκεται σε απομόνωση. Οι αντίπαλοί μας για πρώτη φορά πέτυχαν αφτό που μάταια προσπαθούσαν να κατα-φέρουν και στα 1945, ύστερα από τον Δεκέμβρη και τη Βάρκιζα

και μετά την αποχώρηση του ΔΣΕ στα 1949. Το χάσιμο της πρωτοβουλίας και η απομόνωση αρχίζουν από την επέμβαση του 1956 που αποπροσανατόλισε το ΚΚΕ, το αφόπλισε πολιτικά-ιδεολογικά γιατί το οδήγησε στην άρνηση του ίδιου του εαυτού της ιστορίας του, των παραδόσεων του, της πολιτικής του. Ο αγώνας του λαού στα 1945-49 ξέπλυνε την ατίμωση της Βάρκιζας και της παράδοσης των όπλων. Αναστήλωσε το κύρος του ΚΚΕ.

Με την επέμβαση του 1956 ξαναεπικράτησε στο κόμμα το πνέβμα της Βάρκιζας και σήμερα μπορούμε χωρίς υπερβολή να κάνουμε ετούτη τη διαπίστωση: **Αν έλειπε το 1956 δεν θάχαμε το 1967!** Τέτοια είναι η αλήθεια πικρή μα αμείλιχτη και αδέκαστη. Σ' όλα τα χρόνια από το 1956 και εδώ οι θεωρητικοί πασαλειμματίες και οι πολιτικά καταφερτζήδες της κλίκας των διορισμένων, παρά το ότι είχανε «γερές πλάτες», πελάγωσαν κυριολεκτικά στον ωκεανό της αποσύνθεσής τους και τα σπασμένα τα πλήρωσε και τα πληρώνει το κόμμα και το κίνημα. Δεν ήτανε στραβός ο γυαλός μα αφτοί στραβά αρμένιζαν. Δεν τους ξελάσπωναν ούτε η παρασυναγωγή του «8ου συνεδρίου» (εδώ πρέπει να τονιστεί ότι υπάρχει θεμελιακή διαφορά στο ανακοινωθέν για το «8ο συνέδριο» όπως το δημοσίευσε η «Πράβδα» και όπως τόδωσαν οι διορισμένοι προσπαθώντας να καλύψουν την πλαστογραφία) ούτε θα τους ξελασπώσει αφτό το μαγειρεβόμενο «9ο συνέδριο» που ατελείωτα το κοιλοπονούν μα που στην πραγματικότητα μοιάζει πιο πολύ με φουσκανεμιά. Και δεν τους ξελασπώνουν όλα αφτά γιατί δεν έχουν καμιά σχέση με αφτό που χρειάζεται σήμερα το ΚΚΕ και το κίνημα. Η αρχή της κρίσης και της κακοδαιμονίας ανάγεται στα 1956. Από το 1956 λοιπόν πρέπει να αρχίσουμε και το πρώτο και απαραίτητο είναι τούτο δω: Οι πρωτεργάτες πρέπει ανοιχτά και στεντόρεια να διακηρύξουν ότι η ανάμειξη του 1956 στα εσωτερικά του ΚΚΕ ήταν ΛΑΘΟΣ που έβλαψε όχι μονάχα το κομμουνιστικό κόμμα Ελλάδος μα και το παγκόσμιο κομμουνιστικό κίνημα. Όλα τ' άλλα, δηλαδή την εξυγίανση και την αναστήλωση θα τα πραγματοποιήσουν οι κουκουέδες κομματικά, δημιουργικά, μπολσεβίκικα, λενινιστικά.

Είναι απαραίτητη μια γενική καθολική συζήτηση όπου θα πάρουν μέρος με τη δυνατότητα να εκφρασθούν εξαντλητικά και δίχως καμία λογοκρισία και περιορισμό όλοι όσοι θελήσουν. Έτσι θα δημιουργηθούν τάσεις, απόψεις, πλατφόρμες που γύρω τους θα συσπειρωθούν οι οπαδοί τους. Έγκυροι εκπρόσωποι κάθε μιας πλατφόρμας που έτσι είτε αλλοιώς στέκονται σε μια κομματικά αποδεκτή βάση, θα μαζευτούν για να καθарίσουν την παραπέρα γραμμή ξεπεράσματος της κρίσης. Βέβαια, στις συνθήκες παρανομίας η πορεία αυτή δεν μπορεί παρά να είναι δύσκολη και μακρόχρονη. Πάντως πολύ πιο σύντομη από την παρατεταμένη κυοφορία του «9ου συνεδρίου». Το ζήτημα τελικά θα ξεκαθαριστεί μέσα στη ζωή και στην πάλη. Αυτού θα χωριστεί η «ήρα από το στάρι». Έτσι είναι αγαμφισθήτητο: Οι διορισμένοι παρά τις πλάτες και την απεριόριστη πολιτική, ηθική και οικονομική υποστήριξη που είχαν όλα τα χρόνια, μαρτύρησαν και οδηγούν κόμμα και κίνημα απ' το ρέμα στο γκρεμό. Χρειάζεται κάθαρση. Και δω τον λόγο τον έχουν οι κουκουέδες.

14. Η κρίση του ΚΚΕ, που του επιβλήθηκε απ' έξω, από τους εξουκουκουέδικους και εξωελληνικούς παράγοντες αιτίες και κίνητρα, δημιούργησε για όλους όσους μπορούν να θεωρούνται στελέχη του κόμματος ένα τεράστιο πρόβλημα ηθικής τάξης. Τι αγωνιστικό ηθικό έρεισμα μπορεί να έχει ένα δίχως αρχές συνονθύλευμα νεοηγετών που το συγκόλλησαν τέτιοι σαν τον Αποστόλου-Παρτσαλίδη-Κολιγιάννη-Βαφειάδη κ.λπ.

Τι ηθικό ανάστημα μπορούν να δείξουν άνθρωποι που στήσαν το ΚΚΕ στη λαιμητόμο για τα «λάθη» 1945-56 ενώ κατάπιαν τη γλώσσα τους και κανένας τους δεν έβγαλε τσιμουδιά όταν λιανικά και χονδρικά προδίνονταν η εθνική αντίσταση. Δεν είδαν τότε και με τι κομματικό κύρος και αρμοδιότητα εμφανίστηκαν τα πρωτοπαλίκαρα αυτά του 1956 σαν σωτήρες και ανακαινιστές και άλλοι σαν τον Βλαντά με αναμφισβήτητο κομματικό παρελθόν πέσαν σε άλλο θούρκο όταν πελάγωσαν και χάσαν τον μπούσουλα στην ανεμοζάλη του 1956. Του Βλαντά του αρέσει να επαναλαμβάνει ότι η λογική του κατήφορου είναι ο πάτος. Δεν κανόνισε όμως ο ίδιος την απόσταση και η ζωή του

ἔδειξε ὅτι κάτω ἀπὸ τὸν πάτο ὑπάρχει καὶ υπέρπατος ὅπου καὶ βρέθηκε. Σκαμπρόζικο αγγούρι ἡ διαλεχτική. Τὴ ἠθικὴ ἀκεραιότητα καὶ ἀξιοπρέπεια μπορεῖ νὰ εἶχαν αὐτοὶ ποὺ ἀνάδειξαν σὲ κομματικούς τιμητές τὸν ἀρκούδιο τῆς ἐκρατόφιλης Μαβρομάτη, σὰν μοναδικὸ ἀποστάτη ἀρχῶν διαγωγῆς καὶ συμπεριφορὰς τὸν εαφτούλη τοῦ εἶτε τὸν κουμπάρο τοῦ Μανιάδακη καὶ ἀρχιοφραξιονιστὴ καὶ φασουλὴ τοῦ Λαμπρινόπουλου Κ. Θεό. Αὐτοὶ ποὺ ξαναζωντάνεψαν τὸν ἀποστάτη καὶ συνθηκολόγο (στὴν καλύτερη περίπτωση) Β. Νεφελοῦδη καὶ τὸν ξανάκαναν βουλεφτὴ ἐκλεχτὸ τοῦ λαοῦ! Αὐτοὶ ποὺ βάλαν τὸν Γλέζο νὰ στέλνει στὸ βασιλιά αἰτήσεις χάριτος! Αὐτοὶ ποὺ ἀνάδειξαν σὲ κομματικὰ ἀστέρια πρώτου βαθμοῦ τοὺς Πατσαλίδη, Βαφειάδη κ.τ.λ., ποὺ τὴ διαβολὴ τῆ σπιουνιά, τῆ συκοφαντία, τῆ μηχανοραφία, ὅλα αὐτὰ μαζί καὶ τὸ καθένα χωριστὰ, τα ἔχουν σὰν τὴν πιο ὑψηλὴ «ἀρετὴ», ἀκριβῶς γιὰ τοὺς λείπουν τὰ ἠθικά, τὰ κομματικὰ καὶ ἀγωνιστικὰ κότσια. Αὐτοὶ ποὺ δέχτηκαν στὴν παρέα τοὺς ραδιούργους διπολικούς, ταπεινούς, ζηλόφθονες σὰν τὸν Δημητρίου, εἶτε διαφθαρμένους ἐκφυλοὺς σὰν τὸν Ζωγράφο; Τὸ ψαλτίρι αὐτὸ θὰ μπορούσε νὰ συνεχιστεῖ «ἐπάπειρο», ὅμως, πρέπει νὰ καταλήξουμε σὲ συμπέρασμα. Τὰ προβλήματα καὶ τὰ κριτήρια ἠθικῆς τάξης στὴν κάθαρση τῆς κρίσης τοῦ ΚΚΕ πρέπει νὰ στέκουν στὴν πρώτη γραμμὴ.

Ὁ Κουκουές, ὅπως καὶ κάθε κομμουνιστὴς γενικά, πρέπει ὄχι μονάχα νὰ νῆ ἠθικά-κομματικὰ ἀσπίλος, ἀμεμπτος, ἀπρόσβλητος μα καὶ ρωμέικα φιλότιμος. Τέτιον μονάχα με τὴν ἀναγνώριση καὶ θὰ τὸν δεχτεῖ ὁ λαός.

15. Σχετικὰ με τὸν Ζαχαριάδη. Ὅταν στὰ 1962 ἔστειλε τὸ γράμμα τοῦ στὸν εἰσαγγελεὰ Πλημμελειοδικῶν Ἀθηνῶν, ξεκινούσε ἀπὸ τὴν ἀποψη ὅτι ἔπρεπε νὰ ἐξαναγκασθοῦν οἱ διορισμένοι καὶ οἱ προστάτες τοὺς νὰ ξεκαθαρίσουν ὀριστικὰ τὴ θέση τοὺς ἀπέναντι στὶς κατηγορίες ποὺ τοὺς πρόβαλαν στὰ 1956. Οἱ κατηγορίες αὐτές γιὰ προβοκάτορας, προδότης δὲν εἶχαν καμιὰ σχέση πρὸς τὴν πολιτικὴ τοῦ ΚΚΕ πρὶν τὸ 1956 καὶ ἀπόβλεπαν ἀποκλειστικὰ καὶ μόνον νὰ κρατοῦν τὸ Ζαχαριάδη καρφωμένο στὸ στύλο τῆς ατιμίας καὶ πίσω ἀπὸ αὐτὸ νὰ μποροῦν οἱ διορισμένοι ἀνενόχλητα νὰ συνεχίζουν καὶ νὰ ολοκλη-

ρώνουν τις μάβρες και σκοτεινές δουλειές τους, το χαντάκωμα του ΚΚΕ. Θέλαν το κέντρο του βάρους της όλης κρίσης που προκάλεσαν να το μετατοπίσουν από την πολιτική, όταν τα κότσια τους δεν βάσταγαν, στο επίπεδο της προσωπικής κατασυκοφάντησης και κατασπίλωσης.

Το γράμμα εκείνο τους έδωσε αφορμή να ξαπολύσουν καινούργιο οχετό κατηγοριών και διαβολών, όμως πολιτικά δεν τους έδωσε τίποτε έξω από προσωρινή δυνατότητα να θολώσουν τα νερά ακόμα πιο θολά. Στην Αθήνα απόκρουσαν την πρόκληση του Ζαχαριάδη γιατί πολιτικά δεν τους σύμφερε. Η απόκρουση εκείνη αποτελούσε έμμεσα μια ανακουφιστική υποστήριξη της κλίκας των διορισμένων γιατί τους επέτρεπε να ψαρέψουν στη θολούρα. Το γράμμα προς τον εισαγγελέα Αθηνών, όπως και οι απεργίες πείνας στα 1966-70, δεν απόβλεπαν στο να προστατέψουν στενά, προσωπικά τον Ζαχαριάδη από τις συκοφαντίες. Ένα τέτοιο πράμα ο Ζαχαριάδης δεν το χρειαζότανε ούτε στον ελάχιστο βαθμό. Όμως, οι συκοφαντίες εκείνες χτυπώντας ανοιχτά τον Ζαχαριάδη πρόσβαλαν άμεσα και κατά μέτωπο την όλη πολιτική τιμή και υπόληψη του ΚΚΕ και του κινήματος, γιατί παρείχαν στους διορισμένους τη δυνατότητα να δικαιολογούν και να συνεχίζουν την καταρράκωση και την υπονόμευση όλης της πάλης του ΚΚΕ πριν το 1956. Όταν δεν μπορούσαν να θεμελιώσουν θεωρητικά-πολιτικά, προσπαθούσαν να τα καταφέρουν από σπόντα: Μια και ο Ζαχαριάδης είναι προδότης πράχτορας του ταξικού εχθρού, προβοκάτορας, τέτοια ήταν και η όλη πολιτική του, δηλαδή η πολιτική του ΚΚΕ πριν το 1956. Έτσι και αλώνιζαν. Το διέλυσαν το κουκουέδικο και για όλα έφταιγε ο Ζαχαριάδης. Η κουτοπονηριά τους είναι αντάξια, βρίσκεται στο ύψος, ανταποκρίνεται στη μετριότητα, ανικανότητα, στη φτώχεια του πνεύματός της.

Οι απεργίες πείνας εξανάγκασαν τους διορισμένους με την απόφαση της 11ης ολομέλειας, με πολιτική ασυνέπεια φυσικά και μεσοβέζικα, να άρουν τις κατηγορίες, να ομολογήσουν ότι οι συκοφαντίες κατά του Ζαχαριάδη ήταν αβάσιμες εφεβρέσεις, που εξυπηρετούσαν αποφασιστικά την πολιτική σκοπιμότητα. Παράλληλα μεγάλωσε και το σκυλοφάγωμα μέσα στις

γραμμές τους. Ταυτόχρονα, η ίδια η ζωή τους ανάγκασε να γλείφουν διαρκώς αφτού που πριν φτύνανε, να διορθώνουν και να ξαναδιορθώνουν κρίσεις, απόψεις, διαπιστώσεις και ανακαλέσεις σχετικά με τη γραμμή και δράση του ΚΚΕ πριν το 1956. Με τα ρινίδια δεν συγκολλείται το σπασμένο λαγήνι. Και τα σπασμένα τα πληρώνει και εξακολουθεί να τα πληρώνει το ΚΚΕ. Το κόμμα στο πρόσωπο των διορισμένων εκπόρθησε τον ίδιο τον εαυτό του. Υπόγραψε δήλωση προς τον ταξικό εχθρό. Δήλωση πολιτική. Και ένα τέτοιο πράμα, η δέφτερη αφτή Βάρκιζα, κόστισε και κοστίζει πολύ ακριβά, ακριβώς γιατί είναι πολιτική Βάρκιζα.

Στα χρόνια ύστερα από το 1956, το ΚΚΕ παράδερνε. Η υποστολή της κουκουέδικης σημαίας του κόστισε το χάσιμο της πολιτικής πρωτοβουλίας. Στην υποχώρηση του κόμματος έφερε νομοτελειακά στο στρατιωτικό φασιστικό πραξικόπημα του 1967 και προκάλεσε την προχωρική απομόνωση του ΚΚΕ. Δηλαδή ο εχθρός πετυχαίνει αφτό για το οποίο πριν από το 1956 έσπαγε τα μούτρα του. Προηγούμενα όλα αφτά αναπτύχθηκαν πιο διεξοδικά και αναλυτικά. Όσον αφορά το Ζαχαριάδη, το ΚΚΕ, οι κουκουέδες θα τον κρίνουν για όλα και μαζί και για το γράμμα του προς τον εισαγγελέα και για τις απεργίες πείνας. Την κουκουέδικη αφτή ετυμηγορία εκφρασμένη λέφτερα κομματικά, δημοκρατικά, ο Ζαχαριάδης δεν την φοβάται και θα την αποδεχθεί όποια κι αν είναι, ακόμα και την πιο καταδικαστική. Δεν την φοβάται γιατί έχει την συνείδησή του ήσυχη, πανήσυχη.

31 του Μάρτη 1972

**Κουκουές
Ν. Ζαχαριάδης**

ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟ

Προβλήματα της κρίσης του ΚΚΕ

(συμβολή στην πολιτική συζήτηση)

UPADHARMATHA THE EPIQUE TOY KEE

[illegible]

Προβλήματα της κρίσης του ΚΚΕ

Μέσα στα πλαίσια της γενικής κρίσης του καπιταλισμού, που μεταπολεμικά πέρασε στο τρίτο της στάδιο σε καινούρια φάση παραπέρα όξυνσής της, η πλουτοκρατική Ελλάδα της ξενοδοουλείας και αμερικανοκρατίας παραπαίει κι αυτή μέσα σε μια σοβαρή κρίση που ουσιαστικά την δέρνει σ' όλη την μεταπολεμική περίοδο μέχρι και σήμερα. Η κρίση αυτή κύριο χαρακτηριστικό της έχει το γεγονός ότι η πλουτοκρατία, που βγήκε εξαιρετικά αδύνατη μέσα απ' την αντιπαράθεσή της με την Εθνική Αντίσταση και βρίσκεται σ' όλο αυτό το διάστημα κάτω απ' την αδιάκοπη λαϊκή επαναστατική πίεση που ζητούσε και ζητά ριζική αλλαγή στην όλη πορεία της χώρας, δεν μπορεί να κρατηθεί αφτοτελώς στα δικά της τα πόδια, πήρε και κρατά την εξουσία, κατά κύριο λόγο, **χάρη** στα ξένα δεκανίκια, την ένοπλη και άλλη ολόπλεβρη ενίσχυση και συμπαράσταση που της δίνουν τα ξένα αφεντικά της, **χάρη** στην προδοσία της Εθνικής Αντίστασης και της ένοπλης σύγκρουσης του Δεκέμβρη του 1944 απ' την κλίκα του Σιάντου, που αλώνιζε ανενόχλητα μέσα σε μια κομματική καθοδήγηση που παρουσίασε ύψιστη ανικανότητα και ακατανόητη μυωπία και που βρήκε την έκφρασή της – η προδοσία αυτή – στην επαισχυντη στρατιωτική και πολιτική συνθηκολόγηση στη Βάρκιζα, που υπέγραψε ο Παρτσαλίδης, καθώς και **χάρη** στο αναπάντεχο «θεόπεμπτο» ξελάσπωμα που η πλουτοκρατία πέτυχε όταν στα 1948, ύστερα απ' την ηρωική εποποιία στο Γράμμο και την στρατιωτική ανατροπή του μοναρχοφασισμού στο Μάλι-Μάδι ο αγώνας του ΔΣΕ μπορούσε να πετύχει και θα πετύχαινε αποφασιστική στροφή στην ένοπλη αντιπαράθεση του λαού με την πλουτοκρατική αντίδρα-

ση, αν «ξαφνικά» αναπάντεχα, τα νώτα του στην κεντρική διάταξη του ΔΣΕ δεν έμεναν ανοιχτά και μετέωρα.

(Το γεγονός αυτό για μιαν ακόμα φορά το παραδέχτηκαν και οι Αμερικάνοι και η «Φωνή της Αλήθειας» στις 19.2.62).

Η τραγωδία του λαού μας μέσα σ' αυτή τη σημερινή κατάσταση που τη χαρακτηρίζει όπως εκτέθηκε πιο πάνω απ' τη μια η κρίση του καθεστώτος της πλουτοκρατίας, ξενοδουλείας και ξενοκρατίας και απ' την άλλη η ακατάβλητη θέληση και πάλη του λαού για ριζική αλλαγή, έγκειται στο ότι θρίσκεται στην πραγματικότητα δίχως επαναστατική αντάξιά του ηγεσία.

Τις ρίζες της η τραγωδία αυτή τις έχει στην ανωμαλία, στην κρίση που επιβλήθηκε στο ΚΚΕ, από λόγους ξένους και άσχετους προς την ίδια του εσωτερική ανάπτυξη, από λόγους που δεν πήγασαν οργανικά απ' τη δική του πολιτική και πορεία από την ίδια του ιστορία.

Έτσι το κόμμα μας πισωδρόμησε, ρίχτηκε πίσω στα παλιά χρόνια (του) οππορτουνισμού-λικβινταρισμού-σεχταρισμού (1922-1931).

Στην καθοδήγηση του ΚΚΕ διορίστηκαν οι φραξιονιστές του 1929-31, οι συνθηκολόγοι του 1945, οι λιποτάχτες και εξτρεμιστές, του 1948-49, οι μπατίρηδες του 1955.

Ποδοπατήθηκαν οι ηρωικές παραδόσεις του κόμματός μας, επιβλήθηκε ο οππορτουνισμός και η συνθηκολόγηση μπροστά στον αντίπαλο, ο εξεθμενισμός της αντίδρασης, η προσκόλλησή μας στην ουρά της πολιτικής των γεγονότων (χβοστισμός), το οργανωτικό ξεχαρβάλωμα του ΚΚΕ (λικβινταρισμός), το πολιτικό πελάγωμα, η σύγχυση και τα αλληλογρονθοκοπήματα μέσα στην ίδια την κορυφή της «νέας καθοδήγησης», η δίχως αρχές συγκόλληση και τα παζαρέματα για να επιπλεύσουν οι ανικανότητες.

Το ΚΚΕ βρέθηκε αποκεφαλισμένο, η κουκουέδικη σημαία υποστάλθηκε, λερώθηκε και τσαλαπατήθηκε. Αυτό που χρόνια πολλά ζητούσε η αντίδραση στον ουρανό το βρήκε στη γη!

Σήμερα πρώτιστο, θεμελιακό κουκουέδικο καθήκον είναι:

Το ξανασήκωμα του ΚΚΕ, η αναπέταση της κουκουέδικης σημαίας του μαρξισμού-λενινισμού και πάνω σ' αυτό το θεμέ-

λιο η οργάνωση του λαού και η καθοδήγησή του στην πάλη για το ψωμί, την ανεξαρτησία, την ειρήνη, τη δημοκρατία και το σοσιαλισμό.

Αυτό πρέπει ν' αρχίσει με μια γενική συζήτηση στο ΚΚΕ απ' τα κάτω ως τ' απάνω για να αποφασίσουν οι κουκουέδες μόνοι τους λέφτερα και αφτότελα για την πορεία του κινήματος και την τύχη του κόμματος, για να ξεκαθαρίσουν την κόπρο του Αβγείου και να ξαναγίνουν αφεντικά στο σπίτι τους.

Το άρθρο αφτό αποτελεί συμβολή στην δουλειά αυτή. Και μια που στο αφτοκαλούμενο, στο νόθο 8ο συνέδριο εμφανίζονται συμπυκνωμένη και κατασταλαγμένη η πεμπτουσία του χωρίς αρχές συγκολληματος που λέγεται «νέα καθοδήγηση» και του συνθηκόλογου λικθινταρισμού-οπορτουνισμού που επιθλήθηκε στο κόμμα απ' το 1956 και δω, βάση για την παραπέρα ανάλυση και εξέταση θα αποτελέσουν κυρίως όχι όμως και αποκλειστικά τα υλικά, η γραμμή του κάλπικου αφτού συνεδρίου που έγινε έξω από το κόμμα και εν αγνοία των κουκουέδων.

Εδώ αμέσως πρέπει να ειπωθεί ότι η φραξιονιστική ομάδα Παρτσαλίδη-Κολιγιάννη παρουσιάζει σημαντική εξέλιξη από το 1956 και δω ως το «συνέδριο» στο μετρίασμό της μηδενιστικής επιδρομής της κατά του ΚΚΕ και στην ολοκληρωτική άρνηση και παραγραφή καταχτήσεων και στερεωμένων θέσεων του κινήματός μας. Γεγονός είναι ότι από τα τότε μετρίασε πολύ τον τόνο της και έβαλε πολύ νερό στο κρασί του αλλόφρονα παραλογισμού της.

Παρ' όλα αφτά το «συνέδριο» αποτελεί το ζενίθ της δόξας της!

Έχοντας για βάση στην εκτίμηση της πολιτικής και της δράσης της φραξιονιστικής κλίκας Παρτσαλίδη-Κολιγιάννη, τις διαπιστώσεις και θέσεις του «8ου συνεδρίου» το παίρνουμε αφτό όπως είπαμε πιο πάνω σαν συμπυκνωμένο εκφραστή όλης της από το 1956 πολιτικής και δράσης της φραξιονιστικής κλίκας.

Την ανάλυση και εξέταση που κάνουμε πρέπει να τη χωρίσουμε σε δυο βασικά μέρη:

— Πολιτικές εκτιμήσεις, διαπιστώσεις και θέσεις της φραξιο-

νιστικής κλίκας για τη δουλειά του ΚΚΕ στην περίοδο 1945-1955.

– Πολιτική γραμμή και πραχτική δουλειά της «νέας καθοδήγησης» από το 1956 και δω.

Φυσικά στην πορεία της εξέτασης συχνά τα δυο αφτά μέρη αναγκαστικά θα περιπλέκονται.

Μελετώντας και εξετάζοντας τις πολιτικές κατηγορίες που η ομάδα Παρτσαλίδη-Κολιγιάννη πρόβαλε ενάντια στην καθοδήγηση του κόμματος όταν άρχισε τη φραξιονιστική επίθεση ενάντια της, πρέπει εφθύς αμέσως να ξεκαθαρίσουμε τούτο δω:

Εκείνο που χαρακτηρίζει την επίθεση αυτή είναι ότι της λείπει ολότελα ένα ουσιαστικό πολιτικό κομματικό περιεχόμενο, μια πραγματικά Μαρξιστική-Λενινιστική κριτική ανασκόπηση και μελέτη της δράσης του κόμματος στην περίοδο 1945-1949 και 1950-1956 καθώς και στην περίοδο 1941-1945, γιατί χωρίς την τελευταία αυτή, δε μπορούμε σωστά να καταλάβουμε και να πιάσουμε και όλο το νόημα της κατοπινής πορείας και δουλειάς του κόμματος. Και μια κι απ' την κριτική αυτή λείπει ένα πραγματικά κομματικό Μαρξιστικό-Λενινιστικό περιεχόμενο εκείνο που της μένει είναι μια προσπάθεια, μια πρωτογνώριστη στο ΚΚΕ πλαστογράφηση, παραποίηση και διαστρέβλωση της πραγματικής ιστορίας του και των διδαγμάτων και συμπερασμάτων απ' αυτή στα χρόνια 1931-1946 μερικά και για τα χρόνια 1947-1955 ξεχωριστά και ιδιαίτερα.

Η φραξιονιστική ομάδα που συγκολλήθηκε χωρίς αρχές και δίχως κανένα κομματικό κριτήριο (Παρτσαλίδης-Βαφειάδης-Κολιγιάννης-Αποστόλου-Στρίγγος και λοιποί) για κύριο σκοπό της βάζει να χτυπήσει το Ζαχαριάδη και για να το «πετύχει» αυτό είναι αναγκασμένη να υπονομέψει, υποσκάψει, λερώσει και αρνηθεί βασικές θέσεις και καταχτήσεις του κόμματος, να λερώσει και βρωμίσει το ΚΚΕ. Και πρέπει να τονισθεί πως στην κατέφθυνση αυτή πέτυχε αποτελέσματα που η αντίδραση ούτε να τα ονειρευτεί μπορούσε γιατί με τις δικές της προσπάθειες και ενέργειες ποτέ δεν θα μπορούσε να τα πετύχει.

Πριν προχωρήσουμε πρέπει να ξεκαθαριστεί και τούτο δω: Με τα κριτήρια και τα μέσα που κρίθηκε και δικάστηκε το ΚΚΕ

θα μπορούσαν να κριθούν και καταδικαστούν όλα δίχως καμιά εξαίρεση τ' αδελφά κόμματα, μπορούσε να εξαπολυθεί ένα εξοντωτικό «πογκρόμ» μέσα στο παγκόσμιο κομμουνιστικό κίνημα, και ας τολμήσει η φραξιονιστική κλίκα να το αρνηθεί αυτό και αν είναι σε θέση ας φέρει και ένα μόνο παράδειγμα, που να αποδείξει το αντίθετο, ας παρουσιάσει και ένα κόμμα οποιοδήποτε που να μπορούσε να εξαιρεθεί απ' το «πογκρόμ» αυτό.

Έτσι ξακαθαρίζουμε αυτό το ζήτημα: η καθοδήγηση του ΚΚΕ έπρεπε να χτυπηθεί και να εκτοπισθεί. Για να γίνει αυτό έπρεπε να σκαρωθεί μια κάποια πολιτική πλατφόρμα. Οι εκλογές του 1956 δείξαν μια ακόμα φορά ότι το ΚΚΕ στέκει στο σωστό δρόμο.

Παρ' όλα αυτά η αντικομματική πλατφόρμα έπρεπε να σκαρωθεί για να «αποδειχτεί» ότι η καθοδήγηση του ΚΚΕ ακολουθούσε πέρα για πέρα λαθεμένη, αντιμαρξιστική-αντιλενινιστική γραμμή και μια και έλειπαν τα πραγματικά στοιχεία, τα γεγονότα, έπρεπε να μαγειρεφτούν, να πλαστογραφηθούν, να παραποιηθούν, να διαστρεβλωθούν.

Να η απόδειξη:

Οι εκλογές του 1946 και η εκτίμησή τους

Ας αρχίσουμε από αυτό που η φραξιονιστική ομάδα θεωρεί ο πιο σοβαρό:

Στην απόφαση του «δου Συνεδρίου» λέγεται «Η αποχή απ' τις εκλογές αποτελεί λάθος **καθοριστικής** σημασίας με βαρύτατες συνέπειες για το κόμμα και το δημοκρατικό κίνημα» (υπογράμμιση Ν.Ζ.).

Η απόφαση δεν εξηγεί αυτό το «**καθοριστικής σημασίας**» μα το νόημα είναι καθαρό: Αν πέραμε μέρος στις εκλογές θα εξασφαλίζαμε **ειρηνική εξέλιξη** στην Ελλάδα! Προς τα πού; Πρόκειται για το υπέρ αγαπητό στον Παρτσαλίδη και αρχιοπορτουνιστικό στην ουσία του σχήμα που αποτελεί μέρος της πολιτικής του εξεθμενισμού της αντίδρασης και υποταγής σ' αυτήν. Έτσι ο Παρτσαλίδης πάει εκ των υστέρων να δικαιολογήσει και την προδοσία της Βάρκιζας. Αποτελούσε βλέπετε την αρχή, το πρώτο βήμα προς την ειρηνική εξέλιξη, το ειρηνικό πέρασμα.

Με την οπορτουνιστική αντίληψη του Παρτσαλίδη για το ειρηνικό πέρασμα στην Ελλάδα στο σοσιαλισμό στις μεταπολεμικές συνθήκες και με τη σημερινή κατάσταση στη χώρα μας θ' ασχοληθούμε ειδικά στο δεύτερο μέρος του άρθρου.

Ο Παρτσαλίδης εθνούχισε κι εξεφτέλισε τη μαρξιστική-λενινιστική θέση για τη δυνατότητα κάτω από ορισμένες συνθήκες ειρηνικού περάσματος στο σοσιαλισμό και τη μετέτρεψε σε «θεωρία» οπορτουνιστικής-ρεβιζιονιστικής συνθηκολόγησης και υποταγής στην πλουτοκρατία. Καβάλησε ένα άλογο, και νόμισε πως θα τον σηκώσει στα ύψη μα στην πραγματικότητα τον χαντάκωσε στο βάλτο του οπορτουνισμού.

«**Καθοριστική**» μπορούσε νάταν η αποχή στα 1946 αν συνεχίζοντας τη Βάρκιζα αναπτύσσαμε τη γραμμή της προς την κατέφθυνση του «σφάξε με αγά μου ν' αγιάσω» και τα διπλώναμε τελειωτικά και ολοκληρωτικά.

Σε ένα έχει δίκιο ο Παρτσαλίδης: η γραμμή της Βάρκιζας μπορούσε μονάχα να οδηγήσει στην ειρηνική υποταγή στην αντίδραση, στο ειρηνικό νεκροταφιακό πέραςμα στην εσωτερική «ομαλότητα».

Μια σύγκριση εδώ χρειάζεται: Αν άκουγαν οι Αλγερινοί τον Παρτσαλίδη στην αρχή θα παράδιναν τα όπλα και μετά θα πέρναν μέρος, στις εκλογές του μυστικού στρατού του Σαλάν και έτσι θα εξασφάλιζαν ειρηνική ζωή. Ας τονίσουμε εδώ και μια ακόμα αναμφισβήτητη αλήθεια: **ομαλή εξέλιξη στην Ελλάδα ύστερα από το διώξιμο του χιτλερικού κατακτητή και κατά συνέπεια και αποφυγή του ένοπλου αγώνα θα μπορούσε να υπάρξει μονάχα αν έλειπε η Βάρκιζα!**

Αν αξιοποιούσαμε την Εθνική Αντίσταση τότε χωρίς το Δεκέμβρη και τη Βάρκιζα θα μπορούσαμε να τραβήξουμε μπροστά βασικά ομαλά, όπως λ.χ. στη Βουλγαρία, Γιουγκοσλαβία, Αλβανία, Ρουμανία κλπ. Ο Δεκέμβρης και η Βάρκιζα, δηλ. η καινούρια ξενική κατοχή και η παλινόρθωση της αντίδρασης, **θ**α-**σ**ικά απόκλεισαν την ομαλή πορεία μεταπολεμικά στην Ελλάδα.

Στα 1946 σε καμιά περίπτωση οι εκλογές δεν μπορούσαν νάχουν **καθοριστικό χαρακτήρα παρά μονάχα υπέρ της αντίδρασης.**

Εδώ χρειάζεται μια διασάφιση: η πιο πάνω ανάλυση αφορά όχι τις εκλογές και τη συμμετοχή ή όχι σ' αυτές, μα τον οππορτουνιστικό και πέρα για πέρα λαθεμένο χαρακτηρισμό τους ότι έπαιξαν τον **καθοριστικό χαρακτήρα** στην όλη μεταπολεμική εξέλιξη στην Ελλάδα.

Μονάχα βουτηγμένος ως τα μούνια οππορτουνιστής μπορεί να διακηρύσσει ότι αν παίρναμε μέρος στις εκλογές, η όλη εξέλιξη στην Ελλάδα θάταν διαφορετική. Η αλήθεια είναι άλλη: Οι Εγγλέζοι, έχοντας την υποστήριξη της επιτροπής του ΟΕΕ που επέβλεπε τις εκλογές (η **Σοβ. Ένωση αρνήθηκε να πάρει**

μέρος στην επιτροπή αυτή, γιατί ίσως κάτι νάξερε για το τι μαγειρευόταν), ήθελαν να μας παρασύρουν στις νόθες εκλογές, που ετοιμάζαν για να νομιμοποιήσουν και κοινοβουλευτικά (με την ψήφο του λαού) την επέμβασή τους τον Δεκέμβρη 1944 και τη Βάρκιζα και να επιβάλουν έτσι και εκλογικά το μοναρχοφασιστικό καθεστώς τους. Αφτή είναι η αλήθεια.

Χαρακτηριστικό είναι και αφτό: η επιτροπή του ΟΕΕ μας έδωσε στην αποχή 9,3% των ψήφων. Αν παίρναμε μέρος στις εκλογές θα μπορούσε να μας δώσει χουβαρντάδικα τρεις φορές πιο πολύ $9,3 \times 3 = 27,9\%$ και έτσι θα εξασφάλιζε υπέρ του μοναρχοφασισμού και την κατοχή της το λαϊκό χρίσμα. Αφτού έσπρωχνε το κίνημα ο Παρτσαλίδης: στην επικύρωση και επέχταση της Βάρκιζας. Η αλήθεια λοιπόν είναι ότι λάθος **καθοριστικής σημασίας** υπάρχει μονάχα στα μυαλά των οππορτουνιστών. Άλλωστε στην ίδια την απόφαση του «8ου συνεδρίου» αφτή η **καθοριστική σημασία** προβάλλει ξεκάρφωτα, ανατρέπεται από το ίδιο το υπόλοιπο περιεχόμενο της απόφασης αυτής και δεν αποδείχεται με κανένα συγκεκριμένο στοιχείο. Η ίδια η απόφαση λέει ότι αν παίρναμε μέρος στις εκλογές «τότε θα συνέβαινε ένα από τα δύο: ή θα επιβαλλόταν με τη λαϊκή δύναμη αφτή η γραμμή πορείας» (δηλ. να πραγματοποιηθεί το πρόγραμμα της δημοκρατικής αναγέννησης του τόπου με ομαλό ειρηνικό τρόπο), που γι' αφτόν όπως λέει η απόφαση «υπήρχαν τότε **ορισμένες** δυνατότητες», «ή αν οι Άγγλοι ιμπεριαλιστές και η πλουτοκρατική ολιγαρχία έκαναν αδύνατη την ομαλή δημοκρατική εξέλιξη, οι μάζες θα πείθονταν με την ίδια τους την πείρα πως δεν υπάρχει άλλος δρόμος από την ένοπλη πάλη. (Υπογράμμιση Ν.Ζ.).

Βλέπουμε λοιπόν πως ο οππορτουνισμός αφτοχτυπιέται και σπαρταρά στο ίδιο του το πελάγωμα και την πολιτική ασυναρτησία, μη ξέροντας πώς να σκαρώσει την ξεκάρφωτη και στην ίδια την απόφασή του αναποδογυρισμένη **«καθοριστική σημασία»** για να δημιουργήσει το σάπιο βάθρο όπου στήριξε την κύρια κατηγορία του κατά του ΚΚΕ και της καθοδήγησής του και έτσι να δικαιολογήσει το φραξιονιστικό προνουστιαμένο του (πραξικόπημα). Ο λογικός ειρμός του Παρτσαλίδη και του «8ου

συνεδρίου» παρουσιάζεται λοιπόν τέτοιος: Με τις εκλογές ή θα επιβάλουμε ομαλά, ειρηνικά το πρόγραμμα της δημοκρατικής αναγέννησης του τόπου, ή αν η αντίδραση έκανε αδύνατη την ομαλή εξέλιξη τότε ο λαός θα πείθονταν για την ανάγκη της ένοπλης πάλης. Κατά συνέπεια, η αποχή έπαιξε καθοριστικό χαρακτήρα! Ράβδος εν γωνία, άρα βρέχει!

Το σχήμα Παρτσαλίδη οξύμορο θγαίνει γιατί ενώ προβλέπει δύο δυνατότητες αφθαίρετα διαλέγει καθοριστικά τη μια.

Λογική; Βεβαίως, όμως λογική ελαττωματική, κουτσοπόδαρη.

Ο Παρτσαλίδης και Σία ζητάν στην απόφασή τους αφτή και άλλες αποδείξεις για το αν το 1944-46 οι «Άγγλοι ιμπεριαλιστές και η πλουτοκρατική ολιγαρχία έκαναν αδύνατη την ομαλή δημοκρατική εξέλιξη». Ο λαός, οι μάζες είχαν πειστεί γι' αφτό με την ίδια τους την καμπούρα και γι' αφτό υπάρχουν αδιάψεφστα στοιχεία: στο διάστημα από την 12η ολομέλεια της ΚΕ του ΚΚΕ 1945 ως τη 2η ολομέλεια (12.2.1946 πρώτη επέτειος της Βάρκιζας). Το ΚΚΕ κατάχτησε τη μεγάλη πλειοψηφία στους εργάτες, στην Πανελλήνια Ομοσπονδία Γεωργικών Συνεταιρισμών, στις Πανελλαδικές οργανώσεις επαγγελματιών και βιοτεχνών κλπ., κλπ., δηλαδή στην μεγάλη πλειοψηφία του εργαζόμενου λαού.

Η αδυναμία μας στην περίοδο αφτή ήταν άλλη **καθοριστική**: οι μάζες δίσταζαν γιατί **παραδώσαμε** τα όπλα (κανένα άλλο κίνημα αντίστασης στην Ευρώπη δεν έφτασε σε τέτοιο αίσχος!), και προδώσαμε το Δεκέμβρη στην Αθήνα και στη Βάρκιζα, Πανελλαδικά, την Εθνική Αντίσταση. Γι' αφτό ύστερα απ' τη Βάρκιζα οι χίτες μας δέρνουν στους δρόμους και μας κρατούσαν στριμωγμένους στις τρύπες μας.

Όλη η αναδημιουργική προσπάθεια του κόμματος απ' τη 12η ολομέλεια προς αφτού ακριβώς συγκεντρωνότανε: να ξεσηκώσει το κίνημα και το ΚΚΕ. Ιστορικές αποφάσεις και απαιτήσεις της κρίσιμης εκείνης περιόδου και αφτό, το κόμμα το πέτυχε μέχρι τη 2η ολομέλεια του Φλεβάρη 1946. Ας μη ξεχνούμε ότι ως τη 12η ολομέλεια η τότε καθοδήγηση του κόμματος δεν είχε **ακόμη και μετά το Δεκέμβρη** καμία αντάξια του λαού και του

ΚΚΕ πολιτική προς τους Άγγλους και απέναντί τους συνεχίζαμε την πολιτική υποταγής της Πλάκας, Γκαζέρτας, Βάρκιζας.

Το κουκουέδικο σύνθημα: **Να φύγουν οι Άγγλοι απ' την Ελλάδα** αντήχησε μονάχα όταν το ΚΚΕ ανασκουμπώθηκε για να ξεπλύνει όλο το αίσχος που μας κατάντησε η Βάρκιζα.

Η σκέψη του Παρτσαλίδη είναι σαφής: Η Βάρκιζα έβαλε το θεμέλιο για την ομαλή δημοκρατική εξέλιξη στην Ελλάδα και την εξέλιξη αυτή την ματαίωσε και την ανέτρεψε ο Ζαχαριάδης! Η Βάρκιζα λοιπόν εδώ σφυρίζει μεγαλόφωνα. Μη χειρότερα! Και για να τελειώνουμε μ' αυτό το ζήτημα: Μπαίνει το ερώτημα, καλά όλα αυτά, μα πού έχουμε εδώ μαγείρεμα, παραποίηση και πλαστογράφηση; Η αλήθεια είναι τούτη: Η τελική απόφαση του Π.Γ. της ΚΕ του ΚΚΕ για το ζήτημα των εκλογών που πάρθηκε με πρόταση του Ζαχαριάδη ήταν τούτη δώ: **Να πάρουμε μέρος στις εκλογές με έναν μονάχα υποψήφιο σε κάθε εκλογική περιφέρεια** δηλώνοντας ταυτόχρονα ότι εκ των προτέρων δεν αναγνωρίζουμε τα αποτελέσματά τους, μια και οι Εγγλέζοι και η ντόπια αντίδραση δεν παρείχαν και τις ελάχιστες εγγυήσεις, που ζήτησαν όλες οι δημοκρατικές δυνάμεις: ΕΑΜ, Κέντρο κλπ. Έτσι και την επιδίωξη των Εγγλέζων να «λύσουν εκλογικά, κοινοβουλευτικά – δημοκρατικά» το μεταπολεμικό αγγλικό πρόβλημα και να νομιμοποιήσουν το μοναρχοφασιστικό καθεστώς τους θα αποκρούαμε και θα βγάζαμε στη Βουλή 40 και πάνω βουλευτές (από έναν σε κάθε εκλογική περιφέρεια) για να ενισχύσουμε και κοινοβουλευτικά το λαϊκό κίνημα και τους λαϊκούς αγώνες.

Αφτή λοιπόν ήταν η απόφαση του Π.Γ. της ΚΕ που ανέθεσε στον Παρτσαλίδη-Σιάντο (αντιπροσώπους του στο ΕΑΜ) να την περάσουν κι απ' το ΕΑΜ. Οι Παρτσαλίδης-Σιάντος σαμποτάρισαν την απόφαση αφτή του κόμματος και το ΕΑΜ δεν την αποδέχτηκε, οπότε και καταλήξαμε στην αποχή.

Αφτή είναι η αλήθεια και αν τολμά ο Παρτσαλίδης ας την αμφισβητήσει. Όλα όσα εφέβραν τώρα αποτελούν ακριβώς την πλαστογραφία και το μαγείρεμα με καζάνι το κεφάλι τους την καθοριστική σημασία!

Αισχρό ψέμα είναι και αυτό που λέει ο Παρτσαλίδης ότι εί-

χαμε υπόδειξη αδελφών κομμάτων να πάρουμε μέρος στις εκλογές: Τέτοια υπόδειξη ούτε υπήρξε ούτε μπορούσε να υπάρξει. Και με τον ψεύτικο αυτό ισχυρισμό του, ο Παρτσαλίδης δεν κάνει τίποτε άλλο, παρά να χύνει νερό στο μύλο της αντίδρασης που διατυμπανίζει σ' όλο τον κόσμο ότι τα ΚΚ των σοσιαλιστικών χωρών επεμβαίνουν στα εσωτερικά της Ελλάδας και ότι το ΚΚΕ είναι ξενοκίνητο. Και για να κλείσουμε: Η «Φωνή της Αλήθειας» και ο Παρτσαλίδης διακηρύσσουν κάθε μέρα ότι κάτω το κίνημα δεν ήταν τόσο ακμαίο και το ΚΚΕ τόσο γερό.

Γιατί λοιπόν ο Παρτσαλίδης στις εκλογές του 1958 και 1961 δεν εφάρμοσε και δεν πέτυχε αυτό που περίμενε απ' τις εκλογές του 1946; Ειρηνική, δημοκρατική αναγέννηση του τόπου και κατά συνέπεια και δική του υπουργοποίηση όπως προφήτεψε με το άρθρο του στη Σοβιετική εφημερίδα «Τρουντ» στις παραμονές των εκλογών του Οχτώβρη 1961;!

Διακηρύσσουν λοιπόν η «Φωνή της Αλήθειας» και οι Παρτσαλίδηδες και Σία ότι ποτέ το κίνημα δεν πήγαινε τόσο καλά και ποτέ δεν είχαμε τόσες και τέτοιες επιτυχίες. Μια αραβική παροιμία λέει: Αν με τις φωνές χτίζονται σπίτια τότε ο γαΐδαρος θάταν ο πιο μεγάλος σπιτονοικοκύρης.

Μια απ' τις πιο «ιστορικές» παραπονήσεις και διαστρεβλώσεις που φτιάχνει η φραξιονιστική κλίκα είναι και η ερμηνεία που δίνει στο γνωστό γράμμα με την επίθεση της φασιστικής Ιταλίας τον Οχτώβρη 1940.

Πρώτ' απ' όλα μπαίνει το ερώτημα: Τι της χρειάστηκε της φραξιονιστικής κλίκας να ξανακινήσει ένα ζήτημα που η ιστορία και ο λαός τόχαν κρίνει τελικά και που αποτέλεσε ένα αναμφισβήτητο Εθνικό τίτλο για το ΚΚΕ; Και πρόσθετο διεθνιστικό αντιφασιστικό τίτλο μια και το ΚΚΕ συντέλεσε και αφτό με τη συμβολή του στον αντιφασιστικό πόλεμο στο να επιβραδύνει κατά 5-6 βδομάδες τη Χιτλερική επίθεση κατά της ΕΣΣΔ πράμα που της έδωσε πολύ σοβαρή βοήθεια;

Γιατί η φραξ. ομάδα θρωμίζει και δω την κληρονομιά του ΚΚΕ; Η απάντηση είναι μια: μονάχα από φραξιονιστική τύφλωση για να χτυπήσει το Ζαχαριάδη αψηφώντας το γεγονός ότι έτσι δίνει αποφασιστικό όπλο στην αντίδραση να κατασυ-

κοφαντήσει το ΚΚΕ ότι αρνιέται τους εθνικούς λαϊκούς τίτλους του. Μα το πιο σοβαρό στην περίπτωση αυτή είναι η ξετσιπίωτη πλαστογραφία. Τη φράση απ' το γράμμα ότι: «Στον πόλεμο αυτό που τον διευθύνει η κυβέρνηση Μεταξά πρέπει να δώσουμε ανεπιφύλαχτα όλες μας τις δυνάμεις». Εδώ και ο πιο αγράμματος τενεκές καταλαβαίνει και η γραμματική της ελληνικής γλώσσας διακηρύσσει ότι το **ανεπιφύλαχτα** αναφέρεται στον πόλεμο και όχι στον Μεταξά. Και όμως η φραξιονιστική κλίκα ουσιαστικά κάνοντας υποχώρηση και παραχώρηση μπροστά στην αντίδραση χωρίς ούτε το ελάχιστο να θίγει το Ζαχαριάδη το ονομάζει **χοντροκομένο λάθος!** Ποιον χτυπά και ποιον ωφελεί η αγράμματη αυτή πλαστογράφιση είναι ολοφάνερο, γιατί μειώνεται ο ρόλος του ΚΚΕ στο εθνικό ξεσήκωμα και μετατοπίζεται κατά πολλούς μήνες η ημερομηνία της αποφασιστικής συμβολής του κόμματος στον Εθνικό Αγώνα κατά του χιτλεροφασίστα κατακτητή! Και τούτο: γιατί η κλίκα παρασιωπά τις προτάσεις που έγιναν τότε στο Μεταξά μαζί με το ανοιχτό γράμμα για τη συμμετοχή του ΚΚΕ στον αντιφασιστικό πόλεμο; Γιατί αποσιωπά η κλίκα το γράμμα της Ακροναφλίας – όπου βρίσκονταν τότε και οι επιτιμητές Βέτας-Ζωγράφος και λοιποί – που πραγματικά υμνολογούνε ανεπιφύλακτα το Μεταξά; Και γιατί σιωπά και τούτο το πολύ σοβαρό ότι απ' όλους τους φυλακισμένους και εξορίστους τότε κομμουνιστές ο μόνος που κράτησε τότε σιωπή ήταν ο Παρτσαλίδης από την Κέρκυρα που έτσι ουσιαστικά τάχτηκε αλληλέγγυος με τον προβοκάτορα Πλουμπιδή που χτύπησε ανοιχτά το γράμμα;

Η θέση της κλίκας απέναντι στο γράμμα αποτελεί μαργαριτάρι φραξιονιστικού αντικομματικού εκτραχηλισμού και απόδειξη για το ότι ο ξέφρενος φραξιονισμός της, για να πετύχει τις αντικομματικές επιδιώξεις της δεν σταματά μπροστά σε τίποτα.

Μια ακόμα ιστορική διαστρέβλωση είναι και η παραποίηση της θέσης του Ζαχαριάδη για τους δύο πόλους. Στο αν ο Ζαχαριάδης έστρεψε ή όχι την κύρια κατέφθυνση της πάλης του κόμματος ενάντια στους Άγγλους ιμπεριαλιστές μιλώ σε άλλο μέρος και το φωνάζουν και οι πέτρες! Όσο για την πολιτική των δύο πόλων αποτελούσε και αποτελεί μια ρεαλιστική δημοκρα-

τική εξωτερική ελληνική πολιτική στις μεταπολεμικές συνθήκες και σε συγκεκριμένη περίοδο ανάπτυξης του λαϊκού κινήματος της χώρας μας.

Σήμερα που προβάλλεται παντού η πολιτική της συνύπαρξης και που όλα σχεδόν τα κομμουνιστικά κόμματα στις καπιταλιστικές χώρες πήραν τη θέση της υποστήριξης της ουδετερότητας για τη χώρα τους και της φιλίας και της συνεργασίας μ' όλους (βλέπε λ.χ. και έκθεση Τολιάτι στην εβρία ολομέλεια της ΚΕ και της Κ.Ε. του ΚΚ Ιταλίας του Οχτώβρη 1961) μια τέτοια επίθεση σαν της φραξιονιστικής κλίκας απέναντι στους δύο πόλους το λιγότερο αντηχεί σαν στενοκέφαλος αναχρονισμός πολύ περισσότερο που ο Παρτσαλίδης με τριγμό οδόντων άθελα κουτσουρεμένα, **αναγκάστηκε να αποδεχτεί το σύνθημα της ουδετερότητας!** Είναι κι αφτό ένα δείγμα για την πολιτική διορατικότητα της κλίκας.

Όμως αν απ' το 1951 μας άκουαν και μας βοηθούσαν στην προβολή της πολιτικής της ενεργητικής ουδετερότητας και της στενής συνεργασίας στο μεσογειακό χώρο και στα Βαλκάνια (Γιουγκοσλαβία, Αραβικές χώρες κλπ.) θάχαμε προωθήσει τις αντι-Νατοϊκές θέσεις μας πολύ σοβαρά και θάχαμε δημιουργήσει πρόσθετα, σοβαρά εμπόδια στην πλουτοκρατική (Παπάγος-Καραμανλής) πρόσδεση της χώρας μας στην αμερικάνικη πολιτική και στη μετατροπή της σε βάση πυρηνική πυραυλική, ενάντια στη Σοβ. Ένωση και τις σοσιαλιστικές πρώτ' απ' όλα Βαλκανικές χώρες.

Για πληροφόρηση του Παρτσαλίδη και της παρέας του τον πληροφορούμε για το πώς έβαλε το ζήτημα των «δύο πόλων» ο συναγωνιστής Πασαλίδης στη Α' Πανελλαδική συνδιάσκεψη της ΕΔΑ τον Ιούλη 1956. «Πιστεύουμε ότι η χώρα μας έχει κάθε δυνατότητα να μεταβληθεί σε γόνιμο παράγοντα στις διεθνείς σχέσεις... να γίνει γέφυρα, ενοποιητικός κρίκος για την ενεργό συνύπαρξη των δύο κόσμων»! Αν μπορούσε ο Παρτσαλίδης θα «κατεσπάραζε» και τον Πασαλίδη!!!

Ο Παρτσαλίδης ποτέ δεν κατάλαβε τη σημασία του συνθήματος της ουδετερότητας για την μεταπολεμική Ελλάδα, δε συνέλαβε το σοβαρό πολιτικό της νόημα για την ανάπτυξη του δη-

μοκρατικού κινήματος στην Ελλάδα.

Κι αν τώρα το προβάλλει δισταχτικά κρατώντας το όπως πάντα σε τρίτη και τέταρτη θέση είναι γιατί η πραγματικότητα τον υποχρέωσε να καταπιεί τη γλώσσα του. Όμως όπως το πιάνει η φραξιονιστική κλίκα το σοβαρό ζήτημα μονάχα το χαντακώνει και το ζημιώνει.

Λείπει ο θαρραλέος τολμηρός χειρισμός του, με την προβολή του στην πρώτη θέση μιας δημοκρατικής εξωτερικής πολιτικής στις σημερινές συνθήκες για την Ελλάδα. Και δω πάλι μένουμε πίσω και παραδέρνουμε στην ουρά των γεγονότων.

Η αλήθεια για την Εθνική Αντίσταση

Μία άλλη ιστορική διαστρέβλωση και παραποίηση που κάνει η φραξιονιστική κλίκα Παρτσαλίδη-Κολιγιάννη και Σία είναι και τούτη: Ο Ζαχαριάδης υποτιμάει, παραγνώνει και συκοφαντεί την Εθνική Αντίσταση! Κι εδώ εφαρμόζεται η γνωστή παροιμία, αλλού τα κακαρίσματα και αλλού γεννάν οι κόττες. Η αλήθεια η ιστορική κι εδώ είναι απ' την άλλη μεριά του αμπαριού όπου κρύβεται ο Παρτσαλίδης και η παρέα του.

Η θέση του Ζαχαριάδη στο ζήτημα αυτό ήταν αφτή: α) Η εθνική εποποιία 1941-1944 στο μεγαλείο της στέκει εφάμιλλα δίπλα στο 1821. Απ' την πλευρά της πραγματοποίησης της εθνικής παλλαϊκής ενότητας δεν έχει ανάλογό της στην ιστορία της πατρίδας μας. β) Ποτέ οι συνθήκες δεν ήταν αντικειμενικά, τόσο εβνοϊκές για να νικήσει ο λαός. γ) Η καθοδήγηση της Εθνικής Αντίστασης, δηλαδή πρώτ' απ' όλα και κυρίως το ΚΚΕ, η καθοδήγησή του δεν στάθηκε και δεν έφτασε στο ύψος της Εθνικής Αντίστασης, δεν φάνηκε αντάξια της εμπιστοσύνης και του μεγαλείου του λαού. Αφτό βρήκε το αποκορύφωμά του στην συνθηκολόγηση της Βάρκιζας, και στην παράδοση των όπλων πράμα που δεν έκανε κανένα άλλο κίνημα εθνικής αντίστασης στην Ευρώπη. Η ιστορία του έθνους μας γενικά και του λαϊκού κινήματος ξεχωριστά δεν γνώρισε άλλη τέτοια πράξη κατάρπτωσης και προδοσίας. δ) Όταν γύρισε ο Ζαχαριάδης στα 1945 προσπάθησε να ξεκαθαρίσει τις αιτίες για το κατάντημα αφτό και τη γραμμή για τη διόρθωσή της: 1) Η βασική πολιτική αιτία της ήττας μας ήταν η ολοκληρωτική υποταγή μας στους Άγγλους, στις επιδιώξεις της εγγλέζικης ιμπεριαλιστικής πολιτικής στην Ελλάδα, Αυτό είναι αναμφισβήτητο και έχει αποδειχτεί τετραγωνικά! Και αυτό δείχνει την πλέρια πολιτική ανι-

κανότητα της τότε καθοδήγησης του κόμματος που **αναθεώρησε** **οπορτουνιστικά** την πολιτική γραμμή του κόμματος όπως είχε καθοριστεί και αποκρυσταλλωθεί απ' το 1931 και πέρα και καθόριζε σαν κύριο στόχο της την **απαλλαγή** της χώρας απ' την ξενική εξάρτησή της και πρώτ' απ' όλα απ' τον εγγλέζικο **ιμπεριαλισμό**.

Η αναθεώρηση της γραμμής του κόμματος αρχίζει απ' την ολομέλεια του 1937, όταν στη θέση του εγγλέζικου **ιμπεριαλισμού** προβλήθηκε ο **χιτλερικός φασισμός**.

Σύνθεση κυβέρνησης στο θουνό, τρόπος ιεραρχίας και στελέχωσης του ΕΛΑΣ με σχεδόν πλέρια απουσία μιας ενιαίας κομματικής γραμμής, Πλάκα, Λίβανος, Γκαζέρτα, Δεκέμβρης, Βάρκιζα πολιτική του κόμματος ως την 12η Ολομέλεια του 1945 αποτελούν μερικά, όχι όμως όλα τα βασικά, ορόσημα που καθορίζουν και αποδειχνουν την υποταγή μας στην εγγλέζικη πολιτική.

2) Δίπλα στην πλέρια πολιτική ανικανότητα της τότε καθοδήγησης και ισότιμης παρέκκλισης που καθόρισε την ήττα της Εθνικής μας Αντίστασης στέκει και **η συνειδητή προδοσία της απ' το Σιάντο**.

Ο Σιάντος, πράχτορας της Ιντέλιζενς Σέρβις και της ασφάλειας συνειδητά υπόσκαφτε και πρόδινε το ΚΚΕ και τον εθνικό αγώνα με αποκορύφωμα τα γεγονότα του Δεκέμβρη 1944 οπότε ο Σιάντος έκανε όλα όσα μπορούσε για να παραλύσει τον ΕΛΑΣ, να σκορπίσει και να τεμαχίσει τις δυνάμεις του και έτσι να επιτρέψει στον Τσόρτσιλ και στον Σκόμπυ να επιβληθούν στην Αθήνα.

Κατάντημα όλης αυτής της επαίσχυντης κατρακύλας ήταν ο πάτος, η συμφωνία της Βάρκιζας που ο πρωταγωνιστής Σιάντος έβαλε να την υπογράψει ο μπατιρημένος «πολιτικός» Παρτίσαλίδης.

Αυτή είναι η «ιστορική» αλήθεια για την ήττα της Εθνικής Αντίστασης.

Όταν γύρισε ο Ζαχαριάδης, το πρώτο που έκανε ήταν να **τονίσει τις δικές του ευθύνες για την ήττα αυτή**, γιατί ούτε στιγμή περνούσε απ' το μυαλό του η σκέψη ότι μπορούσε να ξεχωρίσει

τον εαυτό του από το κόμμα που έπαθε τέτοια ήττα και που και αφτός ήταν ένας απ' τους καθοδηγητές του.

Σαν συνέπεια της τέτοιας θέσης του ήταν και το ότι: α) δεν έβαλε ζήτημα προσωπικών εφθυνών και προσωπικών μέτρων για κανέναν, γιατί πίστευε ότι τα λάθη ήταν όχι συνειδητά και έπρεπε να ξεπεραστούν με κοινή προσπάθεια όλων των στελεχών και μελών του κόμματος.

Αν όπως τον κατηγορούν τώρα, ο Ζαχαριάδης διαπνέονταν από στελεχοφάγα αισθήματα τότε είχε «ιδανική» δυνατότητα να κορέσει τα αισθήματά του αφτά. β) Έβαλε ζήτημα Σιάντου και ουσιαστικά απομόνωσε το Σιάντο απ' τον υπέφθυνο χειρισμό των κομματικών ζητημάτων. Οι εκθέσεις Γκουζέ-Μακρίδη καθώς και η συγκεκριμένη μελέτη της δράσης του Σιάντου στα 1941-44 τον έπεισαν ότι ο Σιάντος ήταν προδότης, προβοκάτορας. Πρώτος έμαθε για τις σκέψεις του αφτές ο Παρτσαλίδης που συμφώνησε χωρίς να εκφράσει καμία αντίρρηση. γ) Πήρε την πρωτοβουλία για ριζική αλλαγή της γραμμής του κόμματος, πολιτική και οργανωτική. Αφτό βρήκε την έκφρασή του και στη 12η Ιούνη 1945, στο 7ο συνέδριο, στη 2η ολομέλεια της ΚΕ του ΚΚΕ, όπου το ΚΚΕ ήρθε με βάσιμα συντελεσμένη τη δουλειά της αναδιοργάνωσης των κομματικών και λαϊκών δυνάμεων (που βρίσκονταν σε κατάσταση πελαγώματος και υποχώρησης ύστερα απ' το Δεκέμβρη και τη Βάρκιζα), πάνω στη βάση της καινούριας πολιτικής και οργανωτικής γραμμής του. δ) Ο Ζαχαριάδης δεν έβαλε αμέσως και ανοιχτά ζήτημα ακύρωσης της Βάρκιζας γιατί η συμφωνία της Βάρκιζας ήταν μια κρατική πολιτική πράξη που στις τοτινές συνθήκες όταν είχαμε παραδώσει τα όπλα και διαλύσει τον ΕΛΑΣ κλπ... δεν μπορούσε να γίνει χωρίς σοβαρές πρόσθετες ζημιές για το κίνημα που θα το έριχναν ακόμα πιο πίσω. Όλη όμως η πολιτική και δράση του κόμματος απ' τη 12η ολομέλεια και πέρα κατευθύνονταν ολοκληρωτικά στη διόρθωση των συνεπειών της Βάρκιζας πράγμα που βρήκε την ολοκλήρωσή του στην 2η ολομέλεια που συγκλήθηκε όχι τυχαία ακριβώς στην πρώτη επέτειο της υπογραφής της Βάρκιζας και αποτέλεσε ακριβώς την πλέρια άρνησή της.

Στα μέσα του 1945 και πριν το 7ο συνέδριο ο «Ριζοσπάστης» δημοσίεψε άρθρο του Ζαχαριάδη που κατέληγε έτσι: Βάρκιζα στο κίνημά μας δεν θα ξαναγίνει.

Ο Σιάντος και ο Παρτσαλίδης θεώρησαν τον εαυτό τους θιγμένο και ζήτησαν απ' το Ζαχαριάδη εξηγήσεις που τις πήραν εξαντλητικά. Το επεισόδιο αυτό αναφέρεται εδώ σαν ακόμα μια απόδειξη και απάντηση στις απελπιστικές προσπάθειες του Παρτσαλίδη και αφτών που τον θυμιάζουν τώρα (Βλέπε και «απάντηση σε ερώτημα αναγνωστών. Από αφορμή της εφθύνης για τη Βάρκιζα» Νέος Κόσμος, Φλεβάρης 1957) ν' αποδείξουν ότι ο Παρτσαλίδης πρώτος καταδίκασε τη Βάρκιζα!!!

Τέτοια είναι η αλήθεια για την «υποτίμηση», «παραγνώριση» και «συκοφάντηση» της Εθνικής Αντίστασης απ' τον Ζαχαριάδη.

Όλα αυτά υπάρχουν. Όμως από ποιον; Η απάντηση δόθηκε πιο κάτω. Την Εθνική Αντίσταση την πρόδωσαν, την βρώμισαν και την χαντάκωσαν οι Σιάντος, Παρτσαλίδης και Σία. Όλη η προσπάθεια πλαστογράφησης που κάνει ο Παρτσαλίδης και Σία περικλείνεται σε τούτο δω: Ούτε λίγο ούτε πολύ, συνταφτίζει την Εθνική Αντίσταση με τον εαυτό του, εξισώνει την Εθνική αντίσταση με τη Βάρκιζα!!!

Ο Παρτσαλίδης ποτέ δεν πίστεψε στο λαό, στην ικανότητα να νικήσει την πλουτοκρατία, ντόπια και ξένη, και να χτίσει καινούρια ζωή. Δεν είναι τυχαίο ότι στο παλλαϊκό και πανκουκουέδικο προσκλητήριο του Οχτώβρη 1940 μονάχα η Κέρκυρα δεν απάντησε ενώ εκεί τα πράματα, η θέση μας έπρεπε νάναι πιο καθαρή από παντού αλλού. Γιατί; Και για να τελειώνουμε με το κεφάλαιο αυτό, μερικά σχετικά ερωτήματα για τον Παρτσαλίδη και Σία. Ποια η θέση του τότε στο Π.Γ. στο ζήτημα της Γκαζέρτας; Ποια απόφαση πήρε το Π.Γ. και ο ίδιος για τη σύγκρουση 1944 στην Αθήνα; Ποιος πήρε την απόφαση και ποια η δική του θέση για την αναδιοργάνωση της ηγεσίας του ΕΛΑΣ την παραμονή ακριβώς της σύγκρουσης του Δεκέμβρη και της αποστολής του Άρη κατά του Ζέρβα; Ποιος πήρε την απόφαση και ποια η θέση του για την εκκένωση του άμαχου πληθυσμού της Αθήνας; Τι έκανε το Π.Γ. και ο ίδιος προσωπικά μέρα προς

μέρα σ' όλο το διάστημα της σύγκρουσης του Δεκέμβρη; Ποια γραμμή καθόρισε η καθοδήγηση του ΚΚΕ - ντοκουμέντα ύστερα απ' την υπογραφή της Βάρκιζας για την παραπέρα πορεία του κινήματος και του ΚΚΕ;

Αφτά τα αμείλιχτα ερωτήματα στέκουν τσεκουράτα και περιμένουν την απάντησή τους. Το ΚΚΕ οι κουκουέδες, ο λαός έχουν δώσει την απάντησή τους. Ο Παρτσαλίδης και Σία δεν έχουν και δεν μπορούν παρά ν' απαντούν με Ιμαλαία παρασάγκες κακοπιστίας, διαστρέβλωσης, εξυθρισμού της Εθνικής Αντίστασης.

Και δω εκφράζεται η ίδια πολιτική εξεθμενισμού της αντίδρασης που εφαρμόζουν από το 1956 και δω.

Όλοι οι άξονές τους συγκεντρώνονται όχι στο ν' αποκαταστήσουν την Εθνική Αντίσταση απ' το Ζαχαριάδη **μα στο ν' αποκαταστήσουν τον εαυτό τους!**

Αφού τα φτιάξαν μούσκεμα σ' όλη τη γραμμή πάνε τώρα όπως και στο ανέκδοτο να θγούνε ασπροπρόσωποι. Χαμένος κόπος. Το κόλπο δεν πιάνει γιατί είναι αδύνατο να εξαπατηθεί ένας ολόκληρος λαός, όλο το ΚΚΕ.

Έτσι μένουν καρφωμένοι στο στύλο της ατίμωσης κατάπιυτοι και περιφρονημένοι.

Ο ένοπλος αγώνας του 1946-1949

Στο σημείο αυτό πρέπει να ανοίξω μια παρένθεση: Από λόγους που δεν εξαρτούνται απ' την θέλησή μου, πρέπει να συντομέψω όσο μπορώ την δουλειά αυτή. Όπως φαίνεται σύντομα θα τα μαζέψω. Κατά συνέπεια θα προσπαθήσω τις απόψεις μου να τις δώσω όσο είνε δυνατό ουσιαστικά. Σε 2-3 μέρες πρέπει να τελειώνω. Παραπέρα αρχίζει καινούρια μπόρα. Η πιο δύσκολη στη ζωή μου. Γιατί πρέπει να δείξεις ακλόνητη αποφασιστικότητα απέναντι σε γεγονότα και ανθρώπους, που τέτοιο πράγμα πριν θα το θεωρούσα εξωφρενισμό και που στο βάθος του αποτελεί μια ακατανόητη όσο και αναπόφευκτη τραγωδία που οι ρίζες της κρατάν στο ότι στραπατσαρίστηκε και στραπατσέρνεται ο Μαρξισμός-Λενινισμός η σωστή κομματική ηθική και τάξη.

Στην ομιλία του στο Ράδιο και την τηλεόραση της Μόσχας στις 25 του Μάη 1962 ο Χρυστσώφ ξανατόνισε ότι το ΚΚΣΕ στέκονταν και στέκει «στη βάση της ισότητας και της μη ανάμιξης στις εσωτερικές υποθέσεις» των άλλων κομμάτων! Αν αυτό εφαρμοζότανε και απέναντι στο ΚΚΕ θα έλειπε η σημερινή (απ' το 1956) αποσυνθετική κρίση του, η σημερινή κουκουέδικη τραγωδία. Ένα είναι βέβαιο: Παρά τις μπόρες και τις αναποδιές, η κομμουνιστική αλήθεια, ο Μαρξισμός-Λενινισμός οι υψηλές αγωνιστικές αρχές κομματικότητας, κάποτε η ηθική και τάξη θα θριαμβέσουν, θα φωτολάμπουν εκτυφλωτικά απόλυτα και για το ΚΚΕ. (Ν.Ζ. 28. Vv. 62).

Ποιες συνθήκες διαμορφώνονταν στην Ελλάδα στις αρχές του 1946; Ποια κατάσταση υπήρχε στη χώρα και ποιες προοπτικές ανοίγονταν απέναντι στο λαό, στο επαναστατικό κίνημα, στο ΚΚΕ;

α) Η χώρα βρισκότανε υπό αγγλική κατοχή με ανοιχτές τις πληγές που άφησε ο πόλεμος. Η αντίδραση με την καθοδήγηση του Εγγλέζικου ιμπεριαλισμού ανασύντασσε το μηχανισμό της καταπίεσης, συγκέντρωνε και αναδιοργάνωνε τις δυνάμεις της εφάρμοζε απέναντι στο λαϊκό κίνημα το καθεστώς μονόπλευρου εμφύλιου πολέμου, απλώνοντας παντού το καθεστώς της θίας και της δολοφονικής τρομοκρατίας με σκοπό να κατοχυρώσει και επεκτείνει την επιτυχία της στη Βάρκιζα με τη θίαια ένοπλη καταστολή της λαϊκής πάλης.

Οι εκλογές που οργάνωσαν οι Εγγλέζοι και η ντόπια αντίδραση αποτελούσε μονάχα νομιμόφανη κοινοβουλευτική προσπάθεια αποπλάνησης των μαζών που ταλαντεύονταν και κάλυψη της απόφασής της να επιβληθεί οπωσδήποτε δυναμικά, κρατώντας τα προσχήματα, υπό το «νόμιμο» κοινοβουλευτικό μανδύα που διαζότανε να φορέσει και που θα κατοχύρωνε τη θίαιη επιβολή της και εκλογικά «δημοκρατικά».

β) Το λαϊκό κίνημα, το ΚΚΕ διορθώνοντας ριζικά τη λαθεμένη πολιτική και οργανωτική γραμμή του, ξεπερνούσε τις συνέπειές τους της συνθηκολόγησης της Βάρκιζας κι ερχότανε στις αρχές του 1946 με βασικά ανασυνταγμένες τις δυνάμεις του και ξαναποκτημένη την εμπιστοσύνη του λαού. Είχε γίνει σοβαρή δουλειά και είχε ολοκληρωθεί μια περίοδος στη μεταπολεμική μεταβαρκιζιανή εξέλιξη του λαϊκού κινήματος. Μπροστά έστεκαν κανούρια προβλήματα και καινούρια καθήκοντα, έπρεπε να παρθούν καινούριες αποφάσεις.

Το βασικό ζήτημα ήταν τούτο δα: Πού θα τραθήξει παραπέρα η Ελλάδα; Στο ερώτημα αυτό έπρεπε ν' απαντήσει η 2η πλατιά ολομέλεια της ΚΕ του ΚΚΕ, που συνήλθε στις 12 του Φλεβάρη του 1946, πρώτη επέτειο απ' την υπογραφή της «συμφωνίας» της Βάρκιζας. Τις ίδιες μέρες σαν προέκταση της ολομέλειας έγινε και η στρατιωτικοπολιτική σύσκεψη ανωτάτων και ανωτέρων στελεχών του ΚΚΕ.

Η ολομέλεια έπρεπε ν' αποφασίσει ποιο δρόμο θα τραθήξουμε παραπέρα: Θα συνεχίσουμε τη γραμμή της Βάρκιζας, ολοκληρώνοντάς την με πολιτική υποταγή, που με την τρομοκρατία μας επέβαλαν οι Εγγλέζοι και η ντόπια αντίδραση ή θα

συνεχίσουμε την ηρωική γραμμή της Εθνικής Αντίστασης για την αποκατάσταση της εθνικής ανεξαρτησίας, της δημοκρατίας στην Ελλάδα, για το χτίσιμο κανούριας λέφτερης ζωής για το λαό της;

Αυτό το δεύτερο σήμαινε στην ουσία του καινούριο ένοπλο αγώνα (ξεσήκωμα).

Η ολομέλεια όχι μονάχα αποφάσισε το δέφτερο μα καθόρισε και τη γραμμή ανάπτυξής του.

Ουσιαστικά μπροστά στο ΚΚΕ στέκονταν το δίλημμα: ή να υποταχτεί ή να δεχτεί την ένοπλη αντιπαράθεση που μας επέβαλαν οι Άγγλοι και η ντόπια αντίδραση, που αμέσως μετά τη Βάρκιζα συνέχισαν στα πλαίσια πια όλης της χώρας μονόπλευρα τώρα, μια που εμείς παραδώσαμε τα όπλα και συνθηκολογήσαμε στην ένοπλη αντιπαράθεση το Δεκέμβρη του 1944 στην Αθήνα.

Όποιος ψαλμουδίζει παρτσαλιδικά ξεχνά την αμείλικτη και τσεκουράτη αλήθεια: ή έπρεπε να σκύψουμε το κεφάλι και να δεχτούμε την υπαγόρευση της αντίδρασης ή να ανασηκώσουμε το κεφάλι και να παλαίψουμε.

Άλλος δρόμος ούτε απόμεινε τότε ούτε υπήρχε. Και καμιά οπορτουνιστική ταχυδακτυλουργία για καθοριστική σημασία αυτού του τρίτου παρτσαλιδικού δρόμου εδώ δεν μπορεί ν' αλλάξει τίποτα. Γιατί ο «καθοριστικός» εκλογικός παρτσαλιδικός δρόμος στην ουσία ήταν ο ίδιος ο πρώτος ο δρόμος: της συνέχισης της γραμμής της Βάρκιζας και της ολοκλήρωσής της και με την πολιτική συνθηκολόγηση και υποταγή.

Η γραμμή της δης ολομέλειας του 1956 για να συντρίψει και ξεκάνει μ' ένα χτύπημα τον «Ζαχαριαδισμό» χτύπησε ουσιαστικά σαν τυχοδιωκτική όλη την πολιτική του ΚΚΕ αν όχι από το 1931, όμως οπωσδήποτε από το 1945 μέχρι το 1955 και ιδιαίτερα τον ένοπλο αγώνα του 1946-49. Πέρασαν μερικά χρόνια και για τους τυφλούς ακόμα έγιναν ολοφάνερα ο τραγελαφισμός και το επαίσχυντο, το κατάπτυστο της θέσης αυτής.

Τυφλή απ' το φραξιονιστικό-αντικομματικό πάθος της η κλίκα Παρτσαλίδη-Κολιγιάννη-Βαφειάδη πέρασε λαγοπόδαρα πάνω από μια όλη τις πιο τιμημένες και ηρωικές σελίδες της

ιστορίας του ΚΚΕ.

Όταν τα γεγονότα, η αλήθεια άρχισαν να την καταπακιάζουν απ' όλες τις μεριές, η κλίκα στο «8ο συνέδριο» κάνει ελιγμό, νερώνοντας σε μεγάλο βαθμό το κρασί της. Στην ουσία όμως δεν άλλαξε τίποτα, στη θέση του αλλόφρονα μηδενισμού ήρθε ο καλομετρημένος οππορτουνισμός.

Το καθοριστικό λάθος βλέπετε βρίσκεται στην αποχή από τις εκλογές του 1946. (Σε άλλο μέρος ξετίναξα το σάπιο αφτό επιχείρημα και αποδείχτηκε ότι το ίδιο ανατρέπει και αναιρεί τον εαυτό του).

Τώρα η κλίκα λέγει: ο αγώνας του 1946-1949 ήταν δίκαιος, όμως αν παίρναμε μέρος στις εκλογές, δηλ. αν δεν κάναμε το **καθοριστικό λάθος** της αποχής θα εξασφαλίσαμε ειρηνικό πέρασμα προς τη ριζική δημοκρατική αλλαγή.

Ο Παρτσαλίδης πιάστηκε απ' το άχυρο αφτό σαν από σανίδα σωτηρίας, για να στηρίζει και να σώσει όλο τον προδοτικό και συνθηκολόγο οππορτουνισμό του και μαζί του και την Βάρκιζα. Με το μαγικό αναθεωρητικό ραβδί του μετέτρεψε τη λενινιστική δυνατότητα **κάτω από ορισμένες συνθήκες** για ειρηνικό πέρασμα της εξουσίας στα χέρια του προλεταριάτου, σε μοναδικό και αποκλειστικό δρόμο. Έτσι έδωσε το ΚΚΕ στο άρμα του οππορτουνισμού, τόκανε ουρά του κινήματος και δεν έβαλε γνώση και ύστερα από την κατακέφαλη τσεκουριά που τούδωσαν οι εκλογές του 1961, απ' όσα περίμενε όχι μονάχα ριζική αλλαγή, μα και κάτι παραπάνω.

Ένα μήνα πριν τις εκλογές σε άρθρο του που δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα «Τρουντ» της Μόσχας στις 25 του Δεκέμβρη 1961 ο Παρτσαλίδης καταλήγει έτσι: «Είμαστε στέρεα πεπεισμένοι ότι δεν είναι μακριά η μέρα που το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας όχι μόνο θα γίνει νόμιμο μα και τέτοιο κόμμα που θα πάρει τη διεφθυνση του κράτους μαζί με τις άλλες δημοκρατικές δυνάμεις του τόπου».

Ο Παρτσαλίδης θα ξέρει ίσως τη λενινιστική θέση ότι πολιτική σημαίνει και να προβλέπεις σωστά, επιστημονικά. Του διέφυγε όμως η παροιμία ότι «Πας μετά Χριστόν προφήτης γάιδας». Στο ζήτημα του ειρηνικού περάσματος ο Παρτσαλίδης

θέλησε να παρουσιαστεί πρωτοστάτης και καινοτόμος. Δεν έκανε όμως τίποτε άλλο παρά να το χαντακώσει κι αυτό οππορουνιστικά.

Το κόμμα μας και στην περίοδο της ένοπλης πάλης 1946-49 είχε διακηρύξει: Το ΚΚΕ δεν έχει για σκοπό του τη βία, την ένοπλη πάλη. Σκοπό του θάζει να κατακτήσει την πλειοψηφία του λαού με το μέρος του, με την πολιτική του. Όταν γίνει αφτό και εφόσον η αντίδραση θα καταφύγει στη βία, στα όπλα, τότε και το ΚΚΕ θα αναγκαστεί να απαντήσει με τα ίδια μέσα.

Αφτό έκανε το ΚΚΕ, η δεύτερη ολομέλεια της ΚΕ του, το Φλεβάρη του 1946 σαν απάντηση στο μονόπλευρο εμφύλιο πόλεμο που εφάρμοζαν οι Εγγλέζοι και η ντόπια αντίδραση ενάντια στο λαϊκό κίνημα.

Η δεύτερη ολομέλεια με βάση συγκεκριμένα στοιχεία διαπίστωσε ότι η πλειοψηφία του λαού: εργατιά, εργαζόμενη αγροτιά, φτωχολογία στις πόλεις, επαγγελματοβιοτέχνες ακολουθούν τη γραμμή του ΚΚΕ και το 7ο συνέδριό του. Πάνω στη σωστή αυτή απόφαση στη βία ν' απαντήσουμε με βία, περνώντας προοδευτικά και όπου τοπικά ωριμάζουν οι συνθήκες από τη λαϊκή αφτοάμυνα στις ένοπλες ανταρτομάδες και έτσι στην ένοπλη αντιπαράθεση στην αντίδραση, με προχωρητικό πέρασμα στην κατά τόπους και πανελλαδικά συνένωση των ομάδων αφτών υπό ενιαία καθοδήγηση, εφόσον στο μεταξύ η αντίδραση θάκανε όλο και πιο αδύνατη την ομαλή δημοκρατική εξέλιξη, που γι' αυτήν ούτε στιγμή δεν έπαψε να παλεύει το κόμμα και μαζί του κι όλοι όσοι συνεργάζονται μαζί του.

Πρωταρχικά το ξεδίπλωμα της ένοπλης αντίστασης στην ένοπλη τρομοκρατία της αντίδρασης καθορίστηκε σαν ένα πρόσθετο δυναμικό μέσο πίεσης στον αντίπαλο για την ειρηνική, ομαλή εξέλιξη και μονάχα στην πορεία της πάλης, εφόσον η εξέλιξη αφτή θα γινότανε ολοκληρωτικά δύσκολη και αδύνατη, ο ένοπλος αγώνας θα περνούσε από την άμυνα στην επίθεση.

Στις τότε συνθήκες της Ελλάδας και του κινήματος ο δρόμος αφτός ήταν ο μοναδικά σωστός και μοναδικά δυνατός και καθοριζότανε:

α) Απ' την ανάγκη ν' αποφύγουμε απ' την πρώτη αρχή ένοπλη

σύγκρουση με τις εγγλέζικες δυνάμεις κατοχής που θα επέμβαιναν αν εμείς κάναμε γενική ένοπλη εξέγερση και που η επέμβαση αυτή θάταν **σε θάρος μας**, γιατί εμείς ύστερα απ' τη συνθηκολόγηση της Βάρκιζας και την παράδοση των όπλων δεν θάμασταν σε θέση ν' αντέξουμε σε μια τέτοια αντιπαράθεση.

Με τη γραμμή που καθορίσαμε κάναμε σχεδόν αδύνατη την άμεση ανοιχτή ένοπλη επέμβαση των Άγγλων, που με το ξεσκέπασμα που τους κάναμε ύστερα από τη 12η ολομέλεια τους είχαμε εκθέσει στα μάτια όλου του κόσμου. Πρέπει εδώ να τονιστεί και τούτο για να γίνει πιο καθαρή η αλήθεια και οι ισχυρισμοί της κλίκας, ότι με τη 12η ολομέλεια και μετά δεν είχαμε ουσιαστικά καμία αλλαγή στην πολιτική του ΚΚΕ. Ο Παρτσαλίδης και μαζί του και το ΕΑΜ και οι Σιάντος Πλουμπίδης-Ιωαννίδης-Χρύσα και λοιποί **ξαφνιάστηκαν** όταν το ΚΚΕ διακήρυξε: Να φύγουν οι Άγγλοι απ' την Ελλάδα και ότι η αγγλική κατοχή είναι συνέχεια της ξένης κατοχής από άλλον τώρα ξένον κατακτητή. Τα πιο πάνω ηγετικά στελέχη του ΚΚΕ δεν πίστευαν σ' αυτό το πράγμα γιατί τους τύφλωνε η αγγλοφιλία τους, η υπηρεσία τους Σιάντος-Πλουμπίδης στους Άγγλους.

β) Απ' την ανάγκη στην πορεία της τέτοιας πάλης να πείσουμε προοδεφτικά όσο το δυνατό πιο πολλά απ' τα ταλαντεβόμενα στρώματα στις γραμμές του Κέντρου και της δεξιάς ότι την ένοπλη αντιπαράθεση την κάνει αναπόφευκτη η ένοπλη τρομοκρατική επίθεση της δεξιάς, που αποκλείει το δρόμο για ομαλή δημοκρατική πορεία.

γ) Απ' το γεγονός ότι είχαμε παραδώσει τα όπλα κι ότι έπρεπε να ξανααποκτήσουμε την εμπιστοσύνη του λαού στην ικανότητά μας όχι μονάχα για πολιτική μα και για στρατιωτικοπολεμική ηγεσία, προωθώντας στην ηγεσία του νέου ένοπλου αγώνα και αναδείχνοντας σε πολέμαρχους δοκιμασμένα κομματικά στελέχη, πράγμα που δεν είχε γίνει με τον ΕΛΑΣ και που αποτελούσε όχι μονάχα μια απ' τις κύριες αδυναμίες του, μα και την πιο βαριά αρνητική κληρονομία του προς τον καινούριο ένοπλο αγώνα, προς τον ΔΣΕ.

Αυτός ο δρόμος καθορίστηκε: και ξανατονίζω ότι τότε ήταν ο **μόνος δυνατός** σε συσχετισμό και με τις άλλες αλλαγές που εί-

χανε γίνει μεταπολεμικά στην Ευρώπη και κυρίως στα Βαλκάνια (Γιουγκοσλαβία, Αλβανία, Βουλγαρία), αλλαγές που όχι μονάχα ήταν εξαιρετικά για μας εθνοϊκές, **μα και που μας επέβησαν ορισμένες υποχρεώσεις.**

Το ζήτημα των εφεδρειών της ένοπλης πάλης είχε μπει καθοριστικά σ' όλα τα κομματικά καθοδηγητικά στελέχη. Έπρεπε να εξασφαλίσουμε όσο μπορούσαμε πιο μεγάλη ζωντανή δύναμη, **προφυλάγοντάς την απ' τα χτυπήματα του εχθρού και εξοπλίζοντάς την στην πορεία της ένοπλης πάλης, αποχτώντας όπλα από τον αντίπαλο.** Εδώ πρέπει να τονιστεί ότι η παρουσία του Σιάντου στην ηγεσία του κόμματος δυσκόλεβε πολύ τις κινήσεις μας και έπρεπε να παρέμβουμε αποκλείοντάς τον απ' τη συζήτηση και λήψη υπέφθυνων αποφάσεων (απόπειρα να τον στείλουμε με αποστολή στο εξωτερικό απότυχε, γιατί η ασφάλεια του ακύρωσε την τελευταία στιγμή το διαβατήριό του).

Τώρα ξεπήδησαν σαν χαλασμένα σαλιγκάρια πολλοί Ναπολεοντίσκοι που μοιράζουν δεξιά κι αριστερά συνταγές τους πως έπρεπε να αρχίσουμε και πως να νικήσουμε. Δεν ξεχνούν και δω τις ψεφτιές και διαστρεβλώσεις σαν και τούτη: ότι «δεκαπέντε ολόκληρους μήνες οι κομματικές οργανώσεις δεν είχαν σαφή προσανατολισμό και περίμεναν οδηγίες για την ανάπτυξη του ένοπλου αγώνα»!

Φυσικά δεν είχαν προσανατολισμό, όπως αποπροσανατόλιζε ο οππορτουνισμός Παρτσαλίδη-Χρύσας, το σαμποτάζ Σιάντου-Πλουμπίδη και η κλασική ανικανότητα του Βαφειάδη-Ζωγράφου και των ομοίων τους που χαντάκωσαν τη γραμμή του κόμματός μας, για την εξασφάλιση και προφύλαξη των ανθρωπινων εφεδρειών, πράγμα που είχε τεράστια σημασία για την όλη έκβαση του ένοπλου αγώνα του ΔΣΕ.

Φυσικά λάθη έγιναν πολλά, μεγάλα και σοβαρά, όχι όμως **αποφασιστικά, γιατί η πολιτική γραμμή και εκτίμηση και η στρατιωτικοπολεμική κατέφθυνση που δόθηκαν εξαρχής ήταν σωστές.**

Για το τι έκρινε τον αγώνα του ΔΣΕ γίνεται λόγος σ' άλλο μέρος. Εδώ πρέπει να ξεκαθαριστεί μονάχα τούτο: Τραγικό λάθος αποδεδειγμένο ήταν η εκλογή του Βαφειάδη, που από όλα τα

ανώτατα στελέχη του ΚΚΕ είχε προωθηθεί στον ΕΛΑΣ πιο ψηλά ακόμα, εξαιρώντας φυσικά τον Σιάντο. Ο Βαφειάδης αποδείχτηκε (μαζί με τον πρώτο πολιτικό επίτροπό του Ζήση Ζωγράφο) στρατηγός οπερέτας, που όμως είχε (η οπερέτα) δραματικό τέλος με τη σκηνή που ξετυλίχτηκε στα Φούσια τις μέρες της εποποιίας στο Γράμμο το 1948. Οι δύο αφτοί οπερετικοί πρωταγωνιστές (Βαφειάδης-Ζωγράφος) παίρνανε τα λουτρά τους στο Σμόκοβο Καρδίτσας τις κρίσιμες μέρες του 1946-47, όταν έπρεπε να σχηματίζουν τις εφεδρείες του ΔΣΕ και στέλναν στα σπίτια τους παλικάρια που ζητούσαν να τους δεχτούν στο καινούριο αντάρτικο.

Η πολιτική του ΚΚΕ μετά το 1949 και το «τα όπλα παραπόδα»

Και δω έχουμε φραξιονιστική τύφλωση που μονάχα τον ταξικό εχθρό και τους ξένους αφέντες ωφελούν. Για την πολιτική του ΚΚΕ ύστερα απ' την υποχώρησή μας θα παραθέσω σχεδόν ατόφιο ένα κομματικό ντοκουμέντο, το θεμελιακό στην περίοδο αυτή, που φέρει ημερομηνία 16.9.1949 (δηλαδή γράφτηκε λίγες μέρες ύστερα απ' την κατάπαυση του ένοπλου αγώνα).

«1) Ύστερα από την ήττα του ΔΣΕ στο Βίτσι-Γράμμο η κατάσταση στην Ελλάδα άλλαξε, πράμα που υποχρεώνει και το ΚΚΕ ν' αλλάξει την πολιτική του γραμμή. Οι αιτίες της ήττας του ΔΣΕ είναι οι ακόλουθες:

α) Η αδυναμία του ΚΚΕ να λύσει το πρόβλημα των εφεδρειών του ΔΣΕ, καθώς και τον εφοδιασμό των τμημάτων του ΔΣΕ που βρίσκονταν στις περιοχές της Κεντρικής και Νότιας Ελλάδας.

β) Η βοήθεια που οι Αμερικάνοι και Άγγλοι έδωσαν στο μοναρχοφασισμό.

γ) Σαν τρίτη αιτία το ντοκουμέντο αναφέρει τη μεταβολή που έγινε στα 1948 στην πολιτική της Γιουγκοσλαβίας και συνεχίζει:

2) Στην καινούρια κατάσταση που δημιουργήθηκε η καθοδήγηση του ΚΚΕ ενήργησε σωστά, αποκρούοντας την τυχοδιωκτική ταχτική συνέχισης της επίθεσης "ό,τι και να γίνει" με την αναπόφευκτη συνέπεια της συντριβής των στελεχών και εφαρμόζοντας ταχτική της υποχώρησης που έδωσε τη δυνατότητα να σωθούν τα στελέχη από τα χτυπήματα και να φυλαχτούν για τους μελλοντικούς αγώνες.

3) Παρά τις στρατιωτικές επιτυχίες του μοναρχοφασισμού, η πολιτική και οικονομική του κατάσταση παραμένει οξυμένη.

Το μαζικό λαϊκό κίνημα που στα 1949 δυνάμωσε θα αναπτυχθεί σε συνδυασμό με την οικονομική κρίση και τις πολιτικές διαφωνίες μέσα στο φασιστικό στρατόπεδο και θα βαθαίνει τις δυσκολίες των κυρίαρχων τάξεων και του μοναρχοφασισμού.

4) Το ξεπούλημα της Ελλάδας στους Αμερικάνους που μετέτρεψαν τη χώρα μας σε πολεμική τους βάση ενάντια στη Σοβιετική Ένωση και τις χώρες της Λαϊκής Δημοκρατίας μεγαλώνει τις ανησυχίες των λαϊκών μαζών που δεν θέλουν τον πόλεμο.

5) Πάνω στη βάση των παραπάνω το ΚΚΕ πρέπει: α) **Να σταματήσει σήμερα τον ένοπλο αγώνα**, κρατώντας μικρά παρτιζάνικα τμήματα σαν μέσο πίεσης πάνω στο μοναρχοφασισμό για όσο το δυνατό μεγαλύτερη δημοκρατική ειρήνευση στον τόπο πάνω στη βάση των προτάσεων της Σοβιετικής Κυβέρνησης καθώς επίσης κι εκεί όπου το βγάλσιμο των τμημάτων του ΔΣΕ έξω από την Ελλάδα παρουσιάζει σοβαρές δυσκολίες (Πελοπόννησος-Νησιά).

β) Να μεταφέρει το κέντρο βάρους της δουλειάς του στην οργάνωση και καθοδήγηση των οικονομικών και πολιτικών αγώνων όλων των στρωμάτων του εργαζόμενου λαού. Στηριζόμενο στη δυνατή παράνομη κομματική οργάνωση το ΚΚΕ πρέπει να χρησιμοποιήσει όλες τις νόμιμες δυνατότητες (συνεταιρισμούς, επαγγελματικά συνδικάτα, τύπο, συλλόγους, κάθε είδους πολιτικά αιρετά όργανα) κι ακόμα να δημιουργήσει καινούριες για τη συγκέντρωση των μαζών, για την οργάνωσή τους, για την καθοδήγηση των πολιτικών και οικονομικών τους αγώνων.

γ) Πάνω στη βάση του προγράμματος του αγώνα για ανεξαρτησία και τη δημοκρατικοποίηση της Ελλάδας το ΚΚΕ πρέπει να δημιουργήσει πλατύ δημοκρατικό συνασπισμό όπου να τραβήχουν όλοι όσοι δέχονται το μίνιμουμ αυτό πρόγραμμα δημοκρατικής ανάπτυξης της Ελλάδας.

δ) Το ΚΚΕ χρησιμοποιώντας τις δυνατότητες που υπάρχουν πρέπει να βγάλει στην Αθήνα νόμιμη, περιοδική, μαζική, πολιτική εφημερίδα.

ε) Το ΚΚΕ πρέπει να προετοιμάσει και να στείλει στις μεγάλες πόλεις ολόκληρη σειρά κομματικά στελέχη για το δυνά-

μωμα και την αναδιοργάνωση των τοπικών κομματικών οργανώσεων, για την εξασφάλιση της εφαρμογής της καινούριας γραμμής.

στ) Η σωστή κατανόηση και εφαρμογή στη ζωή της στροφής στην πολιτική του κόμματος μέσα στις συνθήκες της κρίσης του μοναρχοφασισμού, της αύξησης των δυσκολιών στο ιμπεριαλιστικό στρατόπεδο και της ανάπτυξης των δυνάμεων της ειρήνης, της δημοκρατίας και του σοσιαλισμού σ' όλο τον κόσμο θα δώσει τη δυνατότητα για γρήγορη σταθεροποίηση και ανάπτυξη του ελληνικού λαϊκού κινήματος στην Ελλάδα στο μέλλον».

Διαβάζοντας το ντοκουμέντο αυτό κάθε μέλος του κόμματος μπορεί να κρίνει μονάχο του αν το ΚΚΕ αμέσως ύστερα απ' την υποχώρηση είχε πεντακάθαρη προοπτική κι αν πραγματοποιήσει τα καινούρια καθήκοντα που έβαλε για το κίνημα.

Εδώ πρέπει να ξεκαθαριστούν μερικά σχετικά ζητήματα.

α) Το σημείο που στο ντοκουμέντο αυτό αναφέρεται ότι η «καθοδήγηση του κόμματος ενήργησε σωστά αποκρούοντας την τυχοδιωκτική ταχτική συνέχισης της επίθεσης ό,τι και να γίνει» αναφέρεται στον Παρτσαλίδη, που στο Π.Γ. της ΚΕ του ΚΚΕ στα τέλη του Αυγούστου 1949 πρότεινε εξόρμηση του ΔΣΕ προς Νότο, δηλ. θάριχνε το ΔΣΕ στην εξόντωση. Το Π.Γ. απόκρουσε τον τυχοδιωχτισμό αυτό και παράφρονα εξτρεμισμό. Αν του περνούσε τότε του Παρτσαλίδη το κίνημά μας θα πάθαινε δέφτερη Βάρκιζα μικροαστικής απελπισίας και αφτοχτονίας.

β) Η φραξιονιστική κλίκα αποσιωπά αποφασιστικά το ντοκουμέντο αυτό που καθόρισε την όλη πορεία του ΚΚΕ μετά το 1949-1955. Και κοπανά μονάχα το «τα όπλα παράποδα» σαν τάχατες την ουσία της όλης πολιτικής του κόμματος μετά την υποχώρησή μας, δίνοντας έτσι στην αντίδραση ακαταμάχητα επιχειρήματα να ισχυρίζεται ότι στα 1949 το ΚΚΕ δε σταμάτησε τον ένοπλο αγώνα και να αρνείται τη γενική αμνηστία, την πολιτική ομαλότητα.

γ) Ύστερα από τα πιο πάνω και τις επιτυχίες πούχε το ΚΚΕ

μέχρι το 1956 στην πραγματοποίηση των καθηκόντων που έμπαιναν με το ντοκουμέντο της 16.9.49, γίνεται φανερό τι πλαστογραφική αξία είχε το άρθρο του Παρτσαλίδη στο περιοδικό «Προβλήματα ειρήνης και σοσιαλισμού» (αριθ. 1-1962), όπου γίνεται και τούτη η «βαρυσήμαντη» διαπίστωση: «η καθοδήγηση του κόμματος φάνηκε ανίκανη να χρησιμοποιήσει τις δυνατότητες νόμιμης δουλειάς»!

Μπορεί ο Παρτσαλίδης να μας πει τι δικαιώσε και τι καινούριο έφτιαξε στον τομέα αφτόν απ' όσα κληρονόμησε απ' την παλιά καθοδήγηση στα 1956 και πόσα διασπάθισε και κατασπατάλησε; Δεν του φτάνει και μια απλή σύγκριση ανάμεσα στις εκλογές του 1956 και του 1961 και που τις τελεφταίες αφτές τις οραματιζότανε σαν θριαμβεφτική επαλήθευση της πολιτικής του; Και όμως ο Παρτσαλίδης που έγραψε το άρθρο στην «Τρουντ» με τις προφητείες του που αναφέραμε πιο πάνω έχει το θράσος στο άρθρο του στα «Προβλήματα ειρήνης και σοσιαλισμού» να βεβαιώνει ότι «οι βουλευτικές εκλογές που έγιναν στις 29 του Οχτώβρη επιβεβαίωσαν τις προβλέψεις που έκανε το ΚΚΕ και η αριστερή ομάδα».

Εδώ πρέπει να ανοίξω κι άλλη παρένθεση: σήμερα με ξαναεπισκέφτηκαν «τα αρμόδια όργανα και μου περίκοψαν πάλι τις προθεσμίες. Γι' αφτό πρέπει να βιαστώ πιο πολύ να συντομέσω ακόμα. Φοβάμαι μήπως δεν προλάβω να τελειώσω παρά το ότι η τόση βία δεν μου επιτρέπει να δουλέψω το ζήτημα όπως πρέπει όπως θάθελα. (NZ 29. V. 62).

**Σεχταρισμός στην πολιτική γραμμή
και τη συνδικαλιστική δουλειά**

Εδώ θα περιοριστώ σε τούτο μόνο: αναδημοσιέβω ολόκληρο το κείμενο της τελεφταίας απόφασης της 5ης Ολομέλειας της ΚΕ του ΚΚΕ (Δεκέμβρης 1955) «Ενότητα για την αλλαγή» και το κάθε μέλος του ΚΚΕ ας συγκρίνει με τη γραμμή της φραξιο-νιστικής ομάδας και ας την κρίνει μονάχο.

ΕΝΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΛΛΑΓΗ

(Πολιτική απόφαση της 5ης Ολομέλειας
της ΚΕ του ΚΚΕ και της ΚΕΕ του ΚΚΕ)

Η 5η Ολομέλεια της ΚΕ του ΚΚΕ διαπιστώνει παραπέρα όξυνση στη βαθιά εθνική κρίση που δημιούργησαν στην Ελλάδα η αμερικανοκρατία κι αφτοί που την υπηρετούν. Όλο και δυναμώνει η αντίθεση και πάλι ανάμεσα στα δύο στρατόπεδα που συγκρούονται στον πολιτικό στίβο στη χώρα μας.

Το στρατόπεδο της αμερικανοδουλίας που όλα τα υποτάσει και τα ξεπουλά στους αμερικάνους και το στρατόπεδο της δημοκρατίας και ανεξαρτησίας που παλεύει για μια πατριωτική δημοκρατική αλλαγή στην εσωτερική πορεία και στην εξωτερική πολιτική της χώρας.

Αλλαγή στην ελληνική πολιτική σήμερα σημαίνει πρώτ' απ' όλα και κυρίως: οικονομική ανακούφιση του λαού. Στερέωση της δημοκρατικής τάξης και νομιμότητας. Αποκατάσταση της εθνικής ανεξαρτησίας, εξωτερική πολιτική συνύπαρξης και ίσης φιλίας, ισοτιμίας και αλληλοσεβασμού και συλλογική ασφάλεια στα Βαλκάνια και στην Ευρώπη. Ειρήνη σ' όλο τον κόσμο.

Η 5η Ολομέλεια διαπιστώνει ότι το κύριο γνώρισμα στη σημερινή εθνική κρίση είναι ότι μπήκαν σε κίνηση τα εκατομμύρια του λαού. Και τα εκατομμύρια αφτά όχι μόνο θέλουν, μα και όλο και σε περισσότερο βαθμό ενώνονται και αγωνίζονται για την αλλαγή. Η αγωνιστική αφτή θέληση του λαού βρίσκει την έκφρασή της και προς τα πάνω. Σ' όλη την Ελλάδα έχουμε κι απ' τα πάνω ένα πλατύ κίνημα ένωσης και πάλης για την αλλαγή.

Η Ολομέλεια διαπιστώνει ότι σήμερα όλο το πολιτικό πρόβλημα στην Ελλάδα συγκεντρώνεται σε τούτο δω: στο να πλαταίνει αδιάκοπα οργανωτικά και αγωνιστικά η πατριωτική ενότητα στο λαό και στο στρατό. Στο να δυναμώνει η συγκέντρωση από τα πάνω της πατριωτικής δημοκρατικής κίνησης και πάλης όλων των κομμάτων, παρατάξεων, οργανώσεων, προσωπικοτήτων, πολιτικών και κοινωνικών παραγόντων που θέλουν τη δημοκρατική αλλαγή. Η ολομέλεια διαπιστώνει ότι η δημοκρατική αλλαγή στην Ελλάδα στέκει σήμερα στην ημερήσια διάταξη της πολιτικής ζωής και πάλης και μπορεί να πραγματοποιηθεί, γιατί και ο λαός τη θέλει και η διεθνής κατάσταση την εθνοεί τώρα περισσότερο, μια που οι δυνάμεις της δημοκρατίας και της ειρήνης καταχτούν σταθερά σ' όλο τον κόσμο έδαφος παρά τη συστηματική αντίπραξη των ιμπεριαλιστών.

Όλο το πρόβλημα είναι νάχουμε κάθε φορά ενότητα δημοκρατικής θέλησης, εκδήλωσης, πάλης απ' τα κάτω κι απ' τα πάνω, οπότε θάχουμε και σταθερή πρόοδο προς την αλλαγή. Κάθε προσπάθεια να παρεμποδιστεί η πραγματοποίηση της δημοκρατικής συνεργασίας, όπως η τωρινή απ' τους Βενιζέλο-Παπανδρέου έρχεται σε αντίθεση με το συμφέρον του λαού και του τόπου. Το ΚΚΕ επαναλαμβάνει ότι πάντα θα επιδοκιμάσει και θα υποστηρίξει κάθε προσπάθεια και την παραμικρή κι απ' όποια μεριά κι αν προέρχεται, που θα συμβάλλει στην πραγματοποίηση της αλλαγής.

Η δημοκρατική αλλαγή στην Ελλάδα μπορεί να πραγματοποιηθεί τόσο πιο σύντομα, όσο πιο ρωμαλέα θα φουντώνει και παραπέρα το πλατύ οργανωμένο λαϊκό κίνημα, όσο πιο θαρραλέα οι μάζες απ' τα κάτω και η δημοκρατική ηγεσία της χώρας απ' τα πάνω συντονισμένα, ενιαία και δραστήρια αγωνιστικά θα

βάζουν καθαρά πολιτικά το ζήτημα της αλλαγής και θα παλεύουν για την πραγματοποίησή της κοινοβουλευτικά και εξωκοινοβουλευτικά.

Αν ο λαός ενωθεί, οργανωθεί και παλαίψει και η δημοκρατική ηγεσία του τόπου σταθεί στο ύψος της ο λαϊκός αγώνας θα φέρει στο σχηματισμό δημοκρατικής κυβέρνησης αλλαγής.

Η 5η Ολομέλεια διαπιστώνει ότι για να γίνουν εκλογές στην Ελλάδα και για να εκφράσουν οι εκλογές αυτές το δημοκρατικό φρόνημα της πλειονηφίας του λαού χρειάζεται η πιο πλατιά ενότητα πάλης των μαζών απ' τα κάτω και η πιο πλατιά δημοκρατική συνεργασία απ' τα πάνω. Μόνο έτσι μπορεί να επιβληθεί και η αναλογική και μια υπηρεσιακή εκλογική κυβέρνηση. Μόνο έτσι θα μπει φραγμός και στις διχτατορικές στρατοκρατικές επιδιώξεις του ΙΔΕΑ και των ομοίων του, που τις εμπνέει και τις ενθαρρύνει η αμερικανοκρατία.

Η 5η Ολομέλεια διαπιστώνει ότι μια κοινή δήλωση όλων των κομμάτων και οργανώσεων της χώρας ότι καταδικάζουν τις επιδιώξεις αφτές και καλούν το λαό σε επαγρύπνηση κι ότι σε κάθε προσπάθεια πραξικοπήματος θα απαντήσουν καλώντας λαό, στρατό και αξιωματικούς να το ανατρέψουν, κατεβαίνοντας στους δρόμους, θα είχε σοβαρή σήμερα πολιτική σημασία και επίδραση στην προσπάθεια για να εξασφαλιστεί δημοκρατική πορεία στη χώρα.

Η 5η Ολομέλεια της ΚΕ του ΚΚΕ, έχοντας υπόψη της το τελευταίο ξέσπασμα αντικομμουνιστικής υστερίας, διαπιστώνει ότι αποκλειστικός πολιτικός σκοπός της εκστρατείας αυτής είναι να εκφοβίζει κόμματα και παράγοντες για να μη πραγματοποιηθεί η δημοκρατική πατριωτική συνεργασία και τονίζει ότι καμία συκοφαντία, καμία προβοκάτσια της ασφάλειας και των Αμερικάνων δε θα μπορέσει να σταματήσει την ανάπτυξη του μαζικού λαϊκού κινήματος. Καμία προβοκάτσια δεν μπορεί να δώσει τη δυνατότητα στους εχθρούς του λαού να πετύχουν τον πολιτικό σκοπό τους: να ματαιώσουν την πατριωτική δημοκρατική συνεργασία και πάλη.

Η 5η Ολομέλεια καλεί όλους τους κομμουνιστές και τους οπαδούς του κόμματος να συγκεντρώνουν ακόμα πιο πολύ όλες

τις δυνάμεις τους στην οργάνωση, κινητοποίηση και καθοδήγηση του λαού, στη θαρραλέα ανάπτυξη και το πλάτεμα της δημοκρατικής ενότητας στην πάλη για την αλλαγή. Οι κομμουνιστές και οι οπαδοί του ΚΚΕ, πραγματοποιώντας τη γραμμή αφτή του κόμματος δεν πρέπει να ξεχνούν ποτέ ότι όσο πιο γερές και μαζικές είναι οι οργανώσεις του ΚΚΕ τόσο πιο γόνιμα θάναι τ' αποτελέσματα της δουλειάς των μελών και οπαδών του κόμματος, τόσο πιο ρωμαλέα και ακατανίκητα θ' αντρώνει και θα πλαταίνει η δημοκρατική πατριωτική ενότητα για την αλλαγή, τόσο πιο σύντομα θα πραγματοποιηθεί η αλλαγή.

Το ίδιο κάνω με την απόφαση της 5ης Ολομέλειας (Δεκέμβρης 1955) για τη συνδικαλιστική δουλειά. Αξίζει τον κόπο να τα ξαναδιαβάσουμε και να τα ξαναθυμηθούμε και τα ντοκουμέντα αφτά, για να ξαναδούμε και αισθανθούμε και χειροπιαστά τον αθυσσαλέο γκρεμό της ψευτιάς, διαστρέβλωσης και συκοφαντίας, που και στα ζητήματα αφτά κατρακύλισε η φραξιονιστική ομάδα.

(Απόφαση της 5ης Ολομέλειας
της ΚΕ και της ΚΕΕ του ΚΚΕ
για τη Συνδικαλιστική δουλειά)

Με τις επίμονες προσπάθειες των δημοκρατικών συνδικαλιστικών παρατάξεων και συνδικαλιστικών παραγόντων έγινε το χρόνο αφτό ένα σημαντικό βήμα για την εξυγίανση του συνδικαλιστικού κινήματος της εργατικής τάξης και για την ανάπτυξη και μαχητική διεξαγωγή των μαζικών αγώνων των εργατοπαλλήλων.

Μέσα στα 1955 είχαμε με βάση την ενότητα πάλης μια παραπέρα άνοδο των μαζικών αγώνων της εργατικής τάξης, για το ψωμί και τις συνδικαλιστικές ελευθερίες, για την ενότητα και την εξυγίανση του συνδικαλιστικού κινήματος. Μόνο σ' έντεκα μήνες του 1955 απήργησαν περίπου 300.000 εργάτες και υπάλληλοι.

Το «Δημοκρατικό Συνδικαλιστικό Κίνημα» ενώνει τις συνδικαλιστικές παρατάξεις που στέκονται στη βάση της εργατικής δημοκρατίας και της λεύτερης λειτουργίας των συνδικάτων και

γι' αυτό είναι μια μεγάλη κατάκτηση της εργατικής τάξης. Στην Αθήνα-Πειραιά έχει συγκροτηθεί συνασπισμός πολλών δεκάδων συνεργαζόμενων συνδικάτων και παρόμοια παραδείγματα υπάρχουν και σ' άλλες πόλεις. Και αφτό είναι σοβαρή επιτυχία των εργατούπαλλήλων. Οι δημόσιοι υπάλληλοι κέρδισαν την πρώτη σοβαρή επιτυχία εκλέγοντας νέα ηγεσία.

Το κύριο χαρακτηριστικό των αγώνων των εργατών και υπαλλήλων, ιδιαίτερα στα 1955, είναι η ενιαιομετωπική, από τα κάτω οργάνωσή τους, το ποιοτικό ανέβασμά τους και αφξανόμενη μαχητικότητα τους. Ενιαιομετωπικές επιτροπές αγώνα και οι απεργιακές επιτροπές. Απεργιακές φρουρές. Απεργιακά ταμεία, παρουσιάσεις επιτροπών στις αρμόδιες αρχές. Μαζικές συγκεντρώσεις και διαδηλώσεις. Ανάπτυξη της αλληλεγγύης προς τους αγωνιζόμενους. Υπόδειγμα καλά οργανωμένης απεργίας ήταν η 7ήμερη πανελλαδική απεργία των αρτεργατών-μυλεργατών και η απεργία των υφαντουργών του Λαυρίου.

Η πείρα έδειξε για άλλη μια φορά ότι η ενιαιομετωπική οργάνωση και η μαχητική διεξαγωγή των απεργιών είναι ικανή να υπερνικήσει την απεργοσπαστική δράση των εργατοκαπήλων και ν' αναγκάσει τους εργοδότες και την κυβέρνηση να ικανοποιήσουν τα αιτήματα των απεργών.

Η συσπείρωση των προοδευτικών συνδικαλιστικών δυνάμεων στο «Δημοκρατικό Συνδικαλιστικό Κίνημα» και η πιο οργανωμένη διεξαγωγή των αγώνων της εργατικής τάξης, παρά την πρόοδο που σημειώθηκε καθυστερούν ακόμα απ' τις διαθέσεις των εργατών και υπαλλήλων.

Οι εργατοκάπηλοι παρά το γεγονός ότι η πλειοψηφία των μαζών δεν τους θέλει, με την υποστήριξη του αστυνομικού χαφιεδικού μηχανισμού και την αχαλίνωτη τρομοκρατία έχουν ακόμα σοβαρές θέσεις μέσα στο συνδικαλιστικό κίνημα και ιδιαίτερα μέσα στους σιδηροδρομικούς (ΣΕΚ-ΣΠΑΠ-Μακεδονικός), στους ναυτεργάτες, στους υφαντουργούς και κατορθώνουν ακόμα σε σημαντικό βαθμό να σαμποτάρουν και να προδίνουν τους αγώνες της εργατικής τάξης γιατί δεν οργανώνουμε και δεν ενώνουμε τους εργατούπαλλήλους στους κλάδους αυτούς από τα κάτω.

Με βάση ένα ελάχιστο πρόγραμμα με τις άμεσες διεκδικήσεις υπάρχουν όλες οι δυνατότητες για παραπέρα ανάπτυξη των αγώνων εργατών και υπαλλήλων.

Το έργο της εξυγίανσης του συνδικαλιστικού κινήματος θα βοηθάει στην ανάπτυξη των αγώνων. Το έργο αυτό όπως έδειξε η πείρα του 1955 δεν μπορεί να το μονοπωλήσει κανένας. Το έργο αυτό θα είναι το αποτέλεσμα της κοινής επίμονης πάλης όλων των συνδικαλιστικών παρατάξεων και συνδικαλιστικών παραγόντων, που επιδιώκουν τη λέφτερη ύπαρξη, λειτουργία και δράση των εργατοϋπαλληλικών συνδικάτων. Το έργο της εξυγίανσης του συνδικαλιστικού κινήματος μπορεί να πετύχει όταν αποκρούμε αποφασιστικά κάθε προσπάθεια παραπέρα διασπασή του, όταν όλες μας τις δυνάμεις τις συγκεντρώνουμε στην προσπάθεια επέκτασης και στερέωσης της συνδικαλιστικής ενότητας στη χώρα μας.

Η οργάνωση και νικηφόρα διεξαγωγή των αγώνων απαιτεί να μεταφερθεί το κέντρο βάρους της συνδικαλιστικής δουλειάς στα εργοστάσια και στους άλλους τόπους δουλειάς και να γίνουν τα εργοστάσια, οι μεταφορές και οι άλλες επιχειρήσεις φρούρια του ενιαιομετωπικού αγώνα των εργατών και υπαλλήλων.

Στο βαθμό που θα εκπληρώνεται αυτό το καθήκον θα στερεώνονται οι θέσεις των προοδεφτικών συνδικαλιστικών δυνάμεων μέσα σε κάθε σωματείο, εργατικό κέντρο, ομοσπονδία, θα πλαταίνει αυτό το κίνημα, θ' απομονώνονται οι εργατοκάπηλοι και θα εξουδετερώνεται ο απεργοσπαστικός τους ρόλος. Οργανώνοντας τους μερικούς αγώνες των εργατών και υπαλλήλων, πρέπει όλο και περισσότερο να τους συνενώνουμε σε κλαδικές πανελλαδικές απεργίες διαρκείας, σε γενικές απεργίες κατά πόλη, σε συγκεντρώσεις και διαδηλώσεις στους δρόμους, να συνδυάζουμε και να συνενώνουμε αυτούς τους αγώνες με την πάλη των επαγγελματοβιοτεχνών, της αγροτιάς και των άλλων εργαζόμενων μαζών, γιατί αυτό απαιτεί η απόκρουση της επίθεσης της πλουτοκρατικής ολιγαρχίας, ντόπιας και ξένης, στο ψωμί και στις ελευθερίες.

Σήμερα που οι πλατιές λαϊκές μάζες, όλοι οι πατριώτες, ανα-

πτύσσουν αποφασιστική πάλη για ριζική πατριωτική δημοκρατική αλλαγή στην εσωτερική και εξωτερική πολιτική της χώρας πρέπει να βοηθούμε ν' ανεβαίνουν οι αγώνες της εργατικής τάξης σ' ανώτερες μορφές.

Η εργατική τάξη αποτελεί την πρωτοπορία της πάλης των πατριωτικών δημοκρατικών δυνάμεων για την αλλαγή. Η απεργία και διαδήλωση των εργατών φωταερίου της Αθήνας για την υπεράσπιση του κυπριακού λαού αποτελεί απόδειξη των διαθέσεων της εργατικής τάξης.

Μέσα στους καθημερινούς αγώνες πρέπει να προβάλλεται σαν άμεση απαίτηση των εργατών και υπαλλήλων η ριζική αλλαγή της εσωτερικής και εξωτερικής πολιτικής της χώρας.

Μέσα στην ενιαιομετωπική πάλη πρέπει προχωρικά να δείχνουμε στους εργατοϋπαλλήλους το πραγματικό πρόσωπο των εργατοκαπλήλων κι έτσι ν' απομονώνονται από τις διοικήσεις των εργατοϋπαλληλικών σωματείων.

Πάνω σ' αυτό το δρόμο μπορεί να προετοιμαστεί ένα πραγματικό δημοκρατικό συνέδριο της ΓΣΕΕ, που θα το οργανώσει ενιαιομετωπικό όργανο απ' όλες τις συνδικαλιστικές παρατάξεις και παράγοντες, που στέκονται στη βάση της εργατικής δημοκρατίας και της λεύτερης λειτουργίας των συνδικάτων.

28-12-55

Σχετικά με το χαρακτήρα της επανάστασης στην Ελλάδα

Μερικές παρατηρήσεις

1) Η οππορτουνιστική φραξιονιστική ομάδα Παρτσαλίδη-Κολιγιάννη και Σία ξεφεύγει απ' το σχήμα του 1934 προς τα πίσω, παραγνωρίζοντας τις τεράστιες μεταβολές που έγιναν στην Ελλάδα και το συσχετισμό των κοινωνικών δυνάμεων σ' αυτή, στη λαϊκο-απελευθερωτική, δημοκρατική επανάσταση 1941-1949.

2) Η ομάδα καθορίζει την επανάσταση σαν αντιιμπεριαλιστική δημοκρατική και παρασιωπά το προτσές και τους ρυθμούς της μετεξέλιξης σε σοσιαλιστική.

3) Η 6η Ολομέλεια του 1934 καθόρισε το χαρακτήρα της επανάστασης στην Ελλάδα αστικοδημοκρατική με λίγο-πολύ γρήγορο πέρασμα στο σοσιαλισμό.

4) Κυριολεκτικό πελάγωμα επικρατεί στον καθορισμό της δημοκρατικής αφτής επανάστασης που ονομάζεται και ριζική δημοκρατική αλλαγή και εθνική δημοκρατική αλλαγή. Λόγου χάρη το «Πρόγραμμα» στην «Εισαγωγή» του λέει: «Η εθνική δημοκρατική αλλαγή, μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο με την πάλη του ίδιου του λαού κάτω από την ηγεσία της εργατικής τάξης και του κόμματός της του ΚΚΕ».

Όμως το κεφάλαιο «οι δυνάμεις της αλλαγής και το πατριωτικό μέτωπο» αρχίζει έτσι: «Η εθνική δημοκρατική αλλαγή δεν είναι έργο μιας τάξης ή ενός κόμματος αλλά έργο όλων των κοινωνικών τάξεων και στρωμάτων και όλων των κομμάτων που είναι υπέρ της αλλαγής αφτής».

Εδώ δεν πρόκειται για το ποιο είναι σωστό για το ότι δε μπο-

ρούμε να μοιράσουμε σε δυο γαϊδούρια άχυρα.

Το βασικό στην οππορτουνιστική διατύπωση της δημοκρατικής αλλαγής είναι ότι σ' αυτή θα πάρει μέρος και η εθνική αστική τάξη, που όπως επανειλημμένα διατύπωσαν ηγετικά στελέχη της οππορτουνιστικής φραξιονιστικής ομάδας για πολιτικό εκφραστή θα έχει και τις πολιτικές δυνάμεις του Κέντρου! Είναι το ίδιο Κέντρο της προσκόλλησής του στο ΝΑΤΟ και στον αντικομμουνισμό.

Συνεργασία μαζί πάντα πρέπει να επιδιώκουμε, χωρίς νάχουμε όμως ούτε οππορτουνιστικές αφταπάτες.

Πλέον σύγχυση στις γραμμές της ομάδας επικρατεί και στο ζήτημα της σχέσης ανάμεσα σε «μια μερικότερη αλλαγή, με μια άμεση στροφή πορείας» (Κολιγιάννης) και την εθνική δημοκρατική αλλαγή. Ο ίδιος ο Κολιγιάννης στο λόγο του στο 22ο συνέδριο του ΚΚΣΕ συνταφίζει τις δύο αφτές δημοκρατικές αλλαγές – μερική και εθνική. Να τι λέει: Στις εκλογές της 29 του Οχτώβρη 1961 οι συνεπείς δημοκρατικές και προοδεφτικές δυνάμεις ενώθηκαν σε κοινό εκλογικό συνασπισμό, το ΠΑΜΕ για να θάλουν τέλος στη διακυβέρνηση των αντιδραστικών δεξιών και να φέρουν στην εξουσία δημοκρατική κυβέρνηση που θα πραγματοποιήσει στροφή στην όλη πορεία και εξέλιξη της χώρας». (Πράβντα, 25.10.61. Υπογράμμιση Ν. Ζαχαριάδη).

Τι έχουμε λοιπόν εδώ μερική, εθνική ή κάποια άλλη διάμεση αλλαγή;!!!

Ο Παρτσαλίδης σε άρθρο του που μετέδωσε η «Φωνή της αλήθειας» στις 26 του Γενάρη 1962 διαπιστώνει ότι αν είχαμε στις εκλογές ενότητα με το Κέντρο θα εξασφαλίσαμε μεγάλη πλειοψηφία στη βουλή και θα πραγματοποιούνταν η δημοκρατική αλλαγή!

Βλέπουμε λοιπόν ότι η οππορτουνιστική σύγχυση και το πελάγωμα είναι πλέον. Θα μπορούσαν να αναφερθούν πάρα πολλά στοιχεία που το αποδείχνουν αυτό τετραγωνικά. Μα δεν χρειάζεται να φας όλη τη σούπα για να καταλάβεις ότι ξίνισε. Και μάλιστα όσο απλώνουμε προς τους συμμάχους και συνεργάτες τόσο η ξινίλα αυτή χτυπά και πιο δυνατά στη μύτη.

Ακριβώς μέσα σ' αυτή τη σύγχυση αλωνίζει απλόχερα ο οπ-

πορτουνισμός χαντακώνοντας το ζήτημα της επανάστασης στην Ελλάδα. Α.χ. δεν ξεκαθαρίζει ποια θα είναι η μορφή της πρώτης εξέλιξης στην εθνική δημοκρατική αλλαγή.

Γεγονός είναι ότι στην Ελλάδα επιβάλλεται και είναι δυνατή μια στροφή προς τ' αριστερά μια εκδημοκράτιση στη ζωή της χώρας. (Γενική αμνηστία, αποκατάσταση δημοκρατικών ελεφθεριών, πολιτική ειρήνης και συνδετερότητας κ.τ.λ.). Α.χ. πολλά ΚΚ στη δύση (Γαλλίας-Ιταλίας) βάζουν την άμεση αυτή επιδίωξη συνδέοντάς την με την παραπέρα γενικότερη μεταβολή: Κάθε δημοκρατική κατάχτηση μας πλησιάζει στο σοσιαλισμό.

Στην Ελλάδα πρέπει να πάμε όχι προς τα πίσω απ' το σχήμα του 1934, μα προς τα μπρος δηλ. προς τη λαϊκή δημοκρατία που είναι η μόνη για την πατρίδα μας κοινωνική-επαναστατική διάξοδος.

Το πρόβλημα της λαϊκής δημοκρατίας στην Ελλάδα είναι ώριμο. Αφτό δείχνει η αλλαγή στο συσχετισμό των ταξικών δυνάμεων που έγινε από το 1934 και δω, αλλαγή που κατά τον Λένιν παίζει αποφασιστικό ρόλο στον καθορισμό του χαρακτήρα της επανάστασης. Η λαίκο-δημοκρατική επανάσταση στην Ελλάδα θα είναι σοσιαλιστική, λύνοντας συνάμα και όλα τα άλυτα εθνικοδημοκρατικά καθήκοντα: ξενική εξάρτηση, αγροτικό κλπ.

Η λύση αυτή βρίσκεται σε πλέρια αρμονία με τη διακήρυξη της Μόσχας των κομμουνιστικών και εργατικών κομμάτων του Νοέμβρη 1957.

Και για να τελειώσουμε το κεφάλαιο αφτό, ο Λένιν γράφει: «Οι πολιτικοί μετασχηματισμοί προς πραγματική δημοκρατική κατέφθυνση και πολύ περισσότερο οι πολιτικές επαναστάσεις σε καμιά περίπτωση, ποτέ και σ' οποιοσδήποτε συνθήκες δεν μπορούν ούτε να σπάσουν, ούτε να αδυνατίσουν το ζήτημα της σοσιαλιστικής επανάστασης. Αντίθετα αυτοί πάντα την προσεγγίζουν, απλώνουν γι' αυτήν τη βάση, τραβάν στη σοσιαλιστική πάλη καινούρια στρώματα της μικροαστικής τάξης και των μισοπρολεταριακών μαζών». (Πλέρια συλλογή έργων, τόμος 26, σελ. 351-352).

Ώστε τα πράγματα είναι πεντακάθαρα: και οι ντόπιες και οι διεθνείς και ιδιαίτερα οι βαλκανικές συνθήκες καθορίζουν το χαρακτήρα της επικείμενης κοινωνικής επαναστατικής αλλαγής στην Ελλάδα σαν λαϊκό-δημοκρατικό, σοσιαλιστικό στην άμεση συνέχειά του. Προς τον σκοπό αυτό οδηγεί η αδιάκοπη πάλη του λαού, εξωκοινοβουλευτική-κοινοβουλευτική για δημοκρατικές αλλαγές, και κατακτήσεις. Στην πάλη αυτή η εργατιά με το αγωνιστικό της παράδειγμα καταχτά την ηγεμονία και συσπειρώνει την πλειοψηφία των εργαζόμενων τάξεων, πρώτ' απ' όλα της αγροτιάς, και τις οδηγεί με την καθοδήγηση του ΚΚΕ προς τη λαϊκο-δημοκρατική αλλαγή.

Ο φραξιονισμός-οππορτουνισμός και δώ μας έσπρωξε πίσω. Και με την ανάθεση στο Κέντρο του εκπρόσωπου της εθνικής αστικής τάξης που και ποιο είναι το πρόγραμμα της εθνικής αστικής τάξης, όπως ισχυρίζεται ο Παρτσαλίδης και ποιος το πρόβαλε, και με τη ρεβιζιονιστική σημαία του ειρηνικού περάσματος στη επανάσταση στις σημερινές συνθήκες του αντιδραστικού αποχαλινισμού παράδωσε την πρωτοβουλία στο Κέντρο και έδωσε το ΚΚΕ στην ουρά του λαϊκού κινήματος. Ο φραξιονισμός-οππορτουνισμός ουσιαστικά παραιτήθηκε από τον ανεξάρτητο ρόλο του ΚΚΕ και στην πράξη εφαρμόζει αυτό που κατηγορούσε το Βαφειάδη.

Ο Παρτσαλίδης σε μετεκλογικά γραφτά του από τη «Φωνή της αλήθειας» παραδέχεται ότι την πρωτοβουλία της αντικαταμανλικής πάλης την πήρε το Κέντρο, δηλαδή η «εθνική αστική τάξη»! Αυτό δείχνουν και τα γεγονότα: κινητοποιήσεις κάνει ο Παπανδρέου και μεις τον χειροκροτάμε.

Αν έτσι θα πάμε δε θα ξεκολλήσουμε ποτέ απ' την ουρά. Η κατάσταση είναι τέτοια στη χώρα μας τα τελευταία χρόνια που διψά την αποφασιστική προβολή των δημοκρατικών προβλημάτων και καθηκόντων, που μέσα στην πάλη, λαϊκή-μαζική, εξωκοινοβουλευτική-κοινοβουλευτική θα συγκεντρώνει όλο και πιο πλατιές μάζες και που θα σηκώνει τον αγώνα όλο και πιο ψηλά, μέχρι τις λαϊκές διαδηλώσεις και τις μαχητικές πολιτικές απεργίες, μέχρι τη συναδέλφωση λαού και στρατού, ως και τη γενική πολιτική απεργία. Θα πρέπει το ίδιο αποφασιστικά να

προβάλουμε και τη λαϊκή-δημοκρατική αλλαγή, σαν αλλαγή προοδεφτικής πορείας για την Ελλάδα.

Η φραξιονιστική-οππορτουνιστική ομάδα, στα πλαίσια της πολιτικής της του εξεθμενισμού της αντίδρασης μπαστάρδεψε και έκρυψε την επαναστατική κληρονομιά του λαϊκού κινήματος στην Ελλάδα. Δεν είναι τυχαίο ότι στο «Πρόγραμμα» της λεγόμενης 6ης ολομέλειας του 1956 κρύφτηκε ολότελα το σοσιαλιστικό πρόσωπο του ΚΚΕ και του κινήματος και προβλήθηκε σαν πανάκεια το ειρηνικό πέραςμα στη δημοκρατική αλλαγή, πέραςμα μπασταρδεμένο, ρεβιζιονιστικά, αντιλενινιστικά.

Ενώ οι Διακηρύξεις των κομμουνιστικών και εργατικών κομμάτων τονίζουν ότι το ειρηνικό πέραςμα θάνε αποτέλεσμα της ολόπλευρης πάλης, οι δικοί μας οππορτουνιστές-αναθεωρητές πρόβαλαν τη θέση ότι «**συσπείρωση και συνεργασία**» (με το Κέντρο απ' τα πάνω) αποτελούν την πρώτη προϋπόθεση για να γίνει η «εθνική και δημοκρατική αλλαγή ειρηνικά».

Οι Διακηρύξεις των κομμουνιστικών και εργατικών κομμάτων λένε ότι: «Προϋπόθεση για το ειρηνικό πέραςμα είναι οι κυρίαρχες τάξεις να μην καταφύγουν στη βία». Οι δικοί μας οππορτουνιστές ενώ ξελαρυγγίζονται για τον τρομοκρατικό αφηνιασμό της αντίδρασης (ο Δημητρίου στη συνέντευξή του στη «Φιλολογική εφημερίδα» της Μόσχας, έφτασε στο σημείο να πει ότι ο Καραμανλής τον κάθε εκλογέα ουσιαστικά τον έστησε στη μπούκα του τουφεκιού) δεν ξεχνούν ούτε λεφτό το βιολί τους για το ειρηνικό πέραςμα με τις σημερινές ελληνικές συνθήκες.

Γίνεται φανερό ότι έτσι μακριά δεν θα πάμε, δεν θα ξεκολλήσουμε ποτέ απ' τον οππορτουνιστικό δάλτο. Κατά συνέπεια το πρώτο συμπέρασμα και δω είναι: Χειρουργικό ξερίζωμα, αποκατάσταση του μαρξισμού-λενινισμού στο ΚΚΕ.

Για να δοθεί στα μέλη του κόμματος η δυνατότητα να δουν και να συγκρίνουν τη δουλειά την «τυχοδιωκτική» και «σεχταριστική» της παλιάς καθοδήγησης του ΚΚΕ και της «νέας» και να θγάλουν τα συμπεράσματά τους για έναν ακόμα σοβαρό τόμo της κομματικής δουλειάς παραθέτουμε εδώ σχεδόν ατόφιο

(ελάχιστες φραστικές αλλαγές έγιναν σε 3-4 σημεία για λόγους προφύλαξης) ένα κομματικό ντοκουμέντο που πήρε το Π.Γ. του ΚΚΕ στα τέλη του 1955.

Στο τέλος θα παραθέσουμε μερικά στοιχεία για το ποια εξέλιξη πήρε το ζήτημα αυτό, με τη «σωστή, φωτισμένη και μαρξιστικο-λενινιστική (!) καινούρια καθοδήγηση». Και δω, μάλιστα στην πιο αποτροπιαστική και επικίνδυνη εκδήλωσή του, ξεπηδά ολόγυμνος ο ίδιος ο οππορτουνισμός.

Να το ντοκουμέντο αυτό του Π.Γ. της ΚΕ του ΚΚΕ που πάρθηκε στα τέλη του 1955.

ΕΔΑ και ΚΚΕ**Σχέσεις και συνεργασία**

«Όταν απ' τις θέσεις μιας συνεπούς δημοκρατικής πολιτικής εξετάσουμε τις εξελίξεις στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια, πρέπει να σταθούμε κυρίως σ' έναν παράγοντα – στη δημιουργία και ανάπτυξη της ΕΔΑ, που σαν ομοσπονδία, συνασπισμός κομμάτων, καλύπτει, με το πρόγραμμα της εσωτερικής και εξωτερικής πολιτικής της, ολόκληρο βασικά το χώρο μιας συνεπούς δημοκρατικής αλλαγής στην Ελλάδα. Όπως τόδειξε η πείρα, η πράξη της πολιτικής της, στα τελευταία χρόνια η ΕΔΑ στεκόταν σωστά και σταθερά, πάνω στη βάση μιας συνεπούς, πολιτικής, δημοκρατικής αλλαγής στην Ελλάδα, έχει τη δυνατότητα να αναπτύσσει πλατιά πρωτοβουλία συνεργασίας, πάνω σε μερικά ή γενικά ζητήματα της πορείας και της πολιτικής της χώρας, με διάφορες οργανώσεις και κόμματα.

Αυτό δείχνει η συνεργασία της με το ΔΚΕ, η δημιουργία της Εθνικής κίνησης Δημοκρατικής Πρωτοβουλίας, η ίδρυση του Εθνικού Κινήματος Αλλαγής (ΕΚΑ) η πραγματοποίηση της ενιαίας εμφάνισης πολλών δημοκρατικών προοδεφτικών οργανώσεων της νεολαίας κ.τ.λ.

Εφόσον λοιπόν ξεκινάμε απ' τη διαπίστωση ότι στις σημερινές συνθήκες ανάπτυξης του λαϊκού κινήματος στην Ελλάδα η ΕΔΑ βασικά σωστά καλύπτει ολόκληρο το χώρο μιας πολιτικής, που για κύρια επιδίωξή της έχει την πραγματοποίηση μιας δημοκρατικής αλλαγής στην Ελλάδα, ενώ ταυτόχρονα προσφέρει τις δυνατότητες για σύμπραξη και κοινή δράση πάνω σε μερικά ή γενικά ζητήματα με άλλα κόμματα και οργανώσεις στην πιο πλατιά κλίμακα, εφόσον λοιπόν ξεκινάμε από τις δια-

πιστώσεις αφτές μπαίνει το ερώτημα: Ποιες οι σχέσεις του ΚΚΕ με την ΕΔΑ;

Σωστή και καθαρή απάντηση στο ερώτημα αυτό είναι σήμερα απαραίτητη για την παραπέρα ανεμπόδιστη πορεία και ανάπτυξη του δημοκρατικού λαϊκού κινήματος στην Ελλάδα.

Εφόσον η ΕΔΑ διακηρύσσει μια συνεπή δημοκρατική πολιτική και η ηγεσία της, βασικά σωστά, εξασφαλίζει την εφαρμογή της πολιτικής αυτής, το ΚΚΕ υποστηρίζει αποφασιστικά την ΕΔΑ και την πολιτική της.

Και η γενική πολιτική της ΕΔΑ για μια δημοκρατική αλλαγή είναι σήμερα, στο σημερινό στάδιο εξέλιξης στην Ελλάδα, η γενική πολιτική του ΚΚΕ. Αυτό σημαίνει, ότι το ΚΚΕ, χωρίς να χάνει την οργανωτική-κομματική αυτοτέλειά του και διατηρώντας τις θεωρητικές-προγραμματικές και πολιτικές θέσεις του προσχωρεί στην ομοσπονδιακή οργάνωση της ΕΔΑ και αφιερώνει όλες τις δυνάμεις του στη δουλειά και στην πάλη για την πραγματοποίηση της πολιτικής της, του προγράμματός της, της δημοκρατικής αλλαγής.

Το ΚΚΕ αποδέχεται το πρόγραμμα δημοκρατικής αλλαγής της ΕΔΑ, τις βασικές κατεφθύνσεις της εσωτερικής και εξωτερικής πολιτικής της που συνοψίζονται στα παρακάτω: οικονομική ανασυγκρότηση της χώρας προς όφελος του εργαζόμενου λαού, εκδημοκρατισμός της πολιτικής ζωής και πορείας, ικανοποίηση των εθνικών πόθων των Κυπρίων, εξωτερική πολιτική στηριζόμενη στις πέντε αρχές που είναι στη βάση των σχέσεων της Ινδικής Δημοκρατίας, της Κίνας, της ΕΣΣΔ και άλλων χωρών.

Το ΚΚΕ διακηρύσσει ότι η πολιτική της ΕΔΑ καλύπτει σήμερα όλη την έκταση μιας συνεπούς δημοκρατικής πολιτικής στην Ελλάδα και ότι η ΕΔΑ προσφέρει τις πιο εβνοϊκές δυνατότητες για την πιο πλατιά συγκέντρωση και συνεργασία λαϊκών δυνάμεων, μαζικών οργανώσεων, πολιτικών κομμάτων, προοδεφτικών δημοκρατικών παραγόντων και προσωποικότητων πάνω σε μερικά ή γενικά ζητήματα της πολιτικής ζωής της χώρας, με γενική κατέφθυνη την επιδίωξη και πραγματοποίηση της δημοκρατικής αλλαγής. Το ΚΚΕ πιστεύει ακόμα

ότι το πλατύ δημοκρατικό κίνημα στην Ελλάδα με την οργάνωση και την πολιτική του επιτρέπει την πιο πλατιά χρησιμοποίηση όλων των νόμιμων δυνατοτήτων, αγκαλιάζει σήμερα σ' όλο το πλάτος του το νόμιμο λαϊκό δημοκρατικό κίνημα και προσφέρει πλατιές εφκαιρίες και δυνατότητες για νόμιμη εμφάνιση και δουλειά του ΚΚΕ. Το ΚΚΕ πιστεύει ότι στις σημερινές συνθήκες μεσ' το πλατύ λαϊκό δημοκρατικό κίνημα και δια του κινήματος αυτού βασικά λύνεται το πρόβλημα της νόμιμης εμφάνισης και δράσης του λαϊκού μας κινήματος, προωθείται σταθερά το ζήτημα της νομιμοποίησης του ΚΚΕ.

Σε συνέχεια απ' τα πιο πάνω το ΚΚΕ πρέπει να προσέξει τα παρακάτω:

1) Το πρόγραμμα δημοκρατικής αλλαγής του δημοκρατικού κινήματος μπορεί να πραγματοποιηθεί σαν αποτέλεσμα πρώτ' απ' όλα της μαζικής οργάνωσης και ενιαίας επαναστατικής πάλης του λαού με επικεφαλής την εργατιά και πάνω στη βάση της εξασφάλισης και ανάπτυξης της δημοκρατικής επαναστατικής συμμαχίας της εργατικής τάξης με την αγροτιά. Το θεμέλιο όπου θα στηριχτεί το οικοδόμημα αυτό και η εγγύηση για να πετύχει η πολιτική αυτή είναι η γερή μαζική παράνομη κομματική οργάνωση του ΚΚΕ, σε πανελλαδική κλίμακα, με σπονδυλική στήλη τα μεγάλα προλεταριακά βιομηχανικά κέντρα. Ωστε το ΚΚΕ πρωταρχική σημασία δίνει στην παράνομη οργάνωσή του, σαν ψυχή και κινητήρα της προσπάθειας για συσπείρωση και συνεργασία όλων των δημοκρατικών δυνάμεων της χώρας, της λαϊκής οργάνωσης και πάλης για την αλλαγή. Το ΚΚΕ πρέπει να προσέχει πολύ ώστε κάθε φορά να υπάρχει σωστή αλληλοκατανόηση και σχέση ανάμεσα στη δική του κομματική οργάνωση και το πλατύ νόμιμο δημοκρατικό κίνημα.

Το ΚΚΕ πρέπει να καταπολεμά αδιάκοπα κάθε εκδήλωση στενής σεχταριστικής τάσης απ' την πλευρά της παράνομης οργάνωσης προς το πλατύ και νόμιμο μαζικό κίνημα. Η πολιτική θέση που πρέπει να κυριαρχεί εδώ είναι ότι η παράνομη οργάνωση για κύρια επιδίωξή της έχει να εξασφαλίζει την μαζική λαϊκή επαναστατική εφαρμογή της πολιτικής της δημοκρατι-

κής αλλαγής χωρίς να γίνεται εμπόδιο στο άπλωμα της νόμιμης δουλειάς, την κάθε φορά και πιο πλατιά δυνατή δημοκρατική σύμπραξη και ενιαία πάλη. Ταφτόχρονα πρέπει να προσέχουμε και τις εκδηλώσεις υποτίμησης και άρνησης της παράνομης δουλειάς, από την μεριά των προσώπων της νόμιμης δουλειάς όπως έγινε τελεφταία, οπότε η έκδοση του παράνομου «Ρίζου», η χρησιμοποίηση του χωνιού κ.λπ., χαρακτηρίστηκαν σαν προβοκάτσιας. Οι τέτοιες λεγκαλιστικές τάσεις, που ξεφανερώνονται και εμφανίζονται κάτω από την πίεση των εχθρών του λαϊκού απελευθερωτικού κινήματος πρέπει να καταπολεμηθούν γιατί μόνο ζημιά μπορούν να φέρουν στον αγώνα.

2) Να ξεπεράσει προοδεφτικά και σταθερά κι όσο πιο σύντομα μπορεί το νόμιμο πλατύ δημοκρατικό κίνημα τις σοβαρές αδυναμίες του σε σχέση με την οργανωτική θεμελίωσή του στα εργοστάσια, συνοικίες κ.λπ. Η μεγάλη διάσταση ανάμεσα στην πολιτική του επιρροή και την οργανωτική του καθυστέρηση αποτελεί ένα σοβαρό κενό στη δουλειά του κινήματος αυτού, κενό που αποτελεί πολιτικό κίνδυνο εξαιρετικής σημασίας.

3) Να επιδιώξει το νόμιμο πλατύ δημοκρατικό κίνημα να ξεπεράσει επίμονα και σταθερά τη μεγάλη διαφορά που παρουσιάζει ανάμεσα στην εκλογική-κοινοβουλευτική πολιτική του επιρροή και τη μαζική πολιτική δράση του, την ικανότητά του να κινητοποιεί τις μάζες που επηρεάζει στις απαραίτητες κάθε φορά μαζικές αγωνιστικές εκδηλώσεις.

4) Το πλατύ νόμιμο πολιτικό δημοκρατικό κίνημα πρέπει να προσέξει πολύ στις σχέσεις του προς το Δημοκρατικό Συνδικαλιστικό Κίνημα που πρέπει να διαπνέεται απ' την κοινότητα τόσο της γενικής πολιτικής δημοκρατικής τοποθέτησης όσο και της ειδικής επιδίωξης για αποκατάσταση της δημοκρατικής τάξης και λειτουργίας στο συνδικαλιστικό κίνημα. Απ' αυτή την άποψη πρέπει να προσέχονται τέτοιες εκδηλώσεις όπως η ανεπιφύλαχτη κάλυψη απ' την ΕΔΑ της "Νέας" ΓΣΕΕ του Χατζηδημήτρη, που μονάχα σύγχυση, παρεξηγήσεις και πρόσθετες δυσκολίες μπορεί να δημιουργήσει στο Δημοκρατικό Συνδικαλιστικό Κίνημα και στην προώθηση των επιδιώξεών του.

5) Οι κομμουνιστές, παίρνοντας ενεργό και πρωτοπόρο μέρος

στην οργάνωση και δουλειά του νόμιμου δημοκρατικού κινήματος, πρέπει σωστά πολιτικά να κρίνουν τα πρόσωπα και πράγματα σ' αφτό με βάση τη σωστή εφαρμογή της δημοκρατικής πολιτικής του και έχοντας υπ' όψη τους το γεγονός ότι οι εχθροί του λαού δουλέβουν συστηματικά για να επηρεάζουν προς όφελός τους και μέσα απ' τις γραμμές του το δημοκρατικό λαϊκό κίνημα και την πορεία του (σεχταριστική στενότητα ή απαράδεχτες υποχωρήσεις προς τα δεξιά κ.λπ.).

6) Το ΚΚΕ πρέπει να θεωρήσει σαν σωστό το ότι σ' ένα δημοκρατικό πολιτικό συνασπισμό το δημοσιογραφικό όργανο που τυχόν το εκπροσωπεί πρέπει να εξαρτάται οικονομικά-συνταχτικά κλπ. όχι από μεμονωμένο πρόσωπο, μα απ' την καθοδήγηση του συνασπισμού που σ' αυτόν πρέπει ν' ανήκει και η ιδιοχτησία της εφημερίδας.

Το ΚΚΕ, εκτιμώντας σαν σοβαρή επιτυχία του λαϊκού κινήματος την πραγματοποίηση της εκλογικής σύμπραξης με τη Δημοκρατική Ένωση, πιστεύει στην ανάγκη της πιο πλατιάς δημοκρατικής συνεργασίας και μετεκλογικά. Η ΕΔΑ σαν η πιο συνεπής νόμιμη δημοκρατική πολιτική οργάνωση πρέπει και μετεκλογικά να επιδιώξει τη διατήρηση της Δημοκρατικής Ένωσης, τη δημιουργία της κυβέρνησης της ΔΕ για την πραγματοποίηση του προγράμματος που διακήρυξε προεκλογικά.

Στην επιδίωξή της αυτή η ΕΔΑ πρέπει να τείνει να συνασπίζεται και να συνεργάζεται με όλα τα προοδεφτικά δημοκρατικά στοιχεία που στέκουν στην ανάγκη να εφαρμόσει η κυβέρνηση της ΔΕ ή του ΔΚ σωστά δημοκρατικά και με συνέπεια τις προεκλογικές προγραμματικές διακηρύξεις τους.

Η νίκη της ΔΕ στις εκλογές στις 19 του Φλεβάρη, θα αποτελέσει για το μαζικό λαϊκό κίνημά μας και τις δημοκρατικές επιδιώξεις του ένα σοβαρό θήμα προς τα μπρος. Όμως ο εχθρός, η ξενοδουλεία και η αμερικανοκρατία όχι μόνο δεν θα μείνουν με σταθρωμένα τα χέρια μα δυναμώνουν την επίθεσή τους ενάντια στο λαό.

Ταλαντέφσεις, υπαναχωρήσεις, παρασπονδίες θάχουμε και μέσα στη ΔΕ και στο ΔΚ, όπου κυρίως στην ηγεσία των κομμάτων που τα αποτελούν υπάρχουν και τέτοιοι που δουλεύουν

πάνω στις εντολές που παίρνουν απ' τους ιμπεριαλιστές.

Η σταθεροποίηση του θήματος προς τα μπρος που είπαμε πιο πάνω και η παραπέρα πρόοδος του λαϊκού κινήματος θα εξαρτηθούν από τη στερέωση και ανάπτυξη της δημοκρατικής συνεργασίας, απ' το άπλωμα της δημοκρατικής οργάνωσης στο λαό και στις ένοπλες δυνάμεις, απ' το δυνάμωμα της μαζικής λαϊκής πάλης για τις οικονομικές και πολιτικές διεκδικήσεις του λαού. Τέτοιες μορφές δημοκρατικής σύμπραξης και συνεργασίας όπως η ΕΚΔΠ και το ΕΚΑ το ΔΣΚ κλπ., πρέπει να αναπτυχθούν ακόμα πιο πολύ, να επεχταθούν προς τα πάνω, να ριζώσουν προς τα κάτω με οργανωτικό στερέωμα στις πιο πλατιές μάζες του λαού, του στρατού, στη νεολαία και στις γυναίκες, στα εργοστάσια, χωριά, συνοικίες, στις μεταφορές, παντού όπου δουλεύουν και ζουν εργαζόμενοι. Όσο πιο πολύ θα ξαπλώνει η λαϊκή ενότητα πάλης απ' τα κάτω, τόσο θα δυναμώνει και η τάση για συνεργασία απ' τα πάνω, τόσο θα δυσκολέβονται οι παρασπονδίες και η εφχέρεια κίνησης για τους διασπαστές και υπονομεφτές της δημοκρατικής ενότητας και πάλης του λαού.

Εφόσον δεν θα αποκρούουμε καμιά εφκαιρία και δυνατότητα για δημοκρατική συνεργασία και πειστικά, υπομονετικά θα επιμένουμε στην εκπλήρωση των ελάχιστων δημοκρατικών διακηρύξεων της ηγεσίας του ΔΚ, τόσο θα δυσκολέβουμε τις υπαναχωρήσεις και όταν θα γίνονται τόσο πιο έφκολα θα πείθουμε τις μάζες για τη δημοκρατική ασυνέπεια της ηγεσίας αφτής. Η ακούραστη προβολή των δημοκρατικών, οικονομικών και πολιτικών αιτημάτων του λαού και η επιμονή στην ανάγκη δημοκρατικής συνεργασίας και κοινής πάλης, κοινοβουλευτικής και εξωκοινοβουλευτικής για τα αιτήματα αφτά, η οργάνωση απ' τα κάτω και απ' τα πάνω της κοινής δράσης για τα αιτήματα αφτά αποτελούν τον πιο σωστό δρόμο όχι μονάχα για την προώθηση και ικανοποίηση των αιτημάτων αφτών, μα και για το ξεσπέπασμα και απομόνωση των κάθε λογής ψευτοδημοκρατών και διασπαστών.

Μετεκλογικά η πάλη του λαού θα φουντώσει ακόμα πιο πολύ. Παρά την αντίδραση του εχθρού, παρά τις λυσσασμένες προσπάθειες των Αμερικάνων να εμποδίσουν τις δημοκρατικές εξε-

λίξεις στην Ελλάδα, φτάνοντας και μέχρι την ανοιχτή χρησιμοποίηση των στρατοκρατών λακέδων τους, η κοινή δημοκρατική πάλη, κοινοβουλευτική και εξωκοινοβουλευτική λαού και στρατού κάτω από μια ενιαία δημοκρατική καθοδήγηση και με αδιάκοπο οργανωτικό στερέωμα απ' τα κάτω μπορεί σταθερά, μέσα στις συνθήκες που το δημοκρατικό προοδεφτικό κίνημα παρουσιάζει ανάπτυξη σ' όλο τον κόσμο, να προωθεί το έργο της δημοκρατικής αλλαγής στην Ελλάδα.

Το ΚΚΕ πιστέβει ότι στις σημερινές συνθήκες στην Ελλάδα και ξεκινώντας απ' τις απόψεις και εκτιμήσεις του, όπως εκτέθηκαν πιο πάνω, πρέπει να υποστηρίζει ολόπλευρα το έργο του νόμιμου δημοκρατικού κινήματος, παίζοντας στη ζωή, στην οργάνωση στην πολιτική και δράση του, το ρόλο που ανήκει στο κόμμα της εργατιάς, επιμένοντας αδιάλλαχτα για τη σωστή τη συνεπή εφαρμογή της δημοκρατικής πολιτικής του.

Το ΚΚΕ πρέπει σε συνεννόηση με την καθοδήγηση του ΑΚΕ να εξασφαλίσει την αδερφική συμμετοχή και σύμπραξη στο έργο αυτό και του ΑΚΕ. Το ΑΚΕ συγκεντρώνοντας τις προσπάθειές του στην εξασφάλιση μιας συνεργασίας όλων των δημοκρατικών δυνάμεων και οργανώσεων της αγροτιάς μέσα στα πλαίσια που προσφέρει η ΕΔΑ, η ΕΚΔΠ, το ΕΚΑ κ.λπ., πρέπει να τείνει στην ολοένα και πιο μαζική και αγωνιστική συμμετοχή των αγροτικών μαζών στον αγώνα του λαού, για τη δημοκρατική αλλαγή στην Ελλάδα. Μέσα στα πλαίσια της στενής συνεργασίας ΚΚΕ και ΑΚΕ, το ΚΚΕ πρέπει όσο μπορεί να βοηθήσει το ΑΚΕ στη δουλειά του αυτή.

Τέτοια πεντακάθαρη, σταθερή, αγωνιστική ήταν η θέση του ΚΚΕ απέναντι στο πλατύ, νόμιμο πολιτικό δημοκρατικό κίνημα στη χώρα μας.

Η κατάσταση αυτή άλλαξε ριζικά με την επιβολή στο κόμμα της φραξιονιστικής-οππορτουνιστικής ομάδας. Το κίνημα αυτό βουτήχτηκε τόσο μέσα στον κοινοβουλευτικό καριερισμό και οππορτουνισμό και έχασε το λαϊκό γνήσιο δημοκρατικό πρόσωπό του, μεταβλήθηκε σε παράταξη «κλασικών» σοσιαλ-δημοκρατικών ελιγμών και τίποτε άλλο. Έχασε την ικανότητα να οργανώνει και να κινητοποιεί το λαό εξωκοινοβουλευτικά

στην πάλη για τα οικονομικά και πολιτικά ζητήματα. Γινήκαμε ουραγοί στα εσωτερικά ζητήματα και χάσαμε το σωστό δημοκρατικό προσανατολισμό στα ζητήματα της εξωτερικής πολιτικής.

Ρητορική προσπάθεια και κοινοβουλευτικοί διαξιφισμοί και φροντίδα να διατηρήσουμε το βουλευτιλίκι, να τι κύρια μας χαρακτηρίζουν. Το κατόντημα είναι ότι διασπαθίσαμε όσα κερδίσαμε ως τα 1956, παραδώσαμε τα πρωτοτόκια και την πολιτική πρωτοβουλία στο Κέντρο και γινήκαμε η θρεμένη ουρά του.

Ο εξεθμενισμός της αντίδρασης που η φραξιονιστική ομάδα εφαρμόζει στην πολιτική της απ' το 1956 και δώ πήρε την πιο τερατώδη έκφρασή της στο νόμιμο κοινοβουλευτικό Δημοκρατικό Κίνημα, που έγινε κίνημα περιστάσεων και εφκαιριών και έχασε τη συνεπή δημοκρατική οντότητα, πολιτικότητα και μαχητικότητα.

Ένα από τα πιο σοβαρά πολιτικά λάθη που έκαναν οι διορισμένοι ύστερα απ' το 1956 είναι και η τοποθέτησή τους απέναντι στην ΕΔΑ. Βρωμά από μακριά οππορτουνισμό και συνθηκολόγηση.

Η δύναμη του λαϊκο-δημοκρατικού κινήματος στην Ελλάδα ήταν τόσο ρωμαλέα και μετά την υποχώρησή μας στα 1949 (πράγμα που αποτελεί μια από τις πιο χαρακτηριστικές καταχτήσεις, για το ότι η πολιτική κατάσταση στην Ελλάδα και μετά τη στρατιωτική νίκη της αντίδρασης **παραμένει κρίσιμη**) ώστε εκδηλώθηκε **πολιτικά νόμιμα** και στις πρώτες κιόλας εκλογές μετά το 1949 και μάλιστα με τέτοια δύναμη που κατάρταξε και παραζάλισε την αμερικανοκρατία και αμερικανοδουλεία.

Η ΕΔΑ πρόβαλε κατοπινά στην ελληνική πολιτική σκηνή σαν **αναγκαία** συνέπεια της ζωτικότητας του δημοκρατικού κινήματος που με τη δύναμη που διέθετε δεν μπορούσε να μη βρει με την μια είτε με την άλλη μορφή τη νόμιμη, ανοιχτή πολιτική του εκδήλωση.

Γεγονός είναι ότι η αντίδραση μη μπορώντας να καταπνίξει και να απαγορέψει την νόμιμη εκδήλωση και εμφάνιση του δημοκρατικού κινήματος και την ανάγκη φιλοτιμία ποιούμενη

επιδίωξε με τους πράχτορές της **όσο μπορούσε να επιβλέπει το νόμιμο** αφτό κίνημα, εμποδίζοντάς το όσο μπορούσε να σταθεί σε μια συνεπή λαϊκή-δημοκρατική βάση.

Για το ΚΚΕ το πρόβλημα ήταν όχι να φοβηθεί τις τέτοιες προθέσεις του αντιπάλου, πράγμα που θάχε σαν συνέπεια την σεχταριστική μη χρησιμοποίηση των νόμιμων δυνατοτήτων, μα να πλαταίνει μέχρι τέλους τις δυνατότητες αφτές, φροντίζοντας ταφτόχρονα πάλι το νόμιμο κίνημα να μην εκτροχιαστεί οππορτουνιστικά, μα να σταθεί σε μια συνεπή δημοκρατική επαναστατική βάση.

Έτσι το ΚΚΕ βοήθησε το πλατύ νόμιμο κίνημα και μέσα στις δύσκολες συνθήκες, όταν ο προβοκάτορας Πλουμπίδης στριμωγμένος αναγκάζεται να πετάξει τη μάσκα, με την ουσιαστική άρνησή του να υποβάλει την υποψηφιότητα του Μπελογιάννη στις εκλογές του 1952 κι έτσι να ματαιώσει την εκλογή του σαν βουλευτή.

Αφτή η στάση του Πλουμπίδη διευκόλυνε την αντίδραση και τους Αμερικάνους να προχωρήσουν στην εχτέλεση του λαϊκού μας ήρωα.

Για το ΚΚΕ εξαρχής ήταν ολότελα ξεκαθαρισμένο ότι πολιτικά ιδεολογικά το νόμιμο αναγνωρισμένο πολιτικό κίνημα θα μπορούσε να σταθεί στο σωστό δρόμο μονάχα σαν νόμιμη και συνεπής δημοκρατική έκφραση του πλατιού λαϊκού κινήματος. Μονάχα έτσι εξασφαλιζονταν η εγγύηση ότι το νόμιμο κίνημα θα στέκονταν πάνω στη σωστή επαναστατική βάση, έγκυρος εκφραστής των πόθων και των επιδιώξεων του λαού μας. Το ΚΚΕ χωρίς να δημιουργεί στενόκαρδα εμπόδια στο νόμιμο κίνημα, αφήνοντάς του όλη την αναγκαία δημοκρατική πρωτοβουλία και αφτοτέλεια, επιδίωκε το κίνημα αφτό να κρατιέται βασικά μέσα στα συνεπή δημοκρατικά πλαίσια.

Το ΚΚΕ αποτελώντας την κύρια, την αποφασιστική μαζική δύναμη μέσα στο πλατύ δημοκρατικό κίνημα της χώρας, επέμενε και πετύχαινε να εξασφαλίζει τη δημοκρατική συνέπεια στο πλατύ νόμιμο κίνημα, που πολιτικά καθοδηγούνταν απ' αφτές τις βασικές πολιτικές θέσεις: αποκατάσταση της δημοκρατικής ομαλότητας και νομιμότητας στη χώρα, υπεράσπιση

των βασικών αιτημάτων των μαζών για τη λαϊκή επιβίωση, συνεπή εθνικοαπελευθερωτική πολιτική στο κυπριακό, ειρηνική συνύπαρξη και ουδετερότητα της Ελλάδας στο διεθνές πεδίο με την πλέρια αποκατάσταση της εθνικής κυριαρχίας και αφτοτέλειας, υπεράσπιση της ειρήνης στα Βαλκάνια με την ειρηνική συμβίωση και συνεργασία με όλες τις βαλκανικές χώρες, ενεργό υποστήριξη κάθε πρωτοβουλίας για τη στερέωση της ειρήνης σ' όλο τον κόσμο.

Το δημοκρατικό αυτό πρόγραμμα ανταποκρίνονταν στα βασικά εθνικά συμφέροντα, στους πόθους και τις επιδιώξεις του λαού.

Το πρόγραμμα αυτό όχι μονάχα άνοιγε την προοπτική για την πιο πλατιά συνεργασία όλων των στρωμάτων του λαού και όλων των δημοκρατικών, πατριωτικών εθνικών δυνάμεων και παραγόντων του τόπου, μα φώτιζε και τον δρόμο για την υπέρβα νεοελληνική κοινωνική πορεία προς την πρόοδο προς τα μπρος. Το ΚΚΕ με ακλόνητη συνέπεια εφάρμοσε την γραμμή αυτή, αποφέγγοντας και **παραμερίζοντας** στενόκαρδες, εγωιστικές προσπάθειες και επιδιώξεις που κατά καιρό εκδηλώθηκαν, κυρίως εκπροσώπησης του νόμιμου κινήματος. Αυτό είχε σα συνέπεια ανάμεσα σε πολλά άλλα και στο ότι στις εκλογές του Φλεβάρη του 1956 οι δημοκρατικές δυνάμεις του τόπου παρουσιάστηκαν ενωμένες για πρώτη φορά σε τέτοια έκταση γύρω από ένα ελάχιστο δημοκρατικό πρόγραμμα και πήραν σ' αυτές, παρά τις εκτεταμένες καλπονοθεύσεις την **πλειοψηφία των ψήφων του λαού**. Με το αποτέλεσμα αυτό το δημοκρατικό κίνημα στην Ελλάδα έφτασε στην περίοδο αυτή στο αποκορύφωτό του και οι προοπτικές που ανοίγονταν μπροστά του ήταν οι πιο αισιόδοξες και ρωμαλέες.

Η καθοδήγηση του ΚΚΕ το Νοέμβρη του 1955 συνοψίζοντας την όλη πείρα απ' την ανάπτυξη του νόμιμου κινήματος στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια, πήρε την πιο πάνω απόφαση όπου σωστά, μαρξιστικά-λενινιστικά τοποθετούσε το κίνημα αυτό στις σχέσεις προς το ΚΚΕ, τις προοπτικές της ανάπτυξής του, την πολιτική του γραμμή πορείας.

Η **πολιτική** αυτή καθορίστηκε και δημιουργήθηκε στο ΚΚΕ με των

ερχομό στην ηγεσία του του μπουλουκίου των διορισμένων ανέτρεψε ριζικά την κατάσταση και στον τομέα αυτό και κο-νιορτοποίησε όλες τις κατακτήσεις μας προς μεγάλη χαρά και ικανοποίηση των αντιπάλων μας, που ένα τέτοιο πράγμα το πε-ρίμεναν απ' τον ουρανό και το βρήκαν στη γη.

Και στο ζήτημα ουσίας των βάσεων, των σκοπών και επιδιώ-ξεων του νόμιμου κινήματος ξέφυγαν απ' το μαρξισμό-λενινι-σμό, κουρέλιασαν την απόφαση του Νοέμβρη 1955, κύλισαν και βούτηξαν στον οππορτουνισμό μέχρι τα μπούνια. Από νό-μιμη προέκταση και εκδήλωση του παράνομου κινήματος και οργάνωσης, το νόμιμο κίνημα έγινε αφτοσκοπός με όλες τις οπ-πορτουνιστικές καταστρεφτικές για τον αγώνα απ' αυτό συνέ-πειες.

Η ΕΔΑ πολιτικά και ιδεολογικά ξέφυγε απ' τη σωστή συνεπή δημοκρατική γραμμή, όπως αυτό εκφράστηκε στην πρώτη Πα-νελλαδική Συνδιάσκεψή της τον Ιούλη του 1956. (Δηλ. αμέσως μετά το προνουτσασμένο στο ΚΚΕ). Η πολιτική γραμμή της έγινε γραμμή ιδεολογικού αμοραλισμού και συνθηκολόγησης, γραμμή ρεβιζιονισμού. Από τότε το κίνημα υποχωρεί απ' τις θέσεις που κατακτήσαμε το Φλεβάρη του 1956 και η ΕΔΑ ου-σιαστικά μεταβλήθηκε σ' ένα κοινοβουλευτικό οππορτουνι-στικό κόμμα με κύριο γνώρισμά του τον πολιτικαντισμό και τον αριθισμό, πράγμα που ανταποκρινόταν και στις επιδιώξεις της αντίδρασης.

Η ΕΔΑ με την πρώτη Συνδιάσκεψή της χάνει το αγωνιστικό δημοκρατικό πρόσωπό της και σηκώνει ψηλά τη σημαία του ρε-βιζιονισμού.

Υπάρχει μια παλιά παμπάλαια και ατράνταχτη αλήθεια: η σωστότητα της πολιτικής γραμμής κρίνεται απ' τα αποτελέ-σματά της. Αν μ' αυτό το κριτήριο κρίνουμε την πολιτική γραμμή του ΚΚΕ πριν το 1956 και μετά το Φλεβάρη του 1956 το αποτέλεσμα θα είναι πεντακάθαρο και πειστικό και για τους τυ-φλούς ακόμα.

Και παρά το ότι οι διορισμένοι και οι «θεωρητικοί» κοντυλο-φόροι τους χύνουν ποτάμια μελάνι για να ανασκευάσουν το Ζα-χαριάδη απ' το 1931 και εδώ τα γεγονότα παραμένουν σκληρά

καρύδια για να μπορείς να τα σπάσεις με σαπισμένα δόντια. Κι αν πάρουμε μονάχα την περίοδο 1950-55 και 1956-59 φτάνει για να καταλήξουμε σε συγκεκριμένα και ατράνταχτα συμπεράσματα.

Μετά το 1956 στην πολιτική της ΕΔΑ παρουσιάστηκε καθαρή δεξιά οππορτουνιστική κάμψη. Τα στοιχεία είναι πολλά, εδώ θα αναφέρουμε δύο:

Η θέση ότι «από στρατηγική άποψη είναι ασήμαντη η εγκατάσταση βάσεων σε περιοχές σαν τη χώρα μας» και η άλλη ότι «η αμερικάνικη κηδεμονία δεν ασκείται άμεσα στη χώρα μας» δεν μπορούν παρά να επιδρούν σοβαρά αρνητικά στην πάλη του λαού κατά της αμερικανοκρατίας στην Ελλάδα.

Στο ίδιο σπρώχνει και η θέση: «Πρέπει να ξέρουν οι Αμερικάνοι ότι δεν έχουμε καμιά εχθρότητα απέναντί τους». Ο ισχυρισμός επίσης ότι «Το αμερικάνικο κλίμα είναι κατηγορηματικά αντίθετο στη δικτατορία», ότι για δικτατορία «δεν θα υπάρξει έρεισμα για λαϊκή παραπλάνηση» και ότι «ο στρατός δεν θα επιτρέψει ένα παρόμοιο έγκλημα κατά του έθνους» κλπ., δεν μπορούν παρά να καλλιεργούν επανάπαυση – όταν σ' όλη τη μεταπολεμική περίοδο ο κίνδυνος αφτός ήταν και παραμένει ανοιχτός.

Το συμπέρασμα κι εδώ μπορεί νάναι μονάχα ένα: Η φραξιονιστική ομάδα μεταμόσχεψε, κάλυψε, έθρεψε και ενθάρρυνε τον οππορτουνισμό και στο πλατύ λαϊκό δημοκρατικό κίνημα. Κατά συνέπεια για να πάμε προς χρειάζεται και δω γιάτρεμα του οππορτουνισμού.

Πολιτική και πρακτική δουλειά της «νέας» καθοδήγησης από το 1956 και εδώ

Να μια πρώτη, βασική θεμελιακή διαπίστωση: την πολιτική γραμμή, την πολιτική θέση και αντίληψη της «καινούριας» καθοδήγησης την χαρακτηρίζουν απ' την πρώτη αρχή τούτα τα δύο κύρια γνωρίσματα:

α) Ο εξεθμενισμός της αντίδρασης, που στην πραγματικότητα σημαίνει υποστολή της κουκουέδικης σημαίας στην Ελλάδα, ριζική υπεκφυγή απ' τις θέσεις του μαρξισμού-λενινισμού, συνθηκολόγηση μπροστά στην αντίδραση: «Το ΚΚΕ έκανε “τρομερά” λάθη, οργάνωσε την ανταρσία, εφθύνεται για τη δημιουργία της ανωμαλίας. Μα για όλα αυτά φταίει η τυχοδιωκτική και αλλοπρόσαλλη πολιτική του Ζαχαριάδη. Τώρα με μας τα πράγματα θα αλλάξουν, θα ησυχάσουν, θα ζήσουμε μονιασμένα. Με ξέρετε κι απ' τη Βάρκιζα».

β) «Θα εξασφαλίσουμε το ειρηνικό, ομαλό και κατά πρώτο λόγο νεοβαρκεζιανό πέρασμα στην εθνική δημοκρατική αλλαγή. Είναι ο κύριος, αν όχι ο μοναδικός δρόμος και τρόπος πολιτικής που εμείς θα εφαρμόσουμε». Έτσι θα πάμε για τον εξεθμενισμό της αντίδρασης.

Ο οππορτουνισμός αποτελεί το δεύτερο στίγμα που χαρακτηρίζει και καταμαρτυρεί τη φραξιονιστική κλίκα. Φυσικά το κατ' εξοχήν «ειρηνικό, ομαλό πέρασμα» στην εθνική δημοκρατική αλλαγή αποτελεί τον άξονα που γύρω του συγκεντρώνεται και στριφογυρίζει μια ολοκληρωμένη καθολική οππορτουνιστική-ρεθιζιονιστική «θεωρία», πολιτική και πράξη που αγκαλιάζει και επεχτείνεται σ' όλους τους τομείς της δουλειάς του κόμματος και του λαϊκού κινήματος, το διαβρώνει και το κατατρώγει.

Η φραξιονιστική κλίκα Παρτσαλίδη-Κολιγιάννη περνά μια βαθιά ολόπλευρη κρίση, κρίση ιδεών, πολιτική, οργανωτική, την τρώει μια αγιάτρευτη αποσυνθετική διάλυση. Ο Λένιν λέει: «Μια σωστή πολιτική είναι η πολιτική αρχών». Και αυτό που κυρίως χαρακτηρίζει την κλίκα είναι ακριβώς η παντελής έλλειψη αρχών.

Ένα αποτυχημένο μάζεμα που θυμίζει το παρδαλό κατσίκι. «Ξεκίνησε» στο αντικομματικό μίσος μ' ένα σκοπό. Να πιάσει τα πόστα. Παρτσαλίδης και Βαφειάδης, Κολιγιάννης και Αποστόλου, Στρίγκος και Ρούσος, Μαυρομάτης και Δημητρίου, αποτελούν ένα δίχως αρχές και κομματικότητα μπουλούκι που μόλις πέτυχε το «βασικό» σκοπό άρχισε να αλληλοτρώγεται, ν' αποσυντίθεται, να καταρρέει, παρά το ότι καταβάλλει απεγνωσμένες προσπάθειες για να κρατηθεί το κομματιασμένο λαγόνι.

Η πολιτική γραμμή κρίνεται στην πράξη. Η πράξη της κλίκας παρά τους αλαλαγμούς και τις τυμπανοκρουσίες της κλίκας καταμαρτυρεί ένα μονάχα, την αισχρή αποτυχία και χρεοκοπία της. Στέκει μονάχα χάρη στα ξένα δεκανίκια, μα η ζωή δεν μπορεί για πολύ ν' ανεχτεί ένα τέτοιο ανοσιούργημα. Τα δεκανίκια θα σπάσουν, η μάσκα θα ξεσχιστεί και ο «βασιλιάς» θα εμφανιστεί σ' όλη την εκλαμπρότητά του: γυμνός και κούφιος, τέτοιος δηλαδή όπως είναι στην πραγματικότητα.

Με ξένα φτερά ποτέ κανένας δεν πέταξε και μάλιστα ψηλά. Ο καθένας μπορεί να δώσει μονάχα τόσο όσο θαστούν τα πόδια του, τα κότσια του.

Στα 1946 οι κουκουέδες εκπόρθησαν τον ουρανό σε μια άνιση και ανυπέρβλητη τιτανομαχία, για να ξεπλύνουν το αίσχος της προδοσίας της Εθνικής Αντίστασης και της συνθηκολόγησης της Βάρκιζας.

Τώρα θα ανασκουμπωθούν και θα ξεπλύνουν και το αίσχος του οππορτουνισμού, θα σηκώσουν πάλι ψηλά άσπιλη την κουκέδικη σημαία.

Ένας σύντομος περίπατος στο απέραντο οππορτουνιστικό περιβόλι

Εδώ πρέπει συγκεκριμένα και όσο μπορεί πιο σύντομα να σταθώ σε μερικά μονάχα κατά δέφτερη σειρά στοιχεία και γεγονότα, που χαρακτηρίζουν στην πράξη τον οππορτουνισμό της φραξιονιστικής ομάδας.

α) Ο λενινισμός επιβάλλει ότι στις σημερινές ελληνικές συνθήκες το ΚΚΕ μπορεί να σταθεί σαν προλεταριακό επαναστατικό κόμμα, πρώτα απ' όλα σαν **παράνομο κόμμα**.

Οι Παρτσαλίδης-Κολιγιάννης στην πραγματικότητα – θεωρητικά και πραχτικά – αρνιούνται το παράνομο κόμμα, παραιτήθηκαν απ' την ανάγκη παράνομου κόμματος και παράνομου κομματικού τύπου έτσι καταδικάζουν το ΚΚΕ στην ήττα εκ των προτέρων.

Ο νεκραναστημένος απ' τους ίδιους Βαφειάδης δίνει σχετικά – εξ οικείων τα βέλη – αναμφισβήτητες αποδείξεις.

Η οργανωτική πολιτική της φραξιονιστικής ομάδας Παρτσαλίδη-Βαφειάδη είναι ένα μίγμα λικβινταρισμού-λεγκαλισμού και τίποτε άλλο.

Δεν είναι τυχαίο και τούτο: στην «Ιστορία του Διεθνούς εργατικού και εθνικο-απελευθερωτικού κινήματος», στο μέρος που αφορά το ΚΚΕ και που αναμετάδωσε η «Φωνή της Αλήθειας», με τη δήλωση ότι επιθεβαιώνει τις απόψεις της φραξιονιστικής ομάδας, η πάλη του ΚΚΕ ενάντια στον λικβινταρισμό-τροτσκισμό-αρχαιομαρξισμό λείπει ολότελα, γι' αυτή δεν λέγεται ούτε λέξη.

β) Γιατί αποτύχαμε στις εκλογές του 1961; Όπως είδαμε σε άλλο μέρος οι Παρτσαλίδης-Κολιγιάννης βάζανε ουσιαστικά στις εκλογές αφτές για σκοπό την πραγματοποίηση της δημο-

κρατικής αλλαγής, τη δημιουργία κυβέρνησης με συμμετοχή και των κομμουνιστών... Αφτό ήταν λάθος, γιατί έδειχνε πλέρια άγνοια των δυνατοτήτων στη δοσμένη εκλογική μάχη μέσα στη σημερινή κατάσταση, έδειχνε ξεχειλίσμα εκλογικής οππορουνιστικής αφταπάτης και φανέρωνε την αμορφωσιά του μικροαστού που τα όνειρά του τα παίρνει για πραγματικότητα.

Η «Φωνή της Αλήθειας» από το πρωί ως το βράδυ κοπανούσε: Οι εκλογές της 29.10.61 θάχουν αποφασιστική σημασία για την παραπέρα πορεία της χώρας.

Με τέτοια λαθεμένη εκλογική ταχτική δώσαμε τη δυνατότητα στο Κέντρο ν' αρνηθεί τη συνεργασία με το αζημίωτο.

Τι έπρεπε να κάνουμε; Να επιδιώξουμε εξασφάλιση ελαχίστων προϋποθέσεων, μια εξομάλυνση της πολιτικής ζωής. Στις εκλογές να θάλουμε έναν περιορισμένο πολιτικό σκοπό: σχηματισμό υπηρεσιακής κοινής εμπιστοσύνης που θάκανε λέφτερες εκλογές με αναλογική, δηλαδή έπρεπε να επιδιώξουμε μόνο μια πρώτη προώθηση προς τα αριστερά. Αυτό έπρεπε να προτείνουμε στο Κέντρο, ζητώντας μόνο 30% από τις έδρες. Έτσι θα αναγκάζαμε το Κέντρο να δεχτεί τη συνεργασία και θα μπορούσαμε να πετύχουμε ένα βήμα πιο καλό έναντι του 1956, δηλαδή όχι μόνο συμμετοχή στους ψήφους μα και στις έδρες. Με οποιοδήποτε αποτέλεσμα πολιτικά θα θγαίναμε καλά.

Τώρα πέσαμε απ' τον ουρανό στον πάτο και είναι απερίγραπτο το πελάγωμα που παρουσιάζουμε μετεκλογικά. Όλα τα βλέπουμε έξω από την πραγματικότητα. Το αποτέλεσμα είναι ότι τα πυρά μας τα συγκεντρώνουμε αποκλειστικά σχεδόν στο αίτημα της ακύρωσης των εκλογών.

Η αποκλειστικότητα αυτή είναι λάθος, γιατί είναι μονάχα αρνητικό αίτημα και δείχνει ότι δεν συνήλθαμε ακόμα απ' την κατραπακιά. Αυτή η αποκλειστικότητα μας τοποθετεί στην ουρά του Κέντρου, που τώρα δε ζητά ακύρωση των εκλογών, με απομάκρυνση του Καραμανλή, για νάρθει αφτό στην αρχή, εκμεταλλεβόμενο και το πολιτικό κεφάλαιο που εμείς με την παθητική πολιτική υποστήριξή μας του προσφέρουμε.

Το Κέντρο τώρα παρουσιάζει πολύ πιο μεγάλη πολιτική δραστηριότητα απ' ό,τι εμείς και όταν η Αριστερά ήταν αξιωματική

αντιπολίτεψη, πράγμα που είχε σαν αποτέλεσμα να περάσει (η Αριστερά) στην τρίτη θέση. Το φάρμακο πια εδώ βρίσκεται όχι στο μοιρολατρικό τροπάρι, ότι για όλα φταίει η καραμανλική καλπονόθεψη και η τρομοκρατία, καθώς και η άρνηση του Κέντρου να συνεργαστεί (αλλιώς τώρα θάμασταν καθάλα και υπουργοί), μα η τσεκουράτη απαλλαγή του ΚΚΕ απ' τον οππορτουνισμό.

γ) Ο Λένιν λέγει ότι η μοναδική σωστή πολιτική είναι η πολιτική αρχών. Το φραξιονιστικό μάζεμα Παρτσαλίδη-Βαφειάδη-Κολιγιάννη-Αποστόλου και Σία ήταν μια φραξιονιστική αντικομματική συγκόλληση δίχως αρχές. Το προτσές της αποσύνθεσής του άρχισε αμέσως μόλις πέτυχε το στόχο της: **να διοριστεί στην καθοδήγηση του κόμματος. Διέγραψαν τον Αποστόλου, μετά τον Βαφειάδη. Και το προτσές της αποσύνθεσης συνεχίζεται.**

Η οππορτουνιστική κατρακύλα του Παρτσαλίδη, που είναι ο «θεωρητικός» και πρωταγωνιστής του «ειρηνικού περάσματος» (φαντάζεται ότι αφτό είναι το άτι του, που θα τον σηκώσει στα επουράνια) δημιουργεί αντιδράσεις. Λόγου χάρη οι Ρούσος και Στρίγκος σε άρθρα τους που μετάδωσε η «Φωνή της Αλήθειας» το Φλεβάρη και Απρίλη 1962, ενώ καταπιάνοντα με το θέμα της αλλαγής παρακάμπτουν και οι δυο το σκόπελο του «ειρηνικού περάσματος». Ουσιαστικά κι οι δυο αποκρούουν το σχήμα του Παρτσαλίδη, πράγμα που ανάγκασε τη «Φωνή της Αλήθειας» να παρέμβει δριμέως στις 14.4.62 με σχόλιο: «Η εργατική τάξη ενδιαφέρεται για την ειρηνική πραγματοποίηση της αλλαγής» για να στηρίξει τη θέση του Παρτσαλίδη, απαντώντας στις απόψεις των Ρούσου-Στρίγκου.

Έτσι στο δίχως αρχές μάζεμα κουφοβράζουν, υπάρχουν κι άλλες διαφορές και συγκρούσεις. Στην ανεμοζάλη αφτή χαίρεται ο λύκος, στο πρόσωπο του Δημητρίου που στην ομιλία του στο «8ο συνέδριο» συγκεντρώνει τα πυρά ενάντια στους «παλιούς συντρόφους», προβάλλοντας την παλιά τροτσικιστική θέση «ανανέωσης στελεχών», γιατί «πολλών απ' τους παλιούς συντρόφους μας που πέρασαν όλα τα βάσανα και τις πολύχρονες δοκιμασίες του κινήματος έχει κλονιστεί σοβαρά η υγεία

και έχουν περιοριστεί σε μεγάλο βαθμό οι δυνατότητες για δραστήρια συμμετοχή στη δουλειά του κόμματος»!! (Υπογράμμιση Ν.Ζ.).

Νομίζει κανείς ότι ακούει τον Τρότσκι του 1923, όταν συγκέντρωνε τα πυρά του ενάντια στους «γέρους» της μπολσεβίκικης φρουράς. Με μια μονοκοντυλιά ο Δημητρίου θγάζει σκάρτους κι όλους τους φυλακισμένους και εξόριστους αγωνιστές μας. Δεν πήγε χαμένο, βλέπετε, το τροτσκιστικό-αρχαιομαρξιστικό σχολείο που πέρασε. Τώρα κάνει τη δουλειά του, μαζεύει τους «νέους» και θα το δείξει και παραπέρα. Τι δε σκαρώνει ο διάβολος όταν ο Θεός κοιμάται: Ο Δημητρίου κελαηδάει στις σφαίρες της «υψηλής θεωρίας και κριτικής». Ξεχνάει όμως μια σοφή συμβουλή: η βλακεία είναι θείο χάρισμα, δεν πρέπει όμως να της γίνεται κατάχρηση.

δ) Και μια που θυμηθήκαμε τον Δημητρίου. Σε άρθρο του που μετέδωσε η «Φωνή της Αλήθειας» στις 15.8.1960 ο Δημητρίου ξεφουρνίζει πρωτότυπες θεωρίες: αρνείται την πόλωση στις πολιτικές δυνάμεις της χώρας, γιατί η επιρροή της ΕΡΕ όλο πέφτει και η επιρροή της Αριστεράς όλο μεγαλώνει: Μαργαριτάρι πολιτικής μαρξιστικής-λενινιστικής διορατικότητας και ανάλυσης. Η ουσία της «θεωρίας» αφτής του Δημητρίου βρίσκεται σε τούτο: δημιουργεί αφταπάτες για αφτόματη υποχώρηση και πτώση Καραμανλή – ΕΡΕ, οδηγεί στην πολιτική και αγωνιστική παθητικότητα και φυσικά στο ειρηνικό αφτόματο πέρασμα στην εθνική δημοκρατική αλλαγή.

ε) Η φραξιονιστική ομάδα ανεβοκατεβάζει και εξορκίζει με όλες τις προσεφχές τον «τυχοδιωκτισμό» του Ζαχαριάδη. Σας προσφέρω ένα δείγμα. Στα 1956 με την 39η επέτειο της Οχτωβριανής επανάστασης χαιρετιστήρια στην ΚΕ του ΚΚΣΕ έστειλαν και τα ΚΚ Γαλλίας και Ελλάδας. Τότε διαδραματίζονταν και τα γεγονότα στην Αίγυπτο με την ένοπλη επέμβαση των Αγγλο-Γάλλων. Στην επέμβαση έπαιρνε μέρος η Γαλλία με πρωθυπουργό τον σοσιαλιστή Γκυ Μολέ. Να ποια θέση παίρνει το ΚΚ Γαλλίας στο χαιρετιστήριο και στο ζήτημα αυτό. «Οι Γάλλοι κομμουνιστές επικεφαλής της εργατικής τάξης και του λαού της Γαλλίας... με όλες τις δυνάμεις παλέβουν για το στα-

μάτημα του πολέμου στο Αλγέρι, ενάντια στην αισχρή Γαλλο-Βρετανική επίθεση που θύμα της έπεσε η Αίγυπτος».

Και να ποια θέση πήρε στην «όχι τυχοδιωκτική πολιτική της» η φραξιονιστική ομάδα: «Ο ελληνικός λαός που γνώρισε στο πρόσωπο της Σοβιετικής Ένωσης ειλικρινή υπερασπιστή των εθνικών του δικαίων παλεύει για την καταστολή της φωτιάς που ανάφηκε απ' τους Αγγλο-Γάλλους αποικιστές με την βοήθεια του κράτους του Ισραήλ στη γειτονική Αίγυπτο, για το τράβηγμα των στρατευμάτων τους απ' την Αίγυπτο».

Όταν η κούφια «επαναστατική φράση» δεν είναι τυχοδιωκτισμός τότε πώς αλλιώς μπορεί να χαρακτηριστεί;

στ) Εξεθμενισμός και εξεφτελιστικά οππορτουνιστικός ήταν και ο όλος χειρισμός απ' την φραξιονιστική ομάδα όλων των «δικών κατασκοπίας», όπου παρά την ηρωική στάση όλων των αγωνιστών μας, περιοριζόμασταν αμυντικά ν' αποδείξουμε ότι δεν είμαστε κατάσκοποι φτάνοντας μέχρι εξωφρενικές δηλώσεις, ενώ τη μάχη έπρεπε να τη δώσουμε επιθετικά, αποδείχνοντας ότι προδότες και κατάσκοποι είναι οι αντίπαλοί μας.

Το ΚΚΕ στην πιο δύσκολη περίοδο του 1950-53 απόκρουσε και ξεσκέπασε την αντικομμουνιστική λύσσα και τις συκοφαντίες της αντίδρασης με φωτεινό παράδειγμα στην πάλη τον ήρωά μας Μπελογιάννη.

Η γραμμή της φραξιονιστικής ομάδας στο ζήτημα αυτό εκφράστηκε και έτσι: Η ασφάλεια δεν έχει τίποτα να πει για τη σημερινή πολιτική του ΚΚΕ. Αλλιώς ήταν τα πράγματα επί Ζαχαριάδη. Τώρα η αντίδραση δεν μπορεί να μας κατηγορήσει για αντεθνική δράση. Έρημε Μπέμπελ. (Γερμανός κομμουνιστής που κράτησε θαρραλέα στάση μπροστά στο γερμανικό δικαστήριο. Σημ. Ν.Ζ.).

Λαθεμένο πολιτικό χειρισμό η φραξιονιστική ομάδα έκανε και στο ζήτημα της αίτησης χάρης, όταν αυτό αποκλείονταν, γιατί ζημίωσε και μας έκθεσε πολιτικά.

ζ) Ξέφραγο περιθώλι είναι η «Φωνή της Αλήθειας». Στις 15.2.62 διακήρυξε: Συμφέρο της Ελλάδας είναι να παραμένει έξω απ' τους επιθετικούς συνασπισμούς. Έτσι όλοι οι συνασπισμοί γίνονται επιθετικοί. Στις 31 Οχτώβρη 1960 σε σχόλιο για

τις ελληνοϊταλικές επιχειρήσεις υποστηρίζεται η εξωφρενική άποψη ότι η Ελλάδα έπρεπε να επιδιώξει στην Αλβανία αποφασιστική στρατιωτική νίκη. Μη χειρότερα.

η) Για το ειρηνικό πέραςμα και τις εκτιμήσεις Κολιγιάννη για την κατάσταση στη χώρα συμπερασματικά μπορούμε να πούμε τούτο δω: Στην ταξική πάλη χατήρια δε γίνονται. Και μια έτσι έχει το ζήτημα τότε από τις διαπιστώσεις του Κολιγιάννη θγαίνει τούτο: 1) Η κύρια προσπάθεια του ΚΚΕ γίνεται σήμερα προς την κατέφθυνση της ειρηνικής αλλαγής, του ειρηνικού περάσματος στο σοσιαλισμό. 2) Βίαιο πέραςμα θα γίνει αν η πλουτοκρατική αντίδραση ντόπια και ξένη αντιταχτεί στη θέληση της πλειοψηφίας του λαού. 3) Η πλειοψηφία του λαού «Λαός στη μεγάλη πλειοψηφία του» θέλει αλλαγή. 4) Η αντίδραση με όλα τα μέσα βία καλπονόθεση κλπ., αγνοεί «θέληση πλειοψηφίας του λαού». 5) Εφόσον ο Κολιγιάννης και Σία, παρά την τέτοια πολιτική της αντίδρασης, εισηγείται το «ειρηνικό πέραςμα» θγαίνει ότι με την τέτοια πολιτική του αφτός στρώνει το δρόμο στον Καραμανλή.

Στην πράξη με τη σημερινή πολιτική του ΚΚΕ και της ΕΔΑ αφτό γίνεται. Και αφτό είναι 100% οππορτουνισμός και συνθηκολόγηση μπροστά στον εχθρό. Αφτό γίνεται απ' το 1956 και δω. Και αφτό συνεχίζεται στην πράξη και τώρα, παρά τις «ουσιαστικές θελτιώσεις» του Κολιγιάννη και Σία, που αναγκάστηκαν να κάνουν στις εχτιμήσεις και κατεφθύνσεις τους στο «8ο συνέδριό» τους.

Στην ταξική πάλη χατήρια δε γίνονται και όποιος φταίει αφτός πληρώνει τα σπασμένα. Βασική αντίθεση του Κολιγιάννη απ' τη μια, κύρια προσπάθεια η ειρηνική αλλαγή, και μόνο αν η αντίδραση αντιστέκεται στη θέληση της πλειοψηφίας του λαού τότε θα καταφύγουμε στη βία. Απ' την άλλη: ο λαός κióλας στη μεγάλη του πλειοψηφία θέλει την αλλαγή.

Όστε ξεπέφτει η περίπτωση του ειρηνικού περάσματος σήμερα αφού ο λαός «στη μεγάλη πλειοψηφία του» θέλει κióλας την αλλαγή και η αντίδραση (αμερικανοδουλεία-αμερικανοκρατία, δηλαδή η πλουτοκρατική ολιγαρχία, και ξένοι) με όλα τα μέσα: τρομοκρατία, καλπονοθέψεις κλπ., αντιστέκεται στη

θέληση της μεγάλης πλειοψηφίας του λαού!!!

θ) Και για να κλείσουμε το σύντομο περίπατο: Η φραξιονιστική ομάδα πρέπει να εξηγήσει στο κόμμα ποιος έκανε την πλαστογραφία σχετικά με το «8ο συνέδριο». Η ανακοίνωση στα ελληνικά λέγει ότι αντιπροσωπεύτηκαν σ' αυτό «όλες οι κομματικές δυνάμεις». Στην «Πράβντα» της 8.9.61 η φράση αυτή δίνεται έτσι: **αντιπροσωπεύτηκαν «όλες οι κομματικές οργανώσεις»**. Η διαφορά είναι βασική, θεμελιακή. Ποιος έκανε την παραποίηση και γιατί;

Ο οππορτουνισμός ζώνει και τυλίγει τη φραξιονιστική ομάδα απ' όλες τις πλευρές και την κρατά αιχμάλωτό του. Ο Γκαίτε κάπου γράφει: «Ποιο πράμα είναι πιο δύσκολο στον κόσμο;» και απαντά: «Να δεις με τα μάτια σου αφτό που στέκεται μπροστά σου». Για τους οππορτουνιστές μας δεν υπάρχει στ' αλήθεια πιο δύσκολο πρόβλημα.

ι) Άλλος θεωρητικός εγκέφαλος και το πιο λαμπερό διαμάντι στην όλη παρέα από άποψη κομματικής μα και ρωμείκης ανθρωπίνης ηθικής ο Ζωγράφος με άρθρο του, που αποσπάσματά του μετώδωσε η «Φωνή της Αλήθειας» στις 27.2.61 εξυμνεί τα διδάγματα που έδωσε ο Παπαντρέας στο λαό με την πολιτική του. Μήπως σ' αφτά περιλαμβάνει ο Ζωγράφος και την Γκαζέρτα και το Δεκέμβρη και τη Βάρκιζα;

Ο «αντιδιεθνισμός» του ΚΚΕ πριν το 1956

Μια απ' τις πιο «βαρυσήμαντες» συκοφαντίες, που ο φραξιο-νισμός εκτίναξε ενάντια στο ΚΚΕ, είναι ότι καλλιέργησε τον αντιδιεθνισμό...!

Στηρίζεται αφτό στο γνωστό 6ο σημείο της απόφασης της 5ης Ολομέλειας της ΚΕ του ΚΚΕ (Δεκέμβρης 1955) που λέγει ότι «η φράξια στην ΚΟΤ δεν θα μπορούσε να πετύχει τίποτα, αν δεν είχε την υποστήριξη ορισμένων σοβιετικών συντρόφων».

Αφτό βέβαια είναι αντίθετο με τη γνωστή θεωρία του Παρτσαλίδη ότι «εμείς πρέπει να στεκόμαστε σούζα μπροστά στον τελευταίο σοβιετικό άνθρωπο και να κάνουμε όσα μας λέγει ασυζητητί»!

Με τη θεωρία αφτή ο ο Παρτσαλίδης διέγραψε τον Μαυρομμάτη όταν αφτός έκφρασε ορισμένες κριτικές απόψεις, όταν σύγκρινε τη σοβιετική και τη γερμανική βιομηχανία. Για τα γεγονότα της ΚΟΤ δε θα μιλήσω εδώ, όπως δε μίλησα και πουθενά στο ΚΚΕ ποτέ μέχρι σήμερα, έξω απ' την ΚΕ και το Π.Γ. στα 1955.

Αφτό είναι ΤΕΡΑΣΤΙΟ για το ΚΚΕ πρόβλημα ύψιστης ηθικής κομματικής τάξης, που κάποτε θα ξεκαθαριστεί ως τον πάτο και οι προβοκάτορες και συκοφάντες θα στιγματιστούν ανεξίτηλα και για πάντα, όχι μονάχα μπροστά στο ΚΚΕ και το λαό μας μα και μπροστά στο παγκόσμιο κίνημα.

Ο Τολιάτι στο 8ο συνέδριο του ΚΚ Ιταλίας το Δεκέμβρη του 1956 μιλώντας για τα λάθη και τις υπερβασίες στο ΚΚΣΕ είπε και τούτα δω: «Εμείς ανοιχτά συζητήσαμε με τους σοβιετικούς συντρόφους το χαρακτήρα αφτού του κακού, που το χαρακτη-

ρίσαμε σαν παραμόρφωση (DEFORMATION) μερικών πλεθρών στην οργάνωση της σοσιαλιστικής κοινωνίας».

«Εμείς προσπαθήσαμε να συμβάλουμε στην εκτίμηση της σημασίας τους και των αιτιών της εμφάνισής τους. Εμείς όπως και πριν κρατάμε την ίδια γνώμη... και μολονότι ανάμεσα σε μας και τους σοβιετικούς συντρόφους υπάρχουν κάποιες διαφονίες και στο ζήτημα αυτό, όμως είναι ανάγκη ολοκάθαρα να υποδείξουμε ότι οι αδυναμίες αφτές σε κανένα βαθμό δε δικαιολογούν την αναγκαιότητα τέτοιας κριτικής και ξεσηκώματος που δόθηκε στο 20ο συνέδριο του ΚΚΣΕ».

Εδώ ο Τολιάτι λέγει εκατό φορές πιο πολλά για το ΚΚΣΕ απ' όσα είπε η 5η Ολομέλεια της ΚΕ του ΚΚΕ.

Ώστε και ο Τολιάτι είναι αντιδιεθνιστής και αντισοβιετικός;!

Ο σ. Γιάννος Κάνταρ στην ομιλία του απ' το Ράδιο της Βουδαπέστης στις 11.11.1956 είπε και τούτο: «Πρέπει επίσης να πω ότι κείνα τα εκτρωματικά, δουλικά και ξεσκονιστικά μέτρα που μ' αφτά οι ρακοσιστές βαριά πρόσβαλαν τα εθνικά αισθήματα του λαού μας και που εμείς τώρα πρέπει να τα καταργήσουμε, δεν τα χρειάζονται ούτε η Σοβιετική Ένωση, ούτε ο σοβιετικός λαός, μα τα χρειάζονται μονάχα οι ξεσκονίστρες εκείνες που ξεκόβοντας απ' το λαό τους, θέλαν να σηκώσουν τον εαφτό τους με τη δουλική αντιγραφή και να μονοπωλήσουν στη χώρα μας τη φιλία της Σοβιετικής Ένωσης αποκλειστικά για τον εαφτό τους».

Ο σ. Κάνταρ πέτυχε καραμπόλα! Νομίζει κανείς ότι αφτά επώθηκαν για το μπουλούκι των Κολιγιάννηδων-Παρτσαλίδηδων και της παρέας τους. Όταν όλοι αφτοί οι «φιλοσοβιετικοί» είναι καμπούρηδες τότε τον κανονικό άνθρωπο τον περνούν για τέρας.

Ο σ. Χρυστσιώφ στο λόγο του στην ολομέλεια της ΚΕ του ΚΚΣΕ στις 29 του Ιούλη 1959 είπε και τούτα δω: (απόσπασμα εφημερίδας στα ρούσικα Σ.Π.)

«... Μην φοβάσθε την αλήθεια να πείτε στον δικό σας φίλο μην φοβάσθε! Εάν εσείς αυτόν πήτε την αλήθεια και αν είναι πραγματικός φίλος αυτός θα καταλάβει ότι εσείς μιλάτε σ' αυ-

τόν από θέσεις αρχών. Αν όμως δεν σας καταλαβαίνει σημαίνει δεν είναι δικός σας φίλος σημαίνει δεν καταλαβαίνει απλά πράγματα. Δεν πρέπει να συμβιβασθείς με την συνείδησή σου. Τέτοιοι συμβιβασμοί μπορούν να φέρουν μόνον ζημιά στην κομμουνιστική οικοδόμησή μας. Αυτή είναι η Λενινιστική αρχή ο αγώνας για την εξασφάλιση της επιτυχίας του δικού μας κοινού έργου. Μόνον πάνω σ' αυτές τις αρχές μπορεί να συσπειρωθούν οι άνθρωποι γύρω από το μεγάλο έργο μας. Αυτός που θα κλωθογυρίζει, θα κολακέβει και θα ξεσκονίζει με δουλοπρέπεια εξυπηρετώντας ορισμένους ανθρώπους αυτός ποτέ δεν στεριώνει στην κομματική οργάνωση. Μόνον στη βάση αρχών μπορεί να υπάρχει φιλία ειλικρινή μεταξύ των ανθρώπων, μπολσεβίκικη συσπείρωση της κομματικής οργάνωσης, και μόνον τέτοια οργάνωση μπορεί με επιτυχία να λύσει οποιαδήποτε κρατικά και κομματικά ζητήματα».

Τα κομμουνιστικά και εργατικά κόμματα στις συσκέψεις τους της Μόσχας, στα συνέδριά τους κλπ., ύστερα από το 1956 ξεκαθάρισαν τούτο δω: Τα κομμουνιστικά κόμματα είναι αυτοτελή, ανεξάρτητα κόμματα που πάνω στις αρχές του μαρξισμού-λενινισμού αποφασίζουν για την πολιτική τους και τα προβλήματα της χώρας τους και συνεργάζονται μεταξύ τους πάνω στις ίδιες αρχές, συνδέονται και υποστηρίζουν το ένα το άλλο στη βάση του προλεταριακού διεθνισμού. Ανάμιξη του ενός κόμματος στα εσωτερικά του άλλου είναι ασυγχώρητο λάθος και παραβίαση των αρχών του μαρξισμού-λενινισμού. Πολύ περισσότερο να επεμβαίνει και να αλλάζει την καθοδήγηση του κόμματος, να στραπατσέρνει και να το παραδίνει στους χρεοκοπημένους οππορτουνιστές. Αφάνταστες ζημιές τέτοιες επεμβάσεις προξένησαν στο ΚΚ Πολωνίας, Ουγγαρίας και στο ΚΚΕ.

Αν το ΚΚΕ απ' το 1931 έγινε μαζικό λαϊκό κόμμα είναι γιατί στη βάση του μαρξισμού-λενινισμού δημιουργικά έλυσε τα ελληνικά προβλήματα, έγινε **Ελλαδικό Κομμουνιστικό Κόμμα**, έγινε ηγέτης του λαού και της χώρας.

Ο Λένιν, γράφοντας για τις σχέσεις του με τους Έλβετους σοσιαλδημοκράτες και τις συζητήσεις που είχε μαζί τους διεφκρινίζει: «Εμείς πάντα είμαστε ιδιαίτερα προσεχτικοί παίρνοντας

θέση για κείνα τα ζητήματα του ελβετικού κινήματος, που για κατατόπιση σ' αυτά χρειαζόμαστε μακρόχρονη δουλειά απ' το δικό μας κίνημα».

Αφτά έγραφε ο Λένιν.

Ο σ. Κουσίνιν με μια σπαθιά πίστεψε ότι έλυσε το γόρδιο δεσμό του ΚΚΕ! Για να δοκιμάσουν το μαργαριτάρι χρησιμοποιούν και τούτο τον τρόπο: το ρίχνουν στο ξίδι και αν διατηρηθεί ολότελα τότε είναι γνήσιο. Έτσι δοκίμασε και ο σ. Κουσίνιν το ΚΚΕ.

Πάνω από 50 χρόνια πριν, όταν ύστερα από την ήττα της επανάστασης του 1905 οι μπολσεβίκοι αντίκρισαν προσπάθειες να συκοφαντηθεί η επανάσταση, να ξεριζωθούν απ' τη συνείδηση του λαού οι επαναστατικές παραδόσεις, ο Λένιν έγραφε ότι μονάχα το κόμμα των μπολσεβίκων «και εκτός από μας δεν υπάρχει άλλος να φροντίζει» (προσθέτει ο Λένιν) πρέπει να αναλάβει «το δυνάμωμα των επαναστατικών παραδόσεων στο λαό». (Πράβντα, 11.10.61).

Στα 1956 το δημοκρατικό κίνημα στην Ελλάδα, που για κύρια κινητήρια δύναμή του είχε το ΚΚΕ, έφτασε στο ανώτατο σημείο ανάπτυξης στην περίοδο ύστερα απ' το 1949. Οι δημοκρατικές δυνάμεις της χώρας παλέβανε επίμονα, συστηματικά, με απεριόριστη συνέπεια για τη δημοκρατική αλλαγή. Κρατούσαν την πρωτοβουλία στην πολιτική ζωή και πάλη του τόπου, και γενικά στα βασικά ζητήματα δημοκρατικής εσωτερικής και εξωτερικής πολιτικής, και στα επιμέρους, τα καθημερινά ζητήματα που απασχολούσαν το λαό και τη χώρα, δίναν πάνω σ' αφτά μάχη και στρίμωχναν συστηματικά και αδιάκοπα την αντίδραση, την ξεσκεπαζαν και την απομόνωναν απ' τις μάζες. Στη χώρα φυσούσε φρέσκος δημοκρατικός αέρας.

Δίπλα σ' ένα ελάχιστο δημοκρατικό πρόγραμμα είχε πραγματοποιηθεί με το Κέντρο συνεργασία και απ' τα πάνω, και αυτό θρήκε την έκφρασή του και στις εκλογές αφτές, όταν ο δημοκρατικός συνασπισμός ΕΔΑ-Κέντρου και λοιποί συγκέντρωσε την πλειοψηφία των ψήφων. Είχαν ωριμάσει οι προϋποθέσεις, κομματικές-πολιτικές, για δημοκρατικές μεταβολές στη ζωή του τόπου. Ποτέ τα ζητήματα της γενικής αμνηστίας, του επα-

ναπατρισμού των εκπατρισμένων, της νομιμοποίησης του ΚΚΕ δε στέκονταν τόσο κοντά προς την πραγματοποίησή τους.

Σ' αφτές ακριβώς τις στιγμές που εγκυμονούσαν δημοκρατική στροφή, το ΚΚΕ με την κρίση που του επιβλήθηκε αναστατώθηκε, έχασε το ρυθμό της δουλειάς του και την πρωτοβουλία στις πολιτικές συγκρούσεις και αναμετρήσεις και διασπάστηκε, παραμερίστηκε. Το κακό θάταν μικρό και ανεχτό αν δεν επακολουθούσε και η αλλαγή στην πολιτική γραμμή, αλλαγές σοβαρές, ουσιαστικές, που στην ουσία τους μπορούν να συνοψιστούν σε τούτο δω: Το ΚΚΕ υπόστειλε τη μαρξιστικο-λενινιστική, την επαναστατική κουκουέδικη σημαία και στη θέση της η φραξιονιστική ομάδα Παρτσαλίδη-Κολιγιάννη-Βαφειάδη σήκωσε το κουρέλι του οππορτουνισμού και της συνθηκολόγησης. **Το θήμα αφτό μας έριξε πίσω.** Βρίσαμε και λερώσαμε μια απ' τις πιο δοξασμένες περιόδους της επαναστατικής πάλης του λαού κατά της ξενοδουλείας και της πλουτοκρατικής αντίδρασης, υποστείλαμε το φλάμπουρο που μας έδωσε την πρωτοκαθεδρία στην εθνική παλιγγενεσία μιας καινούριας Ελλάδας, κάναμε γραμμή μας τον εξεθμενισμό του εχθρού, εξορκίζοντάς τον να πιστέψει ότι κόψαμε τον κουκουέδικο «τυχοδιωκτισμό» και ότι στο μέλλον θάμαστε καλά και φρόνιμα παιδιά.

Σε συνέχεια της στρατιωτικής παράδοσης των όπλων στη Βαρκιζα, τώρα καταθέσαμε στα πόδια του εχθρού και τα πολιτικά μας όπλα.

Κυριάρχησε ο οππορτουνισμός. Το κουκουέδικο στην Ελλάδα, η περηφάνια και το καμάρι του λαού μας μπήκε σ' έναν κυκλο κρίσης, μαρασμού και αποσύνθεσης. Ο λαός μας έχασε τον μπροστάρη του. Η αντίδραση σήκωσε κεφάλι και μας χτύπησε και μας χτυπά με τα όπλα που εμείς της δώσαμε, μια και μόνοι μας πετάξαμε στα παλιά τους κουκουέδικους λαϊκούς και εθνικούς τίτλους. Και ένα κόμμα ή ένα κίνημα που το ίδιο ποδοπατεί και απαρνιέται τις παραδόσεις και την ιστορία του είναι καταδικασμένο στο χαμό αν δεν βρει μέσα του τη δύναμη να σαρώσει τους απαρνητές και τους προσκυνημένους.

Απ' την επίθεση περάσαμε στην άμυνα σ' όλη τη γραμμή.

Δώσαμε ζωή και υπόσταση στο Κέντρο και μας υποσκέλισε και μας απόσπασε την πρωτοβουλία, και αφτό σήμερα χτυπά τον Καραμανλή πιο έντεχνα και αποτελεσματικά και μεις κάνουμε φασαρία στην ουρά του, όπως και στην ουρά του Ρεφορμισμού.

Μας έμεινε μονάχα το μεγάλο λαρύγγι για να ξελαρυγγιζόμαστε χωρίς μετριοφροσύνη και με πρωτοείδωτη υστερία και αποβλάκωση ότι δρέπουμε δάφνες και βαδίζουμε από νίκη σε νίκη. Ενώ στην πραγματικότητα συσσωρεύουμε ερείπια. Το παραλήρημα και ο μηδενισμός πήρε τόση έκταση που άρχισαν να το βλέπουν και οι ίδιοι. Το αλληλοφάγωμα άρχισε να τους κατατρώγει διαλυτικά. Για να σώσουν τον εαυτό τους στο «8ο συνέδριο» κάνουν μια φαινομενική στροφή και κατά τύπους.

Αναθεωρούν σε μεγάλο βαθμό τις εξωφρενικές εκτιμήσεις και διαπιστώσεις της «6ης και 7ης ολομέλειας». Μα η ουσία η σπορτουνιστική της συνθηκολόγησης και του εξεθμενισμού δεν άλλαξε ούτε κατά γιώτα (1).

Ο Παρτσαλίδης πραγματοποίησε το όνειρό του. Έμπηξε στο ΚΚΕ τη σημαία της καταισχύνης, του ραγιαδισμού και της προδοσίας, τη σημαία της Βάρκιζας. Μα γελάστηκε και γελιέται αν νομίζει ότι θριάμβευσε.

Απ' τη στάχτη του ξαναγεννιέται ο Κουκουές.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Για το λαό μας και κατά συνέπεια για τους κουκουέδες έχουν πρωταρχική σημασία τα ζητήματα που συνδέονται με την ηθική κομματική τάξη, την ηθική ανωτερότητα, το λαϊκό-ρωμέικο φιλότιμο, την κουκουέδικη μπέσα.

Στις αρχές του 1950, αμέσως ύστερα από την υποχώρησή μας, του Παρτσαλίδη του δόθηκε η δυνατότητα να δείξει όλη τη μικροαστική, τη σπεκουλάντικη αναξιοπρέπειά του, την ηθική κατωτερότητά του και όλη τη σαπίλα και το ρωμέικο απαράδεχτο που χαρακτηρίζει τις αντιλήψεις του για την κομματική αγωνιστική τάξη και ηθική, παρά το ότι κατά καιρούς με τον Παρτσαλίδη είχα, τότε σοβαρές και τότε όχι, πολιτικές διαφορές και συγκρούσεις. Όμως πίστεβα ότι μας συνδέει κάποια πιο στενή κομματική φιλία που άρχισε στα 1924. Απ' τον Γενάρη του 1950 ο Παρτσαλίδης έκανε σε βάρος μου μια σοβαρή καταγγελία, σπιουνιά που ρωμέικα την ονομάζουν αλλιώς, μα που αφτό εδώ δεν μπορεί να γραφτεί. Το ζήτημα δεν είναι ότι ο Παρτσαλίδης δεν μπορούσε να κατηγορήσει για οτιδήποτε τον Ζαχαριάδη. Το ζήτημα είναι ότι αφτός ο πολιτικός ηγέτης, πρόεδρος του ΕΑΜ και της ΠΔΚ, μέλος του Π.Γ. της ΚΕ του ΚΚΕ δεν βγήκε ανοιχτά να πει ό,τι είχε μπροστά στο λαό και στο Κόμμα, μα έκανε σπιουνιά, κατάδοση.

Έτσι ο Παρτσαλίδης εγκαινίασε στο ΚΚΕ την μέθοδο της μαύρης σπιουνιάς και κατάδοσης, κρυφά απ' το κόμμα, κρυφά απ' το λαό. Ας τον φτύσουμε να μη βασκαθεί. Δεν εξετάζω εδώ τους ψυχολογικούς λόγους που τον έσπρωξαν σ' αφτό και που ανάμεσά τους πρώτος είναι το σύμπλεγμα κατωτερότητας και

θρωμιάς που πάντα τον χαρακτηρίζει. Γεγονός παραμένει ότι έκανε πολιτική σπιουνιά όχι μπροστά στο ΚΚΕ, όχι μπροστά στο λαό. Και δω είναι το ζουμί. Ο Παρτσαλίδης στην ουσία φοβάται και το ένα και το άλλο, δεν πιστεύει, ποτέ δεν πίστεψε στο λαό, στο κόμμα, στις ίδιες του τις δυνάμεις, δεν αισθάνεται τον τον εαυτό του γερό, ικανό (σύμπλεγμα κατωτερότητας) για ανοιχτό αντρίκιο αντιπάλεμα.

Αφτός θγάζει αθώο τον Σιάντο (!) γιατί έτσι αμνηστέβει τον εαυτό του(!!!) εν κρυπτώ και παραβύστω, εξυφαίνει θρωμερή μηχανορραφία, προσπαθεί να θρωμίσει και λερώσει άλλους γαι να επιπλέψει. Πάντοτε μέσα του και πάντα ζει ο σπεκουλάντης του Νοβοροσίσκι (βλέπε και σπεκουλάτσια με τους Αποστόλου, Βαφειάδη, Μαυρομμάτη και Σία ενάντια στο Ζαχαριάδη) που αφού έκατσε σε κρατητήρια του σοβιετικού κράτους τόσκασε στην Ελλάδα όταν πάτησε τα 20 χρόνια. Έφυγε απ' τη Σοβιετική Ένωση ξένος προς το μεγαλείο της Οχτωβριανής Επανάστασης, δραπετεύσε όταν εκεί και οι πέτρες ξεσηκώνονταν για να πολεμήσουν την αντεπανάσταση και τους ξένους εισβολείς.

Εξηγώντας το ηθικό, το κομματικό ποιόν, την ηθική υπόσταση και την κομματική ακεραιότητα και ευθύτητα των πρωταγωνιστών της φραξιονιστικής ομάδας Παρτσαλίδη-Βαφειάδη πρέπει να τους ζητήσουμε ν' απαντήσουν και σε τούτα τα ερωτήματα:

1) Του Ζαχαριάδη του καταμαρτυρείτε όλες τις αμαρτίες και κάθε κακό συναπάντημα, και όχι μόνο αυτό αλλά και τον παριστάνετε και αχόρταγο, εξοντωτικό δήμιο των στελεχών του ΚΚΕ, τότε πώς εξηγείται το ότι στα 1945, όταν γύρισε απ' το Νταχάου, στη 12η Ολομέλεια και στο 7ο συνέδριο, όπου συγκέντρωνε την απεριόριστη εμπιστοσύνη ολόκληρου του κόμματος δεν πρότεινε κανένα μέτρο απομάκρυνσης από την ηγεσία του κόμματος των πρωτεργατών της Πλάκας, του Λιθάνου, της Γκαζέρτας και της Βάρκιζας. Δηλαδή των πρωτεργατών που χαντάκωσαν και εκμηδένισαν την μεγαλουργία της Εθνικής Αντίστασης, όταν η νίκη ήταν 99% στα χέρια μας, παρά το ότι διάφοροι τύποι λ.χ. οι Καραγιώργης (όταν γύρισε απ' την Αμε-

ρική), Βαφειάδης και άλλοι ζητούσαν επί πίνακι τα κεφάλια όλων αφτών; (Εξαίρεση αποτελεί ο Σιάντος γιατί πρόδωσε συνειδητά τον αγώνα κι όχι από κλασική ανικανότητα όπως οι άλλοι).

2) Ποια σύγκριση μπορεί να γίνει ανάμεσα στην τέτοια στάση του Ζαχαριάδη και το «ηθικό άφθαστο» του Παρτσαλίδη με τις κρυφές αφτές σπιουνές του στα 1950 κλπ.;

3) Ας υποθέσουμε ότι η φραξιονιστική κλίκα σωστά χτύπησε τον Ζαχαριάδη. Ποια μέτρα όμως πήρε ενάντια στους πρωτεργάτες της εθνικής προδοσίας 1941-1945; Και ποιος έκανε πιο μεγάλη ζημιά στο ΚΚΕ, στο κίνημα, στο Λαό, αυτοί οι πρωτεργάτες της προδοσίας και της παράδοσης των όπλων για ο Ζαχαριάδης; Ο κάθε τίμιος κουκουές μπορεί εύκολα και αδίσταχτα να δώσει τη σωστή κομματική απάντηση στα αδυσώπητα αφτά ερωτήματα.

Και ξαναλέω: αν με τα κριτήρια που κρίθηκε ο Ζαχαριάδης κρίνονταν και το κάθε οποιοδήποτε στέλεχος σ' οποιοδήποτε κόμμα, τότε δε θάμενε κανείς ορθός. Αφτό όμως είναι αδύνατο γιατί το παγκόσμιο επαναστατικό κίνημα στέκει ατράνταχτα πάνω στις αρχές του μαρξισμού-λενινισμού που αποκρούουν τέτοιους εκτραχηλισμούς. Και αφτά περνούν μονάχα εκεί όπου κυριαρχεί το κουρέλιασμα αφτών των αρχών.

Προχωρούσε πάρα πέρα. Καλά χτυπήσαμε το Ζαχαριάδη. Όμως 5 ολόκληρα χρόνια αδιάκοπα ζητούσα απ' τους πρωτεργάτες του χτυπήματος αφτού να εφαρμοστεί η απόφαση της ψευτοολομέλειας του 1957, να εξεταστεί η «προβοκατόρική» δράση του Ζαχαριάδη και να ξεκαθαριστεί το προσωπικό του ζήτημα. Δεν πήρα καμιά απάντηση. Τότε τους ειδοποίησα ότι το ζήτημα θα το ξεκαθαρίσω μόνος μου, πηγαίνοντας στην Ελλάδα να δικαστώ.

Τότε ο καθένας θα έβλεπε ποιος είναι ο Ζαχαριάδης απ' τη στάση που θάπαιρνε απέναντί του η καραμανλική δικαιοσύνη.

Και πάλι δεν πήρα απάντηση. Τότε έστειλα το γνωστό γράμμα στον εισαγγελέα της Αθήνας. Ο Καραμανλής αρνήθηκε να με αφήσει να γυρίσω στην Ελλάδα να δικαστώ. Τότε ζήτησα να μ' αφήσουν να πάω στη Γαλλία ή στην Ιταλία απ' όπου θά-

βρισκα τον τρόπο να κατέβω στην Ελλάδα. Η απάντηση ήταν ότι «αφτό δεν θεωρείται σκόπιμο» και σε συνέχεια ξαπολύθηκε ενάντιά μου καινούργιος οχετός της πιο βρωμερής συκοφαντίας: Πάλι προβοκάτορας είναι ο Ζαχαριάδης. Γιατί; Γιατί πέντε χρόνια ζητώ απ' τη φραξιονιστική κλίκα να με δικάσει. Όπως ζήτησα να με δικάσει και για τα γεγονότα της ΚΟ Τασκένδης. Ούτε τότε τόλμησαν, ούτε τώρα τολμούν...

Και αντί δίκη ξαπόλυσαν (οι Παρτσαλίδης-Κολιγιάννης και Σία) ενάντιά μου καινούριο κύμα διωγμών με σκοπό τη φυσική εξόντωσή μου. Γιατί;... Γιατί θέλησα ν' αποκαταστήσω την τιμή του ΚΚΕ και μαζί και την δική μου τιμή. Ποιος θεός έχει το δικαίωμα να το αρνηθεί αφτό στον πιο ταπεινό θνητό; **Κανένας τέτοιος θεός στον κόσμο δεν υπάρχει.**

στις ίδιες του τις δυνάμεις, δεν αισθάνεται τον εαυτό του γερό, στο λαό, στο κόμμα ικανό (σύμπλεγμα κατωτερότητας) για ανοιχτό αντρίκιο αντιπάλεμα.

Αφτός θγάζει αθώο τον Σιάντο (!) γιατί έτσι αμνηστέβει τον εαφτό του εν κρυπτώ και παραβύστω, εξυφαίνει βρωμερή μηχανορραφία, προσπαθεί να βρωμίσει και λερώσει άλλους γαι να επιπλέψει. Πάντοτε μέσα του και πάντα ζει ο σπεκουλάντης του Νοβοροσίσκι (βλέπε και σπεκουλάτσια με τους Αποστόλου, Βαφειάδη, Μαυρομάτη και Σία ενάντια στο Ζαχαριάδη) που αφού έκατσε σε κρατητήρια του σοβιετικού κράτους τόσκασε στην Ελλάδα όταν πάτησε τα 20 χρόνια. Έφυγε απ' τη Σοβιετική Ένωση ξένος προς το μεγαλείο της Οχτωβριανής Επανάστασης, δραπέτεψε όταν εκεί και οι πέτρες ξεσηκώνονταν για να πολεμήσουν την αντεπανάσταση και τους ξένους εισβολείς.

Εξηγώντας το ηθικό, το κομματικό ποιόν, την ηθική υπόσταση και την κομματική ακεραιότητα και ευθύτητα των πρωταγωνιστών της φραξιονιστικής ομάδας Παρτσαλίδη-Βαφειάδη πρέπει να τους ζητήσουμε ν' απαντήσουν και σε τούτα τα ερωτήματα:

1) Του Ζαχαριάδη του καταμαρτυρείτε όλες τις αμαρτίες και κάθε κακό συναπάντημα, και όχι μόνο αυτό αλλά και τον παριστάνετε και αχόρταγο, εξοντωτικό δήμιο των στελεχών του ΚΚΕ, τότε πώς εξηγείται το ότι στα 1945, όταν γύρισε απ' το

Νταχάου, στη 12η Ολομέλεια και στο 7ο συνέδριο, όπου συγκέντρωνε την απεριόριστη εμπιστοσύνη ολόκληρου του κόμματος δεν πρότεινε κανένα μέτρο απομάκρυνσης από την ηγεσία του κόμματος των πρωτεργατών της Πλάκας, του Λιβάνου, της Γκαζέρτας και της Βάρκιζας. Δηλαδή των πρωτεργατών που χαντάκκωσαν και εκμηδένισαν την μεγαλουργία της Εθνικής Αντίστασης, όταν η νίκη ήταν 99% στα χέρια μας, παρά το ότι διάφοροι τύποι λ.χ. οι Καραγιώργης (όταν γύρισε απ' την Αμερική), Βαφειάδης και άλλοι ζητούσαν επί πίνακι τα κεφάλαια όλων αυτών; (Εξαίρεση αποτελεί ο Σιάντος γιατί πρόδωσε συνειδητά τον αγώνα κι όχι από κλασική ανικανότητα όπως οι άλλοι).

2) Ποια σύγκριση μπορεί να γίνει ανάμεσα στην τέτοια στάση του Ζαχαριάδη και το «ηθικό άφθαστο» του Παρτσαλίδη με τις κρυφές αφτές σπιουνές του στα 1950 κλπ.;

3) Ας υποθέσουμε ότι η φραξιονιστική κλίκα σωστά χτυπησε τον Ζαχαριάδη. Ποια μέτρα όμως πήρε ενάντια στους πρωτεργάτες της εθνικής προδοσίας 1941-1945; Και ποιος έκανε πιο μεγάλη ζημιά στο ΚΚΕ, στο κίνημα, στο Λαό, αυτοί οι πρωτεργάτες της προδοσίας και της παράδοσης των όπλων για ο Ζαχαριάδης; Ο κάθε τίμιος κουκουές μπορεί εύκολα και αδιάσταχτα να δώσει τη σωστή κομματική απάντηση στα αδυσώπητα αφτά ερωτήματα.

Και ξαναλέω: αν με τα κριτήρια που κρίθηκε ο Ζαχαριάδης κρίνονταν και το κάθε οποιοδήποτε στέλεχος σ' οποιοδήποτε κόμμα, τότε δε θάμενε κανείς ορθός. Αφτό όμως είναι αδύνατο γιατί το παγκόσμιο επαναστατικό κίνημα στέκει ατράνταχτα πάνω στις αρχές του μαρξισμού-λενινισμού που αποκρούουν τέτοιους εκτραχηλισμούς. Και αφτά περνούν μονάχα εκεί όπου κυριαρχεί το κουρέλιασμα αυτών των αρχών.

Προχωρούσε πάρα πέρα. Καλά χτυπήματα το Ζαχαριάδη. Όμως 5 ολόκληρα χρόνια αδιάκοπα ζητούσα απ' τους πρωτεργάτες του χτυπήματος αυτού να εφαρμοστεί η απόφαση της ψευτοολομέλειας του 1957, να εξεταστεί η «προβοκατόρική» δράση του Ζαχαριάδη και να ξεκαθαριστεί το προσωπικό του ζήτημα. Δεν πήρα καμιά απάντηση. Τότε τους ειδοποίησα ότι

το ζήτημα θα το ξεκαθαρίσω μόνος μου, πηγαίνοντας στην Ελλάδα να δικαστώ.

Τότε ο καθένας θα έβλεπε ποιος είναι ο Ζαχαριάδης απ' τη στάση που θάπαιρνε απέναντί του η καραμανλική δικαιοσύνη.

Και πάλι δεν πήρα απάντηση. Τότε έστειλα το γνωστό γράμμα στον εισαγγελέα της Αθήνας. Ο Καραμανλής αρνήθηκε να με αφήσει να γυρίσω στην Ελλάδα να δικαστώ. Τότε ζήτησα να μ' αφήσουν να πάω στη Γαλλία ή στην Ιταλία απ' όπου θάβρισκα τον τρόπο να κατέβω στην Ελλάδα. Η απάντηση ήταν ότι «αφτό δεν θεωρείται σκόπιμο» και σε συνέχεια ξαπολύθηκε ενάντιά μου καινούργιος οχετός της πιο θρωμερής συκοφαντίας: Πάλι προβοκάτορας είναι ο Ζαχαριάδης. Γιατί; Γιατί πέντε χρόνια ζητώ απ' τη φραξιονιστική κλίκα να με δικάσει. Όπως ζήτησα να με δικάσει και για τα γεγονότα της ΚΟ Τασκένδης. Ούτε τότε τόλμησαν, ούτε τώρα τολμούν...

Και αντί δίκη ξαπόλυσαν (οι Παρτσαλίδης-Κολιγιάννης και Σία) ενάντιά μου καινούριο κύμα διωγμών με σκοπό τη φυσική εξόντωσή μου. Γιατί;... Γιατί θέλησα ν' αποκαταστήσω την τιμή του ΚΚΕ και μαζί και την δική μου τιμή. Ποιος θεός έχει το δικαίωμα να το αρνηθεί αφτό στον πιο ταπεινό θνητό; **Κανένας τέτοιος θεός στον κόσμο δεν υπάρχει.**

Έτσι δίπλα στη μεγάλη τραγωδία του ΚΚΕ, σαν δορυφόρος της, ξετυλίγεται και η δική μου μικρή προσωπική τραγωδία!!!

Το κρίμα μου είναι πολιτικό!!!

Θέλησαν να με φέρουν αντιμέτωπο προς το ΚΚΕ και το χειρότερο ακόμα προς τη Σοβιετική Ένωση, προς ό,τι δηλαδή περισσότερο σεβάστηκα και σέβομαι, τίμησα και αγάπησα και αγαπώ. Όμως αφτό δεν θα σας περάσει.

Συνηθισμένα τα βουνά από χιόνια. Και όσες και όποιες μπόρες και φουρτούνες πρόκειται ακόμα να ξεσπάσουν η αλήθεια η κομμουνιστική, η κουκουέδικη αλήθεια θα θριαμβεύσει.

30-V-1962